Vol. X
No. 4

25th July, 1974.
(Thursday)
3 Sravan, 1896 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		PAGES
Oral Answers to Questions.	..	373
Written Answers to Questions (Unstarred questions).	..	401
Matters under Rule 341 :		
re : Beating to Death of a Harijan boy in Perawalipalem, Tenali Taluk, Guntur District.	..	421
Calling attention to matters of Urgent Public Importance :		
re : Shifting of piggary project at Tirupathi.	..	424
re : Need for fixing sugar cane price at Rs. 150 per tonne for 1974-75.	..	424
re : Payment of low rate for "Tella Hamsa" variety of paddy	..	428
re : Accumulation or huge stock of Sea-prawns and Sea-fish in Pulicat lake.	..	431
Government Bill :		
A. P. Village Police Bill, 1974 —(Introduced).	..	433
Voting of Demands for 1974-75 :	..	433
Demand No. I — State Legislature.		
Demand No. II — Governor & Council of Ministers.		
Demand No. IV — Elections.		
Demand No. V — General Administrative Services.		
Demand No. VI — District Administration.		
Demand No. IX — Excise Administration.		

[Contd. on 3rd Cover

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD
1976

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri P. Ranga Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen:
1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Smt. D. Indira
4. Sri M. Yellappa

Secretary : Sri A. Shanker Reddy,
B.A., LL.B

Assistant Secretaries:
1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Poornananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

Pages

Demand No. XII — Treasury and Accounts Administratioa.

Demand No. XIX — Political and other pensions.

Demand No. XXX — Relief on account of natural calamities.

Demand No. L — Compensations and assignments to Local bodies and Panchayat Raj Institutions.

Demand No. LI — Other general economic services.

Demand No. LII — Loans to Government Servants and other miscellaneous loans.

Demand No. XXIV — Information and publicity.

Demand No, XLIX — Tourism. —Discussion (cond.)

sssges (From Legislative Council) ;

re : Transmitting copy of the motion referring A. P. occupants of Homesteads confirmation of Ownership Bill, 1974 (L. C. Bill No. 8 of 1974) to a Joint Select Committee and requesting the Assembly to communicate the names of 15 members to be appointed to the said Joint Select Committee. .. 489

re : Transmitting copy of A. P. Vacant lands in Urban Areas (Prohibition of alienation) Amending Bill, 1974 (L. C. Bill No. 2 of 1974) as passed by the Legislative Council for the concurrence of the Legislative Assembly. .. 489

Appendix. .. 490

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Fifty Second day of the Third Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Thursday, the 25th July, 1974.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy, in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

8-30 a.m.

SUPPLY OF FERTILISERS TO VISAKHAPATNAM DISTRICT FOR 1973-74

861—

* 238-(U) Q.—Sri U. A. Suryanarayana Raju :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the quantity (in tonnes) of pool fertilizers supplied to Visakhapatnam district during kharif and rabi seasons for 1973-74; the Samithiwise quantity actually supplied ;

(b) the quantity of non-pool fertilizers supplied to the said district during 1973-74, through private dealers ;

(c) the quantity therein lapsed due to non-issue of permits within fifteen days purposely by the Agricultural Officers ;

(d) the action proposed to be taken against the said officers who caused lapse and thereby helped to divert the same to black-market ; and

(e) whether the Government will appoint an I. A. S. Officer to enquire into the matter ?

The Minister for Transport (Sri J. Chokka Rao) deputised for the Chief Minister: —Clauses (a), (b), (c), (d), & (e):

Answer placed on the table of the House.

* An asterisk before the name indicates correction by the Member.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE (VIDE L. A. Q. No. 4238-U)

The following quantities of Pool fertilisers were supplied to Visakhapatnam District during Kharif, 1973 and Rabi, 1973-74: —

		Kharif 1973		Rabi 1973-74	
Sl. No.	Variety of Fertiliser	Allotment (Tons)	Supplied to Samithi (Tons)	Allotment (Tons)	Supplied to Samithi (Tons)
1.	Ammonium Sulphate	1542	*1547	267	267
2.	Urea	3307	3059	166	166
3.	Calcium Ammonium Nitrate	1220	*1232	101	101
4.	Di-Ammonium Phosphate	242	253	—	—

*Excess quantities supplied from previous stocks.

Statement indicating Samithiwise allotments is enclosed.

(b)

The following quantities of non-Pool fertilisers were supplied to Visakhapatnam District during 1973-74 through private dealers:

	(in tonnes)
Ammonium Phosphate	645-000
Ammonium Nitrate Phosphate	15-600
N. P. K	19-000
Sulphate 15: 15: 15	30-000
Murate of Potash	86-000
Groundnut Mixture	25-000
Ammonium Sulphate	35-000
C. A. N.	69-950
Super Phosphate	143-000
Mixtures	6-000
Urea	2-000
Gromore 14: 24: 14	3-000
Suphala 14: 35: 14	45-000
Ammonium Chloride	37-400
A. N. P.	78-800

(C):

As this requires sufficient time to check up the accounts of each dealer and the Assistant Agricultural Officer, in the District, the particulars have not been collected, Even if a fresh investigation is ordered, it is difficult to establish whether any quantities of fertilisers

were allowed to lapse for want of permits and whether there was any intentional delay on the part of the Assistant Agricultural Officers, under the then prevailing conditions of lack of complete control over supplies and issues of stocks held by the dealers.

(d) Does not arise.

A revised policy in the distribution of fertilisers, has since been introduced with effect from 1-6-1974 stipulating sale of 100% of fertilisers, Pool and noon-Pool on cards/permits to the ryots. In view of this and also the facts stated in reply to clauses (c) and (d), no enquiry by I. A. S. Officer seems necessary at this stage.

STATEMENT SHOWING DETAILS OF CHEMICAL FERTILISERS DISTRIBUTED IN VISAKHAPATNAM DISTRICT FOR THE KHARIF 1974.

Sl. No.	Name of the Samithi	Quantity Allotted			
		Ammo Sul.	Urea	CAN	Di.Ammo.
1	2	3	4	5	6
	I. VISAKHAPATNAM ZONE.				
1.	a) Pendurtni seed stores b) Kanithi do	48	82	40	—
	c) A.A.O. Vizag for M.F.A.L.D.A Madhurvada, Endada groups.	—	—	40	—
2.	Bhogapuram	96	162	78	—
3.	a) Bheemunipatanam b) M.F.A.L.D.A. Loans of both Bheemunipatnam and Bhogapuram	76	129	56	—
4.	Nellimarila	80	143	65	—
5.	Gantiyada	112	198	90	—
6.	S. Kota and Jami	136	232	110	—
7.	Viyyampeta	128	218	95	—
8.	Gajapathinagaram	112	190	84	—
9.	Vizianagaram Municipal area and reserve stock for Rabi seasons for blocks.	12	16	26	—
		—	85	26	—
		800	1455	700	—

1	2	3	4	5	6
	II. ANAKAPALLI ZONE.				
1.	Yellamanchili	100	206	69	30
2.	Sabbavaram	64	134	45	10
3.	Kasimkota	55	114	38	10
4.	Nakkapalli	100	209	70	20
5.	Narasipatnam	92	192	65	20
6.	Kotanratla	85	176	59	20
7.	Ravikamatham	65	134	45	20
8.	Madugula	75	162	55	20
9.	K. Kotapadu	99	205	69	20
10.	Anakapalli Municipal area	7	13	5	12
11.	Lankalapalem	—	—	—	10
12.	Atchuthapuram	—	—	—	10
13.	Roluguata	—	—	—	10
14.	K. D. Peta	—	—	—	20
15.	Payakaraopeta	—	—	—	10
		742	1545	520	242

Sl. No.	Name of the Samithi	Quantity Allotted			
		Ammo. Sul.	Urea	CAN	Di-Ammo-
1.	2.	3.	4.	5.	6.
	AGENCY SAMITHIS :				
1.	Araku	—	10	5	—
2.	Ananathigiri	—	10	—	—
3.	Mumchangiput	—	5	—	—
4.	G. Madugula	3	7	5	—
5.	Paderu	2	2	2	1
6.	Padadayalu	—	..	—	5
7.	Chinthapalli	—	5	—	10
8.	Koyyuru	—	10	—	5
		5	59	12	11

ALLOTMENT OF CHEMICAL FERTILISERS DURING RABI 1973-74 IN VISAKHAPATNAM DISTRICT

S. No.	Name of the Panchayat Samithi.		Quantity allotted. Ammonium sulphate.	C.A.N.	Urea.
(1)	(2)		(3)	(4)	(5)
	VISAG ZONE				
1.	Pondurthi.	..	61	..	..
2.	Viyyampeta.	..	13	..	..
3.	S. Kota.	..	7	..	39
4.	Bhimili	..	9	..	20
5.	Bhogapuram.	..	16	..	18
6.	Nellimarla.	..	..	..	22.5
7.	Gantyada	..	..	..	7.5
8.	Gajapathinagaram.	..	.	..	10
	Visakhapatnam Municipal area.		..	..	3.5
	Vizianagaram Municipal area.		..	..	5
	ANNAKAPALLI ZONE				
9.	Sabhavaram.	..	31	..	..
10.	Kasimkota.		42	..	..
11.	Yellamanchili.	..	30	..	..
12.	Nakkapalli.	..	..	20	..
13.	Kotauratla.	..	17	..	5 5
14.	Narasipatnam.	..	23	..	..
15.	Ravikamatham.	...	..	34	..
16.	Madugula.	..	..	15	3.5
17.	K. Kotapadu.	..	..	..	11
	Anakapalli Municipal area.	...	..	..	5.5
	ARAKUVALLY ZONE.				
18.	Araku.	..	..	10	..
19.	Anantagiri.	..	..	..	5
20.	Munchangiput.	..	5	5	..
21.	Paderu.	..	10	..	..
22.	Pedabayalu.	..	..	10	..
23.	G. Madugula,	..	3	7	..
24.	Chintapalli.	..	..	..	5
25.	Kuyyaru.	..	..	..	5

అధ్యక్షా, సమాధానం సభా సమక్షములో వుంచబడినది.

శ్రీ యు. ఎ. సూర్యనారాయణరాజు :—సమితి వారీగా పంపిణీ చేసిన ఎరువుల పరిమాణం అంకెలు యివ్వమని నేను కోరాను, సమితి వారీగా పంపిణీ చేసిన వివరాలు యివ్వకుండా, మొత్తం జిల్లాకు వచ్చినది సమితులకు వచ్చినట్లుగా చూపించారు. నేను ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. యీ ఎరువుల పంపిణీలో చాలా అక్రమాలు జరిగినవి. ఆ విషయమై ఏడుగురు శాసనసభ్యులు ఫిర్యాదు చేశారు, దానిపైన ఎ. సి. బి. కి రిఫర్ చేశారు. ఎ. సి. బి. రికార్డ్సు సీజ్ చేశారు గాని. యింతవరకు ఎంక్వయిరీ చేసినట్లు లేదు, ఆ ఎంక్వయిరీ టైములో శాసన సభ్యులు కూడా పార్టిసిపేట్ చేసేట్లు చూస్తారా? అలా చేయకపోతే, గ్రామస్థాయిలో కూడా యీ బిల్ బుక్స్‌లో వేలి ముద్రలు ఫోర్జరీ చేసి, వారికి యిచ్చినట్లుగా చూపించి, పై జిల్లాలో పంపిణీ చేయడం జరిగింది, కాబట్టి, తప్పకుండా శాసన సభ్యులు ఆ ఎంక్వయిరీ సమయంలో పార్టిసిపేట్ చేసి అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గత సంవత్సరం ప్రైవేటు డీలర్సు నానా రకాలుగా అమ్మడం జరిగింది. కొంత సమయం పడుతుంది. ఆ వివరాలన్నీ సేకరించడానికి. దీర్ఘంగా పరిశీలించి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏడుగురు లెజిస్లేటర్స్ కంప్లెయింట్ చేశారని వారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఆ రిపోర్టు రాలేదు. అది కూడా తప్పకుండా పరిశీలిస్తాం.

శ్రీ యు. ఎ. సూర్యనారాయణరాజు :—గత సంవత్సరం జరిగిపోయింది. ఆ వివరాలన్నీ కరెక్ట్ చేయడానికి సమయం పడుతుంది అన్నారు. గతంలో ఆ విధంగా జరిగిపోయిందని యిప్పుడు కొత్త పద్ధతి అనుసరించాము; గతంలో వారు చేసిన నేరానికి వారిని శిక్షించకపోతే యీ సంవత్సరం కూడా మళ్ళీ అదే పద్ధతి ప్రకారం జరిగే అవకాశం వుంది. రెండవది—కార్డ్సుద్వారా పంపిణీ చేయమంటే—కొన్ని సమితులలో కార్డ్సు కాకుండా వేరే పద్ధతిలో పంపిణీ చేయడం మా జిల్లాలో జరిగింది. అది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కొంత సమయం పడుతుంది. తప్పకుండా డిటెయిల్డు ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను.

శ్రీ పి. వి. రమణ (అనకాపల్లి):— డిటెయిల్డు ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను అంటున్నారు మంత్రిగారు, కాని ఆన్సర్‌లో—క్లాజు డి. కి యాక్షన్ తీసుకుంటారా అంటే 'డజ్ నాట్ ఎరైజ్' అన్నారు. క్లాజు ఇ. కి సమాధానం చెబుతూ నెసిసిటీ లేదన్నారు. మెయిన్ క్వొశ్చన్‌కు మంత్రిగారి ఆన్సర్ ఆ విధంగా వుంది. మంత్రిగారు యిప్పుడు చెప్పింది మరొక విధంగా వుంది. డెఫనిట్‌గా ప్రతిదీ ఎంక్వయిరీ చేయించండి; యిన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పించడం కష్టం కాదు; ఎంత లాప్స్ అయిపోయింది, వారు ఎంత అమ్ముకున్నారు, డీలర్ నుంచి తెప్పించుకోండి.

సరిపోతుంది. ఆ పదిహేను రోజులలో పర్మిట్‌తో, పర్మిట్ లేకుండా ఎంత అమ్మారని తెప్పించుకోండి. ఆ విధంగా చేసి వారిపైన చర్య తీసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :–డిపార్టుమెంటు వ్యూ అలా వచ్చింది. తప్పకుండా డిటెయిల్డు ఎంక్వయిరీ చేయిస్తానని హామీ యిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి (గురజాల) :— పర్టిక్యులర్స్ గాదర్ చేయడానికి టైము పడుతుంది ; లాప్స్ అయినది అంటున్నారు సి. కి సమాధానమిస్తూ. అసలు షావుకారు వద్దకు కూడా వెళ్ళకుండానే ఇన్‌ఫర్మేషన్ సంపాదించడానికి అవకాశం ఉంది ఎంత షావుకార్లకు సప్లయ్ చేశారో ఆ క్వాంటిటీ వివరాలు డిమాన్‌స్ట్రేటర్లవద్ద వున్నది. ఎన్ని పర్మిట్సు యిచ్చారో డిమాన్‌స్ట్రేటర్లవద్ద వున్నది. ఆ అంకెలు తెలుసుకోవడానికి బాధ ఏమిటి ? యిప్పుడు చేయవలసింది— ఏఏ పర్మిట్సు ద్వారా ఎంతెంత డిస్ట్రిబ్యూట్ అయిందీ ఎక్కడికక్కడ ఏ గ్రామానికా గ్రామంలో లిస్టు కట్టేస్తే ఏది వాస్తవమో ప్రజలే చూసుకుంటారు. బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసులో, విలేజ్ లెవెల్‌లో ఆ విధంగా కట్టేస్తే సరిపోతుంది. లేకపోతే, యీ విధంగా జరుగుతూ వుంటే, జరిగిన తరువాత విచారణ చేయడం కష్టం అంటున్నారు. అట్లా ఎందుకు చేయకూడదు ? ఎక్కడికక్కడ పూల్‌గాని, నాన్-పూల్‌గాని, పర్మిట్సు ప్రకారం ఆ బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసులో, విలేజ్ లెవెల్‌లో ఆ ప్రకారంగా లిస్టు కట్టించడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఈ సంవత్సరం తప్పకుండా ఆ ఏర్పాటు చేస్తాం. దీనికి సంబంధించినంతవరకు, గత సంవత్సరంది కూడా పూర్తి విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు (ఏలూరు) :—ప్రశ్నలో క్లాజు-ఇ. కి సమాధానం చెబుతూ—"A revised policy in the distribution of fertilisers has since been introduced with effect from 1-6-1974 stipulating sale of fertilisers, pool and non-pool on cards/permits to the ryots" అన్నారు. 1-6-1974 నుంచి కొత్త పద్ధతి అమల్లోకి వచ్చింది. వారికి కార్డ్సు పంపిణీ చేయడం జరిగిందా ? లేకపోతే, యింకా ఎన్ని రోజులు పడుతుంది ? రెండవది—యిదే ఆన్సర్‌లో లాస్టు సెంటెన్స్—"In view of this and also the facts stated in reply to clauses (d) and (e) no enquiry by an I. A. S. Officer seems necessary at this stage." అంటున్నారు......

Mr. Speaker :—That he has answered. He is not going to depend on the departmental advice.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఆ కార్డ్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరిగిందా ? లేకపోతే, యింకా ఎన్ని రోజులు పడుతుంది ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కార్డ్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చాలా వరకు అన్ని జిల్లాలలో జరిగింది. ఎక్కడయినా ఆలస్యం అయినా, ఫెర్టిలైజర్ పంపకంలో

ఆలస్యం చేయవద్దని అప్పుడే జి.ఒ.లో వివరంగా తెలపడం జరిగింది. ఇప్పుడు, దీని విషయంలో పూర్తి విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—1-6-74 నుంచి మన పాలసీ మార్చాము. ఇప్పుడు ప్రైవేట్ డీలర్సు యీ నాన్-పూల్ ఎరువులను ఎలాట్ చేసినా వారు లేకుండావున్నారు. దానివల్ల ఆ కోటా లాప్స్ అవుతున్నది. అటువంటప్పుడు నాన్-పూల్ కోటాను ప్రభుత్వం తీసుకోవడానికి చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—మాన్యుఫాక్చరర్స్‌తో వెంటవెంటనే డిపార్ట్‌మెంటల్ డైరెక్టరుగారు మాట్లాడుతున్నారు. నాన్-పూల్ గాని, పూల్ గాని మనకు కావలసిన ఎరువులన్నీ డీలర్సు సమయంలో వారు తేకున్నా, తెప్పించడానికి ప్రయత్నంజరుగుతున్నది. ఎక్కడైయినా డీలర్ తేక పోతే, డిపార్ట్‌మెంటు కూడా ఆ మాన్యుఫాక్చరర్స్‌తో సంప్రదించి తేవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— 1-6-74 నుంచి కార్డ్సు యివ్వడం, యివ్వకపోవడం—దటీజ్ లాప్స్ ఆన్‌ది పార్ట్ ఆఫ్‌ది గవర్నమెంట్. కార్డ్సు లేకపోయినా డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆపవద్దన్నా మన్నారు. కార్డ్సు యివ్వడానికి మెటీరియల్, కావలసిన ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ అంతా యిదివరకే వారివద్ద వున్నది కాబట్టి. యీ కార్డ్సుపైవుండే ఎసస్‌మెంటుకు భిన్నంగా కాకుండా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలని యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు·—ఇచ్చాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—క్లాజు- సి కి సమాధానమిస్తూ—"The allotment therein plased due to non-issue of permits within 15 days purposely by the Agricultural Officers" అన్నారు. చెకప్ చేయడం కష్టం, టైము సరిపోదు అంటున్నారు. ఒకవేళ ఇన్వెస్టిగేట్ చేసినా, డిస్ట్రిబ్యూట్ అయ్యాయో, లేదో చెప్పడం కష్టం అంటున్నారు. ఈవిధంగా ద్వంద్వార్థంతో చెప్పడంవలన ఉపయోగమేమి? ఇప్పటికైనా చెకప్ చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— తప్పకుండా చేస్తానని నేను హామీ యిచ్చాను·

THEFF OF UREA FROM AGRICULTUREAL DEPOT. BOBBILI

862-

*4536 Q- Sri Ch. Parasurama Naidu— Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether there isa report to the Police in Bobbili taluk that 200 bags of Urea were stolen from the Agriculture Depot during the year 1972 to 1974;

(b) whether the Police investigation disclosed that no such theft took place;

(c) whether it is not a fact that the bags were sold away in black market; and

(d) what action is taken against the officers responsible?

Sri J. Chokka Rao :—(a) Yes, Sir. The Assistant Agricultural Officer I/C Depot, Bobbili sent a report on 25 12-73 to the Station House Officer, Bobbili stating that Urea bags were stolen from thd godown of Sri G. SreeramaMurthy in Dibbavari Veedhi of Bobbili Town.

(b) Yes Sir,

(c) and (d) The Assistant Director of Agriculture, Bobbili conducted physical verification of the stocks of chemical fertilisers in the godown on 26-12-73 in the presence of the Station House Officer, Bobbili, Assistant Agriculture Officer I/C Agricultural Depot Bobbili and found 203 bags of urea were missiug. The Police investigation disclosed that the theft was false. The Deputy Director of Agriculture (Mesta), Srikakulam was appointed as Enquiry Officer by the Director of Agriculture in May. 1974 to enquire into the matter and send a report within two months and the enquiry report is awaited.

(ఎ) అవునండి. 25-12-73వ తేదీన బొబ్బిలి వ్యవసాయ శాఖడిపో అసిస్టెంటు వ్యవసాయ శాఖాధికారి, బొబ్బిలీ పట్టణంలో దిబ్బావారి వీధిలోనున్న గొడౌన్‌లో మారుతాళంచెవినుపయోగించి యూరియా దొంగిలించారని బొబ్బిలి స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్‌కు రిపోర్టు పంపించారు.

(బి) అవునండి.

(సి) మరియు (డి) బొబ్బిలి అసిస్టెంటు వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు, బొబ్బిలి పోలీసు సబ్-ఇనస్పెక్టరు, మరియు బొబ్బిలి డిపో అసిస్టెంటు వ్యవసాయశాఖాధికారి సమక్షములో బొబ్బిలిడిపోలో ఎరువులను తనిఖీ చేశారు 203 బస్తాల యూరియా తరుగు వున్నట్లు తేలినది. పోలీసు శాఖ దర్యాప్తులో 3-5-74 వ తేదీన దొంగ తనం చేయబడడం నిజం కాదని తేలినది. (డి) ఈ విషయం వ్యవసాయ శాఖ దర్యాప్తులో ఉన్నది. శ్రీకాకుళం అగ్రికల్చరు డెప్యూటీ డైరెక్టరును 10-5-74వ తేదీ గల ఆర్డరులో వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుగా నియమించారు. వారు రెండు నెలలలో నివేదిక పంపవలసినదిగా కోరబడినారు. శ్రీకాకుళం డెప్యూటీ డైరెక్టరునుంచి నివేదిక యింకనూ రాలేదు. 8.40 a.m.

శ్రీ సి హెచ్. పరుశురామనాయుడు :— ఈ డిపో పబ్లిక్‌రోడ్డు ప్రక్కనే ఉన్నది. 200 బస్తాలు అంటే రెండు లారీ లోడ్స్ అన్నమాట. ఇంత బల్క్ క్వాంటిటీ అక్కడ నుంచి పోవడమనేది యింపాసిబిలిటీ. పోలీసుకు రిపోర్టు యిచ్చారు. పోలీసువారు యిన్వెస్టిగేషను చేసి అటువంటిది జరగలేదు అన్నారు. ఈ 200 కూ ఆఫీసర్సు డబ్బు కూడా కట్టారు, ఇంకా ఎంక్వయిరీ చేయవలసినది ఏమివున్నది ? రెండు నెలల టైము ఎందుకు ? ఇంత సీరియస్ మాటర్—ఓపెన్ రాబరీ జరిగిన దాంట్లో యాక్షను తీసుకోడానికి ప్రభుత్వానికి యింత జాప్యం దేనికి ? జాప్యం లేకుండా—ఆఫీసరును ఏమి చేశారు ? ఇటువంటి కేసులు వేయి జరిగితే ఒకటి దొరకడం కష్టం. దొరకిన ఒక్క కేసులో కూడా యాక్షను యీవిధంగా వుంటే ఎట్లా? ప్రభుత్వం తక్షణమే ఆ ఆఫీసరును సస్పెన్షనులో పెట్టి డిపార్టుమెంటల్‌గా ప్రొసెస్ నడిపిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అతనిని వెంటనే అక్కడనుంచి మార్చడం జరిగింది. ఈబస్తాల విలువ అతని దగ్గరనుంచి వసూలు చేయాలని ఉత్తరువుకూడా వేయడం జరిగింది. అతను ప్రొసీజరల్‌గా ఆక్షేపణ తెలపడం-ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరును డైరెక్టరు నియమించడం జరిగింది. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చినప్పుడుకూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా కఠినంగా చర్య తీసుకోవాలనికూడా ఫైలుమీద వ్రాయడం జరిగింది. సి. ఐ. డి. ఎంక్వయిరీ కూడా ఐ.జి.పి. ని కోరడం జరిగింది. సస్పెన్షను విషయం కూడా తప్పకుండా నేను పరిశీలిస్తాను.

REVENUE DERIVED FROM MICA MINES IN RAPUR TALUQ.

863-

*3992-Q —Sri N. Venkatratnam Naidu—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the revenue being dervied, from the mica mines in Rapur taluk, Nellore District;

(b) the share of the Central and state Governments therein; and

(c) whether the Government will allot any amount from the revenue for the development of the said taluk?

The Minister For Endowments (Sri Sagi Suryanarayana Raju) deputised for the Chief Minister:—

(a) For the year, 1973 Dead rent Rs. 33,930–22
Royalty: Rs. 55,537–60

Rs. 89,467—82

(b) The entire amount ts credited to the State Government.

(c) There is no such proposal at present.

(ఎ) డెడ్ రెంట్ 33,930.22 రు. లు రాయలిటీ 55,537,60 రు.లు. మొత్తం 89,467,82 రు. లు.

(బి.) పూర్తిపైకం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి జను అవుతుంది.

(సి.) ప్రస్తుతం అట్టి ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) :—నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక్క రాపూరు తాలూకాలోనేనా యీ గనులు ఉన్నవి? ఆ ప్రక్కనే గూడూరు కాలూకాలోకూడా ఉన్నాయి. గూడూరు తాలూకాలో ఎన్ని వున్నాయి. రాపూరు తాలూకాలో ఎన్ని ఉన్నాయి. ఆ డబ్బు ఏ విధంగా వినియోగిస్తున్నారు?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—రాపూరు తాలూకాగురించే యీ ప్రశ్న అడిగారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఈ రాయలిటీ పూర్తిగా ప్రభుత్వ ఖజానాకు వస్తున్నది. పంచాయతీ బోర్డ్సుకుగానీ, ఆ తాలూకాలకుగానీ కొంత షేరు యిచ్చే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వానికి వున్నదా? ఉంటే ఎంత షేరు యివ్వాలను కొంటున్నారు?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణ రాజు :—పంచాయతీలకూ, తాలూకాలకూ ప్రత్యేకం లేదు. కానీ పారిశ్రామిక కార్మికులకు మాత్రం కొన్ని సదుపాయాలు చేస్తున్నారు. రెండున్నర పర్సంటు—అర్ధ రూపాయి సెంటకువారు తీసుకుంటే మనకు రెండు రూపాయలు యిస్తారు. అది కార్మికుల పిల్లలకు చదువు చెప్పడానికి,మధ్యాహ్నం భోజనాలకూ ఉపయోగిస్తారు—రెండు స్కూల్స్ ప్రారంభించారు, ఒక ఆసుపత్రి పెట్టారు వారికోసం.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):—మనకు యిస్తున్న రెండు రూపాయలలో రోడ్సు అభివృద్ధికోసం కానీ, కార్మికులకు ప్రత్యేక సౌకర్యంకోసం కానీ ఏ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నారు ?

శ్రీ సాగిసూర్యనారాయణ రాజు :—తాలూకాలో యితర పనులకు లేదు. పారిశ్రామిక కార్మికుల పిల్లలకు చదువులకోసం స్కూల్సు, మధ్యాహ్న భోజనం వంటివి వున్నాయి. ప్రత్యేకంగా ఒక ఆసుపత్రి పెట్టారు. యింకొకచోట కొన్ని స్వీట్సుకూడా యిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—మైకా గనులుగానీ, యితర మైనులుగానీ వున్నచోట వచ్చే ఆదా ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరుతోంది. అక్కడ రోడ్లు గుంటలు పడిపోవడం జరుగుతున్నది. అక్కడి పంచాయతీలకుగానీ, మునిసిపాలిటీలకుగానీ యీ సీనియారిటీలోగానీ, రాయలిటీలోగానీ, డెడ్ రెంటులోగానీ—వసూలు చేసినదానిలో ఒక భాగం యివ్వడానికి ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇందులో రెండున్నాయి. ఒకటి, రాయలిటీ. రెండవది వెల్ఫేరు సెస్సు. వెల్ఫేరు సెస్సు గురించి యిప్పుడు ఆ మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రభుత్వం షుగర్ కేన్ సెస్సులో కొంత పర్సంటేజి ఏ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నదో ఆ విధంగా యీ రాయలిటీనుంచి కొంత ఖర్చు చేయాలనేది—జనరల్ పాలసీగా కన్సిడరేషనులో ఉన్నది.

CONSTRUCTION OF LOWER MANERU DAM IN KARIMNAGAR DISTRICT

864—

*3967 Q.–Sri G. Bhupathi (Nerella) :—Will hon. the Chief Minister be pleased state ;

(a) the total amount intended for the construction of lower Maneru Dam in Karimnagar district;

(b) the amount spent so far and the amount intended to be spent during the year 1974–75 ; and

(c) the number of villages likely to be submerged due to the construction of the said dam, and whether the Government have paid any compensation to the villages ?

The Minister for Medium Irrigation (Sri V. Krishnamurhy Naidu) deputised for the Chief Minister:—(a) According to the latest estimate the cost of Lower Maneru Dam is Rs. 15.41 crores.

(b) An amount of Rs. 105.46 lakhs was spent so far. Rs. 50 lakhs was provided during 1974-75 in the budget for the purpore over and above the existing amount of Rs. 14.00 crores provided for Pochampad Project.

(c) 6 villages and 3 hamlets will be submerged; In addition 3 villages will come under partial submergence. No compensation was paid to the villagers so far.

శ్రీ జి. భూపతి :—ఈ డాము నిర్మాణం ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది? ఎన్ని ఎకరాలు సాగయ్యే అవకాశం ఉన్నది? సబ్‌మర్జి అయ్యే గ్రామాల పేరులు చెబుతారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—సబ్‌మర్జి అవుతున్న గ్రామాలు కొండకల్లు, హాస్నాపూర్, యస్వాడ, కొండాపూర్, గటపల్లి, సంగం, అర్పల్లి, చర్లపురం, నర్సారావుపల్లి. ఇవిగాక ఎల్లగొండ, వాచునూరు, గోపాలపూర్ అనే మూడు గ్రామాలు పార్షియల్‌గా సబ్‌మర్జి అవుతాయి. ఇది ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది అంటే—ఇంకా ప్రిలిమినరీస్టేజిలో ఉన్నది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు పూర్తయిన తరువాత దీనిని టేకప్ చేయవలసియున్నది. 5 వ ప్లాను మొదటి సంవత్సరాలలో తీసుకోబడవచ్చు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—దాదాపు ఆరు గ్రామాలు సబ్మర్షన్ క్రింద వస్తాయన్నారు, కాంపెన్సేషను యిచ్చే ప్రతిపాదన యోచించలేదంటున్నారు. మరి కాంపెన్సేషను యిస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—నష్టపరిహారం ఎంత యివ్వాలనేది యింకా రాలేదు కానీ తప్పండా కాంపెన్సేషను యివ్వడం వుంటుంది. ఇప్పుడింకా ప్రిలిమినరీ స్టేజిలో వున్నది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—దీని ఎస్టిమేటు సుమారు 15 కోట్ల రూపాయలంటున్నారు. ఇప్పటివరకు ఖర్చు పెట్టింది ఒక కోటి చిల్లర అంటున్నారు. ఈ పద్ధతిలో చేస్తే ఎన్ని సంవత్సరాలకు పూర్తవుతుంది? పూర్తయ్యేనాటికి రివైజ్డ్ ఎస్టిమేటు ఎంత అవుతుందో తెలియని పరిస్థితి యిది. కాబట్టి ప్లాను హాలిడే వలె కొంత కాలం పాటు క్రొత్త ప్రాజెక్టులు తీసుకోకుండా, ఫౌండేషన్సు వేయకుండా సగం సగం పూర్తయిన ప్రాజెక్టులను ముందుపూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇది క్రొత్తగా ఫౌండేషను వేసిన ప్రాజెక్టు కాదు. ఇది వరకు దీని మీద కోటి రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. లోయరు మానేరు పోచంపాడులో ఒక భాగం. ఇప్పుడు ఔట్‌సైడ్ ది ప్లాన్ కూడా ఎందుకు డబ్బు యిచ్చామంటే—వరంగల్లుకు నీటి సప్లయి చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేశాము. 8 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో వరంగల్లుకు నీటి సప్లయి యివ్వాలనేది — యీ సంవత్సరం ఔట్‌సైడ్ ది ప్లాన్ 50 లక్షలు యిచ్చాము. వరంగల్లుకు నీటి సప్లయి చేయాలనేది ఫస్టు ప్రయారిటీ. ఇరిగేషను విషయం డబ్బును బట్టి చూడవచ్చు తరువాత.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :—ఈ ప్రాజెక్టు రానున్న 5 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. సబ్‌మర్జి అవుతున్న గ్రామాలలోని వారికి ఎక్కడ పునరావాసం కల్పిస్తారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అవన్నీ ఆలోచించబడినాయి. ఇది వరకు కోటి రూపాయలు ఖర్చుచేసి రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి డబ్బు లేక ఆపేశారు. ఈ సంవత్సరం వరంగల్లుకు నీటి సప్లయి యివ్వాలని మొదలు పెట్టాము. వారికి తప్పని సరిగా పునరావాసం కల్పించబడుతుంది, సఫిషియంటు కాంపెన్సేషను కూడా యివ్వబడుతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ప్రిలిమినరీ స్టేజి యింకా పూర్తికాలేదన్నారు. దానికే కోటిరూపాయలయ్యాయన్నారు. ఇంకా ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తే యీ ప్రిలిమినరీ స్టేజి పూర్తవుతుంది ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సబ్‌మర్షన్ ఎంత అవుతుంది. ఎవరెవరికి ఎంత కాంపెన్సేషను యివ్వాలి అనేది యింకా కంప్లీటు కాలేదు. కానీ ప్రాజెక్టు ఎస్టిమేటు కూడా రేడీగా ఉన్నది.

CONSTRUCTION OF SINGUR PROJECT IN MEDAK DISTRICT.

865—

*3923 Q·—Sri M. Narayana Reddy (Bodhan) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether the Government have finalised the scheme for the construction of Singur Project in Medak Dist. to serve as a feeder to Nizamsagar Reservoir ;

(b) if so, the details therefor;

(c) whether Dr. K· L. Rao former Central Minister for Irrigation has suggested a viable and feasible scheme for the above project in November-December, 1973;

(d) if so, the reaction of the State Gavernment to this scheme; and

(e) whether 'Singur Project has been included in 5th Five year Plan of the State?

Minister for Medium Irrigation Sri V. Krishnamurthi Naidu:-

(a) No Sir. The scheme is under detailed investigation.

(b) The salient features of the scheme as per preliminary investigation are;

1. F. R. L. of the project. 1711.00
2. Gross capaicty. 19.88 T.M. cft.
3. Live capacity· 12,64 T.M. cft.
4. Submergence of F. R. L. 20,500 acres.

(c) & (d) :—Yes Sir. In view of the extraordinary high rate of silting in Nizamsagar and heavy submergence of 20,500 acres and huge rehabilitation problem involved at Singur side. Dr. K. L. Rao suggested an alternative proposal for the formation of a reservoir at Tekmal which is under investigation. Final decision will be taken after completing the investigotion.

(e) :—No Sir.

8-50 a.m. * Sri M. Narayan Reddy:- Sir, Signoor projoct is going to be a major project as far as the Manjira river is concerned, in this part of the State. Unless this Project is included in the Five-Year Plan it may be diffcult to find funds in future and it may meet the same fate of the Devnoor project did in the past. In this regard, recently our public Accounts Committee has given a special report on Nizamsagar wherein all these aspects were highlighted and the Gevernment was requeted to take specific measres since it is not in the Five-Year Plan. May I request the Government to take up Singur project under the Public health scheme so the Central Government may give funds for this project for water supply to the city. Later on the project capacity can be increased to fit in with the Nizamsagar.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :–నిజాంసాగర్ సిల్ట్ అప్ ఐనది. దాని కెపాసిటి 27 టి.ఎమ్.సి. ఉండేది ఇప్పుడు 11 టి.ఎమ్.సి. స్టోరేజి కెపాసిటి ఐనది. 2.75 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు నష్టపోతున్నది. క్రితం సంవత్సరం కూడా ఉన్న ఆయకట్టును సేఫ్‌గార్డ్ చేయడానికి 4 అడుగులు క్రెస్ట్ గేట్స్ పెంచడానికి చేస్తున్నాం. భవిష్యత్తులో సిల్ట్ అప్ కాకుండా ఎష్యూర్డ్ వాటర్ సప్లయి రావడానికి సింగనూరు డాం కట్టాలనే ఉద్దేశంతో తలపెట్టాం. డివిజన్‌ను వేసాం. సర్వే, ఎస్టిమేట్లు అయిన తరువాత ఆలోచించవచ్చును.

Sri M.Narayana Reedy:–In Bidar district in upper reaches on the same river Manjira a projectby name Karinja is under construction by Mysore Govt. without any authorisation or clearance from the CentralGovernment.So, if that project is completed in the course of the next few year, that would ultimately affect the construction of Singur as evisaged by State Government. What steps are taken by the State Government to stop further constructoin of the Karinja project until clearance is given by the Central Government as well as C. W. P.C. for (Singur Project).

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సి. డబ్ల్యు. పి. సి. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని క్లియరెన్స్ ఇవ్వకుండా కట్టే అధికారం వారికి లేదు. నేను ఇదివరకే ఇండియా గవర్నమెంటుకు వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ ప్రాజెక్టును థరోగా ఎగ్జామిన్ చేయడం జరిగింది. సమాచారం సేకరించి వివరంగా రికమెండేషన్లు చేసారు. నిజాం కాలంలో కట్టిన గేట్లు తెరవడం మనకు చేతకాలేదు, వాటిని తెరిస్తే ఈ దుస్థితి ఆ ప్రాజెక్టుకు వచ్చేది కాదు. సిల్టు తీయడానికి 250 కోట్ల రూపాయిలు అవుతుంది. సిల్టింగ్ రాకుండా ఎఫారెస్టేషన్ జరుగలేదు. సింగనూరువద్ద ప్రాజెక్టు కడితే ఫర్దర్ సిల్టింగుకు స్కోప్ ఉండదు.ఇంత సమాచారం ఉన్నప్పుడు ఇంకా ఎగ్జామినేషన్‌లో

ఉంది అంటున్నారు. ఇది చాలా సీరియస్ విషయం. 2.75 లక్షల ఎకరాలకు సంబంధించింది. రాష్ట్రం మీద పెద్ద ప్రాజెక్టులలో ఒకటి. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తి చేసి సి. డబ్ల్యు. పి. సి తో చర్చించే ప్రయత్నం చేస్తారా? తెలంగాణాలో ఒక జిల్లా లైఫ్ దీనిపై ఆధారపడి ఉంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ విషయం తెలిసే ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకున్నాం. ఈ ప్రాజెక్టు గురించి ప్లానులో ఇచ్చిందే కాకుండా ఔట్ సైడ్ ది ప్లాను కూడా 80 లక్షలు ఇచ్చి, వచ్చే సంవత్సరం కూడా ఒక కోటి రూపాయిలు ఇచ్చి ఉన్న అయకట్టుకు ఇబ్బంది లేకుండా టెంపరరీ రిలీఫ్ కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. దీనికి ఒక డివిజన్‌ను వేసి డిటైల్డు ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తెచ్చి డబ్బు తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— పాలిసీ మ్యాటర్ మీద ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :—That is difficult for them to answer at this stage, whether you are going to take up new projects.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—తొందరగా రిటర్న్స్ ఇచ్చే ప్రాజెక్టులను తీసుకోడంలో ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసిన దశలో మనం ఉన్నాం. ఏ ప్రాజెక్టు గురించి నేను అడగడం లేదు. ఇప్పుడు మధ్యలో ఉన్న వర్క్స్ పూర్తి చేయకుండా క్రొత్త వాటికి వెళ్ళడం ఎకనమిక్ కాదని ఉన్న వాటిని ముందు పూర్తి చేస్తే చాలా సేవింగ్ ఉంటుందని చెబుతున్నాము. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు వరకు క్రొత్తవి టేకప్ చేయకుండా ప్రస్తుతం ఉన్న వాటిని పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభాకరరావుగారు అన్నట్లు, మీరు తీసుకోవాలన్నా, మేము తీసుకునే దశలో లేము. ఇప్పుడున్నవి కంప్లీట్ చేయకుండా క్రొత్తవి తీసుకోము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పి. ఎ. సి. వెళ్ళి చూచి ఎగ్జామిన్ చేసిన మీదట కె. ఎల్. రావుగారు కొన్ని ప్రపోజల్సు ఇచ్చారు. చాలా కాలమైనది. వాటిని ఎందుకు అమలు చేయలేదు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వాటినే అమలు చేస్తున్నాం. అందులో భాగంగా ఆయకట్టును సేఫ్‌గార్డు చేసే మెజర్స్ తీసుకుంటున్నాం.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంతోపాటు సిల్టు రాకుండా ఉండడానికి తగిన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోనందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టు 40 సంవత్సరాలలో ఐపోయిందని చెబుతున్నారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు లైఫ్ 100 సంవత్సరాలకంటె ఎక్కువ లేదంటున్నారు. సిల్టు రాకుండా ఎఫారెస్టేషన్ వంటి చర్యలు తీసుకొనడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందా? 9-00 a.m.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—ప్రభుత్వం అన్ని విషయాలు ఆలోచిస్తున్నది. నాగార్జునసాగర్ సిల్ట్ అప్ కాదు. దానిపైన శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ఉంది, అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు ఉంది, ఇప్పుడు సిల్టు అయ్యే పరిస్థితులు లేవు.

DISPARITIES IN PAY SCALES OF VILLAGE OFFICERS

866—

*3734 Q—Sri D. Venkatesham:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the Pay scales of V. Ms. and K. Ms. in Telangana and Andhra areas; and

(b) whether there is any proposal before the Government to remove the disparities between the pay scales?

The Minister for Education (Sri M.V. Krishna Rao) deputised for the Cheif Minister:—(a) The Village Officers in Telangana area are entitled for payments of scale remuneration on the collections they actually make. Apart from the scale, the following allowances are paid to them :

		D. A.	Interim Relief	Total
1.	Patwari Scale	32	13	45+Scale
2.	Mali Pate Sale	32	8	40+Scale
3.	Police Patel -do-	32	8	40+Scale

The Village Officers in Andhra area are paid the following emoluments:

		Pay	D.A.	I.R.	Total
1.	Village Munsiff	20	35	11	66
2.	Village Karnam	23	37	13	73

(b) No Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—వారు చదివినది సరిగా వినపడలేదు. మళ్లీ చదవడంలో, తెలుగులో చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—పట్వారి జీతం మొత్తం వచ్చే డబ్బు :—డి. ఎ. 32 రూపాయలు, తాత్కాలిక సహాయం 13 రూపాయలు మొత్తం 45 రూపాయలు ప్లస్ స్కేలు. స్కేలు అంటే రెమ్యూనరేషను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—స్కేలు కూడా చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—అది ఒక రకంగా లేదు. డబ్బు వసూలు చేసిన దానిమీద పర్సెంటేజీ పద్ధతిలో ఫలానా యింతని ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వివరంగా చెప్పండి. మళ్ళా అడుగుతారు.

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు :—చాలా ఉంది. 1 నుంచి 199 రూపాయలవరకు రివిన్యూ వసూళ్లు జరిగితే పట్వారికి 10 రూపాయలు, మాలీపటేలుకి 5 రూపాయలు పోలీసు పటేలుకి 5 రూపాయలు, మొత్తం 20 రూపాయలు ఉంటుంది,

100నుంచి 199 వరకు ఇట్లా ఉంటుంది. 4,000 నుంచి 4999 వరకు పట్వారీకి 140 రూపాయలు, మాలీ పటేల్ కి 70 రూపాయలు పోలీసుపటేల్ కి 70 రూపాయలు, మొత్తం 280 రూపాయలు. ఇట్లా స్కేల్సు ఉన్నాయి. మాలీ పటేలుకు డి. ఎ. 32, ఇంటెరిం రిలీఫ్ 8 రూపాయలు మొత్తం 40 రూపాయలు ప్లస్ స్కేలు. అదే విధంగా పోలీసు పటేలుకు కూడా. తరువాత ఆంధ్రలోని విలేజ్ ఆఫీసర్సుకు; విలేజీ మున్సిఫ్ జీతం 20, డి. ఎ. 35, ఇంటెరిం రిలీఫ్ 11 రూపాయలు, మొత్తం 66 రూపాయలు. విలేజి కరణంకు జీతం 28, డి. ఎ. 37 రూపాయలు, ఇంటెరిం రిలీఫ్ 13 రూపాయలు, మొత్తం 78.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తెలంగాణా గ్రామాధికారులకు యిచ్చినట్లే ఆంధ్రలో కూడా కమీషను ఇస్తారా ? ఒక్కొక్క కరణం 10 వేల రూపాయలు వసూలు చేసిన గ్రామాలున్నాయి. తెలంగాణా స్కేల్సుకి ఆంధ్ర స్కేల్సుకి విలేజి ఆఫీసర్సుకు సంబంధించినంతవరకు డిస్పారిటీస్ ఉండడం ప్రభుత్వ దృష్టిలో అన్యాయంగా కనిపించలేదా ? రీ కన్సిడరు చేస్తారా ? Why should not the same procedure be adopted in Andhra area ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—దానికి చాలా చరిత్ర ఉంది. తెలంగాణా ఏరియా విలేజి ఆఫీసర్సుయొక్క వ్యవస్థకు ఆంధ్ర ఏరియాలో విలేజి ఆఫీసర్సుయొక్క వ్యవస్థకు చాలా పురాతనమైన పరిస్థితులను బట్టి వీరికి రెమ్యూనరేషన్ యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది. పరిస్థితులలో తేడాలున్నాయి. కొంతమంది కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. వారికి వారసత్వ హక్కు ఉంది, పార్టుటైము పనులు చేసుకోవచ్చు. వీరు యిదేపనిమీద ఉండవలసి వస్తుంది. రకరకాల కారణాలున్నాయి. టైము పడుతుంది. వీటి గురించి విలేజి ఆఫీసర్సు ఎంక్వయిరీ కమిటీని వేయడం వారు క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడం జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఆంధ్రలో విలేజి ఆఫీసరుకి నిర్దేశించిన కార్యకలాపాలు ఏమిటి, తెలంగాణా ఏరియాలో విలేజి ఆఫీసర్సుకి నిర్దేశించిన కార్యకలాపాలు ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—వర్కులోడు అంటే లాండు రివిన్యూ వసూలు చేయడం అక్కడాఇక్కడా ఉంటుంది. పరిస్థితులు సమానంగా ఉన్నాయి, కాని వ్యవస్థలో వ్యత్యాసాలున్నాయి. వ్యవస్థ పెరిగినందువల్లనే డి. ఎ. ఇంటెరిం రిలీఫ్ లు యిచ్చినాము విలేజి అడ్మినిస్ట్రేషనులో మార్పు తీసుకురావాలనేటప్పుడు దీనిని చేంజ్ చేసే అవకాశం ఉందేమో పరిశీలన చేయాలి.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (పొదిలి) :—గ్రామాధికారులకు జీతాలు చాలా తక్కువ రాష్ట్రంలో ఏ ఉద్యోగి కంటే కూడా వీరి జీతాలు తక్కువ. వారి బాధ్యతలు రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నాయి రేషను కార్డులను యివ్వడంలోను ఎరువుల కార్డులను వారి సర్వీసును వినియోగించుకుంటున్నారు. రేషను కార్డులపైన ఎరువుల కార్డులపైన కమీషను యివ్వడం కాని లేక ఒకేసారి జీతాలు కనీసం 150 రూపాయలకు తగ్గకుండా యిచ్చేటటువంటి ఏర్పాటు గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— జీతాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నమాట నిజం. అది ప్రభుత్వానికి తెలుసును. అందుకనే డి. ఎ. 32 రూపాయలు, ఇంటెరిం రిలీఫ్ 13 రూపాయలు యిచ్చి సహాయం చేశాము.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలి (ఖమ్మం) :—పటేల్ పట్వారిల జీతాలకంటె గ్రామ నౌకర్ల జీతాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. క్రింది ఉద్యోగస్థుని జీతం ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు పై ఉద్యోగి మాట ఎట్లా పాటిస్తాడు. అందుచేత సుపీరియారిటీ యిన్ఫీరియారిటీ రాకుండా జీతాలు యిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభుత్వం అట్టడుగున ఉన్నవారి క్షేమం గురించి ఆలోచించి తరువాత పై వారి గురించి ఆలోచిస్తుంది.

Sri A. Sreeramulu :--The Supreme Court has struck down the heriditary system in Andhra area. There is watandari system in Telangana area and the High Court upheld the watandari system. Whether the Government is going in appeal to the Supreme Court or not? There are certain posts which are not covered by vatandari system. What are the number of posts and what is the pay attached to these posts?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—ఇక్కడ ప్రస్తుతం ఉన్న ఫిగర్సు అన్నీయిస్తాను. తెలంగాణా ఏరియాలో పట్వారీలు 9,755 మంది, మాలీపటేళ్లు 9674 మంది...

9.10 a. m. Sri A. Sreeramulu; I don't want all those figures. My point is there are two issues. One is that Watandari system has been up held by the Andhra Pradesh High Court. Are you going in appeal against the Judgement of this High Court? Tue Second is that there are certain posts not covered by Watandari System. Whether Government is giving a pay scale for those posts Rs.150 or Rs. 190? I want to know the number of those posts and the pay scales attached to those posts.

Mr. Speaker:— Mali Patel, Police Patel i.e., Patwari like that.

Sri A. Sriramulu :— Yes. All of them come under Watandari.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—హైకోర్టు తీర్పుపైన సుప్రీమ్ కోర్టుకు అప్పీల్ చేస్తారా అని అడిగారు. వంశపారంపర్యపు హక్కు వుందని హైకోర్టు అప్హోల్డ్ చేసినది. లేదని సుప్రీమ్‌కోర్టు చెప్పినది. అక్కడ పార్ట్‌టైమ్ ఆఫీసర్స్, ఇక్కడ ఫుల్‌టైమ్ ఆఫీసర్స్, సుప్రీమ్ కోర్టుకు అప్పీల్ చేయడమా, చేయక పోవడమా అనేది పరిశీలన చేసి చర్య తీసుకొంటాము. తెలంగాణాలో 53,793 మంది పనిచేస్తున్నారు.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao (Rose up).

Mr. Speaker :—For the question "are they going to Supreme Court?" he said "It is under cosideration". Number of watandaris he said 53,793.

Sri A. Sreeramulu :- Regarding number of Watandaris, he gave some other information which I don't want. My point is, there are posts which are not covered by this wantandari system, of which the High Court has come to the conclusion that it is something like the property i. e., Watan is a property, and these people have got

right over the property. When they are interested to protect the property rights, if somebody says that we are ushering to socialism, I must consider it hypocracy. So I want to know the posts which are not covered by this Watandari System? Some pay scale was given to them. I want the number of posts and the pay scale given to those posts.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—ఈ కేడరు క్రింద రాని పట్వారీలు 80 మంది వున్నారు. స్కేలు రు. 25-1/2-30.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—ఆంధ్ర ఏరియాలో వున్న విలేజి ఆఫీసర్సు పార్ట్ టైమ్ ఆఫీసర్సు అనుకొన్నప్పటికి వారిచేత ఎక్కువగానే పని చేయిస్తున్నాము. ఫుల్ టైమ్ జాబ్ క్రిందనే వుంది. వర్క్ లోడ్ అప్పటికి ఇప్పటికి బాగా పెరిగింది. ఎక్స్ట్రా వర్క్ కి ఎక్స్ట్రా రెమ్యూనరేషను యిస్తామనడమే కాని ఇవ్వడములేదు. వాటిలో ఫ్రస్ట్రేషన్ డెవలప్ అయి ప్రతిదానికి నాన్ కో-ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. ఎరువుల డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని అనేక తాలూకాలలో వున్న గ్రామాధికారులు నాన్ కో ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరగలేదు. అందువల్ల ప్రామిస్ చేసిన ప్రకారము అదనపు పనికి అదనపు రెమ్యూనరేషను వెంటనే యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

Mr. Speaker :—You are making a suggestion and also you are making an appeal. Give him some time.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao:—For the extra work they have to get extra remuneration. It is the duty.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—మన ముఖ్యమంత్రిగారు పదవిని చేపట్టిన తరువాత 5 రూపాయలు పెంచడం జరిగింది. కొంచెము పని ఎక్కువ అయిన మాట నిజమే. సహాయము చేయవలసిన మాట నిజమే. పరిశీలన చేసి చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—గ్రామాధికారులు గ్రామానికి అధికారులుగానే వున్నారు. తెలంగాణాలో నైజాము కాలము, అంతకు ముందునుంచి వుండిన బూజు పట్టిన పద్ధతులు, ఆంధ్ర ఏరియాలో బ్రిటిష్ కాలము, అంతకుముందు మొగలుల కాలమునుంచి వున్న పద్ధతులే వున్నాయి. ఈ నాగరిక రోజులలో 66 రూపాయలతో గ్రామాధికారులు ఎట్లా జీవిస్తున్నారని ప్రభుత్వము అనుకొంటున్నది ? లంచాలు పుచ్చుకొని జీవించమనా ? గౌరవప్రదముగా జీవించడానికి ఎందుకు ఏర్పాటు చేయకూడదు ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—నిజమే. వారికి జీతాలు తక్కువ అనేది నిజమే. మన ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగు కాగానే తప్పనిసరిగా వారికికూడ సహాయము చేయడానికి ఆలోచిస్తాము.

Mr. Speaker :—Instead of trying to elicit information. You are priving the Government to accept something.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—సుప్రీమ్‌కోర్టుకు అపీల్ చేస్తారా అని శ్రీరాములుగారు అడిగారు. ఈ రెండింటికి కలిపి సమగ్రమైన లెజిస్లేషన్‌ని తీసుకు రావడానికి ఎందుకు ప్రయత్నము చేయరు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పినది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthi):—Does not the Government realise that the Watandari system, whether it is in Telangana or in Andhra, is an anacronism? Some Hon. members have prayed for an integrated system. I am asking as to whether the Government has any proposal to abolish this and replace it by a system of officials who are full time Government servants?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—గ్రామ స్థాయిలో వున్న మెషినరీని ఓవర్‌హాల్ చేయనినాడు మనము ఏమి చేసినా అమలు అయ్యేటట్లు లేదు. దేవుడు వరము యిచ్చినా పూజారి వరము యివ్వడం లేదు. జయపాల్ రెడ్డిగారితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న సిస్టమ్‌ని మార్చి కొత్త సిస్టమ్‌ని పెట్టాలనే ఆలోచన వుంది.

Issue of Pass Books to ryots

867—

* 3960 Q.-Sri G. Bhupathy:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether pass books will be issued to all the ryots for the payment of land revenue; if so, by which date they will be issued to all the ryots; and

(b) whether arrangements will be made for remitting the land revenue in the Tahsil Office itself by creating a separate cell for the purpose?

Sri M.V. Krishna Rao: —(a) 17 lakhs of pass books have been distributed so far and instructions have been issued to all the Collectors to take special steps to see that pattadar pass books are issued to the ryots as early as possible.

(b) No, Sir.

శ్రీ జి. భూపతి :—పాస్ బుక్ ప్రస్తావన ఇక్కడ ఎన్నోసార్లు వస్తున్నది. పాస్ బుక్స్ యిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఇంతవరకు అమలు జరిగినట్లు లేదు. ఫలానా తేదీలోపల యిస్తామని ప్రభుత్వం హామీ యివ్వాలి. బి. కి లేదంటున్నారు. హరిజనులనుంచి యిష్టము వచ్చినట్లు లాండ్ రెవెన్యూ వసూలు చేస్తున్నారు. వసూలుచేసి జేబులో వేసుకొంటున్నారు. అందువల్ల తహశీలుకుపోయి హరిజనులు చెల్లించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—పాస్ బుక్స్ యివ్వడానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నము జరుగుతున్నది. జాయింటు పట్టాలు స్ప్లిటప్ కాలేదు. జాయింటు పట్టాలు స్ప్లిటప్ చేయనిదే ఎవరి భూమి ఎంత అని చూపించేది ఎట్లా అని గ్రామాధికారులు అంటున్నారు. పాస్ బుక్స్ యివ్వాలని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ (హిందూపూర్) :—ఏ యే జిల్లాల్లో ఈ పాస్ బుక్స్ యిచ్చారు ? ఇవ్వని జిల్లాలు ఏమిటి ? పూర్తిగా యివ్వని జిల్లాలు వున్నవా ?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—అన్ని జిల్లాలకు సప్లయి చేయడం జరిగింది. అన్ని జిల్లాల్లో డిస్ట్రిబ్యూషన్ కూడా జరిగినవి. వివరాలు చెప్పాలంటే చెబుతాను.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి :—అన్ని జిల్లాలకు యిచ్చామని అంటున్నారు. ఈ పుస్తకాలను కరణాలు అమ్ముకొనడానికి యిచ్చారా ? లేక రైతులకు పాస్ బుక్స్ వ్రాసి యిచ్చారా ?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—వ్రాసి యివ్వాలని ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి :—ఏ యే జిల్లాల్లో ఎన్ని బుక్స్ వ్రాసి యిచ్చారు ?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—ఎన్ని వ్రాశారో కాని జిల్లావారీగా ఇచ్చిన పుస్తకాల విషయము చెప్పగలను.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి) :—పాస్ బుక్స్ అందరికి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము జరుగుతోందని చెప్పారు. తాలూకాలో కట్టేదానికి ఏర్పాటు చేయలేదని అన్నారు. తాలూకాలో కట్టేదానికి ఏర్పాటు కలుగచేస్తే కట్టినది కట్టాము అని చెప్పేదానికి వీలు కలుగుతుంది. గ్రామాలలో కట్టినది లెక్కలోకి రావడము లేదని ఈ కోరిక కోరాము. తాలూకా ఆఫీసులో కట్టేదానికి అభ్యంతరము ఏమిటి ? అటువంటి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామానికి గ్రామాధికారి దగ్గర భూమి శిస్తు కట్టే అవకాశము వుంది. మనియార్డరు ద్వారా పంపించే దానికి అవకాశాలు వున్నాయి తాలూకా ఆఫీసులో కట్టేదానికి, ఇన్ఫర్మేషన్ యివ్వడానికి ఒక సెల్ వంటిది ఏర్పాటు చేయాలని సభ్యులు సూచించారు. తప్పని సరిగా పరిశీలన చేస్తాము.

Sri S. Jaipal Reddy:—The pass-books and the fertiliser cards are indentical. When the fertiliser cards could be issued to large number of farmers in the State in three months, why should it be so difficult for these pass-books? If the joint pattas could not present themselves as an abstacle in the matter of distribution of fertiliser cards, why should it present itself as a difficulty in the matter of distribution of pass-books ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణరావు:—పట్టేదారు పేరు, విస్తీర్ణము, ఎవరు పొజిషన్‌లో వున్నారనేది దానిలో స్పష్టంగా వుండాలి. జాయింట్ పట్టాలు వుంటే దానిలో ఎవరు వుంటే వారి పేర్లు రావాలి. జాయింట్ పట్టాలు విడదీసి పాస్ బుక్స్ ఇస్తే ఎక్కువగా ఉపయోగంగా వుంటుందనే ఉద్దేశంతో జాయింట్ పట్టాలను విడదీయడానికి స్పెషల్ స్టాఫ్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు పని చేస్తున్నారు. తొందరగా కాకపోయినా కొన్ని సంవత్సరాల్లో అవుతుంది. ఎరువుల కార్డు ఇవ్వడానికి వేరే సిస్టమ్ పెట్టారు. దాని ప్రకారం ఇస్తారు. 9-20 a. m.

శ్రీ జి భూపతి :—బి. కి సమాధానం చెబుతూ మంత్రిగారు లేదన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటి బిల్స్ ఎలా కడుతున్నామో అలాగే ఇది తహసిల్ ఆఫీసులో కట్టే విధానం పెట్టి తహసిల్ ఆఫీసులోనే ఒక గుమాస్తాను ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—చేస్తామని చెప్పాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—క్రిందటి సమావేశంలో పెద్ద చర్చ జరిగిన తరువాత అప్పటి ఎగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారు సమాధానం చెబుతూ క్యాబినెట్ సబ్ కమిటి ఇది ఆలోచించింది, పాస్ బుక్స్ తయారుచేసే పద్ధతి మొత్తంగా ఆలోచించి ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని చెప్పారు. మేము కొన్ని సూచనలు ఇచ్చాము. ఇప్పుడు అన్నీ పరిశీలించి కాంప్రెహెన్సివ్‌గా పాస్‌బుక్స్ తయారుచేసి ఇస్తున్నారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—క్యాబినెట్ సబ్ కమిటి పాస్‌బుక్స్‌లో కొన్ని ఛేంజెస్ చేయాలని సలహా ఇచ్చారు. ఆ సలహా ప్రకారం వేరే స్లిప్ మీద ప్రింట్‌చేసి దానికి ఎట్టాచ్ చేస్తున్నారు. ఇన్ని లక్షల పుస్తకాలు మళ్లా ప్రింట్ చేయాలంటే ఎంతో డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది కనుక స్లిప్స్ పాస్‌బుక్స్‌కు ఎట్టాచ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ప్రభుత్వం దయతో పాస్ బుక్స్ ఇస్తున్నారు రైతులకు ఇచ్చే ఆ పాస్ బుక్స్ స్వర్గానికి వెళ్లటానికా నరకానికి వెళ్లటానికా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—సి. వి. కె. రావుగారి దగ్గరకు వెళ్లటానికి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— ఈ పాస్ బుక్స్‌కు ఖరీదు రైతుల నుంచి వసూలు చేస్తున్నారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—పాస్‌బుక్‌కు ఖరీదు వున్నదనుకుంటాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—రైతులకు పాస్ బుక్స్ ఇవ్వాలనే విఘ్నేశ్వర పూజ ఇదే హౌస్‌లో 69లో జరిగింది. అప్పటి నుండి ప్రభుత్వంలో ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నా, ఎవరు రెవెన్యూ మినిష్టరుగా వున్నా ఈ వాగ్దానం చేయడం జరుగుతున్నది. ఇప్పటికి 6 సంవత్సరాలు అయినా ఒక దశకు రాలేదంటే ఏమనుకోవాలి. మీకు పాస్ బుక్స్ వస్తాయి, మీ కష్టాలు తీరతాయి అని ఎన్నిసార్లు రైతులకు చెప్పమంటారు? ఇప్పటికైనా శ్రద్ధ తీసుకొని రైతులకిచ్చిన వాగ్దానం నెరవేర్చడానికి ప్రయత్నిస్తారా? ఈ సభలో ఒక వాగ్దానం చేస్తారా? ఎన్నిసార్లు ప్రజలకు చెప్పి మోసగిస్తారు? ప్రజలకు డెమోక్రసీపై నమ్మకం పోతున్నది. ఇప్పటికైనా ఫలానా టైమ్‌లోగా ఇస్తామని ఒక ఎష్యూరెన్స్ ఇస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభాకరరావుగారు ఫ్రెష్‌గా ప్రజల వద్దకు వెళ్లి వచ్చారనుకుంటాను. సాధ్యమైనంత తొందరగా చేసేట్లు చూస్తాము.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—జాయింట్ పట్టాలు విడదీసి సింగల్ పట్టాలు చేయడానికి చట్టం చేసాము. ఆ పని నిలుపుదల చేశారా, లేక జరుగుతున్నదా? జరుగుతుంటే ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—నిలుపుదల చేయలేదు. జరుగుతున్నది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—ఎన్ని జిల్లాలలో జరుగుతున్నది?

(సమాధానం)

శ్రీ కిషన్‌రావు :—జాయింట్ పట్టాలు లేని రైతులకు వెంటనే పాస్ బుక్స్ ఇస్తారా? వారు అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే రొటేషన్ రిజిష్టరులో జమా బందీలో తేలిగ్గా జాయింట్ పట్టాలు విడదీయవచ్చును కదా. అల్లా చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—జాయింట్ పట్టాలు కాని వారికి త్వరగా ఇప్పిస్తాము.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పటి వరకూ ఎక్కడ పాస్ బుక్స్ ఇవ్వలేదని నేను చెబుతున్నాను. సబ్ డివిజన్స్ లేదనే కారణంతో కారణాలు మేము పాస్ బుక్స్ వ్రాయము అని వంక చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఒక కండిషన్ పెట్టి సబ్జెక్ట్ టు వేరియేషన్ అనే క్లాజు పెట్టి అయినా సరే వెంటనే ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—సభ్యుల సూచన పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తయారుచేసిన పాస్ బుక్స్‌లో వున్న కాలమ్స్ ఏమిటి ? కొత్తగా ఎట్టాచ్ చేసిన స్లిప్‌లోవున్న కాలమ్స్ ఏమిటి ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— కావాలంటే శాంపిల్ టేబుల్ మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ మహ్మద్ రజాబ్ ఆలీ :—పాస్ బుక్స్ లేనందువల్ల శిస్తు చెల్లించినా రికార్డులో లేనందువల్ల శిస్తు చెల్లించలేదని 5, 6 కోట్ల లాండ్ రెవెన్యూ బకాయి వుందని చెబుతున్నారు. కనుక తక్షణం పాస్ బుక్స్ ఇప్పించి అందులో ఎంట్రీ అయ్యేట్లు చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—దానికోసమే ప్రయత్నిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :—పాస్ బుక్స్ ప్రొఫార్మా టేబుల్ మీద పెడతారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—పెడతాను.

Establishment of a Bench of the High Court at Guntur

868—

*3624 Q.–Sri Nallapareddi Srinivasulreddi:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government will reconsider to establish a Bench of the High Court at Guntur; and

(b) whether it is a fact that it can be established with the existing Judges and staff without incurring additional expenditure?

The Minister for Social Welfare (Sri B. Sriramamurthy) deputised for the Chief Minister (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఎడిషినల్ ఫైనాన్షియల్ కమిట్‌మెంట్ లేకుండా కొంతమంది జడ్జీలను అక్కడకు తరలించి పెట్టటానికి ఆక్షేపణ ఏమిటి? ఒక బెంచి పెట్టండి అంటే కుర్చీ కూడా ఇవ్వము అంటే ఏమి బాగుంటుంది?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—హైకోర్టును సంప్రదించడం జరిగింది. వారిచ్చిన సూచన ప్రస్తుతం అటువంటిది పెట్టడం మంచిది కాదని. వారిచ్చిన సలహా ప్రకారం దాని గురించి ప్రస్తుతం ఆలోచించడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఈ విషయంలో హైకోర్టును కన్సల్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చిందండీ, ప్రభుత్వమే నిర్ణయం తీసుకోవచ్చుకదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—హైకోర్టును కన్సల్ట్ చేయకుండా ఎలా చేస్తారు. హైకోర్టుకు ఇవ్వవలసిన గౌరవం ఇవ్వాలనుకున్నాము.

Irregularities in the Co-operative Institutions in Nellore District.

869—

* 4449 Q.-Sri N. Venkataratnam Naidu:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the three important Co-operative Organisations viz. the District Central Co-operative Bank, District Marketing Society and Consumer's Co-operative Society in Nellore District are under the management of the members of the same family;

(b) whether any petitions have been received from the citizens of Nellore by the Chief Minister regarding the irregularities being committed in the above three organisations; and

(c) if so, the allegations made in those petitions; and the action taken by the Government thereon?

The Minister for Co-operation (Sri B. Subbarao):—(a) The Co-operative Central Bank, Nellore and the Consumer's Co-operative Central Stores were under the Presidentship of Sri Anam Venkata Reddy, upto 30-4-1974. The District Co-operative Marketing Society was under the Presidentship of Sri Anam Bhaktavatsala Reddy, upto 30-4-1974. These two persons belong to the "Anam" family. The three Societies are now under the management of persons-in-charge.

(b) Only one petition addressed to the Chief Minister dated 26-12-1973 alleging irregularities in the working of the Co-operative Central Bank, was received.

(c) A Statement showing the allegations in the petition is placed on the Table of the House. The report of enquiry into the allegations is awaited. On receipt of the report suitable action will be taken.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE (VIDE CLAUSE (C) OF QUESTION)

Sl. No.	Allegations
1.	Sri Anam Venkata Reddy, became the President of the Bank during the year 1964 and continued as President since then.
2.	He has utilised the funds of the Bank in the name of his relatives and nearest friends to the extent of Rs. 30 lakhs.
3.	He has taken Rs. 5 lakhs under suspense account for which there are no details.
4.	He is using the Bank's telephone, Jeep and car for his selfish end at the bank's cost all these years.
5.	There are several frauds, defalcations, misappropriations, manipulations, interpolations in the records of the Bank.
6.	When he became the President the Bank worked on a profit of Rs. 2.17 lakhs. Now the Bank runs on a lose of Rs. 12.00 lakhs.
7.	There was a bogus general body meeting convened on 12.5.1973; and dues of persons, amounting to Rs. 1 30 lakhs, who own palatial buildings and good landed properties were written off as irrecoverable. The same was brought to the notice of the Collector and the records of the Bank were also sealed.
8.	The Divisional Co-operative Officer, Sri V. Ramanuja Rao who is to retire in 3 or 4 months is tempted with the post of Exective Officer in Nellore Central Consumers Co-opertive Stores manned by Anam Venkata Reddy and he is under his thumb.
9.	The District Co-operative Officer became a hand in glove with Sri Anam Venkata Reddy the President of the Bank.
10.	The entire amount of Government share capital contribution of Rs. 20 lakhs is lost.
11.	The depositors will not get even 1/4th of their deposits if the Bank is liquidated.
12.	The term of Anam Venkata Reddy expired by 31-12-1973 and he is milking the Bank in all possible ways.
13.	The condition of the Bank is highly deplorable and the total deficits on account of the mis-management of Anam Venkata Reedy exceeds rupees fifty lakhs.
14.	He has removed 26 employees from service and there is no security for the remaining employees of the Bank and the attrocities of the President Venkata Reddy is beyond resistance.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు : —అధ్యక్షా, ఈ సహకార సంఘాలలో 9-30 a.m.
అక్రమాలు అనేవి ఆంధ్ర రాష్ట్రి మొత్తముమీద అన్ని జిల్లాలలో జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి అవి అన్ని క్రోడీకరించి ఏదో ఒక బుక్ లెట్ ఫార్మ్‌లో ఆ వ్యక్తుల పేర్లు సప్లయిచేస్తే కనీసం ముందు అటువంటి వ్యక్తులకు యిటువంటి సంస్థలలో

అవకాశం లేకుండా వుంటుంది. ఆ విధంగా విత్ నేమ్స్ ఆఫ్ ది కల్ప్రిట్స్ ప్రింటు చేసి సప్లయి చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది చదువుకొని కొత్తవారు తయారు అవుతారు, అది ఆలోచించండి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—సీరియస్ ఎలిగేషన్స్ వున్నవి. 28 మంది ఎంప్లాయిస్‌ను తీసివేశారన్నారు. ఎలిగేషన్ నెం. 13 లో 50 లక్షలు మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ చేసింది యీ ఫ్యామిలి అని వుంది. ఇట్ యీజ్ అండర్ యిన్వెస్టిగేషన్ అని చెప్పి పెద్దవారికి దాసోహం అనే పద్ధతిలో కో ఆపరేటివ్ సంస్థలు పడిపోతే ఎట్లా ? ప్రభుత్వం యింతవరకు జాప్యం చేయడానికి కారణం ఏమిటి ? 30-11-73 నాడు గ్రేవ్ చార్జెస్ ఎలిగేషన్స్ వస్తే స్టిల్ రిపోర్టు యీజ్ ఎవేటెడ్ అంటే ప్రభుత్వం తినేవాళ్ళని ఎంకరేజ్ చేస్తున్నదా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఎలిగేషన్స్ ఎంక్వయిరీ చేసి రిపోర్టు పంపించుమని చెప్పడం జరిగింది, ఆలస్యం చేసినందుకు వారిమీద వేరే యాక్షన్ తీసుకోబడుతుంది. మిస్ ఎప్రోప్రియేషనే అనేది 50 లక్షలు గాదు. 1 లక్షా 19 వేలు, దానిమీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టరు స్పీకరు :—నెం. 12 లో "The term of Anam Venkata Reddy expired by 31-12-1973 and he is milking the Bank in all possible ways." అనివుంది. మిల్కింగ్ ఏమిటి ?

Sri B. Subba Rao :—It may be a mistake for "milching",

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, ఎంక్వయిరి చేశారన్నారు. ఎవరిని వేశారు ? ఎప్పుడు వేశారు? ఎంక్వయిరీ పూర్తి అయిందా ? ఎప్పుడు అవుతుంది ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఎంక్వయిరీ యింకా పూర్తి కాలేదు. ఎంక్వయిరీ చేసి రిపోర్టు పంపించమని చెప్పడం జరిగింది. త్వరగా పంపించమని యీ మధ్యనే గట్టిగా యినస్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఆలస్యానికి కారణము అయినవారిమీద యాక్షన్ తీసుకోబడుతుంది. జాయింటు రిజిస్ట్రారు (క్రెడిట్) ను ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుగా వేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఈ బ్యాంకు ఆడిటు కాలేదా ? ప్రతి సంవత్సరం ఆడిటు రిపోర్టు ప్రకారము యాక్షన్ తీసుకున్నారా ? ఈ ఎలిగేషన్స్ వచ్చిన తరువాతనే ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఎలిగేషన్స్ వచ్చిన తరువాతనే వచ్చింది. ఆడిటులో ఎప్పుడు యీ డిఫెక్ట్స్ పాయింటౌట్ చేయలేదు.

LABOUR COURT AT VISAKHAPATNAM

870—

*3520 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the Government propose to establish Labour Court at Visakhapatnam in view of many pending labour cases; and

(b) if so, when it will be established?

The Minister for Labour (Sri L. Lakshmana Dass) (a) and (b) Proposals to establish a Labour Court at Visakhapatnam is under consideration of the Government.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, పాతమంత్రివర్గము వున్నప్పుడే యీ సమస్య వచ్చినప్పుడు అండర్ కన్సిడరేషన్ అన్నారు. విశాఖపట్టణములో పరిసర ప్రాంతాలలో చాలా యిండస్ట్రీస్ పెరిగి లేబరు డిస్ప్యూట్స్ వుంటున్నాయి. గుంటూరులో వుండడంవల్ల చాలా దూరము అవుతున్నది. వర్కర్సు చాలా వ్యయప్రయాసాలకు గురి అవుతున్నారు, ఆలోచిస్తాము పరిశీలిస్తాము అనకుండా వెంటనే రెండు మూడు నెలల్లో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయము తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అక్కడ న్యాయస్థానము గురించి కార్మికుల నుండి పిటిషన్స్ వచ్చాయి. దానిమీద పరిశీలనచేశాము, గుంటూరులో వున్న కోర్టు మొబైలుగా అక్కడక్కడ పెట్టడం చేసినప్పటికి అది సక్రమంగా జరుగలేదు అందుకని విశాఖపట్టణములో ఒకటి రాయలసీమలో ఇంకొకటిపెట్టాలని ప్రభుత్వం తీవ్రముగా ఆలోచన చేస్తున్నది.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఎప్పుడు పెడుతారు? ఆలోచన అంటే ఆరు ఏండ్లు, పరిశీలన అంటే 12 ఏండ్లు.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఆ మీనింగు దీనిలో లేదు. చాలా వేగంగా చేస్తాము.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-II) :—అధ్యక్షా, మీరు మా హక్కులను రక్షించాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు చూస్తాము చేస్తాము అని వాగ్దానాలు యిస్తున్నారు. పని జరుగుతుందో లేదో తెలియదు, కాని చేస్తామని చెబుతున్నారు, వీరు అదే చెప్పారు, యిందాక కొంత మంది మినిస్టర్లు అదే చెప్పారు. ప్రభుత్వం వద్దకు అప్లికేషన్ వచ్చినప్పుడు చూస్తాం అంటున్నారు. యింపార్టెన్స్ వుంది ఎందుకు తొందరగా చేయరు అంటే ఆలోచిస్తాం అంటే ప్రజల గ్రీవెన్సెస్ చూడకుండా మమ్ములను మభ్యపెట్టడానికి మీరు చెప్పే మాటలు అని అనుకోమంటారా? లేకపోతే నమ్మమంటారా? దయచేసి యికముందు వాగ్దానాలు చేయకండి, ఇటువంటివి తొందరగా చేయాలని తమ తరపున కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అధ్యక్షా, దీనిని తొందరగా చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది. చిన్న ఫార్మాలిటీస్ వున్నాయి, జరుగుతున్నది, అంతేగాని వేగ్‌గా ప్రామిసెస్ చేయాలని యీ ప్రభుత్వానికి ఆలోచన లేదు. ముఖ్యంగా యీ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఏదైనా చెప్పినప్పుడు తప్పకుండా జరుగుతుందనే విశ్వాసం ప్రజలలో, సభ్యులలో కూడా వుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మా హక్కులు కాపాడవలసి వుంది. ఏ ప్రశ్న వచ్చినా పరిశీలిస్తాము, ప్రయత్నిస్తాము, కృషిచేస్తాము, త్వరలో ఆలోచిస్తాము, విచారణ చేస్తాము అంటున్నారు, ఎస్యూరెన్స్ కమిటీకి పోయినప్పుడు చూద్దామంటే పరిశీలిస్తామంటే 5 ఏండ్లు ఆయినా పరిశీలిస్తున్నారుగదా, అందుకని

తమరు. యీ మాటలకు అర్థము ఎన్నాళ్లు అనేది చెప్పిస్తే అన్ని రోజులు అయిన తరువాత ఎస్యూరెన్సెస్ కమిటీలో పట్టుకుంటాము. అందుకని దయచేసి మంత్రి వర్గం నుండి యీ మాటలకు అర్థము ఎన్ని సంవత్సరాలలో లేక ఎన్నిమాసాలో ఒక క్లారిఫికేషన్ యిస్తే మా హక్కులను కాపాడినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, తమరు మా హక్కులను కాపాడవలసిన అవసరం వుంది.

మిస్టరు స్పీకరు : ఔనౌను. అదే చెబుతున్నాను. మీరు పరిశీలిస్తారా అని ప్రశ్నలు వేయకండి.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—కోర్టు పెట్టాలన్నాం, పరిశీలిస్తామన్నారు, ఎప్పుడు అంటే త్వరలో అంటున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఏదైనా సక్రమంగా వస్తే తొందరగా అవుతుం దని చెబుతాము. కానిది వస్తే చూస్తాం, ఆలోచిస్తాం. ఆయన తీవ్రముగా ఆలోచిస్తామన్నారు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఆలోచించడానికీ, త్వరలో ఆలోచించడానికి, తీవ్రముగా ఆలోచించడానికి, వీలైనంత త్వరలో ఆలోచించడానికి అర్థాలు ఏమిటో డిఫైన్ చేస్తే ఎస్యూరెన్సెస్ కమిటీలో పట్టుకుంటాము.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :—ముఖ్యమంత్రిగారు కానివాటికి ఆలోచిస్తాం అంటామని చెబుతున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మరి ఏమి చేయమంటారు ? ఆకాశానికి క్రిందికి ఒక వెంట్రుక పెట్టి లాగితే ఏమి చేయమంటారు చెప్పండి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—రాయలసీమ ఏరియాలో ఒక న్యాయస్థానం నెలకొల్పే ఆలోచన ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుంది అన్నారు. ఏ జిల్లాలో నెలకొల్పా లనుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇంకా ఫలానా జిల్లా అని అనుకోలేదు. కాని రాయలసీమలో ఒక కోర్టు పెట్టడం మంచిది అనుకున్నాము, అది పరిశీలన చేసి నప్పుడు యిది చేస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—యజమానులకు క్రూరత్వం ఎక్కువగుతుండడం వలన ఇటువంటి కేసులు ఎక్కువగా వస్తున్నాయి. పేదలు కోర్టులకు వెళ్ళాలంటే వారు ఖర్చులు భరించలేరు. అటువంటి వారికి కోర్టులకు పోవాలంటే ఖర్చులు ప్రభుత్వంవారు భరిస్తారా ?

9-40 a. m. శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—కార్మికులకు ధనసహాయం చేసే అవకాశం ఉంది. కొంత మొత్తం ఇందు నిమిత్తం కేటాయించబడింది. ఎవరయినా పిటీషనులు పెట్టుకుంటే ధన సహాయం చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—గుంటూరులోను రాయలసీమలోను కోర్టులు ఉన్నాయంటున్నారు. హైదరాబాదులో లేదా ?

శ్రీ యస్. లక్ష్మణదాసు : - ఇక్కడకూడా ఉంది.

Mr. Speaker :—Questions and Answers are over.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS
(UNSTARRED QUESTIONS)

DRY LAND DEVELOPMENT PROJECTS

1012--

2707– Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will hon. the Chief Minister be pleased te state :

(a) whether the Government are aware that the Union Agriculture Ministry has drawn up blue prints for dry land dovelopment Projects for all the States in the country in view of the recent crop failures due to delayed monsoon;

(b) if so, whether the details of the blue prints with regard to our State will be placed on the Table of the House; and

(c) the steps taken by the Government in the matter ?

A. --

(a) Two Dry Farming Projects one at Ibrahimpatnam, in Hyderabad District and the other at Anantapur are functioning in this state. Blue Prints for the two projects have been drawn up.

(b) Blue prints for both the Dry Farming Projects Ibrahimpatnam and Anantapur have been prepared. The salient features of blue prints of both the projects are as follows :

In order to stabilise production of crops under rainfed conditions, attemts are made to develop a technology to increase the per acre yields of dry land agriculture with the following objectives :—

1. to meet the food reguirements of the Farmer and the Nation by improving yields.

2. to improve and stabilise the level of production in respect of food and industrial crops; as 2/3 of the cropped area is cultivated under rainfed conditions.

3. to utilise the underground water in a planned manner to the desired extent only by its economic use and better management practices for increased level of production.

4. to conserve the run off water and improve upon the per acre yield of crops.

5. to improve the Socio Economic condition of the farmer.

6. to educate the farmer in the new technology and to make himself, self relient in the discharge of his duties to the society.

7. in order to achieve the above objectives, the following improvements were suggested.

(i) Replacement of varieties :—Local RC 6 Castor by improved Aruna Castor.

(ii) Crop Substitution :—Local jowar is being substituted by drought resistant Hybrid Bajra HB-3.

(iii) Mixed cropping :—Two crops as mixture in the same field instead of only one crope i. e. Aruna Castor and Cowpea BC- 4216 instead of pure local Castor.

(iv) Double Cropping :—Two crops one after the other in the same field in one year instead of one single crop i. e. Cowpea/pulses short duration crop followed by Sunflower, Korra, Horsegram etc. (Short duration crops) i.e. two short duration crops in the place of one long duration Jowar crop.

(v) Mid season cropping correction : —When the crop sown with the first rains fails due to drought, a short duration high yeilding crop of Korra, Sunflower HB-3, Bajra etc. will be grown with September rains.

(vi) High Yield Varieties of Ratna, Jaya Tella Hamsa and IET 1991 (Sona) to replace local paddy to get increased yields.

(vii) Introduction of Irrigated Dry Crops:—With the same water in the wells instead of one acre of paddy, three acres of ID crops can be grown overa large area in a year and thus obtain increased returns. By this wheat, groundunt, etc. are raised as Second crop.

(viii) Improvement of Fodder by raising Hydrid Nadier grass both on dry land and under wells.

(ix) Improvement of economic condition of the Farmer:-

By planting Mango plants in pasture lands, increased income is brought to the farmers.

(x) Fertilising Dry Crops—By applying fertilizees to dry crops· the yields are increased.

(xi) Plant Protection—By taking timely plant protection measures, the pests and diseases are checked in time which result in increased yeilds. Application of BHC 10% to the soil before sowing helped in maintaining the required population by controlling the root grub.

(xii) Soil Conservation—By contour banding where the slope of the land is more than 1.5% the soil and water conserved which assures increased yields.

(xiii) LandShaping-By cutting humps and filling in depressions the land is shaped which ensures retention of soil moisture which, in turn, results in increased yield of dry crops·

(xiv) Deep Ploughing-Deep ploughing in soil with enough depth will enable ro conserve more soil moisture and thus result increased yields.

(xv) Check Dams—By ploughing the gullis, further run off and subsequent soil erosion are checked. The ma_or gullies are silted up and they can be used for raising crops.

(xvi) Sinking of new wells and revitalising old wells and erecting electric motors—To increase the utilisation of under ground water supply and thereby increase the yields of crops.

(xvii) Incentives Inputs (seeds, fertilizers and pesticides) are supplied at 50% subsidy during second year and at full cost during the third and subsequent years, Inputs are stocked n the villages themselves and they are supplied at the door of the participants. Short term loans are sanctioned for the supply of Inputs long term loans are sanctioned for bunding and land shaping. and deep ploughing, sinking of new wells, revitalisation of old wells and erection of electric motors. The subsidy allowed is 25% for Long Term loans. Besides this the farmers are also trained in the improved techniques. Improved implements are purchased and supplied to the farmers at 50% of the cost, if the cost implement is less than Rs. 300/-

(c) The various programmes recommended by Indian Council o Agriculture Research as detailed above in respect of Dry Land Develop ment are to be Implemented in the projects areas in phased programme spread over a period of 4 years commencing from 1970-71 in respect of Ibrahimpatanam Project to cover an area of 8,000 acres and over a period of 3 years from 1971-72 in respect of Ananthapur Project to cover an area of 6,000 acres.

The following works have been undertaken in the projects,

Permanent works namely Formation of Contour bunds, land levelling and Check Dams against the existing gulleys and deep ploughing are taken up to prevent erosion of top soil and conserve run off water,

Under crop improvement the following action is taken :—

1, Replacing the local varieties by improved short duration droughts ressistant and fertilizer responsive varieties.For instance local Caster is replaced with Aruna Caster, Local Jowar, with 604 Jowar and CSHI, Local Redgram with T 21 redgram.

2. Substitution of crops :—The local jowar gives very low yields. So this crop is substituted by High Yielding Hybrid Bajra HB 3 at both the places. Similarly Niger a low value oil seed crop is replaced by sunflower at Ibrahimpatanam.

3, Improved cropping system :—The following crop improvement is also implemented in the projects as an improvement over the local practices.

AT IBRAHIMPATANAM PROJECT

S.No.	Period of seedlings.	Crops	Varieties
1.	June to 15th July	Sorghum	604
		Castor	Aruna
		Cowpea.	EC 4216 and C 152
2.	15th July to 15 August	Pearlmillet	HB 3
		Redgram	T 21
3.	15th August to 1st week of September.	Setaria	HK 281/1
		Sunflower	EC 68415
		Cowpeas	EC 4216 & C 152
		Sunflower (in deep soils)	A 300/7-13-3

AT ANANTHAPUR PROJECT

S.No.	Period of seedlings	Crops	Varieties
1.	June to 15th July.	Sorghum.	604 CSHI
		Groundnut	T MV 2
		Redgram	T 21
2.	15th July to 15th August.	Bajra.	HB 3
		Korra	Aruna
		Sunflower.	EC 4216

4. Mixed and double cropping—In order to increase the yield from Unit area double and mixed cropping are introduced Under double cropping two short duration crops are raised in the same year instead of one single crop. Example-Cowpea 4216 or C 152 followed by Sunflower, Korra, Horsegram and Sunflower. Similarly HB 3 Hybrid Bajra followed by the above crops at Itrahimpatnam. Green gram or blackgram followed by Hybrid Bajra 3, Korra, Horsegram, Sunflower is sown at Ananthapur project·

Under mixed cropping two crops are sown as a mixture in the same field, one long duration and other a short duration like Aruna Castor mixed with C152 Cowpea, Jowar 604 with T 21 Redgram.

5. Mid season cropping correction—When the crop sown with the first rain fails due to drought, a short duration High Yielding crop of sun flower Korra, Sunflower, Horsegram are sown with September rains.

6. Economic use of underground water—To utilise underground water economically IRRIGATED DRY CROPS like Wheat, Groundnut 2 Hybrid jowar are introduced in place of paddy,

7. Improvement of Fodder—Hybrid Napier grass is raised both on Dry lands as well as under wells besides fertilizing the existing grass lands.

8. Fertilizing the Dry Crops—Fertilizers are applied to all the dry crops at the rate of 40—60 Kgs/N/ hectare, 30-40 kgs/P205/ hectare depending upon the crop. All Phosphates and half Nitrogen are basely applied. Top Dressing with the remaining Nitrogen is done 3 to 4 weeks after seedling emergence depending on soil moisture. This practice has increased the yields nearly two to three times.

9. Plant Protection—Regular plant protection measures are taken to control all pests and diseases like Castor Semi - looper, Red hairy catterpiller on groundnut. Besides application of BHC 10% at 20 Kgs. per acre at the time of ploughing is made a regular feature to control rootgrub in Ibrahimpatanam·

10. Improving underground water supply - Long term loans are sanctioned to sink new wells to revitalise existing wells and instal Electric Motors, Pump sets in order to bring more area under irrigated Agriculture.

11. Timely sowing— Primary tillage with tractors is being done for carrying out timely operations and for sowing large areas immediately after receipt of soaking rains as a demonstration.

12. Short term loans are sanctioned to the participants for the purchase of inputs, viz., seeds, fertilizers and pesticides as mentioned in XVII. The requirements of inputs of all the participants are asscessed at the project sites, and distributed in time on loan duly subsiding to the extent eligible by the farmers.

13. The details of work done from the inception of the projects is given in annexure - I.

14. The details of loans and subsidies given to farmers is given in Annexure - II.

ANNEXURE—I.

Details of work done from 1970–71 to 1973–74 (upto 31-12-1973)

Ibrahimpatnam Project.

Sl. No.	Item of work	Achievements 1970–71	1971–72	1972–73
1.	Seeds	—	712 Ac.	5579 Ac.
2.	Pesticides	302 Ac.	—	8789 Ac.
3.	Fertilizers	—	1352 Ac.	5086 Ac.
4.	Contour bunding	305 Ac.	356 Ac.	2408 Ac.
5	Land shaping	115 Ac.	60 Ac.	483 Ac.
6.	Farm ponds	5 Nos.	—	6 Nos.
7.	Check dams	—	—	2860 Ac.
8.	Farmers Training	50 Nos.	145 Farmers	158 Frms.
9.	Implements	113 Nos.	225 Nos.	27 Nos.
10.	Minor Irrigation	—	9 Nos.	7 Nos.
11.	Demonstrations	5 Nos	—	26 Nos.

ANANTHAPUR PROJECT

Sl. No.	Item of work	Achievements		
		1971-72	1972-73	1973-74 upto December, 1973
1.	Seeds	1800 Ac.	362 Ac.	4255 Ac.
2.	Pesticides	1000 Ac.	2291 Ac.	1225 Ac.
3.	Fertilizers	1229 Ac.	300 Ac.	3250 Ac.
4.	Permanent works	110 Ac.	1423 Ac.	2530.60 Ac.
5.	Demonstrations	45 Nos.	76 Nos.	63 Nos.
6.	Farmers Training	250 Farmers.	47 Farmers.	136 Farmers.
7.	Minor Irrigation	16 Nos.	—	3 Nos.
			due to N.G.O. Strike the progress is not good.	

ANNEXURE-II

Statement showing the Particulars of Loans and Grants given to Farmers (year wise)

IBRAHIMPATNAM PROJECT

(in Rs.)

Sl. No.	Works for which loan/grant advance	1970-71		1971-72		1972-73		1973-74 upto end of December, 1973	
		Loan	Grant	Loan	Grant	Loan	Grant	Loan	Grant
1.	Inputs (seeds pesticides and fertilizers	13976	7026	62963	94024	337039	95952	198800	71006
2.	Permanent works	18739	27092	171864	45511	95440	32035	76443	26981
3.	Infrastructure :								
	1. Demonstrations	—	—	—	1865	—	6295	—	23250
	2. Farmers Training	—	10639	—	14097	—	4171	—	694
	3. Farm Machinery	—	45680	—	92636	—	18876	—	—
	4 Minor Irrigation	—	—	33500	8260	18700	3437	3000	—

LIFT-IRRIGATION SCHEME IN CHINAGANJAM VILLAGE

1013--

2489 Q.--Sri G. Kotaiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that lift irrigation scheme has been sanctioned in Chinaganjam village, Prakasam district in the year 1969; and

(b) if so, the reasons for discontinuing the said scheme ?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) Orders were issued in G. O. Ms. No. 21, P. W. D., dated 6th January, 1969 sanctioning an estimate for Rs. 1,18,000 on works or Rs. 1,25,000 including direct and indirect charges for the execution of a pumping scheme on Romperu river to feed an ayacut of 555 acres in the village of Chinaganjam. Subsequently the ryots represented to shift the pump houses towards the south so that it might increase the scope of bringing in more ayacut under the scheme. After investigation, the Chief Engineer (Major Irrigation and General) sent revised proposals to accord sanction to an estimate for Rs. 4,59,230 including direct and indirect charges for execution of a pumping scheme on Romperu river to irrigate an extent of 1,177 acres in Chinaganjam Block by diverting water from Commamur canal into Rajubangarupalem channel in supersession of the earlier proposals. There are 23 private lift irrigation schemes on right side of Commamur canal between M. 46/0 to M. 59/0 which are drawing water from Commamur canal. The lands under the Lift Irrrigation schemes have since been localised under the Nagarjunasagar Project ayacut and they are situated at the extreme tail-end of the Nagarjunasagar Project system. The Nagarjunasagar Project water will not be made available before August of every year, even after supply position is improved in the Nagarjunasagar Project canal system. The Chief Engineer (Major Irrigation and General) has reported that drawal of water from Commamur canal by the above said 23 lift irrigation schemes has to be necessarily continued for some more irrigation seasons and that the position could be reviewed during the year 1976 allowing the lift irrigation schemes to function during the Irrigation seasons of 1974-75. The Chief Engineer has therefore recommended that diversion of the waters from Commamur canal to Rajubangarupalem channel may be considered after two years. The recommendation of the Chief Engineer has been accepted by Government and the scheme has been defered for the present.

AUCTION OF SENDHI AND ARRACK SHOPS

1014—

3324 Q.—Srimathi J. Eshwari Bai :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the reasons for the delay in holding auctions of sendhi and arrack shops for the current Abkari year 1973-74;

(b) the annual Abkari revenue during the current year and the difference between the revenues of 1972-73 and 1973-74;

(c) whether there are any representations by the Telangana Abkari Contractors Association regarding the conducting of the current year auctions; and

(d) if so, what are their grievences and what is the action taken by the Government thereon ?

A.—

(a) The auctions for the Excise year 1973-74 were scheduled to take place from 18th August, 1973 but the dates of auction had to be revised subsequently and commenced from 1st September, 1973 as certain amendments to the rules governing the auctions were under consideration of Government.

(b) The annual abkari revenue by way of rentals for 1972-73 and 1973-74 are as under:—

Item	1972-73 No. of shops	1972-73 Annual rental Rs.	1973-74 No. of shops	1973-74 Annual rental Rs.	Increase Rs.
Toddy shops	9,259	817·65	9,339	851.02	33.37
T.C.S., shops	2 322	288.63	2,219	321.98	33.35
Arrack shops	9,519	1,023.19	10,730	1,274.89	251.70
Totals ..	21,100	2,129.47	22,288	2,447.89	318.42

The revenue by way of rentals, for the year 1972-73 was Rs. 21.29 crores where as the rentals fetched for the year 1973-74 is Rs. 24.47 crores. Hence, an increase of Rs. 3.18 crores has been rec rded.

(c) Yes, Sir.

(d) The following are their grivences :—

(i) the trees alleged to have been available for tapping could not be fund in the allotted topes ;

(ii) to delete rule 14 of the Andhra Pradesh Excise (Tapping of Trees and Toddy Shops Special Conditions of Licences) Rules 1969, so as to place the burden of showing the trees on the Department;

(iii) the authorities are not allotting trees properly ;

(iv) permission may be accorded to establish private depots and the contractors may be allowed to pay tree tax according to the yield of the trees ;

(v) excise contract may be entrusted only to professional tappers and to persons who come from the family of the tappers ;

(vi) the present system of auction i.e., tender-cum-open bid may be given up and the system of accepting tenders may be abolished ;

(vii) rental deposits should be collected from all contractors without discrimination between contractors who pay rupees over one lakh or less than one lakh;

(viii) offences may be made compoundable;

(ix) Rule 29 may be reintroduced;

(x) grant of 'B' licences i. e . sub-shops, may be revived;

(xi) drastic action such as suspension or cancellation of licences, reauction of shops for recovery of rentals be avoided and reasonable period for payment may be allowed.

The above points were examined and it was considered that no action is called for in the matter.

With regard to the request at item (vii) above, it may be stated that the rule 18 of the Andhra Pradesh Excise (Lease of right to sell liquor in retail) Rules. 1969 has been amended. Under the rule all contractors have to pay 3 months rental deposit apart form 1 month rental deposit payable on the date of finalisation of auction as required in rule 16 of the rules.

Detentions under M. I· S. A. During Andhra Agitation

1015—

3348 Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of persons detained in jails under Maintenance of Internal Security Act during Andhra agitation in 1972 aud 1973; and

(b) the number of them released by Government orders and orders of the High Court respectively ?

A—

(a) 402

(b) 251 persons were released on the orders of the Government and 124 persons were released on the orders of the High Court.

Textile Mill in Gunutr District

1016—

3359 Q—Sarvasri M. Nagi Reddy and Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with Government to construct a Textile Mill in Guntur district;

(b) if so, the location of the Mill ; and

(c) the estimated cost of the Mill ?

A.—

(a) Yes, there is a proposal to set up a spinning mill in the Co-operative Sector in Guntur District.

(b) the location of the Mill has not yet been decided.

(c) About Rs. 3 crores.

Representation for Munsif Court at Metpally.

1017—

3389 Q.—Srimati J. Eshwari Bai :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any petition was received by the Government from Gram Panchayat, Panchayat Samithi and individuals of Metpally, Karimnagar district about the Establishment of Munsif Magistrate Court at Metpally ; and

(b) it so, the action taken by the Government thereon ?

A.—

(a) Yes, Madam,

(b) Government, in consultation with High Court, are of the view that the work load relating to the Metpally taluk does not warrant the establishment of a new court there.

Palar River Schemes

1018—

3511 Q.—Sri D. Venkatesam :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) when were the guages fixed on the Palar river, Kuppam taluk, Chittoor district ;

(b) the quantum of water flow recorded ;

(c) the schemes investigated on the said river;

(d) whether it is not a fact that construction of an anicut across the palar river near Perlakonda in Beggilipalli Panchayat, Kuppam taluk, was taken up in composite Madras State and dropped at the time of bifurcation of the State; and

(e)whether there is any proposal before the Government for the revival of the said scheme and convert it as a pumping scheme to feed a chain of tanks in the entire east firka of the Taluk and providing assured water to the exisiting ayacuts of the tanks?

A.—

(a) The guages were fixed on Palar river near Santhipuram in Kuppam taluk of Chittoor district during 1969.

(b) The quantity of water observed as per the guagings conducted in 1969 and 1970 near Santhipuram on Palar river are not follows:—

1. 1969 (from 6/69 to 12/69 — 3771.92 Mcft.
2. 1970 (from 7/70 to 12/70 — 1533.87 Mcft.

(c) The following three schemes were investigated and found feasible :—

(1) Construction of an anicut on Palar at Perlakonda.

(2) Construction of an anicut across Palar river to feed V. Kota and other tanks.

(3) Construction of an anicut across Palar river at 10th Mile on Palar river in Kuppam—Chittoor road and diversion of Palar water to Vijilapuram firka.

The scheme regarding the construction of an anicut across Palar river and to excavate a supply channel to feed Thummalamma tank of Ganeshpuram village is under detailed investigation.

(d) No informrton is available whether any survey has been conducted by the composite Madrts State to construct a dam on Palar river at Perlakonda.

(e) The proposals was aleady examined and found not feasible

COTTION TEXTILE MILLS IN THE STATE

1019—

3536 Q–Sri. M. Nagi Reddy :—Will hon.the Chief minister be pleased to state:

(a) the total number of Cotton Textile mills in the state?

(b) the total number of spindles and looms in the mills;

(c) whether there is any proposal to increase the spindles and-looms;

(d) if so, how much;

(e) the names of the districts in the state in which there are no textile mills; and

(f) whether there is any proposal with the Government to start at least one mill in those districts ?

A.—

(a) 33 Cotten Spinning Mills including 2 composite mills and 3 closed mills.

(b) 5,30,500 spindles and 1,246 looms.

(c) and (d) The policy of the Govt. of India is to permit the expansion of spindleage in the Co-operative or private sector, up to 25,C00 in each unit. Such of the units which have the necessary resources have applied for expansion of spindleage. Four of the mills have obtained approval for 51,692 additional spindles. Expansion of loomage is however not permitted by the Government of India.

(e) Srikakulam, Medak, Nalgonda, Nizamabad and Khammam.

(f) There are proposals to set up one Co-operative mill in Srikakulam district and the necessary industrial licence has also been obtained from the Government of India. The claimes of other districts also will be kept in view when new textile mills are to be established.

MANUFACTURE OF ILLICIT LIQUOR

1020—

4061 Q.—Sri P, Sanyasi Rao:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the action taken agains Bondi Kasim, who manufactures illicit liquor in Gangavaram village, Visakhapatnam taluk;

(b) whether it is a fact that the S. I. of Gopalapuram has been protecting Bondi Kasim, from being caught; and

(c) if so, the action taken by the Government against the S.I., who is a partner in the illicit liquor business?

A,—

(a) The accused Sri Bondi Kasim has been arrested and produced in the III Additional Munsiff Magistrate Court on 29th May, 1974, for trial.

(b) and (c) There has been delay in apprehending the accused. The Excise Superintendent, Visakhapatnam has been appointed as Enquiry Officer to deal with the Sub-Inspector, Gopalapuram for not apprehending the accused. The report of the enquiry officer is awaited.

PRINTED ESTABLISHMENT LISTS OF REVENUE DEPARTMENT

1021—

4087 Q.—Sri V. Srikrishna:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that no printed Establishment lists of the Revenue Department in Krishna district are maintained; and

(b) whether the Government will consider to issue instructions to the Departments in the districts and the Collector, Krishna district to maintain printed Establishment lists so that the members can easily find their places in the lists?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Necessary orders with regard to the Printing of Establishment lists have been issued in Government Memo. No. 759/ARC & S/73-1, G. A. Department, dated 30th January, 1974.

IMPLEMNTATION OF SECTION 38-E OF TENANCY (TELANGANA AREA) ACT.

1022—

4206 Q.—Sri B. Yellareddy:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have issued a notification on 1st January, 1973 for the implementation of section 38-E of the Tenancy (Telangana Area) Act;

(b) the steps taken by the Government to treat and declare the tenants in the nine districts of Telangana area as pattadars since the issue of notification in January, 1973; and

(c) the district-wise number of tenants who have been declared as pattadars so far?

A.—

(a) It is a fact that Government have issued a notification on 1st January, 1973 for the implementation of secton 38-E.

(b) Government have appointed special staff consisting of one Deputy Tahsildar, one Upper Division Clerk and one Attender for each taluk in the nine districts. The staff has been attending to preparation of provisional lists of protected tenants who are eligible for being declared as owners. After the work is completed, the Deputy Collectors, who exercise and discharge the powers and duties of Tribunals. will finalise these lists after due enquiry and declare the protected tenants as owners.

(c) The number of protected tenants so declared will be known after the Deputy Collectors finalise the cases.

YEMCHA LIFT IRRIGATION SCHEME IN NIZAMABAD DISTRICT

1023—

4218 Q.—Sri M. Narayana Reddy:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the cost and other features of the Yemcha Lift Irrigation Scheme recently completed across Godavari in Nizamabad district and the Specifications, brand, year of manufacture and cost of the pumpsets installed in this scheme;

(b the reasons for the failure of the pumpsets to lift any water on the date of inauguration i.e , 12th February, 1974;

(c) whether the site location of the scheme has been changed during the construction from the location proposed and selected by the M. I. P.

(d) if so, the reasons thereof and effect of this change on the irrigation potential envisaged under the scheme ;

(e) whether any enquiry has been instituted to ascertain the causes for the failure of the scheme and fixing the responsibility , and

(f) if so, the out-come of such enquiry ?

A.—

(a) In G. O. Ms. No. 58 dated 14th January, 1973 the Yemcha Lift Irrigation Scheme on River Godavari was sanctioned administratively for Rs. 5,18,100 for irrigation of Abi Paddy 125 acres and I. D. crops 1,075 acres. The scheme envisages construction of a jack well of 15' width with platform level at +1105.00 and a delivery length of 2,900 feet of R. C. C. pipes 24' width 2 Nos., pumps of 100 H. P. are provided for lifting water with a suction head of 38' and static head of 62 ft. The two pumpsets originally purchased for the Lift Irrigation Scheme on Penganga River Udkali in Adilabad district were diverted to this scheme being surplus there.

The specification of pumps are as follows Delta vertical 14" width two stage turbine pumps having a discharge capacity of 3750 GPM each against 59' head with

1.	Best Indian make 100 HP 1450 hollow shaft, Eletrical Motor	RPM vertical
2.	Best Indian make 100 HP 1450 RPM Auto transformer starters	2 Nos Rs.58,000 each
3.	Switch and switch Board	Rs, 1,16,000
4.	Reflex valves and sluices valvets confirming to I S D	
5.	Pressure guage and tools.	

Purchased from Delta Engineering Company Private Limited Chippi tank, P. B. No. 35 MERUT in the year, 1968.

(b) the main reason for the failure of pumpsets on the inauguration day is due to the steep voltage drop in the feeder.

(c) Yes, Sir

(d) the position of the jack well was slightly shifted from its originally contemplated place, during execution mainly to avoid huge cutting involved besides other advantages. This change will neither affect the efficiency of the scheme nor the irrigation potential envisaged

(e) Yes, Sir.

(f) the General Superintendent, Public Works Department, Workshops inspected the pumpsets on 5th February, 1974 and it was found that the failure of pumpsets was only due to steep voltage drop which can be rectified by erecting power capacitors and independent 250 K. V. A. transformer at the site of the pumping scheme. Action is being taken for erecting these electrical equipments.

Damages to Syphon of Marripalamadugu Tank

1024—

4238-(E)Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the syphon through which the water of sluice No. 3 of Marripalamadugu tank (P.W D,) of Gudur in Nellore district flows to the ayacut has been broken ;

(b) the temporary arrangements made by the Irrigation Department for the free flow of water to ayacut ,

(c) whether there is any proposal to construct a new syphon on the old foundation ; and

(d) if so, when will it materialise ?

A—

(a) Yes Sir. The barrel walls of syphon near the well were damaged.

(b) In order to ensure water supply, necessary ring bund was formed at the entrance well of syphon.

(c) Yes, Sir. There are proposals for reconstruction of the damaged syphon.

(d) the Superintending Engineer, Nellore Circle, has instructed the Excutive Engineer, to prepare an estimate in this regard expeditiously. The estimate will be sanctioned and work taken up for execution during 1974-75, subject to the availability of funds.

STARTING OF DEGREE COURSES IN ANDHRA UNIVERSITY

1025—

4421 Q.—Sarvasri V. Srikrishna, M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether there is any proposal with the Government to start (1) Naval Architecture, (2) Marine Engineering and (3) Journalism degree courses in Andhra University , and

(b) if so, when ?

A—

(a) and (b) There is no such proposal with the Government.

STARTING OF POST-GRADUATE AND PART-TIME DIPLOMA COURSE IN ANDHRA UNIVERSITY

1026—

4423 Q.—Sarvasri V. Srikrishna, M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to start Post-Graduate and Part-time Diploma Courses in Soil Mechanics Foundation Engineering and Environmental Engineering in Andhra University, and

(b) if so, when ?

A—

(a) and (b) : There is no such proposal with the Government. However the question of starting the Post-Graduate Diploma Courses in these branches of courses in the College of Engineering, Andhra University, Waltair is under consideration of the University authorities.

The Assistant Educational Advisor (T) Ministry of Education and Social Welfare, Government of India has informed the University authorities that the Post-Graduate Board has appointed a Task Force to prepare guidelines for implementing various programmes of Post-Graduate Engineering Education and Research in the Fifth Plan and further advised the University not to start any additional Post-Graduate Courses till the guide lines are prepared.

Cultivation of Vagu Poramboke

1027—

4486 Q.—Sri D. Venkatesam :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) wether it is a fact that S. No. 268 and 258 classified as Vagu Poromboke in Peddachellaragunta village Palamaneru taluk Chittoor district is under cultivation ; and

(b) whether it is also a fact that though there is no Vagu or Vanka all Sivajimandars are being penalised heavily every year?

A—

(a) Yes. Sir,

(b) S. No. 258 is classified as Vagu Poromboke, and supply channel to Reddigunta taluk, which is a registered source of irrigation having independant ayacut of Acs. 6,05, passes through this land. The land in question is also required for communal purpose *viz.* cattle grazing.

S. No. 268 is classified as Reddigunta tank and the tank is a registered source of irrigation. Sivaijama cultivation will silt up the tank.

Since the encroachments in these S. Nos, are highly objectionable, H. D. R. and penalty of Rs. 5 for each case is being levied every year,

Training of Unemployed Graduates and Technocrats

1028—

2247 Q.— Sri Vanka Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state ;

(a) whether an amount of Rs. 1 crore is provided by Government for this year to train the unemployed graduates and technocrats to start small scale industies ; and

(b) the number of trainees and industries started so far ?

A—

(a) A sum of Rs. 4.00 lakhs was sanctioned for the year 1972—73 but the amount spent during 1972—1973 on training was Rs. 1.00 lakh only.

(b) Number of trainees during 1972—73 was 370 and they have set up their units. 2,054 educated unemployed have started small scale industries, small business ventures, etc., during 1972—73 under the Self Employment Scheme.

RALLAPADU RESERVOIR ON HUNNERU RIVER

1029—

1518 Q.—Sri M. Audinarayana Reddy:-Will the hon. Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Rallapadu reservoir on the Munneru river in Kandukur taluk, Prakasham district was constructed 16 years ago;

(b) whether it is also a fact that the two anicuts which were constructed down-stream of the said rever prior to the construction of the said reservoir at upstream are not receiving flood waters, unless the said reservoir is filled;

(c) if so, whether the enjoyment rights of the ayacutdars under the said two anicuts are not affected;

(d) if so, whether the Government had previously formulated any rules preserving the system of the distribution of flood water among all the anicuts according all their share and if so what are those rules; and

(e) if not the reasons for the same ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) and (e) The reparian rights under Karedu anicut system and Veeraraghavuni Kota system are not affected due to construction of Rallapadu reservoir, as these anicuts receive supplies from their free catchments below Rallapadu reservoir. Hence no rules for distribution of flood waters among all anicuts are framed, as the present system is working satisfactory ?

INTERMEDIATE EXAMINATION FOR LADY STUDENTS

1030—

1531-(C) Q.— Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state ;

(a) whether there is any provision for the lady students to appear for the Intermediate Examination privately, without studying in the college ; and

(b) The number of lady students who appeared for the Intermediate Examination in Andhra Pradesh, after the intrcduction of the Intermediate class ?

A—(a) Yes, Sir.

(b)	April, 1972	175
	September, 1972	73
	May/August, 1973	291
	December, 1973	89
	Total ..	628

MINIMUM MARKS FOR PASSING INTERMEDIATE EXAMINATION

1031—

1536-(G)Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that minimum marks were insisted separately in theory and practicals in Intermediate examinations conducted in March and April, 1972, and

(b) whether the Government will reconsider to pass the student at least in this week who got minimum pass marks both in theory and practicals clubbed together ?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) the Board of Intermediate Education which is the competent authority, decided in its meeting held on 20th September, 1972 not to give any relaxation for the special minimum prescribed in the scheme to the candidates of Intormediate Public Examination held in April, 1972.

MATTERS UNDER RULE 341

re : Beating to death of a Harijon Boy in Peravalipalem Tenali Taluk, Guntur District.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లా, తెనాలి తాలూకా పెరపల్లిపాలెం దగ్గర యీ సంఘటన జరిగింది. హరిజన యువకుని గ్రామస్థులు చెట్టుకుకట్టి కొట్టినారు. అతను పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుని వెళ్ళినప్పుడు మరణించాడు. యీ విషయం హిందూ పత్రికలో వచ్చింది. ఇలాంటివి చాలా జరుగుతున్నాయి. పార్లమెంటులో కూడా మన రాష్ట్రంలో జరిగిన సంఘటనల గురించి చర్చించారు. హరిజనుల పయిన దురాగతాలు జరుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వము కఠినమయిన చర్యలు తీసుకోవాలి. అంతేకాకుండా ఇకముందు ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లా, తెనాలి తాలూకా, పెరువల్లిపాలెం గ్రామంలో కోటేసు అను 20 సంవత్సరముల యువకుడు దొంగతనం చేశాడని అతనిని పట్టుకుని చెట్టుకు కట్టికొట్టారు. అతను మరణించాడు. ఇంకొకటి కూడా జరిగింది. ధరలు పెరుగుతుంటే దొంగ సరకులు పోతుంటే ఊరుకుని కొద్దిగా బియ్యం తీసుకుని పోతుంటె కొంపలు తగులపెట్టారు. కూలి రేటు చాలడం లేదని ఎక్కువ కూలి రేటు కావాలంటె కొంపలు తగుల బెట్టారు. ఇలాంటివి జరుగుతుంటె ప్రభుత్వం ఊరుకోకుండా యీ విషయాలు చాలా సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. దేవస్థానంలో ఉన్న ఆస్థి పాస్థులు దిగమింగుతుంటె వారిని పెద్ద మనుష్యులుగా పరిగణిస్తున్నారు. వారిని తిట్టె వారూ కొట్టె వారు ఎవరూ లేరు. వారు పెద్ద మనుష్యులుగా చలామణి అవుతున్నారు. తరువాత కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌లో కోట్ల రూపాయలు తిన్నవారు అతినాజూకుగా తప్పించుకుని పెద్ద మనుష్యులుగా చలామణి అవుతున్నారు. మనది డెమక్రసి అని చెప్పుకోడానికి సిగ్గుగా ఉంది పది రూపాయలు దొంగతనం చేస్తే వారిని కొట్టి చంపెపరిస్థితి ఉండి కోట్ల రూపాయలు మింగుతున్న వారిని పెద్దమనుష్యులుగా పరిగణించె పరిస్థితి ఉందంటె ఇది సమాజంలో జరుగు క్రొత్త డెమక్రసి సృష్టించారేమో. ఇదేమయినా పోలీసు డిపార్టుమెంటు లోపమా? ప్రభుత్వం యీ విషయం సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. అవసరమయితే యీ విషయలు పెద్దవారిని వదలిపెట్టి చిన్న దొంగతనాలు జరుగుతుంటె హింసించడం పట్ల చర్చించాలి. ప్రభుత్వం కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :- యీ దేశంలో పేదవారి జీవితం సక్రమంగాలేదు. గ్రామాలలోని పెద్దలు భూస్వాములు పేదలను హింసించడం జరుగుతున్నది. కోటేసు అను అతనిని కొట్టిచంపారు. కంచకచర్ల విషయం కూడా పార్లమెంటులో చర్చకుకూడా వచ్చింది. అయినప్పటికి ప్రతి జిల్లాలోనూ ఇటువంటి ఘటనలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఇది ప్రభుత్వ నాగరికతకు చాలెంజిగా ఉంది. వెంటనే ప్రభుత్వం విచారణ జరిపించి ఇటువంటి దురాగతాలు చేస్తున్న వారిపట్ల తగుచర్యలు తీసుకుని ఇటువంటివి జరుగకుండా అరికట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-*II*):— నేను యీ రిపోర్టు చదివాను. కోటేసు దొంగతనం చేస్తుండగా పట్టుపడ్డాడు. ఇన్‌ఫర్మేషను ప్రకారంగా ఇద్దరను కొట్టారు. ఇది క్రయిము సిట్యుయేషన్. దీనికి హరిజనులను హింసిస్తున్నారనే సెన్‌సేషను క్రియేట్ అయింది. ప్రభుత్వం ఒక స్టేటుమెంటు ఇసై బాగా తెలుస్తుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ప్రతిరోజూ యీ షెడ్యూల్డు కాస్ట్‌వారిపయిన అన్యాయాలు చేస్తున్నారు. ఎందుకని చేస్తున్నారో తెలియకుండా ఉంది. వారివద్ద తుపాకులుకూడా లేవు. వారినుంచి కాస్ట్ హిందూస్ సహాయం పొందుతూ కూడా వారిని హింసించడం చాలా విచారకరం. వారు కనుక తిరగబడితే కాస్ట్ హిందూస్ పేరుకూడా ఉండదు. 21-7-74 రాత్రి పేరువల్లిపాలెంలో పోలీసువారు ఇన్‌ఫర్మేషను రిలీజు చేశారు. దాని ప్రకారంగా గుంటూరు జిల్లాలో దొంగతనం జరిగిందని సస్‌పెక్టుచేసి బలరామకృష్ణ నాయుడు

ఇంట్లో దొంగతనం జరిగిందని సస్పెక్టుచేసి చెట్టుకు కట్టి కొట్టారు. దొంగతనం జరిగినప్పుడు ఎవరూ చూడలేదు. ఊరికే సస్పెక్టు చేశారు, అతను కోటేసు అని 25 సంవత్సరముల షెడ్యూల్డు కేస్టు యువకుడు. అతని చుట్టాలువారు కలిసి కోటేసును కొట్టారు. పోలీసులు వచ్చి అరస్టు చేశారు. అతను పోలీసు స్టేషనులో చనిపోయాడు. అంటె పోలీసు వారుకూడా స్టేషనులో కొట్టి ఉండాలి. అతని కండిషను బాగుండనప్పుడు డాక్టరును పిలిపించాలని ఉండేది అది చేయలేదు. అతనినుంచి డైయింగు డిక్లరేషనుకూడా తీసుకోలేదు. పోలీసులు చనిపోయినవారిని ఎందుకని తీసుకుని పోశారు కాబట్టి పోలీసువారే అతనిని స్టేషనులో కొట్టి చంపారని తెలుస్తుంది. మీ లా అండ్ ఆర్డరు ఇట్లాగ ఉందా? ఇట్లాగ పెద్ద భూస్వాములు పేదలను హింసుంచే ఇక ప్రభుత్వం ఎందుకు? అతనికి భార్య పిల్లలు, తల్లి అందరు ఉన్నారు. వారిగతి ఏమి? కంచికచర్లలోకూడా యీ విధంగా జరిగింది. పార్లమెంటులోకూడా చర్చించారు. ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా చక్కని స్టేటుమెంటులు ఇస్తుంటారు. కాని మళ్ళి జరుగుతూనే ఉంటున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంలో ఒక స్టేటుమెంటు ఇవ్వాలని అక్కడున్న పేదలకు రక్షణ కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

Sri J. Vengal Rao:— On the intervennig night of 21/22-7-1974, there was a theft of 'Mangalasutram' in the house of one Balarama-Krishnamurthy, a Telaga of Pervalipalem village, Tenali Taluk.Guntur District. Consequently, one of the suspected persons by name Dunna Koteshwara Rao, a madiga harijan youth of 25 years of the same village was caught, tied up to a tree and severely beaten by Balarama Krishna Murthy, his brother, father and two others. On information furnished by Koteshwara Rao, two other persons by name Pusuturi Adam, a madiga harijan and Cilla Veeranjaneyulu, a kapu were also brought by the above accused and were beaten. All the three suspected persons sustained injuries due to beating by the accused. In the evening at about 8-30 p.m., one Pervali Yesuratnam, a madiga of Pervalipalam came to Kollur Police Staion and gave a report about the incident which was registered as Cr. No. 66/74 under sections 147, 342, 331, 323, and 324 I. P. C, was registered. ఆయన దారిలో చనిపోయినాడు ఈశ్వరిబాయిగారికి ఊరికె చార్జిచేయడం అలవాటు When Koteshwarara Rao was being brought to the Police Station, he died enroute. On this information, Section 302 was added to the case. Many senior officers of the district have visited scence of offence. The number of accused involed is 17. 9 people were involved in beating the deceased Koteshwara Rao, while 6 persons were involved in beating the other two suspected persons. Out of 17 accused, 2 persons including Balaramakrishna Murthy have been arrested so far. Two Special Police parties are vigorously trying to apprehend the remaining absconding accused. The Dead body of the deceased was sent for postmortem examination and the report is awaited. The two injured persons are undergoing treatment in Tenali Government Hospital. The Collector, Guntur has sanctioned an ex-gratia payment of Rs. 500/- to the old parents of the deceased. Situation in the village is at present peaceful. The police case is still under investigation. 9 50 a. m.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఇది నిజంగా మనకందరికీ అవమానకరమైనటువంటి విషయం. బలహీన వర్గాల సంక్షేమం కోసం మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి సమయంలో కొన్నిచోట్ల ఉద్రేకపరులు ఈ రకంగా చేయడం చాలా విచారకరమైన విషయం. గవర్నమెంటు ఈ విషయంలో తీవ్రమైనటువంటి చర్య తీసుకొంటుంది. గవర్నమెంటు ఇందులో ఏ మాత్రమూ అశ్రద్ధ చేయదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఇన్‌సిడెంటును వర్గ పోరాటాల దృష్టిలో చిత్రించవద్దని గౌరవసభ్యులకు చెబుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి ,—అధ్యక్షా, ఆ స్టేట్‌మెంటులో డిపార్టుమెంటువారు మాదిగ అని సంబోధించి పంపించారు. మాదిగ అనే మాటకన్నా అరుంధతి అనే పదం ఎందుకు వ్రాయకూడదు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ పేరుతో పిలిచినంతమాత్రాన ఏమీ తప్పులేదు. అరుంధతి అని వారిని తౌరం చేసేదానికన్నా...

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—ఈ సభలో అరుంధతి అని వాడడం బాగుంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ పేరు కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లోనే వ్రాయిబడి ఉంది. దానిలో మారనిదే మీరు, నేను మారిస్తే లాభం ఏమిటి ?

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(i) re: Shifting of Piggery Project at Tirupathi·

Sri D. Venkatesham:—The information that has come to us is that there was a proposal for the University to shift Piggery Unit from Tirupathi to Gannavaram· In this connection, I received representations from Tirupati people that greater injustice has been done to them by the shifting of the Piggery factory from Tirupati to Gannavaram. In this case I am very happy to hear the news that there was no such proposal. If there is any proposal, please drop it.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు మార్చడం లేదు. తిరుపతిలోనే ఉంటుంది.

(ii) re: Need for fixing Sugar Cane Price at Rs. 150 Per Tonne for 1974-75·

* Sri M. Narayana Reddy :—Sir, this Call Attention relates to a very important subject of our economy, the price increase for sugar cane. The present price is only Rs. 80 per tonne and it has not been raised since all the prices of fertilizers and other commodities have been raised. Though the cane growers are demanding Rs. 150 per tonne for this present season as well as for the future to sustain the cultivation of sugar cane to the extent that it would be sufficient for our 20 sugar factories. In this regard one thing we have to carefully note Sir, i. e., there are 20 sugar factories in our State and sugar

industry is the biggest industry of our State. Moreover the State Government have very high stakes in sugar industry because the Government itself owns more than half of the sugar factories. So, any increase in the price of sugar cane would naturally benefit the Government more than the cane growers themselves. From that stand point it is necessary for the State Government to make further effort to get more sugar cane price from the Central Government.

Secondly, in the International Market sugar is now being sold at the rate of Rs. 6,000 per tonne. In other words, the crop that is taken from one acre in our State is worth Rs. 24,000. In International terms, never before in the history sugar was sold at such a high rate in the international market and it would be a very good source of foreign exchange if large quantity of sugar is exported

Thirdly, if the price is not increased, the cane growers may switch over to other crops like cotton, groundnut. The fate the tobacco units at Guntur are now meeting due to tobacco growers switching over instead of growing tobacco. The same thing may be fall on the sugar industry. Therefore, in view of the importance of the subject for our State as a whole, it is necessary that we make vigorous efforts to get more price.

Lastly, U. P. and Bihar Governments have pursuaded the sugar factories to give Rs. 125 and 130 per tonne and they have enforced this order by arranging the full payment to their cane growers in their interest. The fertilizer price has doubled, adding to the cost of cane cultivation. The cost of cultivation per acre has been increased. Therefore, in view of this, since the Central Government is likely to take the decision during the next month, there is a very great responsiblility for the State Government to impress upon the Central Government to increase the sugar cane price to Rs. 150.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, చెరకుధర విషయంలో ప్రతి సంవత్సరం ఎన్నో రిప్రజంటేషన్సు చేయడం ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ఈ రేట్సు సవరణ చేస్తూ వస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మాన్యూర్సు ఖరీదు 3, 4 రెట్లు పెరిగిపోయాయి. లేబరు కాస్టు పెరిగిపోయింది. రైతుకు గిట్టుబాటు ఉండడం లేదు. చిత్తూరు జిల్లాలో అన్నిచోట్లకన్నా లేబరుకు ఎక్కువ అవుతుంది. టన్నుకు 200 రూ॥లు అవుతున్నది. కాబట్టి టన్ను చెరకు ధర తప్పనిసరిగా 150 రూ.లకు పెంచాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు మన ప్రభుత్వం రికమెండు చేయవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, భారత ప్రభుత్వం వారు చెరకుధరను చెరకు కంట్రోలు ఉత్తర్వు 1966 యొక్క 3వ క్లాజు ప్రకారం నిర్ణయిస్తారు. 10.00 a. m.
చెరకు ఉత్పత్తి ఖర్చు చెరకుకు బదులుగా వేరే పంటలు పండించిన ఎడల రైతులకు రాగల ఆదాయము, మరియు, సాధారణంగా ధరల తీరులు, వినియోగదారులు పంచదారకు చెల్లిస్తున్న ధర చెరకు నుండి తయారైన పంచదారను దాని ఉత్పత్తిదారులు విక్రయించే ధర- వీటన్నింటిని భారతప్రభుత్వంవారు చెరకు ధరను

నిర్ణయించేటపుడు దృష్టిలో ఉంచుకొంటారు. భారత ప్రభుత్వంవారు చాలినంత ముందుగా రాష్ట్రప్రభుత్వముల అభిప్రాయం తెలుసుకొని ఉత్పత్తిదారుల ప్రతినిధులను వ్యవసాయ పంట ధరల కమీషన్‌తోను సంప్రదించి ప్రతి సీజన్ కొరకు ఒక్కొక్క పంచదార ఫ్యాక్టరీ విషయంలో చెరకు ధర నిర్ణయిస్తారు. గత సంవత్సరం క్వింటాలుకు 8 5 పర్సెంట్ రికవరికి 8 రూ.ల చొప్పున ధర నిర్ణయము వుండెను. దానికన్నా ఎక్కువ రికవరి వచ్చేది 0.1 పర్సెంట్‌కు 9.4 పై. చొప్పున ధర వుండేది. ఈ సంవత్సరం నిర్ణయం కొరకు రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని కోరినపుడు నవంబరు నెలలో రాష్ట్రప్రభుత్వం యీ ధరను క్వింటాలు 9 రూ లు వున్నది. 0.1 పర్సెంట్‌కు 10 పై. చొప్పున పెంచాలని తెలపటం జరిగింది. కాని ఇపుడు యీ ధరలు విపరీతంగా పెరగటం వల్ల యీ ధరను ఎక్కువగా పెంచాలని రాష్ట్రప్రభుత్వము కేంద్రప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయబోతుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వం వద్దకు అగ్రికల్చర్ డైరెక్టరు యొక్క రిపోర్టు మొన్ననే అందింది. డైరెక్టరు యొక్క రిపోర్టులో అతడు క్వింటాలుకు 12 రూ.లు మరియు 0.1 పర్సెంటుకు 14 పై.లు చొప్పున రికమెండ్ చేశారు. దానిని ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుతో కూడ సంప్రదించి రాష్ట్రప్రభుత్వం చెరకు ఉత్పత్తి చేసేవారికి నష్టం జరగకుండా సరైన ధర నిర్ణయించి కేంద్రప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— మీ కేలిక్యులేషన్స్ ప్రకారం ఏ ధర అయితే సరిపోతుందని మీరు డిసైడ్ అయినారు? ఆ ఫిగర్ చెప్పండి. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు ఎగ్రికల్చర్ డైరక్టరేటు ఏమి ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇచ్చింది? క్వింటాలు 14 రూ. లు చొప్పున అలా కేలిక్యులేట్ చేస్తే ఏ ధర వస్తుందని మీరు డిసైడ్ అయినారు? ఆ ఫిగర్ ఏమిటి?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— డైరక్టర్ సిఫార్సు చేసినటువంటిది క్వింటాల్ 12 రూ.లు ఎక్స్‌ట్రా రికవరి పర్సంటేజ్ చూస్తే- అది ఒక టన్నుకు 135, 145 రూ. వరకు అవుతుంది. ఇపుడు మీరు కాల్ఎటెన్షన్‌లో 150 రూ. లు కోరారు. డైరక్టర్ రికమెండేషన్‌లో- 135, 145 రూ. ల వరకు వస్తుంది. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటును కూడ సంప్రతించి- ఉత్పత్తికి అయ్యే ఖర్చు-దానికి రాబడి ఎంత- అవన్నీ పరిశీలించి త్వరలోనే రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:— Is it true that the Government of Bihar has raised the price of sugarcane per ton to Rs. 130 on its own and is it also true that the Government of Uttar Pradesh has unilaterally raised the price of sugarcane per ton to Rs. 125. In that case why not the Government of Andhra Pradesh also consider the unilateral step in this direction?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— గత సంవత్సరము యు.పి. లో ఎంత ధర పెంచారు అన్నది- ఆ వివరాలు లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన దానికన్నా ఎక్కువగా చెరకు ఉత్పత్తిదారులకు దొరికేందుకు అక్కడ ప్రయత్నం జరిగింది. అయితే అక్కడ ఎంత ధర పెంచారన్న వివరాలు లేవు. ఆ వివరాలు తెప్పించాలని నేను డిపార్టుమెంటును కోరటం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో చెరకు ఉత్పత్తిచేసేవారికి సరైన గిట్టుబాటు ధర వుండేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి కూడ చేస్తుంది.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి:— రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయంగా ఏమైనా చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి యీ రేట్స్ ఫిక్స్ చేసే పవర్ లేదు. వారిని పిల్చి పరిష్కారం చేయటం తప్ప ఉన్నటువంటి యాక్టులో కాని, లీగల్ గా గాని ఎక్కడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అవకాశం లేదు.

Sri A. Sriramulu:—This is a very important question. The statement of the Minister is highly unsatisfactory. There is the producer (the farmer), there is the consumer and in between them there is the sugar factory which is minting millions and millions of rupees. The Chief Minister expresses inability saying that the Government of India should do it. This is not right The State Government has certainly full powers. So, I request that a short discussion may be allowed on this subject. So many Members want to express their views.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— అధ్యక్షా, ఇదివరకు దీనిపై డిస్కషన్ అయి మనం నిర్ణయం చేశాము. అప్పుడు శ్రీరాములుగారు ఎం.ఎల్.ఏ గా లేరు. ఇదివరకు ఒకసారి ఇక్కడ డస్కస్ అయి దీనిని నేషనలైజ్ చేయాలని యీ హౌవుస్ నాన్ అఫిషియల్ రిజల్యూషన్ పాస్ చేయటము. ఆ తీర్మానము గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా యీ సుగర్ దానిమీద ఒక కమిటి వేసింది. ఆ కమిటీ రికమెండేషన్స్ వచ్చినవి. అవి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కన్సిడరేషన్ లో ఉన్నవి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—రాష్ట్రమంతటా ఒక రేట్ ఫిక్స్ చేయాలని భారత ప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేస్తామన్నారు. Specially the entire cultivation in Chittor district is done by well irrigation. మా చిత్తూరు జిల్లాలో మాకు వేరే ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ లేవు. కరెంట్ చార్జెస్ పెరిగాయి. ఇట్లాంటి పరిస్థితిలో ఆ జిల్లాకు స్పెషల్ కన్సిడరేషన్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ప్రయివేట్ ఫ్యాక్టరీలన్నీ 100 రూ. ఇస్తున్నప్పుడు—కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చార్జెస్ బేర్ చేస్తూ 110 రూ.లు చిత్తూరు జిల్లాలో పే చేసినవని చెబుతున్నాను.

(iii) re: Payment of Low Rate for the 'Tella Hamsa' Variety of Paddy.

శ్రీ కె. నారాయణ (జనగాం) :—అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రొడ్యూసర్స్ లెవీ విషయంలో తెల్లహంసను సూపర్ ఫైన్‌గా గవర్నమెంట్ ఏప్రియల్ 10 గెజిట్‌లో ప్రకటించింది. కాని అది ఇంప్లిమెంట్ కావటంలేదు. క్వింటాల్‌కు 8 రూ.ల చొప్పున రైతులకు నష్టం వస్తున్నది. ఈ తీరున మొత్తం తెలంగాణాలో 15 లక్షల రూ.లు తెలంగాణా రైతులకు నష్టం వస్తున్నది. ఆ తెల్లహంస ఓపెన్ మార్కెట్‌లో సూపర్ ఫైన్‌గా చెలామణి అవుతున్నవి. అది సూపర్ ఫైన్‌గా ప్రతివారు కొంటున్నారు. మిల్లర్స్ వడ్లు తీసుకొన్న తర్వాత, మిల్ చేసిన తర్వాత ఓపెన్ మార్కెట్‌లో సూపర్ ఫైన్‌గా చెలామణి చేస్తున్నారు. ఎఫ్. సి. ఐ. దగ్గర సూపర్ ఫైన్‌గా చెలామణి చేస్తున్నారు. కాని రైతులు ఆ పంట పండించేవారు ఎంత మొత్తుకొన్నా వారి వైపు చూడటం లేదు. గవర్నమెంట్ డిక్లేర్ చేసిన ఆ జి. ఒ 427 ఏప్రియల్ 10న గెజిట్‌లో పబ్లికేషన్ జరిగింది. అది ఇంప్లిమెంట్ జరగటం లేదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆర్థిక మంత్రిగారికి—ఆ జి. ఒ ఇంప్లిమెంట్ కావటం లేదని రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాను. దానిపైన ఆర్థికమంత్రిగారు రీజనల్ మేనేజర్‌గారికి డి. ఒ లెటర్ వ్రాసినారు. ఆ డి. ఒ లెటర్ కాపీ నాకు కూడ పంపించినారు. వారు—ఎక్కడైనా నాసిరకం వైరైటీ యీ తెల్లహంసలో 25 పర్సెంట్ మించి కలిస్తే తప్ప ఆ పేడీ తెల్లహంస సూపర్ ఫైన్‌గా చూడబడుతుంది అనే విధంగా రామచంద్రారెడ్డిగారికి వ్రాశారు. వారు నాకు ఆ కాపీ పంపించినారు. ఇపుడు ఫైన్ రేటు 77 రూ లు, సూపర్ ఫైన్ 85 రూ.లు క్వింటాల్ ఉన్నది. 77 రూ.లు ఉండినటువంటి ఫైన్ పేడీని క్రింద పెట్టి దానికి క్వింటాల్‌కు 74. 72 రూ.లకు ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగా రైతులు క్వింటాల్‌కు 10, 12 రూ.లు నష్టపడుతున్నారు. నిజానికి అది సూపర్ ఫైన్‌గా చెలామణి అవటం లేదా అని ప్రభుత్వం వారిని అడుగుతున్నాను. నిన్న రిటైల్ షాప్స్‌లో రిలీజ్ చేసిన ధాన్యము తెల్లహంస. రైతుల దగ్గర తీసుకొన్నప్పుడు దానిని ఫైన్ అంటారు. వారు రిలీజ్ చేసినపుడు సూపర్ ఫైన్ అంటారు. ఇది చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది. ఈ రెండూ చూస్తున్న రైతులు దీనిని సహించజాలకుండా ఉన్నారు. అందువల్ల ఇది సూపర్ ఫైన్‌గా గుర్తింపబడుతూ, సూపర్ ఫైన్ రేటు ఇప్పించేటట్లు ప్రభుత్వం చేయాలని—ఆ విషయంలో మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri Chella Subbarayudu:— According to G.O.Ms. No. 427 dated 10th April 1974, Tella Hamsa Variety has been classified as Long/Short Slender· But it was found by the Food Corporation of India that in Telangana district the paddy affered was not confirming to the length and breadth ratio and contained admixture of Hamsa paddy. Therefore it was decided to accept the said variety as fine instead of Long/Short slender (Superfine). However, whenever the variety is confirming to the length and breadth ratio it is being accepted as Long/Short Slender (Superfine).

Length Breadth ratio of diffrent varieties of Rice as classified in G. O. Ms. No.1220 Food & Agriculture dated 9-11-73, are as below:

Classification.	Dimensions.
(a) Long Slender/Short Slender including scented varieties (Superfine).	Long Slender. -Length 6 mm and more- Length/breadth ratio 3 and above. Short Slender-Length less than 6 mm. Length/breadth ratio 3 and greater than 3.
(b) Medium Slender(fine)	Length less than 6 mm. Length/breadth ratio 3.5 to 3 or lenth less than 4.5 mm and length/bread ratio/2 orabove.
(c) Long Bold (Medium)	Length 6 mm and more- Length/breadth ratio less than 3.
(d) Short Bold (Coarse)	Length less than 6 mm Length/breadth ratio lower than 1.5.

In this connection, I like to say that these are the specifictions fixed by the Government of India. As such the, F. C. I. even with regard to the other varieties, is facing the same problem and the Regional Manager is not in a position to look to the situation though it comes under the supervision. There are so many specifications and those specifications are unfulfilled, due to soil conditions etc., whatever it may be. So the Regional Manager cannot relax permanetly. Now we are going to set up the State Corporation to meet such exigencies. Wherever we have to confirm specifications, necessary steps will be taken.

శ్రీ సి. హెచ్. కాశయ్య (పాల్వంచ) :— అధ్యక్షా, తెలంగాణ 10.10 a.m.
ప్రాంతం అంతా పండించే తెల్లహంస సూపర్ ఫైన్ కాదు. ఆంధ్రప్రాంతంలోనికి మాత్రమే సూపర్ ఫైన్ అనే భావం ఉన్నది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో పండుతున్నది. మార్కెట్ లో సూపర్ ఫైన్ గా చెలామణి అవుతున్నప్పుడు చల్లా సుబ్బారాయుడుగారు ఆ నాడు డైరక్టర్ గా ఉన్నటువంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారితో థరోగా డిస్కస్ చేసిన తరువాత ఈ నిర్ణయం చేశారన్నారు. మన డైరక్టర్ గారు. మినిష్టర్ గారు రీజినల్ మేనేజర్ గారిని యింప్రెస్ చేయలేకపోయారు. వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటో మళ్లీ ఒకసారి పరిశీలన చేసి మార్కెట్ లో సూపర్ ఫైన్ గా చలామణి అవుతున్నది కాబట్టి దానిని సూపర్ ఫైన్ గా గుర్తించేదానికి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని, ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ను ఒప్పిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోమ్మత్) :— ప్రొక్యూర్‌మెంట్ గురించి ఎప్పుడైతే జి. ఒ. బైలుదేరిందో అప్పుడు రైతులలో ఉత్సాహం వచ్చినది. చాల మంది ఈ విత్తనాలు వాడుతున్నారు. వారంతా పెద్ద ఎత్తున ప్రొక్యూర్‌మెంట్ కార్యక్రమాన్ని జయప్రదం చేయడానికి పూనుకొన్నారు. ఇవి తెల్లహంసలు కావు అంటారు. అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌వారు, పెద్ద పెద్ద సైంటిస్ట్స్, రాజేంద్రనగర్‌లో వివిధ చోట్ల రిసర్చి చేసి విత్తనాలు పంచాయతి సమితుల ద్వారా, డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా హంసలు అని మాకు పంపుతున్నారు. అవే హంసలు పండించి ఒకే పంట తీసుకొని యిస్తె అవి హంసలు కావు అనడంలో ఏ మాత్రం న్యాయం లేదు. ఇవి సూపర్‌ఫైన్ కాకపోతే మార్కెట్‌లో చలామణి అవుతున్నదని వారు ఒప్పుకోడానికి సిద్ధంగా లేకపోతే వారు తిరిగి వీటిని ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్‌కు, యితరవాటికి యిచ్చేటప్పుడు ఆక్కడ మాత్రం సూపర్ ఫైన్‌గా ఎందుకు ట్రీట్ చేస్తున్నారో అర్థం కాకుండా ఉన్నది. గవర్నమెంట్ సప్లయి చేస్తున్న విత్తనాతే వాడుతున్నాము. కాబట్టి ఖచ్చితంగా సూపర్‌ఫైన్‌గా అంగీకరించాలి. వారు మనకు సూపర్ ఫైన్‌గా యిస్తున్నారు. కాబట్టి వెంటనే వీటిని సూపర్ ఫైన్‌గా ట్రీట్ చేయాలి. తెలంగాణ ప్రజలలో యితర ప్రాంతలలో రైతులలో ఆశలు రేకెత్తించారు. ఆ ఆశలను అడియాసలు చేయకుండా ఉండడానికి కావలసిన అన్ని చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—తెల్ల హంస సూపర్‌ఫైన్ అనేదానికి సందేహం లేదు. It has been classified as superfine కాకపోతే సూపర్ ఫైన్ అనేది లెన్త్ అండ్ బ్రెడ్త్ ఈ రేషియో ఉండాలని స్పెసిఫికేషన్ పెట్టారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రొక్యూర్‌మెంట్ కోసం. అక్కడ మార్కెట్‌లో సూపర్‌ఫైన్‌గా చలామణి అవుతున్నది. మిగతా వెరైటీస్ కూడ స్పెసిఫికెషన్స్ పెట్టారు. ఆ స్పెసిఫికేషన్స్ కన్‌ఫరమ్ అయినప్పుడే ఆవెరైటీగా ట్రీట్ చేసి ఆ రేట్ పే చేయడం జరుగుతుంది. ఇది ఒక తెలంగాణాకే కాదు. ఎంటయిర్ స్టేట్‌కు ఈ రూలు వర్తిస్తుంది. తెల్లహంస స్టేట్‌లో సూపర్‌ఫైన్‌గా చేశారు. లెన్త్ అండ్ బ్రెడ్త్ లేనందువల్ల సూపర్‌ఫైన్ కాదన్నారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పెట్టినటువంటి స్పెసిఫికేషన్స్. తెలంగాణాలో కావచ్చు, ఆంధ్రలో కావచ్చు. ఇక్కడ అక్కడ ఆ స్పెసిఫికేషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ అవుతూ వుంటే తీసుకోడానికి ఆక్షేపణ లేదు. తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. నారాయణ :—కలెక్షన్ సెంటర్ దగ్గర లెన్త్, విడ్త్ చూచేదానికి మిషన్ లేదు రైతుల దగ్గరకుపోయి ఏజంటు తీసుకొని వస్తాడు. లైన్ విడ్త్ మిల్లర్ దగ్గర మిల్ ఆడించిన తరువాత చూసుకుంటారు. ఆ విధంగా మిడిల్‌మాన్ బ్రతుకుతున్నాడు. మార్కెట్‌లో చలామణి చేసుకుంటున్నాడు. రైతులను ముంచుతున్నాడు. లెన్త్, విడ్త్ చూసుకునేది రైతుల దగ్గర లేదు. మిల్లర్ దగ్గర చూస్తున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అందుకోసమే ఈ యిబ్బందులన్నీ తీసివేయాలని మన స్టేట్‌లో మనమే ప్రత్యేకంగా కార్పొరేషన్ పెడుతున్నాము. హంసకు

తెలంగాణ ఆంధ్ర రాయలసీమ అనే తేడా ఎందుకు ఉంటుంది? అది ఎక్కడ వేసినా అంతే మొలక మొలుస్తుంది. అంతే వడ్లు వస్తుంది. దానికి రీజినల్ బేధం ఉండదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఇప్పుడే నా దృష్టికి వచ్చినది. బి. వి. సుబ్బారెడ్డి గారి ఘోస్ట్ హౌస్‌లో ప్రవేశించింది. బి. వి. సుబ్బారెడ్డి గారి సంతకంతో కాగితం వచ్చినది. తమరు రూలింగ్ యివ్వాలి. బి. వి. సుబ్బారెడ్డి గారు యిక్కడ ఉన్నట్లుగా, లేకపోతే ఈ ప్రభుత్వంలో ఎవరిలోకి అయినా ఆయన పరకాయ ప్రవేశం చేశారా ? ఈ పద్ధతిలో మన పరిపాలన సాగుతూ ఉన్నట్లయితే మనకు దొరకకుండా ఎన్నెన్ని అవకతవకలు సాగుతున్నాయో చెప్పడానికి వీలులేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను చూచాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన యిద్దరం చూచాము. తమరు రూలింగ్ యివ్వాలి.

Mr. Speaker :—Even earlier I found. Let me find out how it has come.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ ఆన్సర్ ఆయన టైమ్‌లో అప్రూవ్ అయింది. అయన టైమ్‌లో అప్రూవ్ అయిన కాగితాలు చింపివేయడమా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆయన టైమ్‌లో అప్రూవ్ అయినా యిక్కడ పెట్టేటప్పుడు ఆయన యిప్పుడు చేసే ఈ మంత్రిలో ప్రవేశించారా అని అడుగుతున్నారు. కనుక్కుందాము.

(iv) re : ACCUMULATION OF HUGE STOCKS OF SEA-PRAWNS AND SEA-FISH IN PULICAT LAKE.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—నెల్లూరు జిల్లాలో పులికాట్ లేక్‌లో కావలసినంత సీ-ప్రాన్, సీ-ఫిష్ ఎక్యూమలేట్ అయివున్నది. దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వినియోగించుకోవడం లేదు. పులికాట్ లేక్ అనేది బంగాళాఖాతంలో ఒకభాగం. విశాఖపట్టణంనుంచి తడ దాకా కావలసినంత సీ-ప్రాన్, సీ-ఫిష్ ఉన్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో దీనివల్ల విదేశీమారక ద్రవ్యం వచ్చే అవకాశం ఉండేది. ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి అవకాశం వుండేది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనిని ఉపయోగించుకోవడం లేదు. కేరళ ప్రభుత్వంమాత్రం తనకు ఉన్నటువంటి, అనుకొని ఉన్న సముద్రతీరంలో అంతా ఫిష్, ప్రాన్ పట్టుకోవడం జరిగింది. కాని ఆంధ్రప్రాంతంలో ఎలాంటి కృషి చేయకపోవడంవల్లనే ఎక్కువ ఎక్యూమలేషన్ యున్నది. దానిని సద్వినియోగం చేసుకొని ఫిషరీస్ అభివృద్ధికి తోడ్పడెదానికి అవకాశాలు అన్వేషించాలని కోరుతూ, ఒక ప్రకటన చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—అధ్యక్షా, పులికాట్ లేక్ మన ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు రెండింటికి సంబంధించి యున్నది. ఈ లేక్ యొక్క విస్తీర్ణం

178 స్క్వేర్ మైల్స్. ఎక్కువ పోర్షన్ మన రాష్ట్రంలోనే యున్నది. కొద్ది పోర్షన్‌మాత్రం తమిళనాడుకు ఉన్నది. అయితే తమిళనాడు పోర్షన్ సముద్ర తీరంలో కలిసేటటువంటి పోర్షన్‌గా యున్నది. కొంచెం లోతుఅయిన పోర్షన్. మనవైపున ఉన్నది చాలా పోర్షన్. ఇప్పుడు రొయ్యలు పడుతున్నారు. ఆ గవర్నమెంటు మనం కలిపి దీనిని డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం వచ్చినది. దానికోసం సర్వే చేయడానికి సర్వే టీమ్ వేయటం జరిగింది. నలుగురు ఫిషరీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్స్, అక్కడవున్న ఎ.డి. వీరంతా సర్వే చేస్తున్నారు. ఫిషర్‌మెన్ పరిస్థితులు, వారు ఏవిధంగా పట్టుకుంటున్నారు. ఎక్కడికి పంపిస్తున్నారు అనేది సర్వే జరుగుతోంది. ఈ సర్వే అయినతరువాత ఒక ప్లాన్ తయారుచేసి ఆ గవర్నమెంట్‌తోకూడ 10.20 a.m. సంప్రదించి దీనిని డెవలప్ చేయవలసిన పరిస్థితి యున్నది. ఇదివరకు ప్రైవేటువారు కూడ తడలో ఫ్రిజిన్ ప్లాంట్ పెట్టారు. వారు కొంత వ్యాపారంచేసి నిలువుగల చేసుకోవడం జరిగింది. కొంత ప్రయత్నాలు యిదివరకు జరిగినాయి; ప్రైవేటు వారికి యివ్వడంద్వారా. ఇప్పుడు ఫిషరీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేశాము. ఈ బాధ్యతను వారికి అప్పజెప్పడానికి ఆలోచన జరుగుతున్నది. ఏదైనా దానిని డెవలప్ చేసుకోవలసిన అవసరం యున్నది. దీనిని డెవలప్ చేసుకోవలసిన అవసరమున్నది. పోతే, మనం ఫిషెస్, ప్రాన్స్ 270 నుంచి 300 టన్నుల వరకు ఇక్కడనుంచి ఎగుమతి చేస్తున్నాం. ఇతర ప్రైవేటు కంపెనీస్ విశాఖపట్నంలోనూ అక్కడా పనిచేస్తున్నాయి. అందుచేత, ప్రాన్స్‌కొరకు పెద్దయెత్తున ప్రయత్నం చేయాలని, ఫిషింగ్ హార్బర్స్ డెవలప్ చేయాలని, ఆరేడుచోట్ల కేంద్రప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేయడం జరిగింది. వారి ఆఫీసర్సు వచ్చారు, చూశారు. కొన్ని రికమెండేషన్స్ చేయడం జరిగింది. అవన్నీ జరుగుతున్నవి. పోతే, విశాఖపట్నం, కాకినాడలలోమాత్రం లోతు సముద్రంలోకి వెళ్లడానికి, చేపలు పట్టడానికి అవకాశాలు వున్నాయి. ఈ మెరీన్ ఫిషింగ్ చేయడానికి, యితరచోట్లకూడా డెవలప్ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈ డెవలప్మెంట్ కార్యక్రమాలద్వారా ఫిషెస్, ప్రాన్స్ పెద్దయెత్తున పట్టుకోవడానికి, ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి వీలవుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—1972 లోనే, యం. వి. కృష్ణారావుగారు మత్స్యశాఖను చూసేటప్పుడు, యీ సభలో ఒక సమాధానం చెప్పారు—జాయింట్ వెంచర్ ప్రాజెక్టు ఒకటి వుంది. తమిళనాడు ప్రభుత్వం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కలిసి, పెద్ద పథకం వేసుకుని, పులికాట్ లేక్‌కు సంబంధించి, ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించి ఫిష్, ప్రాన్స్ ఏవిధంగా పట్టాలి? ఏవిధంగా ఫిషరీస్ డెవలప్ చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నామని, దానికి 16 వేల రూ. లు యిన్వెస్టిగేషన్‌కు ఖర్చు అయిందని అన్నారు. ఆ పథకం, దానిపైన యిప్పుడు మంత్రిగారు ప్రస్తావించలేదు. హిష్స్ అక్కడ ఎక్కువగా వున్నాయి; ప్రాన్స్ కుప్పలు కుప్పలుగా తేలుతున్నట్లుగా ఇన్‌ఫర్మేషన్ వుంది. ఈవిషయమై ఏమిటి చెబుతారు?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—సర్వే యింకా కంప్లీట్ కాలేదు. నేను ఫిషరీస్ మినిస్టర్‌గా వుండగా చెప్పినమాట యదార్థమే. సర్వే జరుగుతున్నది. ఇంకా అది కంప్లీట్ కాలేదు. అది కాగానే, ఇమీడియేట్‌గా ఒక ప్లాన్ తయారుచేసి,

అవతల తమిళనాడు గవర్నమెంటుతో సంప్రదించి అక్కడ డెవలప్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—తమిళనాడు గవర్నమెంటు సర్వే కంప్లీట్ చేసినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు ఎందుకు సర్వే కంప్లీట్ చేయలేక పోయింది ? రెండున్నర సంవత్సరాలనుంచీ యీ సభలోనే మీరు చెబుతున్నారు గదా.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—వారిది చిన్న ఏరియా, ఇమీడియేట్‌గా అయిపోయింది. మనది పెద్ద ఏరియా. మన సర్వేకూడా త్వరలోనే పూర్తవుతుంది.

GOVERNMENT BILLS.

ANDHRA PRADESH VILLAGE POLICE BILL, 1974.

Sri J. Vengal Rao :—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Village Police Bill, 1974.

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is:

"That leave to introduce the Andhra Pradesh Village Police Bill, 1974 be granted."

The motion was adopted and the Bill introduced.

VOTING OF DEMANDS FOR 1974-75.

Demand No. I-State Legislature—Rs. 65,49,400

Demand No. II-Governor & Council of Ministers-Rs. 15,75,000

Demand No. IV-Elections-Rs. 27,73,000

Demand No. V-General Administrative services-Rs. 3,93,26,700

Demand No. VI-District Administration-Rs. 12,75,74,000

Demand No. IX-Excise Administration-Rs. 2,89,16,000

Demand No. XII-Treasury and Accounts Administration—Rs. 2,72,59,800

Demand No. XVIII-Pensions-Rs. 8,66,49,000

Demand No. XIX-Political and other Pensions-Rs. 24,15,000

Demand No. XXX-Relief on account of natural calamities—Rs. 4,31,01,000

Demand No. L-Compensations and assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions-Rs, 10,53,79,000

Demand No. LI-Other General Economic Services-Rs. 2,21,11,000

Demand No. LII-Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans-Rs. 3,73,49,000

Demand No. XXIV-Information and Publicity-Rs. 1,49,01,800

Demand No. XLIX-Tourism-Rs. 10,30,000

Sri J. Vengal Rao :—Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 65,49,400-under Demand No. I State Legislature".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 15,75,000 under Demand No. II-Governor and Council of Ministers"*

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 27,73,000 under Demand No. IV-Elections"*

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,93,26,700 under Demand No. V-General Administrative Services."*

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 12,75,74,000 under Demand No. VI-District Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,89,16,000 under Demand No. IX-Excise Administration."*

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,72,59,800 under Demand No. XII-Treasury and Accounts Administration."*

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 8,66,49,000 under Demand No. XVIII-Pensions."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 24,15,000 under Demand No.XIX-Political and other Pensions."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,31,030 under Demand No. XXX-Relief on account of Natural calamities."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 10,53,79,000 under Demand No. L-Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions."

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,21,11,000 under Demand No. LI-Other General Economic Services."*

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,73,49,000 under Demand No. LII-Loans to Government servants and other Miscellaneous Loans."

The Minister for Information and Public Relations (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari) :—Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,49,01,800 under Demand No. XXIV-Information and Publicity." *

The Minister for Tourism Sri Ch. Devananda Rao :—Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 10,30,000 under Demand No. XLIX-Tourism."*

Mr. Speaker:—Motions moved.

---

*See appendix for Explanatory Notes furnished to the House by the Ministers.

DEMANDS FOR GRANTS FOR THE YEAR 1974-'75
MOTION FOR REDUCTION OF DEMANDS

DEMAND NO. I—STATE LEGISLATURE—Rs. 65,49,400

Sri M. Nagi Reddi :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 65,49,400 for State Legislature by Rs. 100

కనీస వసతులు కూడా లేక అనారోగ్యకరంగా వుంటున్న పాత యం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్సు ఏ బ్లాకును రిమోడల్ చేయుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు.

Mr. Speaker ;—Motion moved.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 65,49,400 for State Legislature by Rs. 100

Since the Government have not accepted to abolish the institution of Legislative Council which is superflous and burden some on our economy.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 65,49,400 for State Legislature by Rs. 100

To demand the abolition of Legislative Council as it is expen sive and unnecessary.

To reduce the allotment of Rs. 65,49,400 for State Legislature by Rs. 100

To demand that the Legislature meetings should not be less than 150 days in a year.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri N. Venkataratnam :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 65,49,400 for State Legislature by Rs. 100

For not allowing the Legislature to function independently and the evergrowing domination of executive over the other wings of Democracy.

Mr. Speaker :—Motion moved:

DEMAND No. II–GOVERNOR AND COUNCIL OF MINISTERS––Rs. 15,75,000

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

అనవసరమైన గవర్నరు పదవిని రద్దుచేసి అధిక వ్యయమును తగ్గించనందులకు.

Mr. Speaker :– Motion moved.

Sri A. Sreeramulu :- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

Failure to abolish the post of Governor which is a costly luxury and absolutely unnecessary institution.

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

Wasteful tours of Ministers to lay foundation stones and conduct opening ceremonies.

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

Failure of the Ministers to attend offices in Secretariat and thus causing a unnecessary hardship to the people by forcing them to pay high taxi fares to go to the Ministers residences.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

Since the Government have not accepted to abolish the institution of the Governor's post which is undemocratic and burden some over the economy.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri B. Ramasarma :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

లాంఛనప్రాయమైన గవర్నరు పదవిని రద్దుచేయని ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

To demand the abolition of Institution of the Govenor.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri N. Venkatratnam :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 15,75,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100

For the Government's failure to abolish the post of Governor which is purely ornamental and waste of peoples money.

Mr. Speaker :—Motion moved.

DEMAND NO. IV - ELECTIONS—Rs. 27,73,000

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 27,73,000 for Elections by Rs. 100

పురపాలక సంఘాలకు, పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు అధ్యక్షుల ఎన్నికలను ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకొనే ఏర్పాట్లు చేస్తామని ప్రభుత్వం పదే పదే ప్రకటిస్తూ ఇప్పుడు అభివృద్ధి నిరోధకుల, పట్టణ, గ్రామపెత్తందారుల, భూస్వాముల, పెట్టుబడి దారుల ప్రభుత్వ పక్షానికి చెందిన రాజకీయనాయకుల వత్తుడులకు లొంగి గతంలో మాదిరీ గానే పరోక్ష ఎన్నికలు జరుపుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించినందులకు, ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలకు భిన్నంగా ప్రవర్తించుచున్నందులకు.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 27,73,000 for Elections by Rs. 100

Since the behaviour of the Govt. in conducting by election in Vuyyoor constituency is undemocratic partial and cruel it has allowed the Congress Party to spend lakhs of rupees towards election expenditure, allowed goondaism, Govt. machinery was put at the disposal of the congress candidate including the Police.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 27,73,000 for Elections by Rs. 100

To Demand that the election expenses of the candidates should be borne by the Govt. for meetings elections of propaganda and conveyance of voters.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri N. Venkatratnam :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 27,73,000 for Elections by Rs. 100

For allowing official political parties to indulge in various malpractices.

Mr. Speaker ; Motion moved.

DEMAND NO. V - GENERAL ADMINISTRATIVE SERVICES- Rs. 3,93,26,700

Sri M. Nagi Reddi :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పరోక్షపు పన్నులను పెంచటం ద్వారా సామాన్య ప్రజానీకము పైన విపరీతమైన పన్నుల భారాన్ని మోపుతున్న ప్రభుత్వ విధానానికి వ్యతిరేకముగా.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M. Nagi Reddy:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

అధికార పక్షానికి చెందిన రాజకీయవేత్తలు ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులు కంట్రాక్టరు కలిసి సాగిస్తున్న దుబారా లంచగొండితనం బంధు ప్రీతి, పక్షపాతం మొదలగు అవినీతి చర్యలను అరికట్టుటకు తగుచర్యలు తీసుకోనందులకు, పెద్ద పెద్ద జీతాలను పొందే వారి జీతాలకు పరిమితి పెట్టనందులకు, పర్యటనల పేరుతో మంత్రులు ఖర్చు చేస్తున్న అధిక మొత్తాలను అరికట్టనందులకు ప్రభుత్వ దుబారాలో భాగమైన గవర్నర్ పదవిని రద్దుచేయనందులకు, రెవిన్యూ బోర్డు లాంటి అనవసర యంత్రాంగాలను రద్దు చేయనందుకు

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri A. Sreeramulu:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

Government's indifference to the Persistant demand for abolish the Board of Revenue which is a symbol of Federal administration.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

To criticise the Govt.for keeping the public service commission as a prestigious institution with-out any work for the past 2 years, There has been no recruitment done by the P.S.C.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

To criticise the Government for its indifference in keeping several posts vacant in the various Depts of the Secretariat.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

Failure of the Govt. to merge directorates with the respective Dept. of the Secretariat and thus avoid duplication of work.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

Total failure of the Govt. to modernise administrative procedures and eliminate delays in Governmental business·

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

Since the Govt. have not accepted to impose ceiling on high salaries not exceeding Rs. 1500 per month.

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

Since the Govt. have not accepted to appoint persons who are qualified in Telugu into Secretariat and Directorate level posts which will on facilitate to make our State a real Telugu State and to flourish our Telugu language.

Mr. Speaker :—Motion moved,

Sri C. V. K. Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,93,26,700 for General Administrative Services by Rs. 100

To demand that G. A. D to be abolished and merged in the respective sections.

Mr. Speaker :- Motion moved.

Working of the General Administrative Services.

DEMAND NO. VI — DISTRICT ADMINISTRATION

Rs. 12,75,74,000

Sri Vanka Satyanarayana : --Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12.75,74,000 for District Administration by Rs. 100

గుంటూర్ జిల్లాలోని గురజాల కేంద్రంగా గురజాల, వినుకొండ తాలూకాలు, మాచర్ల, సబ్‌తాలూకాలకు కల్పి ఒక రివిన్యూ డివిజనుగా ఏర్పాటు చేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 12,75,74,000 for District Administration by Rs. 100

గుంటూరు జిల్లాలోని మాచర్ల, మంగళగిరి, పొన్నూర్ సబ్ తాలూకాలను ప్రత్యేక తాలూకాలుగా ఏర్పాటు చేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 12,75,74,000 for Dist. Administration by Rs. 100

వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలలోను పొదుపు పేరుతో వేలాది ఉద్యోగులను తగ్గించుచున్నందులకు వారికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఉపాధి కల్పించుటకు తగు చర్యలు తీసుకోనందులకు విద్యావంతులైన నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భృతి కల్గించనందులకు రోజు రోజుకు పెరిగి పోతున్న అవినీతి, లంచగొండితనం, బంధుప్రీతి, బ్లాక్ మార్కెట్‌లను అరికట్టనందులకు, రోజు రోజుకు ఆకాశాన్నంటుతున్న ఆహార ధాన్యాల ధరలను జీవితావసర వస్తువుల ధరలను అదుపులో పెట్టనందులకు.

Mr. Speaker :-Motion moved:

Sri A. Sreeramulu :—I beg to move ;

To reduce the allotment of Rs. 12,75,74,000 for Dist. Administration by Rs. 100

Failure of the Government to strengthen Taluk administration

To reduce the allotment of Rs. 12, 75,74,000 for Dist. Administration by Rs. 100

To protest against the discrimination of treatment meted out to the Andhra village officers and compared to their counterparts in Telangana.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M· Omkar :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12, 75,74,000 for Dist. Administration by Rs. 100

Since the Warangal Dist. Revenue Administration have failed to provide Govt. land to the landless poor who were assigned to and given land patta forms but land is under the occupation of land lords and rich peasonts at Chandrugonda, Lakulpethu, Timmapet, Gundenga, Laxmipuram, Gundrepalli, Medepethi, Rampuram, Mallampalli and several other villages in Narsampet taluk, Warangal District.

To reduce the allotment of Rs. 12,75, 74, 000 Dist. Admnistration by Rs. 100

Since the Warangal Dist. administration have failed to protect the occupancy right of landlords and other landless poor over Govt. Bila Number at Gundenga village who are being put to constant harassment by so called purchasers from so called political suffers namely Gante appare

To reduce the allotment of Rs. 12, 75, 74, 000 for Dist. Administration by Rs. 100

Since the Waranagal Dist. Administration could not provide even drinking water to the Tribal villages in Narsampet and Mulug taluks in Warangal district.

Mr. Speaker: -Motion moved.

Sri, B. Ramasarma :--Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12, 75, 74,000 for Dist. Administration by Rs. 100

జిల్లా పరిపాలన యంత్రాంగంలో రోజు రోజుకు పెరుగుచున్న లంచగొండితనం రెడ్‌టేపిజంను తొలగించుటలో ప్రభుత్వ వైఫల్యతకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:-Motion Moved.

Sri C. V. K. Rao :--Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12,75,74,000 for Dist. Administration by Rs. 100

To discuss curtailment of the powers of the Collectors now dominating all the Departments in the district and decentralise from single man domination.

Mr. Speaker :-Motion moved.

Sri N· Venkatratnam :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12,75,74,000 for Dist, Administration by Rs. 100

For Government's failure to provide adequate facilities to services at district level.

Mr. Speaker: —Motion moved.

DEMAND No. IX — EXCISE ADMINISTRATION— Rs. 2,89,16,000

Sri M. Nagi Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

For the failure of the Govt in taking effective steps to prevent curruption and malpractices in the Excise Dept. and adulteration by the contractors which caused numerous deaths in Jaggayyapet, Suryapet and very recently in Mangalagiri

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

రాష్ట్రమంతటా కల్తీ మద్యమును సేవించి వందలాది మంది మృత్యువాత పడినప్పటికి తగిన చర్య గైకొని నివారించ లేని ప్రభుత్వ విధానానికి వ్యతిరేకముగా.

To reducc the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Exeise Administration by Rs. 100

ఎక్సయిజ్ శాఖలో తీవ్రంగా పెరిగిన అవినీతిని అరికట్టనందులకు దొంగ సారా తయారిని అరికట్టనందులకు, ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామం విడి విడిగా పాటలు పెట్టుట ద్వారా అదనంగా ఆదాయాన్ని చేకూర్చుటకు బదులుగా కొన్ని గ్రామాలను గ్రూపుగా చేర్చి పాటలు పెట్టుట ద్వారా ధనాఢ్య వర్గాలకు మాత్రమే లాభం చేకూరుస్తూ ప్రభుత్వ ఆధాయం తగ్గిస్తున్నందులకు సారాలో కల్తీ కల్పి ప్రజల ప్రాణాలకే ముప్పు తెస్తున్నప్పటికీ అలాంటి వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకొనుటకు నిరాకరిస్తున్నందులకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri A. Sreeramlu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

Failure of the Government to prevent illicit distillation and adulteration.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri M. Omkar:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2.89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

Since the Govt. have not taken action against the Excise Sub-Inspector Sree Azimuddin, Narsampet for his offences committed. 1. not remitted the entire amount collected from the Muttojipet tappers 2. taking bribe from the tappers of Mandepalli to form a sendhi shop at Madhira Mandepalli during 1973-74. 3. cutting of cloths (గీలు) of taddy trees at Nagarjunapalli all in Narsampet taluk, Warangal Dist.

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

Since the Govt. have not sanctioned to increase the existing ration to Kanapuram and Askakargaram sendhi shops in Narsampet

taluk, Warangal district by reducing from Narsampet Sendhi shop which is giving trees on lease to the said shops (Kanapuram and Ashokanagaram) to sell sendhi at their respective shops.

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

Since Govt. has not accepted to introduce the system of fixing up rates as tree tax on per tree in the place of existing Baithak and tree tax on this will only be helpful in stopping the illicit tapping of trees and curruption of the excise officials.

To reduce the allotment of Rs. 2.89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

Since the Govt. have not accepted to abolish the system of auction allowing the private contractor and refusing to give the sendhi shops to the taddy tappers co-operative Societies by organising them in all villages where they are not in existance,

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri B. Ramasarma: —Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

కంట్రాక్టు వేలం పద్ధతి రద్దు పర్చి గీత కార్మిక సహకార సంస్థలకు అబ్కారీ మాహ్లాలు లీజుకు ఇచ్చుటలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొనుటకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:— Motion moved.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

To immediately take action on all corrupt excise officials by a Tribunal with summary trials by taking into account the record of the official concerned.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri N. Venkatratnam :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,89,16,000 for Excise Administration by Rs. 100

For failure of the Government to cheque adulteration and corruption in the Dept.

Mr. Speaker :—Motion moved.

DEMAND NO. XII-TREASURY AND ACCOUNTS ADMINISTRATION—Rs. 2, 73, 59,800.

Sri M. Nagi Reddy :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs.2,73.59.800 for Treasury and Accounts Administration by Rs. 100

జాతీయం చేయబడిన బ్యాంకులు రైతాంగము నుండి అధికమైన వడ్డీ రేటును వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ వడ్డీ రేటుకు 2 శాతం కలుపుకొని, రైతాంగమునకు సప్లయి చేయలేని ప్రభుత్వ విధానానికి వ్యతిరేకముగా.

Sri M. Nagi Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,72,59,800 for Treasury and Accounts Administration by Rs. 100

సన్నకారు రైతులకు, కవులుదార్లకు తక్కువ వడ్డీకి వారి కవసరమైన మొత్తం పరపతిని అందచేయలేని ప్రభుత్వ విధానానికి వ్యతిరేకముగా

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M. Nagi Reddi :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,72,59,800 for Treasury and Accounts Admn. by Rs. 100

సబ్ ట్రెజరీ అధికారులు తాలూకా ఆఫీసుల్లోనూ, క్యాషు చెల్లించే బ్యాంకు మరోచోటను వుండుటవల్ల ప్రజలు వ్యయ ప్రయాసలకు గురికావలసి వస్తున్నందుకు రెండూ ఒకేచోట పెట్టి ప్రజలకు సౌకర్యం కల్గించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు

Mr. Speaker :—Motion moved.

DEMAND No. XVIII—PENSION - Rs, 8,66,49,000

Sri B. Rama Sarma :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,66,49,000 for Pensions by Rs. 100

For not enhancing the pension amount in view of the step prise in the cost of living.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri M. Nagi Reddi :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,66,49,000 for Pension by Rs. 100

రిటైరు అయినవారికి వెంటనే పెన్షన్ మంజూరు చేయనందులకు మంజూరు అయిన సంవత్సరాలలో కూడా సకాలంలో చెల్లించక అనేక యిబ్బందులకు గురిచేస్తున్నందులకు, బీదవారైన గ్రుడ్డి, కుంటి, చెవుడు మొదలైన అంగ వికలాంగులందరికి పెన్షన్ మంజూరుచేసి జీవనభృతి కల్గించకుండా బజార్ల వెంటపడి అడుక్కుతినే వారుగా చేస్తున్నందులకు, ఎన్నో సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికి వోల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ ధరఖాస్తులకు మంజూరుచేయనందులకు.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri A. Sreeramulu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 8,66,49,000 for Pensions by Rs. 100

Irresponsible attitude of the Government towards pensioners plight in facing the steep rise in prices.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri N. Venkatratnam:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,66,49,000 for Pensions by Rs. 100

For failure to provide adequate pensions to retired Governments and non-Governments services.

Mr. Speaker:—Motion moved.

DEMAND No.XIX-Political and other Pensions-Rs.24,15,000.

Sri M. Nagi Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 24,15,000 for Political and other pension by Rs. 100

దొంగ సర్టిఫికేట్లును స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నట్లుగా సృష్టించి రాజకీయ పెన్షన్‌ను కొందరు పొందుతున్నప్పటికి, ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోనందులకు.

Mr. Speaker: —Motion moved.

DEMAND NO XXX—RELIEF ON ACCOUNT NATURAL CALAMITIES—Rs. 4,31,01,000.

Sri M. Nagi Reddi:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.4,31,01,000 for Relief on account of Natural calamities by Rs. 100

ఫామిన్ కోడ్‌ను సవరించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు.

Mr. Speaker:- Motion moved.

Sri M. Omkar:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.4,31,01,000 for Relief on account of Natural calamities by Rs.100

Since the Govt. have not decided to raise the amount to be given to the fire victims Rs.500 each.

Mr. Speaker:- Motion moved.

DEMAND NO XXIV—INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS—Rs.1,49,01,800.

Sri M. Nagi Reddi :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 1,49,01.800 for Information and Public Relations by Rs 100

మనది సెక్యులర్ స్టేట్ అని చెబుతూ ప్రతిరోజూ రేడియోలో ఏదో ఒక మతమును గురించి ప్రబోధించడం, అలాపించడం జరుగుచున్నప్పటికి ప్రభుత్వం నిలుపుదల చేయుటకు తగు చర్యలు తీసుకొనక పోగా ప్రోత్సహించుచున్నందులకు

Mr. Speaker:— Sir, I beg to move;

Sri N Venkatratnam:—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.1,49,01,800 for Information and Public Releations by Rs. 100/-

It is waste of fund in comparison with the needs of other demands

Speaker :— Motion moved.

DEMAND NO XLIX— TOURISM—Rs,10,30,000

Sri A. Sreeramulu;—Sir, I beg to move;

To reduce the allotment of Rs.10,30,000 for Tourism by Rs. 100

Failure of the Government in developing Kolleru Lake area (West Godavari Dist) as a Tourism centre

Mr. Speaker:- Motion moved

Sri M. Omkar :- Sir. I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,30,000 for Tourism by Rs. 100

Since the Govt. have not taken to improve the Pakal wild life game sanctuary as a tourist centre in Narsampet taluk, Warangal district

Mr. Speaker : — Motion moved

Sri A. Sriramulu :—Mr. Speaker Sir, we are to-day discussing certain important subjects like the Legislature and the General Administration. These subjects have acquired a new significance in the context of recent happenings in the Country. For example, the people of Gujarat demanded the dissolution of the Assembly and they succeeded. The people of Bihar are currently demanding for the dissolution of the Assembly. It is very easy to dismiss this as a conspiracy, of right reactionaries and left adventurists. This is the new phase that has been coined by the top leaders of our country. But the problem has to be squarely faced. How is it, the people who so enthusiastically elected so many Members to the Assembly are to-day demanding the dissolution of the Assembly. It means that the Assembly though it represents the will of the people, is not reflecting the hopes, urges and aspirations of the people. I have been sitting in this house for the past 2 years. Long time ago when I read George Bernad Shaw in regard to the definition of democracy, I thought he was a little cynical but after entering into this House and

spending my time for over two years I am gradually getting inclined to agree with Mr. Shaw in regard to the definition of democracy This is what Bernad Shaw said about British democracy.

" I am going to ask you to begin our study of democracy by considering it first as big balloon filled with gas or hot air, and sent up so that you shall be kept looking up at the sky whilst other people are picking your pockets. When the balloon comes down to earth every five years or so you are invited to get into the basket if you can throw out one of the people who are sitting tightly in it; but as you can afford neither the time nor the money, and there are forty millions of you and hardly room for six hundred in the basket the balloon goes up again with much the same lot in it and leaves you where you were before. I think you will admit that the balloon as an image of democracy corresponds to the parliamentary facts."

This is what Shaw wrote long time ago about British democracy.

I do not belive Sir our Indian democracy is better than British democracy. Let us look at the way the proceedings are being conducted in this House. We give notice of a question; wait for 3 long months; and ultimately we get callous, perfunctury and slip-shod answers from our Ministers. Since the Legislative represent the will of the people, it should naturally reflect the hopes and aspirations of the people, otherwise a very dangerous development may take place. Democracy may be in peril. The Ruling party which has perfected the technique of winning elections but unfortunately it is not alive to the grean responsibility what is cast upon it to maintain democratic institutions and the democratic way of life. That is why the Legislature should become more effective, not by meticulous procedures, but it concers itself with the problems of people. For the past one month, we have been discussing various issues in the House. We have not been able, to seriously apply our mind to the most urgent problems like prices unemployment and various other aspects because this House also worke according to certain limitations and procedures. There is no serious ness on the part of theMinisters while answering questions. In answering questions of ten times, it is a pathetic plight to see the Ministers trying to read what has been written by their officers. This is certainly not the way how the Ruling party should be have or conduct itself in the legislature.

Coming to our own legislature Secretariat, I feel sorry for the step-motherly treatment that is being extended to the Legislature Secretariat. It needs additional staff if the Members of the staff have to work effectively.

Library :—The staff in Library has to be increased and every year there must be a regular purchase of books; even the reports of the

committees set up by Government of India, are not made available in the library. There is only one Librarian.

We have recently started a Reference section. That is a beginning. But that is not going to help because this Reference Section today is attending to the maintenance of chippings. This Reference Section has to develop into a sort of Research and Reference Department.

RESEARCH ASSISTANTS:—fully qualified people who can deal with subject have to be appointed, so that such Research Assistants should be able to immediately suggest to the Members, a list of books that can be referred to when they want to speak on a particular subject or a particular bill that is brought before the House. This is the minimum that is necessary, so far as the functions of the Legislature Secretariate are concerned.

Coming to the Council of Ministers probably this is the only one post Sir, the post of a Minister which does not need any qualification and which does not need any training. Every other post in administrative set up needs some qualification but this does not. It needs only one thing, that is the popular will, popular backing. I do admit. I am not disputing that particular aspect because we have accepted democracy and all the ills and advantages, merits and demerits which are inherent in the set up we have to own them. But my only submission is the moment they are sworn in as Ministers, they are so anxious to go round the state. They should be anxious to go the Secretariat, sit in the Department concerned, learn work. Administration is a highly complex matter, however highly qualified or intellegent a person be. Unless he applies his mind to the numerous intricacies and complexities that are there in the particular Department, it is impossible to pick up the work of the Department. If the Ministers do not pick up the work of the Departments, what happens? It is the bureaucracy that is going to dominate the Ministers and they become victims in the hands of the bureaucrats. They are trained specially professionals. They know how to lead and mislead. Sometimes these bureaucrats lead the Ministers by their nose. It is a tragic development as far as our democracy is concerned.

I can quote an example of our Ministers. Conducting tours• wasteful tours, laying foundation stones, opening ceremonies. opening hotels. Is this the way how a responsible person putting incharge o a great task of running a Department should do? He should not go about opening and laying foundation stones. Some time ago, the Chief Minister has made an announcement that no Minister should go out on tours for this purpose. Whenever Minister go out on

tours they must take on the spot decisions. I want to know them the Chief Minister whether he has made a verification of the tours of Ministers and the spot decisions they have taken duiing the past 6 months. This is an absolute necessity and they should necessarily do it otherwise that would amount to wasterful tours and more dependence upon the bureaucracy. I dont want to offend friends one the other side who have accidentally or deliberately, fortunately or unfortunately consciously or unconsciously become Ministers. I dont want to offend them. I shall only read again Bernad Shaw because Bernad Shaw gave really an interesting example of the relationship between the elected Minister and a permanent Civil Servant. I shall read a story of Geoige Bernad Shah because the conclusion is obvious.

> " Imagine that we are the inhabitants of a village. We have to elect somebody for the office of postman. There are several candidates, but one stands out conspicuously because he has a kind word for the children when he passes. We elect him triumphantly and he is duly installed, uniformed, provided with a red bicycle and given a baech of letters to deliver. As his motive in seeking the post has been pure ambition, he has not thought much before hand about his duties and now it occurs to him for the first time that cannot read. So he hires a boy to come round with him and read the addresses. The boy cancels himself in the lane whilst the postman delivers the letters at the house and gets the whole credit of the transaction. In course of time, he dies with a high reputation for efficiency and we elect another equally illiterate successor on similar grounds. But by this time the boy has grown up and become an institution. He presents himself to the new postman as an established and indispensable feature of the postal system.

Here we have the perfect image of a popularly elected cabinet Minister and the Civil Service Department over which he presides. The boy when he has ability enough to take advantage of the situation is the master of the man. The person elected to do the work is not really doing it; he is a popular humbug who is merely doing what a permanent official tells him to do.

Unless he possesses very exceptional share of dominating ability and relevant knowledge he is helpless in hands of his officials. He must sign whatever documents they present to him and repeat what ever words they put into his mouth when answering questions in Parliament."

This is what Bernad Shaw wrote about the British system. I think our Cabinet is a typical example of this definition given by Bernad Shaw. The Ministers should therefore concentrate on their

work, learn atleast for 6 months and when they come to the House they should not flink and put on a pathetic face.

Sir, about General Administration. We are talking about ushering in a socialist society. I don't know what type of socialism we are contemplating that is a different question. If you want to bring out socio-economic transformation, the only instrument at the disposal of the State is the administrative machinary and unless the administrative machinery is geared up to the new task, it is of no use. We have inherited a system-an administrative system-designed by the imperialists. This system has been deliberately designed as an instrument of oppression, coersion and exploitation. This is evident in every code that you may refer to. You come across numerous codes, regulations that have been formulated nearly a century ago, when you look at them you will come to firm conclussion that this is an oppressive, instrument and you cannot utilise this instrument for the welfare of the people.

It is something like going to a Margoja tree and demanding a mango. This is a highly negative, destructive machinery and you are not able to do anything in regard to this machinery. 10-40 a.m

I shall quote a few illustrative examples of the Acts and Enactments this machinery is expected to implement. For example, the Indian Penal Code of 1860. As though we are not able to formulate a new concept of crime- this is what is in force we are continuing it. For example, the concept of law and order. According to the present concept, it is virtually dictatorship of the vested interests. The concept of law and order has not undergone a change, though there has been a radical change in regard to our thinking, in regard to our social objectives. Every day the Call Attention Motions and 341 notices and discussions that are taking place in this House for the past one month or so, the character of police, the concept of law and order has not changed. It is the imperialist concept that is trying to exploit the exploited person, trying to give protection to the exploiter. This is the concept that has been there.

I shall quote another illustrative example. A hungry man goes to a shop. There is a loaf of bread. He removes the loaf of bread. According to the I.P.C. this is theft, because at that time, the Britishers never visualised that India was going to develop into a Welfare State and in a Welfare State, it is the sacred duty and responsibility of the Government to provide bread, food for everybody. If the Government cannot povide food, that Government can get out, even the Governor can get out. That is the democratic principle. So, according to our concept of Indian Penal Code and according to the concept of law and order, a man removing a loaf of bread from a shop is a thief. He has stolen. The very same shop keeper sells the baby food at

Rs. 50 when its fixed rate is Rs. 21. It is not a theft. It is not a crime because we have a legalised or a sort of exploitation. Suppose I or somebody or hundred persons go to the shop demanding that baby food should be immediately sold, then immediately he will call the police and the police will come to the rescue of the shop-keeper who has been exploiting, squeezing the blood of the common people, leading the entire Nation to ransom. But police cannot give protection to the oppressed man, to the lay man and the millions and millions of poor people, millions and millions who are contributing to the wealth of the Nation millions and millions who are going to count day after tomorrow—it is a writting on the wall. That is why, the concept of law and order will have to change.

Similarly Criminal Procedure Code of 1861, Land Revenue Recovery Act of 1864, Land Acquisition Act of 1864. It means, we are all one century old. Though our thinking has changed, and habits have not changed, our procedures have not changed, our Institutions have not changed, our approach has not changed. But, our thinking has changed. I do not know—I am even obliged to doubt the thinking whether there is really a change in the thinking in regard to the proclamations that our Ruling Party has been making off and on. Unless this charactor of the Administration changes, there is no salvation and I am sure the Ruling Party will have to see the writing on the wall. If people lose faith in the democratic Institutions if people do not get protection that they need at the hands of the democratic society, there may be chaos, there may be crisis and sooner the Ruling Party realises, the better. There is no opposition for the Ruling Party. There maybe a handful of persons on this side. After all, democracy presupposes the existence of all parties, the opposition capable of taking power. At any time unfortunately such conditions do not exist in India. It is practical for the Government. That is why I say a great responsibility, a huge responsibility rests on the Ruling Party. If the Ruling party does not discharge its responsibility, posterity will write that this Party almost contributed to the ruination of the country. This is the writing on the wall. After all, there is not much time at our disposal, only 24 months or 48 months is the time that is at the disposal of the Ruling Party to mend its ways and realises the reasons.

Now I come to the Secretariat. It is a model on the pattern of white Hall of Britain. This is a super secretariat, a centre of inefficiency, a centre of delay, a centre of incompetence. I have not come across a more inefficient and more incompetent Secretariat in the entire country. Perhaps, our Secretariat the Andhra Pradesh Secretariat is the most incompetent administrative unit as for as the general adminstration is concerned. I consider, sir, our Secretariat

represents an admirable combination of Mr. Parkinson and Mr. Peter Principle. These are the Writers of International repute. Mr. Parkinson's phylosophy relates to proliferation of jobs and Mr. Peter principle's phylosophy relates to proliferation of incompetence. You increase jobs, you also increase the incompetence. Look at the posts. We have a Chief Secretary. As though he is not sufficient we have an additional Chief Secretary; we have a Secretary to the Department; we have a Joint Secretary· As if the Joint Secretary is not sufficient, we have additional Joint Secretary and all these if put together, we have only increase of degree of incompetence. This is what Mr. Peter Principle says about Public Administration. In course of time every post tends to be occupied by an employee is incompetent to carry out his duties. That is how we have increased the posts. We have also increased the inefficiency.

There is a new disease Sir pestering our Secretariat. It is known as INJELITITIS. This disease is an intervention of Mr. Parkinson. That is, 2/3 of incompetence and 1/3 of jealousy. If these two things combine, chemical reaction takes place and the disease is known as INJELITITIS. Our Secretariat is the worst victim of INJELITITIS. This disease is spreading very fast—2/3 of incompetence and 1/3 of jealousy.

Procedures are really exhausperative. A man can go to the Moon and come back within fifteen days. But for one file in the Secretariat to go from one Department to other Department it takes three months. That is the speed with which the files move in the Secretariat. Some years ago when Mr. Anantaraman was the Chief Secretary I had an opportunity. Agriculture Department said that the file was pending in the G.A.D., i.e., the General Administration Department. Mr. Anantaraman immediately asked: 'where is the G.A.D. ? Is it in Mars or in Mascow because G.A.D. is in very same compound. These officers do not use the telephones...They do not walk at all and everything is done on the Note file, scriptory work writing and writing and writing. Who does this writing job ? It is the unfortunate clerk who does it. A clerk who cannot be expected to take up that responsibility, a clerk who is not expected to have such an imaginative outlook in regard to so many problems, ranging between agriculture and atomic energy coming before him-a clerk is only a person to put up in an academic way the precedents, the papers that are received. But, for example, if there is no clerk, there is no Government at all. If Minister calls for a file, if the clerk is on leave, the Minister will not get the file. I can say let our Chief Minister call for a file, if the clerk is absent, definitely he can not get the file. Secretary cannot do anything, because the Secretary does not know what is happening in his own Department. That is the INJELITITIS, that is

the characteristic of the disease. INJELITITIS is simply eating out the vitals of our Secretariat Administration. I quote hundreds of examples but I will quote one example.

An industrialist of Eleru Town applied for leasing of vents to the over-bridge that has been constructed, some three years ago. The Chief Engineer recommended the case. It went to the Secretariat. A genius of the Secretariat administration has raised questions how many such bridges are there in the State; how many vents have been provided for this scheme what exactly is the precedent; has the Government on any previous occasion leased out these vents; if so, what are the rates these vents have been leased out and is it structurally safe to allow the vents to be used ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ నోట్ ఎవరో ఎన్.జి.ఓ. పెట్టి ఉంటారు.

Sri A. Sriramulu:—I am admitting an N.G.O. may do it. But what is the work the highly paid Officers who are drawing Rs. 3,000 or Rs. 4,000? He is simply to say yes or no on what has been written by a man drawing Rs. 150 I cannot understand. He is not expected to do it. I will ask all the employees not to put up these notes, so that these Officers are made to realise their responsibilities. Atleast, they will have to feel the pinch of their job they are occupying. They are left scotfree. They are the persons responsible. Suppose I put up an unimaginary note, a reactionary note, if that is not going to be checked, then abolish all these posts and the administration will be handed over to the clerks and typists. That is what is going to happen, That is why I am telling very seriously.

Because Mr. Vengal Rao has promised a clean and efficient administration, I say, clean and efficient administration is possible when we change these dirty, out-moded, reactionary. bureaucratic,
10-50 a.m. obsolete if I am permitted to use some more adjectives these methods must be burried hundred phathoms deep and new systems have to develop So, Sir, a reference has been issued to the Chief Engineer to give information, about the number of bridges, number of vents available and the precedent. The Chief Engineer in turn referred it to Superintending Engineer referred in turn to the Executive Engineer I do not know when it is going to come. Already three long years have lapsed and the Government has lost Rs. 750 or Rs. 800 lease amount that the Government would have obtained over a period of three years. Not only that, these vents have become haunting places for anti-social elements in Eluru town. This is an illustrative example of the incompetence, inefficiency, INJELITITIS that is pestering. If our Chief Minister does not wake up in time, this disease may spread .to him also because this is highly infectious disease. It may not be confined only to the Secretariat. It will spread to Chief Minister and his Cabinet and I do not know what is going to happen.

Now, the delays. Again Mr. Vengal Rao says an N.G.O. Yes N.G.O. N.G.Os are running the administration. If you admit, it is all right. Here is a letter signed by the Finance Minister Mr. Ramachandra Reddy which addressed to me. It is signed on 4-5-1974. It has been despatched in the General Administration Department on 27-6-1974. It means for despatching the letter signed by the Minister the General Administration Department has taken one month and 23 days. This is the concrete example. I am not asking the Chief Minister to punish the despatching clerk but punish the Deputy Secretary who is incharge of General Administration. It is his look out. If a paper signed by the Minister cannot leave Secretariat, what is the service that this Administration can do? How are you going to fulfill your promises. You may be very honest; you may be sincere but what is the instrument at your disposal? It is absolutely essential that the Deputy Secretary or the Secretary that is incharge of the despatching work in the Secretary must be hauled up, he must be punished. The process of cleansing must take place otherwise. INJELITITIS will swallow the Secretariat and ultimately it may spread to the Cabinet and the Cabinet may also become the victim of INJELITITIS.

In this connection, Sir, let me quote one particular comment made by Justice Krishna Iyer. He is now the Judge of the Supreme Court. This is what he has said about administration: "A welfare, State is not run by politicking cleverness we have left out services where Lord Curzon found out 200 years ago, a maze and a mess. It is the comment passed by no less than a person like Justice Krishna Iyear, a Judge of our Supreme Court.

Now, I come to Revenue Board because you are promising clean administration. I have studied the State Administrative Report. In that it is written, the main function of the Revenue Board is to suggest ways and means for improving laws. I want to ask the Chief Minister whether this wonderful Revenue Board has made any suggestions in regard to improving the rules of the State. Never it does. Even if a proposal comes from the Collector, it will swallow that proposal, A highly superflucus body and a cancerous growth, It must be Scissored, it must be cut, it must be removed. Otherwise no purpose would be served.

Sir, in 1968 as a result of the recommendations of the Administrative Reforms Committee, headed by Sri N. Ramachandra Reddy, because Secretariat and the Head of Departments are not being inspected by anybody--Minister cannot do it--suggested that there should be a process of inspection and so a G.O. has been issued in the year 1968. This is a G.O. which says that the Secretariat Departments must be inspected by the Members of the Board of Revenue. I want

to know from the Chief Minister whether the Board Members have ever gone to the Secretariat and inspected any Department. If they have not inspected that is a dereliction of the duty, a gross negligence on the part of the Board Members, Secretaries to the Government and the Chief Secretary including the Members of the Board of Revenue must be hauled up. There is no point in simply trying to punish a despatching clerk or a typist or an L.D.C. He will have to start the cleansing process with the top idle administration which was inherited. Useless, rejected stuff has all been allotted to our State. If you do not cleanse this people, if they are useless, retire them immediately. If you cannot retire them, send them out of Andhra because Andhra needs dynamic men and not persons who are idling away their time, not the persons who have intrests in other States, who have come here only to make the best hay while sun shines. Such men must be spotted out, they must be weeded out, they must be pushed out of Andhra otherwise there is not going to be salvation, as far as the Integrated State of Andhra Pradesh is concerned. Nothing has been done.

(Bell rung)

This is the subject of my pet choice Sir. A few minuts more. Now we have got B.S.Os. They are known as Boards Standing Orders. There may not be more stupid manuals than these. These were formulated in the year 1878. According to that, a Revenue Inspector will have to azmaish, i.e., inspect every field in every village. He will have nearly 26 villages. Is it practicable? I know most of the inspectors do not azmaish because, they can not. It is impossible. Prescribing some thing impossible and trying to force it upon them is not wisdom. You must prescribe what is practicable. What is happening? Revenue Inspecter is simply signing. Tahsildar is signing. For example, in delta districts like West Godavari and East Godavari, Government is losing lakhs and lakhs of revenue. You go to a field, and the Karnam says "paddy by filter points". There may be a show piece of filter point but he will not be using the filter point and he will be drawing water from the canals. But Karnam would write that this particular ryot is drawing from the canal, he will simply say, filter point, bore well. These helpless Revenue Inspectors, because they have no time to inspect, go on attesting every remark that is made by the Karnam. That way Government is losing a lot of revenue. Tahsildar is expected to over azmaish 20%. Tahsildar has become the multi-purpose man in our administrative set up and he has to deal with every item, from agriculture to atomic energy, census, drought, cholera, Ministers' visit and everything, not connected with revenue work. This is the unfortunate position at the taluk level. He can never azmaish. This is a wonderful example of an antiquated, outmoded system being continued without any scrutiny or without any review.

In regard to out-turn, remissions are very liberally given. I do not say, remission should not be given. But, for giving remissions there must be a scientific method by which you assess the out-turn of crop. According to our Boards Standing Orders, the out-turn of crop is estimated in annas, 3 annas, 4 annas. The only change that has taken place is it has become 20 paise out-turn, 30 paise out-turn. Just by the naked eye the Karnam looks at the field and say 30 paise out-turn recommended. What is it that the Board of Revenue has done in regard to such absured procedures which have been introduced by the Britishers. Is it possible? Should we not conduct crop experiment in a particular area and come to the conclusion what exactly is the average out-turn of the field in that particular area before recommending remissions? The Board is never bothered. They sit in air conditioned rooms here and go on bossing everybody here including the Secretaries to Government because Board Member is superior to Secretary to Government.

Then assignment of lands. There is the most cumbersome process which any democratic Government can think of. Assignment can only take place after the publication in the village officer's Report, Revenue Inspector's Report, calling for objection, again enquiry—this is the procedure, because Britishers were interested in delaying the matters and ultimately denying the people their rightful due and this procedure has not undergone any change.

On village establishment, there was a question as to how bad it is. It is virtually a sort of legacy that has been inherited from the Britishers' Administration. The Village Officers' Institution must go, and they must be replaced by a regular Government employee.

I will quote the cumbersome procedure. Why the people are complaining against the Governmental machinery because the procedures are so bad. For example, a farmer or a ryot wants to obtain an extract of his holdings which is known as a Chitta or 10 (1). For getting an extract of his own holdings, he will have to apply to the Tahsildar and a court fee lable of one rupee along with that application. If the administration is carried on properly, an extract can be given in 15 days. Unfortunately that paper will have to be referred to the Revenue Inspector for his comments. The Revenue Inspector will have to visit that particular village and Village Officer's statement will have to be recorded and the Revenue Inspector report comes back and after that the Tahsildar will have to pass an order that the extract can be given. An order has been passed. A copy has to come all the way. There are copies to be served to three or four officers. These copies will have to be circulated and the individuals will have to prepare the extract. An agriculturist who wants an extract of his own holdings will not be given within a minimum period of three months. what is this procedure?

I go to a post Office and remit thousand rupees. Immediately I get my receipt. If a clerk at the postal counter can be relied upon for thousand rupees, how is it that the extract should be given by the Tahsildar when he is over-burdened with all these miscellaneous, routine works. A clerk can immediately give an extract under 10 (1). I am only quoting the illustrative examples of the outmoded proceduers which are bringing disgrace to the Government, which are creating a sort of disaffection against Government employees and against Government and against the entire country.

There are some curious things in the B. S. OS. The B. S.O. says 'table cloths are supplied to all officers drawing a pay of more than Rs. 150 and onwards. The table should be sandpapered and warnished. See the fuedalistic outlook of the persons who formulated these B. S.OS. And to crown all this Sir, we have the Financial Code. 1 have only taken samples from the various Codes.

11.00 a. m. The Financial Code Art. 26 laid down, one glass tumbler and one earthen pot for each gazetted officer, one glass tumbler for each non-gazetted officer and one pot for a group of four. Here when you come to the non-gazetted officer you get a glass but pot, you will not get. Four, collectively they will get one. And one plastic tumbler and one pot for all the peons in the office. See the class structure. And the Accountant General's office people when they come for inspection, these are the things which takes utmost time. They say, 'Oh, why did you supply glass to a poen?' As though the poen is not ahuman being. That is how our provision have been incorporated in the various codes and manuals. With these manuals if still somebody thinks that we canusher in socialism, I may remind them and warn them that they are living in a fools' paradise. If you can perhaps prevent funther detoriation you may thank your starts. If at all the ruling party is in power to-day, the only qualification is that they have not yet destroyed the country. For this sake only the people are voting them to power and if this system is allowed to continue for ten more years, destruction may start and you and I and all of us will be thrown out. I do not know what is going to happen.

I will now quote a comment of a British Collector, not an Indian Collector, who served in India and has written this after ten years, long time in 1920. "The cardinal principle in Indian administration is to do nothing if you can help it". Do not do anything, draw your salary on the first. I can write off thousands of rupees due to the Government with one stroke of my pen, but I am not entitled to purchase a penny stamp in addition to what is allotted to me." The same position holds good to-day The Collector can writte off lakhs and lakhs of rupees but not stationery or anything that he wants for the office. These codes have been formulated by so and so.........

Only one or two suggestions I will make. There is master-servant psychology in regard to administration. The man at the top thinks that he is the master and all other working under him are servants This psychology will have to be erased.

Finally, this Public Service Commission. It has become a prestigious institution in our State. for the past five years no work has been done. Even if recruitments have been made, the recruitment method is far from modern. Unless the Service Commission changes the method of testing, the method of interview, I am sure will not get the right type of recruits for the various job. And let me finally sound a word of caution because the Chief Minister has made a earnest beginning. Otherwise I would not have laboured to give him all this information. He has made an earnest beginning. Mr. Narasimha Rao also made such beginning and in the same House he said he would set up some sort of a Committee to bring about some structural changes in the administrative system. I do not know what Mr. Vengala Rao desires to do. Let me tell him that unless he improves his instrument, there is nothing that he can do, When once he realises that he is unable to do anything that he has promised, disillusionment will start and it is a danger signal. Thank you.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ (ప్రత్తిపాడు) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు, సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖా మంత్రిగారు, యాంత్రిక శాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్లను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను. రాష్ట్ర లెజిస్లేచరులో సరియైన, సరిపోయినంత స్టాఫ్ లేదని తెలుస్తున్నది. ఉన్న స్టాఫ్ అయినా చేస్తున్న సేవలకు తగిన సహకారమును, సానుభూతిని చూపించలేక పోతున్నామని చెప్పడానికి చాల విచారిస్తున్నాను. అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్ జరిగే సమయాలలో వారు చేస్తున్న పనులకు అదనముగా ఇంసెన్సివ్ టరమ్స్‌లో బోనసుగా యిచ్చే ప్రయత్నము చేయ. పోతే లేని స్టాఫ్ లేకపోగా వున్న స్టాఫ్ అయినా పని చేయడములో అలస్యమవుతుందనేది గమనించవలసిన అవసరము వుందని మనవిచేస్తున్నాను. సాధారణ పరపాలనా శాఖ గురించి కొన్ని మాటలు చెప్పాలనుకొంటున్నాను. సాధారణ నిర్వహణ శాఖలో వున్న అంచెలను మిత్రులు శ్రీరాములు చెప్పి వున్నారు. డూప్లికేషను ఆఫ్ వర్క్ ఎక్కువగా వున్నది. ఒక కేసు ఏ శాఖ వారు చెక్ అఫ్ చేస్తే వారే అక్కడే డిస్పోజు చేసే విధానమును, స్పాట్ డెసిషన్ తీసుకొనే విధానమును ప్రవేశ పెట్టాలి క్లార్క్ నుంచి సూపరింటెండెంటుకు, అక్కడ నుంచి ఆఫీసరుకు పంపించే పాత సిస్టంలోనే నడుస్తున్నది. ఇది బూజు పట్టిన సిస్టం అని చెప్పడానికి ఎంతో విచారిస్తున్నాను దీనిని మార్పు చేయాలి. జిల్లా పరిపాలనా విధానములో చాల మార్పులు అవసరం. జిల్లా చాల ప్రాధాన్యమయిన పరిపాలనా విధానమును కలిగి వున్నది. జిల్లాలలో వున్న అధికారులే పౌరులతో ఎక్కువ సంబంధమును కలిగివుంటారు. అక్కడ కూడ ఒక్క శాఖ మీద ఇంకొక శాఖ పెట్టకుండా ఏ శాఖలో వచ్చిన సమస్యలను ఆ శాఖ

లోనే సాల్వ్ చేసి స్పాట్ డెసిషన్ తీసుకొనడానికి తగిన అధికారాలను యివ్వాలని కోరుతున్నాను. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటులో వున్నవారు వారి డిపార్టుమెంటులో క్లార్క్సని వేసుకొనేదానికి గాని, ఇంగా పనిచేసే వారిని వుంచుకొనేదానికి గాని వారికి అధికారము లేదు. అక్కడ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ప్రాబల్యము ఎక్కువగా పనిచేస్తున్నది. మా జిల్లాలో అసైన్‌మెంటు విషయములో, హరిజనుల వెల్ ఫేర్ విషయములో నేమి, ట్రైబ్స్ వెల్ ఫేర్ విషయములో నేమి, సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు పనిచేయువలసివుంటే రెవెన్యూ అధికారులు తమ వద్ద వున్న సిబ్బందిని తీసుకువచ్చి పెడుతున్నారు. వారికి యిష్టము వచ్చిన వారిని, పనిచేయలేని వారిని, శ్రద్ధ లేని వారిని సానుభూతి లేని, మానవతా దృష్టి లేనివారిని ఇటువంటి డిపార్టుమెంటులో పెడుతూ వుంటే వారికి జరిగే పనులు ఎంత ఆలస్యమవుతాయో ఆలోచించండి. తగిన మార్పు చేయాలని కోరుతున్నాను రెవెన్యూ విషయము. గ్రామాధికారులు చేసే పనులు చాల హేయమైన పనులుగా వున్నాయి. హరిజనుల ఇళ్ళ స్థలాలకు పోరంబోకు భూములను యిచ్చే విషయములో ఆ భూమి పోరంబోకు కానే కాదని తప్పు సమాచారము యిస్తున్నవారిపైన చర్య తీసుకొనే పరిస్థితి కన్పించడము లేదు. ఇటువంటి విషయాలలో కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొని ప్రజల ముందు సగర్వముగా నిలబడే దానికి, ప్రభుత్వం సక్రమమైన పనులు చేస్తున్నట్లు చెప్పుకొనడానికి ఆస్కారము చేయవలసివుంటుంది. ఇటువంటి వాటి విషయంలో చర్య తీసుకోవాలి. రాష్ట్రేతరులు రాష్ట్ర అధికారుల ప్రాబల్యాన్ని, అధికారమును ఉపయోగించుకొంటూ వారి అనుచరులకు, అనుయాయులకు కావలసిన సదుపాయాలను చేస్తూ ఇక్కడున్న వారికి ఏ రాష్ట్రంలో ప్రజా ధనముతో ప్రజలకోసం ఉద్యోగులు పాటు పడుతున్నారో వారి హక్కులను కాపాడుతూ, వారికి కావలసిన సదుపాయాలను చూడవలసిన అవసరము మన మీద ఎంతో వుంది. వారికి జరుగుతున్న అన్యాయాలను వెంటనే విచారించాలి. ఒకే జాతిగా పుట్టాము. పెరిగాము, ఒకే జాతికి సేవ చేస్తున్న వారి హక్కులను కాపాడవలసిన అవసరము వుంది. ట్రెజరీస్ డిపార్టుమెంటులో జరుగుతున్న అన్యాయాలు చాల ఘోరముగా వున్నాయి. వాటి గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిగింది. దానిలో ప్రూవ్ చేయబడిన వాటిపైన ఎటువంటి చర్య తీసుకొన్నట్లు లేదు. తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రము అభివృద్ధి చెందుతోంది. అభివృద్ధి చెందే దేశములో అనేక కష్టనిష్టురాలకు గురి అవుతూ వుంటాము. అయినా డెవలప్‌మెంటు యాక్టివిటీస్‌ని తగ్గించుకొనకుండా పోవాలి. నరసరావుపేట తాలూకాలో చిలకలూరిపేట చాల పెద్ద ఏరియా వున్నది. అక్కడ ఒక సబ్ ట్రెజరీ పెట్టాలని కలెక్టరు నుంచి ప్రోపోజలు వచ్చి ఎన్నో సం. లు అయినా కూడ ఇంత వరకు ఆలోచించలేదు. అక్కడ ప్రజలు ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. నరసరావుపేట ట్రెజరీలో చలానా కట్టుకురావడానికి ఎంతో ఆలస్యము జరుగుతున్నది. అందువల్ల చిలకలూరిపేటకు సబ్ ట్రెజరీ శాంక్షను చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఉద్యోగులకు ముసలితనములో పెన్షన్స్ యిస్తున్నాము. వారు ట్రెజరీకి పోయి తీసుకోవాలి. అట్లా కాకుండా మనియార్డరు ద్వారా పెన్షను వారులక్కు డైరెక్టుగా చేసే విధానము అమలు చేయాలి. దీని వల్ల వారికి సహాయము చేసినవారమవుతామని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ పబ్లిసిటి డిపార్టుమెంటు వుంది. ఈ శాఖ తరఫున 11.10 a.m.
సమితుల్లో పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్ వున్నాడు కాని ఆయన చేస్తున్న కార్యక్రమం ఏమిటో తెలియదు. ఆయనకు సోషల్ వెల్‌ఫేర్ యాక్టివిటీస్ అంటకట్టబడ్డాయి. అందుకే పూర్తికాలం వినియోగిస్తేకాని అది న్యాయం కాదు. ఏ సమితిలోనూ సరైన ఎక్విప్‌మెంటు లేదు. వారికి పూరికే జీతాలు ఇచ్చి పోషించడం జరుగుతున్నది. వారికి పని వుండే పద్ధతులు చూసి కార్యక్రమాలు సక్రమంగా జరిగే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

టూరిజంకు సంబంధించి మన రాష్ట్రాన్ని ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన యాత్రిక శాఖ చాలా హీన స్థితిలో వుంది. మనం కేటాయించిన బడ్జెటు కొద్ది. ఇతర రాష్ట్రాలలో యాత్రిక శాఖనుండి ప్రభుత్వానికి ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదీ లెక్కలు చూస్తే మనం ఎంత వెనుకబడివున్నామో తెలుస్తుంది. మన రాష్ట్ర చరిత్ర ఏ రాష్ట్ర చరిత్రకు తక్కువ అయినది కాదు. మన రాష్ట్రంలో చారిత్రాత్మక స్థలాలు తక్కువ ఏమీ లేవు. యాత్రాస్థలాలు తక్కువ లేవు గుంటూరు జిల్లాలో ఎత్తిపోతల వుంది. నాగార్జునసాగర్ వుంది. ఇక్కడ సినిమా షూటింగ్స్ జరుగుతూ వుంటాయి. వారినుండి ప్రభుత్వం ఎంత వసూలు చేస్తున్నదో తెలియదు. ఎత్తిపోతల వద్ద గవర్నమెంటు ఒక గెస్టుహౌస్ కట్టాలి. కొండవీడు చారిత్రాత్మక ప్రదేశం. అక్కడ కోట గోడలు బాగానే వున్నాయి. ఇలాంటి ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రాంతాలు ఎన్నో వున్నాయి. వీటిని అభివృద్ధి పరచవలసి వుంది. వీటిని అభివృద్ధి పరచి యాత్రికులకు తగిన సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నగరి కటకం):—అధ్యక్షా, నేను ఆబ్కారి డిపార్టుమెంటుగురించి మాట్లాడదలచుకున్నాను సారాయి,కల్లును బీద ప్రజానీకం కూలీ ప్రజానీకం త్రాగి తమ కుటుంబాలను పోషించలేని పరిస్థితులలో వున్నాయి. భారతీయ రాజ్యాంగం ప్రకారం ప్రొహిబిషన్ ఎన్‌ఫోర్స్ చేయాలనేది సిద్ధాంతం వుంది. దురదృష్టవశాత్తూ దానిని మనం అమలు చేయలేక పోతున్నాము. ప్రొహిబిషన్ సిబ్బంది ఎంత కంట్రోలు చేసినా అమాయక ప్రజలు పేద ప్రజలు త్రాగుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఎందుకు నష్టం రావాలి అని మద్య పానాన్ని తిరిగి ప్రవేశ పెట్టటం జరిగింది. పోలీసు డిపార్టుమెంటు వున్నా ఖూనీ కేసులు దోపిడి కేసులు ఎన్ని కంట్రోలు చేయగలుగుతున్నది ? అలాగే ప్రొహిబిషన్ వుంటే కొంతవరకైనా కంట్రోలు చేయవచ్చునుకదా. పేద ప్రజల రక్తాన్ని త్రాగినట్లుగా మద్యం మీద డబ్బు సంపాదించడం ప్రభుత్వానికి చిన్నతనం కనుక ప్రొహిబిషన్ తిరిగి ప్రవేశపెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంటు తయారుచేసే సారాయిని ఎనిమిది పైసలకు ఆక్షన్ పెట్టి ఇస్తూ బయట లీటర్ 12, 13 రూపాయలకు అమ్మే పరిస్థితి కలుగచేస్తున్నారు. ఈ సారాయి ధనికులు, డబ్బు వున్నవారు వాడేదికాదు. కార్మికులు, కూలీలు త్రాగేది. కనుక ప్రభుత్వం ఒక రేటు నిర్ణయించి దానికంటె హెచ్చు ధరకు అమ్మకూడదు అని ప్రభుత్వం హెచ్చరించవలసివుంది. కల్తీ సారాయిని డిపార్టుమెంటే స్వయంగా పెట్టి నడిపిస్తున్నదని చెప్పకతప్పదు అందువల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన

రెవెన్యూ కూడా పోతున్నది. అక్కడ సారాయి అమ్మేవాళ్లు ప్రజల ప్రాణాలలో చెలగాటమాడుతున్నారు. మంగళగిరి, సూర్యాపేట సంఘటనలు మనకు తెలుసు. ప్రభుత్వానికి ఎన్నిసార్లు చెప్పినా వాటిని కంట్రోలు చేయలేక పోతున్నది. లంచాలు క్రింద నుండి పైవరకు విపరీతంగా పెరిగివున్నవి. దానిని అరికట్టకపోతే ప్రజల ప్రాణాలు తీసినట్లు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, యాత్రిక శాఖను ప్రభుత్వం చిన్నచూపు చూస్తున్నది. దానికి కొంత సిబ్బందిని, మంత్రిని ప్రొవైడ్ చేయాలి కనుక దానికి కొంతడబ్బు కేటాయించారు. మన రాష్ట్రంలో యాత్రిక స్థలాలు చాలా తక్కువగా వున్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అన్ని సదుపాయాలూ కల్గిన టూరిస్ట్ హోటల్ లేదు. మంత్రిగారు అక్కడకు వచ్చినప్పుడు ఒక టూరిస్ట్ హోటల్ కట్టిస్తానని వాగ్దానం చేశారు. ఈ సంవత్సరం అయినా బడ్జెటులో డబ్బు కేటాయించి ఇక్కడ ఒక టూరిస్ట్ హోటల్ కట్టించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. అప్పన్నదొర (విజయనగరం) :—అధ్యక్షా,మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన అన్ని డిమాండులను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ముందుగా నేను గౌరవసభ్యులు శ్రీరాములుగారిని కంగ్రాట్యులేట్ చేస్తున్నాను. వారు వాస్తవాలను, నిజమైన విషయాలను, కామన్ మ్యాన్ యొక్క మనస్తత్వాన్ని విడమర్చి చెప్పారు. ఈమధ్య కొన్ని స్టడీ టూర్స్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. మాకు కూడ వాటిని సదుపాయం కలుగచేస్తే మేమే స్వయంగా డెవలప్ మెంటల్ యాక్టివిటీస్ తెలుసుకొనే అవకాశం కలుగుతుంది.

1963-64 లో ప్రభుత్వం ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ కమిటిని ఏర్పాటు చేసింది. ఆ రిపోర్టు ఎసంబ్లి, కౌన్సిల్ లో చర్చకు కూడా వచ్చింది. అందులో చేయబడిన రికమెండేషన్స్‌ను అమలు జరిపే ధైర్యం ప్రభుత్వానికి లేకుండా వుంది. ఉదాహరణకు ఒక విషయం చెబుతాను. ఎన్‌డోమెంట్స్ డిపార్టుమెంటులో ఒక కమిటి కాన్‌స్టిట్యూట్ చేసి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి రెండు సంవత్సరాలుపట్టింది. నేను వెళ్లి అక్కడిహైయ్యస్ట్ అథారిటిని అడిగితే వారుగవర్నమెంటులో పని అవుతుందా మీకు ఆ సంగతి తెలుసుకదా అని అన్నారు. ఎటువంటి మనస్థత్వంతో ఆఫీసర్లు పనిచేస్తున్నారో దానిని బట్టే అర్థం అవుతున్నది. కార్యక్రమాలు అమలుచేయడంలో చాలా ఆలస్యం జరుగుతున్నది. కామన్ మ్యాన్‌కు అసంతృప్తి ఎక్కువ అవుతున్నది. ప్రభుత్వం అంటే కామన్‌మ్యాన్‌కు అభిమానం, గౌరవం లేకుండా పోతున్నది. పపనికి సంబంధించి అయినా సంవత్సరాల తరబడి కాగితాలు బయటకు రాకపోతే సామాన్య మానవుడు ఎంత బాధపడతాడు? తెలుగు భాషను అధికార భాషగా తాలూకా లెవెల్‌లో 74 మార్చికి అమలు జరిపామని డిమాండులో తెలిపారు. తహసిల్దార్లు, ఆర్.డి.వో. మీటింగ్ నోటీసులు, రిఫరెన్సులు ఇంగ్లీషులోనే పంపిస్తున్నారు కాని ఈ రోజు వరకూ తెలుగులో రావడంలేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి. వో. క్రింది లెవెల్‌లో ఎంతవరకు అమలు జరుగుతున్నదో తెలుసుకోవాలి.

సి. పోస్ట్ యివ్వడమనుతోనే బాధ్యత తీరిపోదు అవి ఎంతవరకు అమలు జరుగు 11-20 a.m.
తున్నవనే విషయము ప్రభుత్వము తెలుసుకొనవలసిన అవసరము ఉంది. అడ్మిని స్ట్రేషన్‌లో చాలా విషయాలలో లోపాలు వున్నవి. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ కమిటీనివేసి బ్యూరోక్రసీని పాతిపెట్టి, ప్రజాస్వామ్యములో ప్రజల కనీస కోర్కె లను తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఇంకొక విషయము, ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వుంది. అక్కడ పుచ్చిపోయిన బియ్యాన్ని యిచ్చినప్పటికి కేసు పెట్టే ధైర్యం స్తోమత ఎందుకు లేదు? బియ్యాన్ని దొంగలించుకుపోయినా కేసు పెట్టే స్తోమతలేదు. అటువంటి మనస్తత్వంతో రాజ్యం ఏలితే ఎట్లా? అది ఎంత వరకు పోతుంది పోతే ఎక్సయిజ్ డిపార్ట్మెంటు మీద కొత్త పద్ధతి ప్రారంభించారు. అబ్కారీ పాటలలో మీ ఆఫీసర్లకు పావలా బేడ వాటాలతో వున్నారు. అది విచారణ చేస్తే తెలుస్తుంది. అటువంటి మనస్తత్వంగల ఆఫీసర్సును ఎంకరేజ్ చేస్తే ప్రభుత్వ రెవిన్యూ పడిపోతుంది. పాటలు అయిన మరుక్షణమే ఆఫీసర్సును ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తే లాలూచి లేకుండా పోతుంది. మోస్ట్ కరప్ట్ యీజ్ ట్రెజరీ అండ్ అకౌంట్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్. ఉదాహరణకు చెబుతాను. ఎడ్యుకేషన్ బిల్స్ సెప్టెంబ రులో పాసు అయితే అక్టోబరు నెలాఖరుకు జిల్లా లెవెలుకు వచ్చి ఎన్‌క్యాష్ అయి నటువంటివిలేవు కాలేజీలకు సంబంధించినవి లక్షలలోవుంటవి, అక్కడ గుమాస్తా అంటాడు మూడు లక్షలు మాగుస్తున్నారు మా సంగతి ఏమిటి అని అడుగుతాడు. కలక్టరు కంట్రోలు తీసివేసి ఇండిపెండెంట్ ఏజన్సీ చేసిన తరువాత నిర్లక్ష్యం లంచగొండితనం విపరీతంగా వుంది. డి పి ఐ. ఆర్డరు వేస్తాము ట్రెజరీ బిల్లుకు, అది ట్రెజరీ ఆఫీసుకు వెళ్లాలి, మళ్లీ డి. ఇ. ఓ. కు రావాలి. డి ఇ. ఓ. నుండి డిస్ట్రిక్ట్ ట్రెజరీకి పోవాలి, అక్కడినుండి తాలూకా ట్రెజరీకి రావాలి. అప్పుడు ఎన్‌క్యాష్‌మెంటు బడ్జెటు ఎలాట్‌మెంటు అయిన తరువాత ఎడ్యుకేషన్‌కు కొంత గ్రాంటు యిచ్చిన తరువాత యిన్ని పద్ధతులు ఎందుకు పెడుతున్నారు? అర్థం కావడం లేదు ట్రెజరీ అండ్ అకౌంట్సులో విపరీతంగా కరప్షన్ వుంది. యిండి పెండెంటు ఎగ్జిస్టింగ్ యివ్వడంవల్ల నిర్లక్ష్యం ఏర్పడింది దానిని గురించి ఆలోచించి తగినటువంటి కార్యక్రమం చేయాలి. పెన్షన్ గురించి చెప్పాలి. కనీసం 250 పెన్షన్ తీసుకునేవారికి యం. ఓ. ద్వారా చార్జెస్ డిడక్ట్ చేసుకొని పంపిస్తే నష్టము ఏమి ఉంది? ముసలివారు వచ్చి చెట్ల క్రింద తాలూకా ఆఫీసుల్లో కూర్చుంటారు. రిటైర్డ్ తహసిల్దార్లు, ఆర్. డి. ఓ లు వుంటారు, వారి ఖర్మ, చూస్తూంటే విచారము వేస్తుంది. బెంచీ వుండదు, కుర్చీ వుండదు, నేలపైన కూర్చుంటారు, మూడు నాలుగు రోజులకు కూడా పెన్షన్ యివ్వకుంటే ఏ విధమైన గౌరవము వుంటుంది. వారికి పెన్షన్ యం. ఓ. ద్వారా పంపాలని కోరుతున్నాను. పోతే ఆల్ ఇండియా రేడియో విశాఖపట్టణం స్టేషన్‌ను క్లాసు వన్ కేంద్రముగా ప్రభుత్వము రికమండు చేయాలని, టూరిజం క్రింద అరకు వ్యాలీని డెవలప్ చేయా లని దానికిగాను తగిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు:— అధ్యక్షా, మనము అసెంబ్లీ ద్వారా ప్రజా స్వామ్యాన్ని కాపాడాలనే ఉద్దేశముతో ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు ఎన్నికలు జరుపు కుంటున్నాము. బడ్జెటులు వస్తున్నాయి. ప్రతి డిపార్టుమెంటుకు ఎంతెంత

బడ్జెటు కావాలో దాని ప్రకారము పాసు చేస్తున్నాము. కాని పాసు చేసిన తరువాత ఏమి జరుగుతుందో మనందరికి తెలుసు. ఏ పద్దు మీద అయినా సరే ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు ఎప్రూవల్ లేకుండా వుంటే యింత బడ్జెటు చేసినా ఏమీ లేకుండా పోతుంది. డెమాక్రసీలో మరి బడ్జెటు ఎందుకు పెట్టాలో ఆలోచించవలసి వుంటుంది. మనము ఏ శాఖకు ఎంతో కేటాయించినప్పుడు, అదనంగా కావాలంటే ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు అనుమతి కావాలిసిప్ప ప్రతిదానికి ఫైనాన్స్ డిపార్టు మెంటు అంటే, తమరికి తెలుసు అధ్యక్షా, మన మంత్రిగారికికూడా పవర్సు లేవు. ఏదైనా యిస్తామని మనకు చెప్పినా ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు నో అంటే ఏలాగైనా చూడవయ్యా అనే స్థితి తప్ప మంత్రివర్గానికి మరో స్థితి లేదు. వాస్తవంగా ఏ డిపార్టుమెంటుకు అయితే మంత్రిగారు చూస్తున్నారో ఆ డిపార్ట్ మెంటు తరఫున ఒక న.పై. శాంక్షను చేసే అధికారము లేనప్పుడు ఎవరి అజమాయిషివుందో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడవలసింది లెజిస్లేచరు. లెజిస్లేచరు పరిస్థితి చూస్తే, మన స్పీకరుగారికి, మన తాలూకు కమిటీలను పైకి పంపించాలంటే మళ్లీ ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు అనుమతి పొందవలసి వుంటుంది. అది తమకు తెలుసు. అంతేగాదు, ముఖ్యమంత్రిగారి అనుమతి పొందాలి. మన లెజిస్లేచరు యిండిపెండెంటు రోల్ ప్లే చేయగలుగుతుందా ? లేదా అనేదికూడా ఆలోచించాలి. ఈ విషయము మీద లాస్టు టైము అసెంబ్లీలో సభ్యులు పట్టు పట్టడం, యిండిపెండెంటు రోల్ లెజిస్లేచరుకు వుండేటట్లు చూడాలని అనేక మంది సభ్యులు కోరడము దానిమీద ప్రభుత్వము అంగీకరించడం, మళ్ళీ యీ మధ్యన కమిటీస్ కొన్ని ప్రదేశాలకు వెళ్లుతాయి అనుకున్నప్పుడు ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు సున్న చుట్టటం, ముఖ్యమంత్రిగారు సున్న చుట్టడం, స్పీకరుగారికి విలువలేని పరిస్థితి ఏర్పడడం, ఒక యిండిపెండెంటు రోల్‌తో యీ లెజిస్లేచరు పని చేయగలుగుతుందా లేదా అనేది ఆలోచించాలి. ఈ డెమొక్రసీని కనీసం కాపాడాలంటే స్పీకరుగారికి యిండిపెండెంటు రోల్ వుండాలి, తనకు కావలసిన సిబ్బంది విషయము వుంది. ప్రధానంగా రెండు నెలల కాలము అసెంబ్లీ జరుగుతుంది. ఈ అసెంబ్లీ సమయములో 8 గంటలు, పది గంటలు, 12 గంటలు డ్యూటీ చేసేవారు వున్నారు, అక్కడ మా హాస్టలులో రాత్రి పది 12 గంటల వరకు వుండి మేము కోరిన కోరికలు తీర్చడానికి ప్యూన్స్ వుంటారు, ఇంత డెమొక్రసీ గురించి మాట్లాడే మంత్రులు ప్రభుత్వము వారి గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నది ? ఎన్నిసార్లు యీ సభలోకి యీ విషయము తీసుకువచ్చినా పట్టించుకోవడం లేదు ; అంటే ప్రజలయొక్క కోరికలనుగాని న్యాయంగా ఎవరైతే పని చేస్తున్నారో వారి కష్టం తీర్చడానికి మంత్రివర్గముగాని ప్రభుత్వం కాని వుందా అని అడుగుతున్నాను....

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఎవరు మినిస్టర్లు లేరు.

శ్రీ పి.సన్యాసిరావు :—ఒకరు అయినా వున్నారుగదా, ఉండనీయమ్మా, పోయేది ఏమి లేదు, ఎప్పుడు ఏడ్వడమేగదా...అందుకని ఆ విషయములో యితర రాష్ట్రాలలో ఎలా వుంది అనేది చూచినప్పుడు అధ్యక్షా, మీరు డిప్యూటీ

స్పీకరుగారు, మీకు చాలా బాధ్యతలు వున్నాయి. ప్రధానంగా లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియట్‌లో అవసరంగా పనిచేస్తున్న పనివారికి, స్టాఫ్‌కి కర్నాటకలో, కేరళలో, తమిళనాడులో, మహారాష్ట్రలో, యు పి. లో అలవెన్సు యిస్తున్నారు. మనము ఎందుకు యివ్వకూడదు ? వారందరినికూడా గాడిదల్లా వుపయోగించుకునే పరిస్థితే మనము చూస్తున్నాముతప్ప వారి కష్టసుఖాలు ఆలోచించకపోవడం చాలా విచారకరము. తమరు డిప్యూటి స్పీకరు, యీ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి. మీరు గట్టిగా అడిగితే కాంగ్రెస్ బెంచెసనుండి అపోజిషన్ బెంచెస్‌వరకు ఎప్పుడు కూడా ముందు నిలబడి వారి కోరికలకొరకు మీకు సపోర్టు యిస్తాము తమ స్టాఫ్ విషయములో తమకు చెబుతున్నాను. ఒక రోజున మూడు కమిటీ మీటింగులు జరిగితే ఒక్క కమిటీకి స్టెనో వుండదు. స్టాఫ్ పెంపు చేసుకోవలసిన అవసరము వుంది. ప్రధానంగా తమకు సంబంధించినంతవరకు జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తే, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్ కమిటీ వుంది, రాష్ట్రము మొత్తముమీద 500 కోట్ల తాలూకు వ్యవస్థలను చూడవలసిన పరిస్థితి దానికి వుంది, ప్రత్యేకంగా ఆఫీసు చైర్మన్‌కు మరి తనకు కావలసిన స్టాఫ్ ఏదైనా వుందా ? లేక ఫైనాన్స్ కమిటీ ఫైనాన్స్‌కు సంబంధించిన కమిటీ వుంది. చైర్మన్ వున్నాడు, అది ఢిల్లీ వెళ్ళి చూసిరావడంగాని ఫైనాన్స్‌లో ఏమి జరుగుతున్నది, యీ సంవత్సరము క్రిందటి సంవత్సరము జరిగిన అవకతవకలు ఏమైనా వున్నాయా మంచి చెడు చూడడానికి, చైర్మెన్‌కు గాని కమిటీ సభ్యులకు గాని కూర్చోడానికి అవకాశం లేదు. ఉదాహరణకు రెండు మూడు కమిటీల మీటింగ్సు అనుకుంటే రెండు గంటలు వుండడము, సెక్రెటరీగారు మూడు కమిటీ మీటింగులకువెళ్ళి ముగ్గురు చైర్మన్లను కలుసుకొని, మూడు కమిటీల సభ్యులను కలుసుకోవడములోనే టైము అయిపోతుంది, ప్రాపర్ ఫంక్షనింగు జరుగకుండా పోతుంది. ఈ విషయములో ప్రధానంగా ప్రతిదానికి, సాధ్యమైనంతవరకు ముఖ్య కమిటీలకు—పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్, ఫైనాన్స్‌కు సంబంధించిన కమిటీకి, అకౌంట్సు కమిటీకి, వీటి అన్నింటికి ప్రత్యేకమైన గది వసతి యిచ్చి వారికి కావలసిన స్టాఫ్ యివ్వగలిగిననాడే కావలసిన వ్యవహారాలు సాగడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఒక యిండిపెండెంటు రోల్ ప్లే చేయడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక జిల్లా పరిపాలన గురించి చెప్పాలి. రాష్ట్ర పరిపాలనలో ఒక విధానం ఉంది. మంత్రిగారికి కాగితం ఇస్తే వారు సెక్రటేరియట్‌కు పంపిస్తారు. వారు చర్యలు తీసుకుంటున్నామంటారు. దాని పయిన ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నారో ఏ చర్యలు తీసుకున్నారో చెప్పరు. మేము యం. యల్. ఎ.స్ము ఆఫీసుకు వెడితె ఎవరయినా పెద్దవారయితే వారిని వెంటనేపిలుస్తారు. మా బోటి వారము అయితే అసలు పిలువనే పిలవరు. పిలిచినా చూస్తామంటారుగాని మా బోటి సభ్యులను ఒక బాధ్యతగలిగిన వ్యక్తులమనే విషయం గుర్తించరు. ఇక జిల్లా కలక్టరు విషయం చూస్తే మన మంత్రిగారికి కూడా వారికున్న అధికారాలు లేవు. మన లక్ష్మణదాసుగారికి ఒక లేబరు డిపార్టుమెంటు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజి ఉన్నాయి కాని కలక్టర్సుకు ఎన్నో శాఖాలున్నాయి. వారు అన్నింటికి చీఫ్ మోనార్క్. వారు జిల్లాకు నియంత్రణగ ఉన్నారు. అనేక కార్యక్రమాలు ఒక వ్యక్తిపయినే ఉండడంవలన పనులు ఏమీ సక్రమంగా జరగడంలేదు. అన్ని 11-03a. m.

విషయాలయిన కేంద్రీకృతం కావాలి ఏకీకృతం కారాదు. ఇక ఆఫీసర్లు కలెక్టర్లున్నరు భయపడి వారి అభిప్రాయాలు చెప్పలేకుండా ఉన్నారు. ఇప్పుడున్న ప్రజాస్వామ్య ప్రకారంగా డిస్ట్రిక్టు స్థాయిలో ఒక మెషినరి ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇక ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు ఉంది. దీనివలన ప్రభుత్వమునకు 30 కోట్ల రూపాయల ఆదాయంవస్తున్నది. 30 కోట్ల రూపాయలు పనిచేసే వారే తీసుకుంటున్నారు. వైజాగు జిల్లాలో సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు నుంచి సబ్ ఇన్స్పెక్టరువరకూ ఎక్సైజులో ఉన్న సిపాయిలు కూడా రూపాయకు అర్థ రూపాయి వాటా ఉంది. రెండు లక్షల రూపాయలవరకూ కొట్టు అయితే ఇంత వరకూ పాటపాడమంటారు. ఇందువలన ప్రభుత్వమునకు వచ్చే ఆదాయం రావడం లేదు, వైజాగులో కె. వెంకటేశ్వర్లు అను సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఉన్నారు. ప్రతి కొట్టుకు నెలకు 200 రూ. లు బ్రాంది కొట్టుకు 300 రూపాయలు ఆయనకు ఇవ్వాలి. డబ్బులుతీసుకుని కల్తీ బ్రాంది అయినప్పటికి ఆ కల్తీ బ్రాంది పయిన తక్కువ కేసులు పెట్టి హెచ్చుగా డబ్బులు తీసుకుంటూంటారు. ఇందులో అందరకూ వాటాలు ఉంటాయి. అందరూ ప్రభుత్వమునూ ప్రజలనూ కూడా దోచుకుని తింటున్నారు.

ఇక ఆఖరువిషయం. లెజిస్లేచరు విషయంలో మా మెంబర్సును ఫీల్ అయేది ఏమంటె మేము ఇచ్చిన ప్రశ్నలు డిజెలప్టు అంటుంటారు. అది ఒక పెద్ద సమస్యగా తయారయింది మాకు, మంత్రిగారికి మేము చెప్పుకుంటె వారు మరిచి పోతారు. కలక్టరుగారికి చెప్పుకోవడానికిలేదు. చాలభాగం ప్రశ్నలు మేము ఇచ్చినవి డిసెలవ్ అవుతుంటె యీ ప్రజాస్వామ్యమును ఎలా కాపాడడము? తమరు మాకు రక్షణ ఇవ్వాలి. రూల్సుకు వ్యతిరేకంగా ప్రశ్నలు ఉంటె డిసలవ్ చేయవచ్చు. ఎందుకని డిసెలవ్ చేశారో తెలియనీయకుండా డిసెలవ్ చేస్తున్నారు. సభ్యులమయిన మేము తమకే చెప్పుకుంటున్నాము. ముఖ్యమయిన సమస్యలు పరిష్కరించేవి, ప్రజలకు ఉపయోగమయినవి అయిన ప్రశ్నలు తప్పకుండా అలవ్ చేసే ప్రయత్నం తమరుచేసి ప్రజాస్వామ్యమును కొంతలోకొంత కాపాడాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఇప్పుడున్న లెజిస్లేచరులో ఉన్నస్టాఫ్ మనకు చాలదు. యీ స్టాఫ్‌ను పెంచేప్రయత్నం చేయాలి. ఎన్నిగంటలు అసంబ్లి మీటింగులలోపని చేస్తారో ఎన్ని కమిటిలకు ఎన్నిగంటలు హాజరై పని చేస్తారో నిర్ణయించి వారికి అలవెన్సు ఇచ్చేపద్ధతికి ప్రయత్నించాలని అందుకు తమరు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత లక్ష్మణదాసుగారికి కార్మిక ఇబ్బందులు బాగా తెలుసునని వారికి న్యాయం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కాసాని నారాయణ :— అధ్యక్షా, మన ముఖ్యమంత్రిగారు సమాచార శాఖమంత్రిగారు, టూరిజము మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండునుబలపరుస్తూకొన్ని సూచనలుచేస్తాను. యీ ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు సంగతి మనముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు. అందరకు ఈ ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటుకు ఎటువంటి పేరు వున్నదో తెలుసు. గాంధిజి కూడా మద్యం తీసివేయమన్నారు. మద్రాసులో మద్యనిషేధం పెట్టారు. మన రాష్ట్రంలో యీ ఎక్సైజు ఉంది. పారిశ్రామికులకు వృత్తి కల్పించేది గానూ ప్రభుత్వముకు ఆదాయంవచ్చే డిపార్టుమెంటుగానూ ఉంది. మన ప్రభుత్వము

డబ్బు వస్తుందని ప్రజలు కావాలన్నారని యీ శాఖను ఉంచారు. కాని యీ శాఖను గురించి యీ శాఖలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరిగురించి వారి నిజాయితీ గురించి ఎంత అప్రతిష్ట పాలయినారో అందరకు తెలుసు. ఎల్లప్పుడు యీ విధమయిన చెడ్డపేరు ఉంటె మంచిదికాదు. ఎంతో అప్రతిష్ట వస్తున్నది. పాలసి నిర్ణయాల మేరకు మనం ప్రజలకు మేలు చేయాలి కరెప్ట్ మెషనరీ ద్వారా ఆలోచనలు చేయరాదు. ఒక పట్టెదారు భూములున్న చెట్లకు రిజర్వేషను తొలగించే పాలసి పెట్టారు అసంబ్లిలో ఇచ్చిన అస్యూరెన్సు కాదని ప్రొవిజను చేశారు ఎ-బి-సి అన్నారు. ఎ-బి-రెండూ కూడా ఉపయోగంగాలేవు. కల్లు సారాయి విధానంలో శ్రమ జీవికంటె మధ్య దళారీలు బాగా డబ్బు సంపాదించే విధంగా పాలసి ఉంది. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటిల ద్వారా టాపర్సుకు ఇవ్వాలనేది ప్రభుత్వ నిర్ణయం. 1962 నుంచి పాలసీగా అంగీకరించారు కాని చేపట్టడంలేదు. అందుచేత యీ పాలసి స్టేటుమెంటులో కాని మరెక్కడా కాని ఆ నిర్ణయం కనిపించడంలేదు.

ప్రభుత్వానికి డబ్బు కావాలని అంటే అర్థం చేసుకుంటాము. 11.40 a m
ప్రభుత్వం డబ్బు సేకరించుకొనడం కోసం ఈ శాఖను ఉపయోగించుకొంటున్నాము అన్నా అర్థం చేసుకుంటాము. కాని మనం ఒక పాలసీగా ప్రభుత్వం కాని ప్రయివేటు మనిషి కాని అక్రమ ఆర్జన అనే సిద్ధాంతాన్ని తిరస్కరించాము తాడి చెట్లకు ఎంత ఈల్లు వస్తుందో ఆ ఈల్లు ప్రాతిపదిక మీద మనం నిర్ణయంచేసి ఆ పారిశ్రామికుడు గీసుకొనడానికి ఇస్తే హర్షిస్తాడు కాని చెట్టుకు సోలెడు పారనీ, రెండు శేర్లు పారనీ నాకు డబ్బు కావాలి కాబట్టి నేను బజారులో వేలం వేస్తాను అన్నప్పుడు ఆ వేలం పైసలు ఎక్కడినుంచి తెస్తాడు? ఒక్కొక్క చెట్టు 3, 4 శేర్లు పారుతుందని మంత్రిగారికి తెలుసు. దానికి వచ్చేది 2 రూపాయలు. అడ్డా పన్నుతో కలిపి నీకు కట్టవలసింది 5 రు లు అయినప్పుడు మిగిలినది ఎక్కడ నుంచి తెస్తాడు. వాడు తప్పకుండా అందులో విషమో, నీళ్లో కలిపి మీకు చెల్లించవలసి వస్తుందని మీకు తెలుసు. 17 వేల కేసులు పట్టుకున్నామని చూపించారు. నేను సంతోషిస్తాను. దొంగతనాలు చేసినవారిని పట్టుకుంటే మేము హర్షిస్తాము, బలపరుస్తాము. కాని ఆ చర్య ఎలాగ ఉందంటే గొంగళిలో అన్నం పెట్టుకొని వెంట్రుకలు వేరినట్లు ఉన్నది. సారా దుకాణాలు హర్రాజ్ పెడతారు, కల్లు దుకాణాలు హర్రాజు పెడతారు. లీటరు సారా 4.30 పైసలు అయితే హర్రాజులో ఒక ఊళ్లో 3 రు.లు అడ్డా పన్ను అయితే ఇంకొక ఊళ్లో 15 రు.లు అవుతుంది. ఇలా డిస్క్రిమినేషను ఎందుకు ఉండాలి? 3 రకాల మద్యం ఉంది. ఒకటి కల్లు, టాపర్సు, పారిశ్రామికులు దీనిని ఉత్పత్తి చేస్తారు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 5 లక్షల మంది టాపర్సు ఉన్నారు. ఇది ఒక పెద్ద పరిశ్రమ. వీరికి గిట్టుబాటు అయ్యేట్లు చూడడానికి అవకాశం లేదా? మీరు హర్రాజు చేస్తున్నారు. అదే విధంగా సారా ఉన్నది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రభుత్వం ప్రభుత్వంనుంచి ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతలో 8 ప్రయివేటు బట్టీలద్వారా చేస్తున్నారు. ఇక్కడ అది భాగ్యవంతులు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. అక్కడ వాళ్లకు గిట్టుబాటు ధరను చూపించి మిగిలిన ధరను యాడ్ చేసి అడ్డా పన్ను, డ్యూటీపన్ను అన్ని కలుపుతున్నారు. గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారం లీటరు సార

56 పైసలు అవుతుంది. 2 50 పైసలు డ్యూటీ వేస్తున్నారు. ఇంకా 1.50 పైసలు ట్రాన్స్‌పోర్టుకు లేక మాన్యుఫాక్చరర్ కు లాభంక్రింద ఇస్తున్నారేమో తెలియదు. హర్రాజ్ పెట్టడం ఏమి మంచి పద్ధతి. పట్టణాలలో దుకాణాలు పెట్టడానికి పకిడి అనే పద్ధతి ఇల్లీగల్‌గా జరుగుతున్నది. అలాగ మీరు కూడా పగిడికి హర్రాజు పెడుతున్నట్లు పెడుతున్నారు. అక్రమ ఆర్జన వస్తున్నప్పుడు 4 30 పైసలు కాకుండా ఇంకొక రూపాయి యాడ్ చేయండి. ఇక్కడ కాని మరెక్కడైనా కాని ఒక్కటే పద్ధతిలో ఉండాలి. హర్రాజ్ పెట్టడంవల్ల— వానికి గిట్టుబాటు కావాలంటే నీళ్లు కలప వలసివస్తుంది. మీరు ఇంకొక డి.ఐ.జి నీ వేయండి, ఇంకా 4 లేబరేటరీలు పెట్టండి. ఎన్ని పెట్టినా తప్పకుండా కల్తీ జరిగి తీరుతుంది. మీరు ఇచ్చేది కొంత అయితే అందులో వారు తప్పకుండా కొంత కల్తీ చేస్తారు. ఇంకా ఎక్కువ రెవెన్యూ రావాలంటే దొంగ సారా బట్టీలు రాకుండా చూడండి. మీరు దుకాణానికి లైసెన్సు ఇచ్చినట్లు 5 వందలు రు.లు కాని 2 వేల రు.లు కాని తీసుకొని ప్రతి ఊరికి లైసెన్సు సిస్టమే పెట్టండి ఒక ధరను నిర్ణయం చేయండి. అన్ని చోట్ల ఒకే విధంగా ఉత్పత్తి చేయండి. అప్పుడు కల్తీ చేయడానికి అవకాశం ఉండదు. మనకు సారా తయారు చేయడానికి కావలసిన వస్తువులు చాలా ఉన్నాయి. మనదేశంలో ఇప్ప పువ్వు కావలసినంత ఉన్నది. ఇదివరకు నిజాం గవర్నమెంటు కాలంలో ఇప్ప పువ్వుతో సారా తయారు చేశారు. ఇప్పుడు ఆ ఇప్ప పూవును వేస్టు చేస్తున్నారు. నారాయణగూడలో దాని కొరకు మెషినరీ ఉన్నది, సిబ్బంది ఉన్నది. అందులో ఒకటి పనిచేస్తున్నది, ఇంకొకటి పని చేయడంలేదు. ఆ ఇప్ప పూవుతో ప్రయివేటు వారు తయారు చేసుకొని లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు. మన దగ్గర ఉన్నటువంటి ముడి పదార్థాలను ఆధారంగా తీసుకొని, మనకు ఉన్నటువంటి సిబ్బందిని ఉపయోగించుకొని ఇప్ప పూవును కూడా వాడుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. పేదవారు తయారు చేసినటువంటి వస్తువుకు, వారు అనుభవించే వస్తువుకు ఒక విధానం, భాగ్యవంతులు తయారు చేసేటటువంటిదానికి, త్రాగేదానికి గిట్టుబాటు అయ్యే విధానం–ఈ ద్వంద్వ పాలసీని మనం అనుసరిస్తున్నామనే నింద మన మీద ఉందని చెబుతున్నాను. తాడి చెట్టు మామూలాలు ఈల్డు ప్రాతిపదిక మీద 1962లో ఒక కమీషను వేసారు ఒక్కొక్క చెట్టు ఎంత ఈల్డు ఇస్తుందో ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ ప్రాతిపదిక మీద గీసే వాళ్లకు అలాట్ చేయాలని చెబుతున్నాను. ఆంధ్ర దేశంలో రెండు వేల సొసైటీల వరకు ఇచ్చారు. 15 వేల వరకు ఇస్తే మాత్రం మీకు నష్టం ఏమిటి? అడిగినంత వరకు సొసైటీలు ఇవ్వాలి. ప్రతి సంవత్సరం 5 % సొసైటీలకు పెంచుతున్నారు. అది ఎందుకు పెంచాలని అడుగుతున్నాను. సారా దుకాణాలు భాగ్యవంతులకు ఇస్తున్నారు. పెద్ద పెద్ద గ్రూపులు పెడుతున్నారు. సూర్యాపేట, గుంటూరులలో ఈ మధ్య ప్రాణాలు కూడా పోయినాయి. అందులో అమ్మేవాళ్లను జైళ్లలో పెట్టారు. వారు వచ్చింది అమ్ముతారు. అసలు కలిపేది భాగ్యవంతులు. అందుచేత ఈ గ్రూపుల పద్ధతి తీసివేయాలి. టాపర్సులో కూడా ఎడ్యుకేటెడ్ ఉన్నారు. వారికి ఆ షాప్సు ఇవ్వాలి. మధ్య దళారీలు తీసేటటువంటి పద్ధతిని తొలగించాలి అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత మన పరిపాలన గురించి చాలామంది పెద్దలు చెప్పారు. ఈ అసెంబ్లీలో కూడా అనేకసార్లు కరప్షను గురించి అనుకొంటున్నాము. మనకు స్వరాజ్యం వచ్చి 25 సంవత్సరాలు అయిపోయింది. ఇప్పటికి ఈ కరప్షను వ్యాప్తి చెందుతున్నదని ఆందోళన చెందుతున్నాము. కాని రిక్రూట్ మెంటు పాలసీలో ప్రధానమైనటువంటి మార్పులు ఈ నాటికి తెచ్చుకోలేదు. ఎవరైనా ఏ పని అయినా చేసినప్పుడు సర్కార్ కా నమ్మక్ కారహే అనే మాట గుర్తు ఉంచుకోవాలి. కాని ఇప్పుడు ఎవరు సర్కారో ఎవరు కాదో తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది. అందుచేత ఈ నూతన ఉద్దేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం రిక్రూట్ మెంటు మెషినరీని వేసుకోవలసి ఉందని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) :—అధ్యక్షా, ఈ నాడు సభలో ప్రవేశపెట్ట 11·50 a.m.
నటువంటి అన్ని పద్దులనుసమర్థిస్తూ నేను మాట్లాడుతున్నాను ప్రత్యేకంగా టూరిజం గురించి నేను మాట్లాడదలచుకున్నాను. భారతదేశంలో టూరిజం ఒక ప్రత్యేకమైన బిజినెస్. ఈ బిజినెస్ మన రాష్ట్రంలో ఇంతవరకు అభివృద్ధి కాలేదు. మనం యీ టూరిజమ్‌ను డెవలప్ చేసి, విదేశాలనుండి మనం యాత్రికులను ఆకర్షించినట్లయితే విదేశాలనుండి వచ్చిన వ్యక్తులు మన రాష్ట్రంలో అనేక విధాలుగా ఖర్చు పెడతారు. వారు ఖర్చుపెట్టే డబ్బువల్ల అనేక తరగతులకు చెందినటువంటి ప్రజలు జీవించడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఒక టూరిస్టు, హైదరాబాదు సిటీలో మకాము చేసినట్లయితే—అతడు బోర్డింగ్‌కు, లాడ్జింగ్‌కు ట్రాన్స్‌పోర్టుకు టాక్సీలకు డబ్బు ఖర్చు పెడతాడు. హైదరాబాదు సిటీలో దొరికేటటువంటి అపూర్వ కళాఖండాలు కొనుక్కోడానికి డబ్బు ఖర్చుపెడతాడు. బిద్రీ ఆర్ట్ వేర్, ఫిలిగ్రీ, నిర్మల్ పెయింటింగ్స్, నిజామ్ ఓల్డ్ కాయన్స్, ఆయిల్ పెయింటింగ్స్, వాటర్ పెయింటింగ్స్, ఆంధ్రజాతియొక్క సంస్కృతి, విజ్ఞానము తెలియజేసే అనేక చిత్రాలు అతడు ఖరీదుచేసి ఆ డబ్బు అందుకు ఖర్చు పెడతాడు ఆ డబ్బు ఎవరికి చెందుతుంది ? ఆ డబ్బు హైదరాబాదు సిటీలో ఉన్న వ్యక్తులకు చెందుతుంది. కాబట్టి ఇక్కడ టూరిస్టు గైడ్స్‌ను ఎపాయింట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. టూరిస్టు గైడ్స్ ఆ స్థలంయొక్క చరిత్ర తెలిసినవాడై ఉండాలి. అతడికి లలిత కళలలో, శిల్ప కళలలో ప్రవేశం ఉండాలి. మంచి వాక్చాతుర్యం కలిగి ఉండాలి. సాహిత్యం తెలిసి ఉండాలి. ఇవన్నీ తెలిసిఉంటేగాని అతడు ఆ స్థలం చరిత్ర అందంగా చెప్పలేడు. నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. మనం ఒక కాకి చెట్టుమీద వాలింది అంటాము—అనుకోండి—అదే భాషమీద సంపూర్ణమైన కమాండ్ వున్న పత్రికా విలేఖరి దానికి ఏమి వ్రాస్తాడంటే—గగన మార్గమున విహరించుచున్న ఒక విహంగము రెక్కలాడించుతూ తటాలున ఒక వృక్షముయొక్క ఉన్నత శిఖరాగ్రమున వ్రాలినది—అని ఇట్లా వర్ణించి వ్రాస్తాడు. కాకిచెట్టుమీద వాలింది అని వ్రాసేదానికంటే-ఇట్లా వర్ణనతో వ్రాస్తే—అది చదివిన వాడు ముగ్ధుడౌతాడు. కాబట్టి హైదరాబాద్ చరిత్ర, దాని సంస్కృతి, అక్కడ ఉన్న ప్రజల నాగరికత, వారి ఆహార వ్యవహారాలు, వారి సాంప్రదాయాలు ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి యీ నాగరికత వస్తున్నది—యీ విషయాలన్నీ టూరిస్టు గైడు చక్కగా చెప్పినప్పుడు—ఆ టూరిస్టు ఇంప్రెస్ అవుతాడు. హైదరాబాద్ సిటీ విషయం చూడండి. ఇది మొగలు బహమనీ సుల్తానులు

పరిపాలించారు. తర్వాత కుతుబ్ షాహీ వంశస్థులు, తర్వాత మొగలాయిలు, తర్వాత అసఫ్ జాహీ వారు, తర్వాత స్వతంత్రం రావటం — తర్వాత విశాలాంధ్ర ఏర్పడడము — ఇది హైదరాబాదు నగర చరిత్ర. ఈ చరిత్ర పూర్ణంగా తెలిసినటువంటి వ్యక్తి టూరిస్టు గైడ్‌గా ఉంటే — ఇక్కడకు వచ్చిన టూరిస్టుకు ఇవన్నీ ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేస్తే ఒక రోజు ఇక్కడ ఉండాలనుకొని వచ్చిన టూరిస్టు రెండు రోజులు ఉంటాడు. అటువంటి విజ్ఞానం ఉన్నవారిని టూరిస్టు గైడ్స్‌గా వేయాలి. హైదరాబాదు వచ్చిన టూరిస్టులను ముఖ్యమైన ప్రదేశాలకు, చారిత్రాత్మక స్థలాలకు తీసుకువెళ్ళి చూపించాలి. గోల్కొండ కోట చూపించాలి. అక్కడ ఒక డోంజ్‌తో సౌండ్ అనేకసార్లు వైబ్రేషన్ వస్తుంది. ప్రపంచ దేశాలనుండి గొప్ప సైంటిస్టులు వచ్చి ఆ డోంజ చూసి విస్మయం చెందారు. ఆ డోంజ ఏ విధంగా నిర్మాణం చేశారో నిర్ధారణ చేయలేకపోయారు. కాబట్టి మంచి విజ్ఞానం కలిగిన టూరిస్టు గైడ్స్‌ను ప్రభుత్వం ఎపాయింట్ చేయాలి. ఇప్పుడు 12 అణాలు, 14 అణాలకు దొరికే గైడ్స్ ఉన్నారు. వారు ఏమి చెబుతారు? —

"देखो साब, यह हैदराबाद बहुत बडा शहर है। इतना बडा शहर आप को देखने को नही मिलेगा। यहां खाने को बहुत अच्छी बिरयानी मिलती है। पहननेको शेरवानी मिलती है। और चारो तरफ फिरके देखो तो परेशानी होती है। हैदराबाद की यह चीजे हे खास। बिरयानी, शेरवानी और परेशानी। असा सीले तो यह टूरिस्ट यहा कैसे रह सकता है। ये बाते सुनकर वह अपना बिस्तर लपेट कर पहले हवाई जहाज में यहा से चला जाता है। इस लिए मै मंत्रीजी से कहूंगा कि यहां आप असे लोगों को टूरिस्ट गाईड बनाकर रखिये जो यहा कि हिस्टरी को अच्छी तरह जान से चानते हो और उनको अच्चे शब्दों में टूरिस्ट को समझा सकते है।

यह कहते हुए आप को सलाम करके बैठ जाता हू।

శ్రీ జె. దామోదరరావు :— అధ్యక్షా, నేను ముఖ్యంగా ఆబ్కారీ విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను. ఆబ్కారీ విషయం చాలా అసందర్భంగా ఉన్నట్లుగా ఉంది. కల్లు చెట్టునుండి వస్తుంది. అయితే ఆ చెట్టు ఉన్నటువంటి భూమి యజమానికి ఎంత ఇస్తారు? రు. 1-50, 1-75, రు. 2 యీ ప్రాంతంలో ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. కల్లు ఉత్పత్తి కేంద్రమయిన చెట్టు యజమానికి ఇచ్చేది 2 రు.లు. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారమే దానిపైన గడిస్తున్నది ఎంతో చూడండి. దుకాణదారుడికి 20 రు.లు ప్రభుత్వం వేలం వేసి గడిస్తున్నది. 30 రు.లు ఈ ఒక చెట్టునుండి వస్తున్నది. కాని ఆ రైతుకు ఇస్తున్నది 2 రు.లు మాత్రమే. నేను ప్రభుత్వానికి ఒకటే హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. మీరు పట్టేదారును నిర్లక్ష్యం చేసినన్ని రోజులు మీరు ఎన్ని చట్టాలు, ఎన్ని రస్ట్రిక్షన్స్ చేసినా, ఆ చెట్టుకు రక్షణ ఉండదు. ఆ చెట్టు కాపాడబడాలంటే — ఆ పట్టేదారుకు ఆ చెట్టుపై ఇంటరెస్టు కలిగేటట్లు చూడండి. పట్టేదారుకు హక్కు మాలిఖానా హక్కు పెట్టి, ఆతడికి హెచ్చు డబ్బు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయండి. ఇపుడు ఆబ్కారీ అధికారులు, రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ వారు పటేల్ పట్వారీలు రెండు మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి లెక్కవేసి 2 రు. చొప్పున పట్టేదార్లకు ఇస్తున్నారు. హక్కె మాలిఖానా పెంచే ఏర్పాట్లు చేయించి ఆ చెట్టు కాపాడవలసిన బాధ్యత భారము పట్టేదారుపై వేస్తే ఆ చెట్లు ఉంటాయి. లేకపోతే ఆ చెట్లు ఉండవు అని మనవిచేస్తున్నాను. నాలుగు దుకాణాలు కలిపి, 10 దుకాణాలు కలిపి పెద్దవారు వేలకొలది రూ.లు పాడేటట్లు ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం

చేసింది. ఎంత పీస్ గా చేతే అంత చిన్న దుకాణాలుగా మార్చి వేలం వేస్తే చిన్నవారు పాడటానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానివల్ల పెద్దవారి మొనాపలీపోతుంది. చిన్న వారికి అవకాశం ఉంటుంది చిన్న దుకాణాలు ఏర్పాటు చేస్తే ప్రభుత్వానికి లాభం అవుతుంది. ధరలు పెరిగి అన్యాయం జరుగుతుంది అనుకొంటే—ఎట్లాగైనా అన్యాయం జరుగుతుంది. పెద్దవారు తీసుకొన్నా అన్యాయం జరుగుతుంది. కాబట్టి చిన్నచిన్న పీసెస్‌గా చేయటం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. టేపర్స్‌కు కోపరేటివ్ సొసైటీస్ ఏర్పాటుచేస్తున్నారు సంతోషమే కాని ఆ ఏర్పాటు చేసినటు వంటి సొసైటీస్ ఎన్ని సక్రమంగా ఫంక్షన్ చేస్తున్నవి అన్నది ముఖ్యమైనవిషయం నలుగు రైదుగురు పెద్దమనుష్యులు డబ్బుపెట్టి అందులో 10 మంది అమాయకుల పేర్లు వ్రాసి సొసైటీ స్థాపించి. ఆ నలుగురు పెద్దమనుషులే అధికారాన్ని చేతిలో పెట్టుకొని లాభాలు తింటున్నారు దుండగాలు చేస్తున్నారు. సరైన టేపర్స్ కోపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు ఎన్నయినాయివ్వండి. కాని అటువంటి బోగస్ సొసైటీలను త్వరితగతిన అరికట్టాలని కోరుతున్నాను అడల్టరేషన్ ఎందుకు జరుగుతున్నది. అన్నది చూడాలి. త్రాగేవారు ఎక్కువ. అవుతున్న ఉత్పత్తి తక్కువ. మన ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి వేలం ధర ఎక్కువ. అక్కడ మార్కెట్‌లో ఉన్నటు వంటి ధర తక్కువ ఈ రెండింటికి మేచ్‌గాక యీ అడల్టరేషన్ జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో కల్లులో కొంత నీరు కలపటం, కొంత శాక్రీన్ కలపటం జరుగుతున్నది. ఆ చెట్టుకు ఉత్పత్తి అవుతున్నది ఎంత, మార్కెట్‌లో ఉన్న వేల్యూ ఎంత అన్నది చూడకపోతే మనమే విధిగా కంట్రాక్టర్స్‌ను తప్పుడు విధానాలకు ప్రోత్సహించినట్లు అవుతున్నాము. మన ఆఫీసర్సే వారికి సహాయం చేయగలుగుతున్నారు. వారికి అండగా, నీడగా ఉంటున్నారు. వారు ఎంతవరకుదాకా అయితే ప్రభుత్వ పక్షాన వుండి ప్రజా క్షేమం కోరుతూ వుంటారో అప్పుడు అడల్టరేషన్ జరగడానికి వీలులేదు. చెట్టు నుంచి తీసిన శుద్ధమైన కల్లునే శాంపిల్‌కు పంపడం జరుగుతుంది. అక్కడ వారు అమ్మే కల్లును శాంపిల్స్‌గా తీసుకువచ్చిన పాపానపోరు. అప్పుడే చెట్టునుంచి తీసినదానిని లేబరేటరికి పంపుతారు. కాబట్టి గవర్నమెంట్ రికార్డ్స్‌లో అడల్టరేషన్ జరగలేదు. కాంట్రాక్టర్స్‌ను వేశారు అమ్మారు అనే రికార్డ్ వుంటుంది. ఎంతవరకుదాకా ఆఫీసర్స్‌ను కంట్రోల్ చేయమో అంతవరకుదాకా యిలాగే వుంటుంది. ఆఫీసర్స్‌ను కంట్రోల్ చేసిననాడు కొంతవరకు కాంట్రాక్టర్స్ కంట్రోల్ అవుతారని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ ఆఫీసర్స్, పెద్దమనుష్యులు కూర్చుని అది చేస్తే అడల్టరేషన్ తగ్గుతుంది. బ్యాంక్స్ వడ్డీ. మన రూపాయి ధర తగ్గింది. తగ్గినంతమాత్రాన వడ్డీ రేటు పెంచమని ఎక్కడ ఆర్థిక శాస్త్రం చెప్పినదో గాని ఇండియన్ గవర్నమెంట్ మాత్రం మొత్తం బ్యాంక్స్ వడ్డీరేటు పెంచింది. పెద్దమనుష్యులకు లాభం అవుతుందేమోగాని చిన్న రైతులు నలిగిపోతున్నారు. చిన్న రైతుల వరకైనా ఆ ఎగ్జంప్షన్ యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయీస్‌కు కొంత పరపతి సౌకర్యం కలిగించాలి. కరప్ట్ ఆఫీసర్స్ ఏదో తీరుగా పరపతి అక్కరలేకుండా స్వయం ఉపాధి కల్పించుకొన్నారు. కొద్దిగా నీతి నిజాయతిగా బ్రతికే ఆఫీసర్సు పెరుగుతున్న యీ ధరలు, వారు ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితులకు, ఆర్థిక సంక్షోభానికి గురి అవుతున్నారు. అటువంటి వారికి సరైన పరపతి సౌకర్యం కలిగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. 12-00 Noon

పెన్షన్స్:—ఏమి చేసుకోలేనటువంటి పరిస్థితి మనం చెప్పుకుంటున్నాము. ఏ హోదాలో నుంచి యింతవరకు వచ్చాడో, ఆతని యొక్క సేవలన్నీ మన దేశానికి ధారపోసినటువంటి అతను చివరకు పెన్షన్ కోసం ఆఫీసుల చుట్టూ 30 సార్లు తిరిగినా గాని ఆయనకు రావడంలేదు. ఆయన యొక్క సేవను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆయన పెన్షన్ ఆయన యింటికి పోయే పరిస్థితి చేస్తే బాగా వుంటుంది. భవిష్యత్‌లోనైనా ఈ ఎంప్లాయీస్‌కు యింటికి పెన్షన్ పంపిస్తే బాగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్స్: బ్రతుకుతున్న ప్రతి మనిషి ముసలితనం రావడం సహజం. మానవతాదృష్టితో ముసలితనం వచ్చిన ఆ మనుష్యులకు, ఆధారం వున్న వారు ఫరవాలేదు, ఆధారంలేని వారికి మనం ఆధారం ఇవ్వాలని నిర్దేశించిన డబ్బు దుర్వినియోగం చేయడం ఎంతవరకు సబబు? వారికి నిర్దేశించిన డబ్బు వ్యర్థం అవుతున్నది. కొంతమంది పెద్ద మనుష్యులు బాధపడుతున్నారు. అభాగ్యులైన వారికి నిర్దేశించిన డబ్బు వారికి అందేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. నేను మొన్న థియేటర్ వద్దకు పోయాను. పెద్దమనిషి, బాగా గడిచిన మనిషి. అడుక్కోడానికి వచ్చినది. నేను ఏదో పొజిషన్‌లో ఉన్నాననుకొని నేను ఫలానా స్థితిలో వున్నాను. పెన్షన్‌కు అప్లయి చేశాను. 5, 6 సంవత్సరాలు అయింది. నీవైనా ప్రయత్నం చేయమని కోరింది. అటువంటి స్థితిలో భిక్షం అడుక్కొని తింటోంది. అట్లాంటి వారికి పెన్షన్ యిచ్చే పరిస్థితి ఏర్పాటు చేయాలి. తరువాత పెన్షన్ యిచ్చేటప్పుడు తీసుకుంటున్న వ్యక్తి శాశ్వతంగా వుండడు. కాని చనిపోయిన వారి పేరుమీద కూడ పెన్షన్ పోతూ వుంటుంది. వారి విషయంలో పర్టిక్యులర్‌గా వుండమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ అంసెంబ్లిలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఎట్లా వున్నారో, ఎటువంటి పదవులు వున్నాయో అట్లాగే జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో డిస్ట్రిక్ట్ లెవెల్‌లో కలెక్టరు పదవి అలాగే యున్నది. ఆయనకు అన్ని అధికారాలు వున్నాయి. కాని ఏ అధికారం కూడ సక్రమంగా చెలాయించుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. బ్రిటిష్‌వారు పోయేటప్పుడు వారికి వారసులుగా రెవెన్యూ అధికారులను సృష్టించి పోయారు. వారి యొక్క మొత్తం అంశాలను రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో ధారపోశారు. వారు పని చేయడం యిష్టం లేదు. అధికారం వదలుకొనడం కూడ యిష్టంలేదు. రెవెన్యూ అధికారులకు యిన్ని బాధ్యతలు యివ్వకుండా కొన్ని బాధ్యతలు పంచి వేరు వేరు అధికారులకు యిచ్చి రెవెన్యూ వారికి భారం తగ్గించాలి. వారి పద్ధతిని కొంత మార్పు చేయమని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri M. Yellappa (Madakasira):— Mr. Speaker, Sir, while supporting the demand for pensions, Legislature and tourism, presented by the Hon'ble Chief Minister, I hasten to make certain observations on some points.

It is highly deplorable and surprising that the demand for pensions does not adumbrate any proposal for the amelioration of the condition of pensioners who are groaning under the rising prices of foodgrains and other essential commodities. In the ney-day of thei services, they rendered efficient and honest services contributing to

stabilise the present set-up of the administration. Now they are left in the lurch to die their own ignoble deaths having now been demoted to the abject position of "cinderellas" of the State. Sir, public servants, both retired and working, stand in the relationship of children of the State and to treat the former with different yard sticks will be far from human and the State will not be doing any justice to them, particularly at a time when the citizens find it very difficult to make both ends meet. Several written memorials submitted by the pensioners requesting for financial relief found refuge in the waste paper baskets of the Government. Now it may indeed be futile on my part to appeal to the Chief Minister once again to reconsider their grievances. However as a mouth-pieces of the pensioners, I appeal once again to the Chief Minister to show sympathy to them and to extend financial relief to them, however meagre it may be, so that there may be some sentimental consolation among the pensioners. In this connection my humble suggestion shall be that the Government be pleased to concede a minimum pension of, say, Rs. 30 or 40 in respect of low-paid pensioners and some financial relief in respect of other categories of pensioners upto a certain stage. Otherwise the Government is likely to fall a victim to their silent curses and grouses which I do not wish to happen anyway.

In states like Mysore and Maharashtra, the Chief Whip in the Legislature is being treated on par with the Minister and in some States 12-10 p m.
he is the Minister for Parliamentary affairs. In our State, the Chief whip does not come in that category. I wish he should be treated on par with the Minister.

Tourism: There are some three or four spots in the Madakasira taluk of historical importance viz., Madakasira town, Ratnagiri, Gudibanda where the Maharashtra chieftains ruled sometime ago. So, I request the Tourism Minister to provide certain facilities. Every year in Hymavathi, Madakasira taluk there is a religious place where religious festival is celebrated on a grand scale. This may be made a tourist spot. Thank you.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా. ఈనాడు 15 డిమాండ్సు మా ఎదుటపెట్టారు. అందులో 13 డిమాండ్సు చీఫ్ మినిస్టర్ గారివి. తక్కినవి టూరిజం, పబ్లిక్ రిలేషన్స్ మినిస్టర్ వి: వీటిని మేము స్టడీ చేయాలి. స్టడీ చేసి, జనరల్ డిస్కషన్ లో పార్టిసిపేట్ చేయాలి.

మొట్ట మొదట నేను యీ సందర్భంగా చెప్పేదేమంటే—గవర్నరు పోస్టును ఎబాలిష్ చేయాలి. ఇది అనవసరమైన పోస్టు. ఊరికే, గవర్నరును ఒక రాతి బొమ్మలాగా కూర్చో బెట్టి పోషిస్తున్నట్లుగా కనబడుతున్నదితప్ప ఆయన ఇక్కడ వుండడంవల్ల వుపయోగమేమీ లేదు. ఆయన పీరియడ్ కూడా అయిపోయింది.

అయిపోయినా ఇంకా ఎందుకు యిక్కడ పెడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇక్కడ ఆంధ్ర తెలంగాణా యాజిటేషన్ లేవదీసినప్పుడు కూడా ఆయన ఎట్ లీస్ట్ క్రెసీ సేక్—వారి విషయమై తన ఎడ్రెస్‌లో చెప్పలేదు. ప్రజల గ్రీవెన్సెస్ వున్నప్పుడు, ఆయనవద్దకుపోయి రిప్రజెంట్ చేస్తే కూడ ఆయన టేకప్ చేయడు. ఇటువంటి గవర్నర్ ఎందుకు? ఈయనపైన 5 లక్షలు యివ్వడమే గాక, యీయనకు ఇంకా అనేక ఖర్చులు వుంటాయి, అందువలన యీ పోస్టులు ఎబాలిష్ చేయాలి అదేవిధంగా, అప్పర్ హౌస్ కూడ అనవసరమని నేను అనుకుంటున్నాను. అన్‌నెసెసరిగా ఖర్చుపెట్టడం, ఇప్పుడు మనవద్ద డబ్బు లేదు కాబట్టి యిది కూడా ఎబాలిష్ చేస్తే బాగుంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను.

ఇంకా, యీ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మినిస్టర్సు ఎవరయితే వున్నారో—ఇంకా పెంచబోతున్నారనుకుంటాను—పెంచవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం వద్ద డబ్బు లేనప్పుడు కౌన్సిల్ ఆఫ్ మినిష్టర్సును ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం లేదు. ఇప్పుడు డెప్యూటీ ఛీఫ్ మినిస్టర్ పోస్టువుంది, సుబ్బారెడ్డిగారిస్థలములో ఎవరయినా తీసుకోవాలి గనుక అది ఫిలప్ చేసి, యింకా పెంచకుండావుంటే బాగుంటుంది. ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం లేదు. ఎప్పుడూ డబ్బులేదు. డబ్బు లేదు అనేది ఒక పాటఅయిపోయింది. అందువల్ల యీ మినిస్టర్సును ఇంకా పెంచకుండా వున్న దానితోనే చేసుకుంటే బావుంటుంది. ఇంక వీరి లగ్జురియస్ లైఫ్, ట్రావెల్స్ టూర్స్. చాలా హెచ్చుగా వున్నాయి కాబట్టి యివి తీసివేస్తే బాగుంటుంది. మరొక విషయం. ఢిల్లీలో హైదరాబాద్ గెస్ట్ హౌస్ వున్నది. ఈ గెస్టుహౌస్‌ను ఫీడింగ్ సెంటర్‌గా తయారుచేశారా? ఎందుకంటే, యిప్పుడు వి.ఐ.పిస్—ఇంక్లూడింగ్ యూనియన్ డెప్యూటీ మినిస్టర్సు, లక్షలకు లక్షల రు లు యివ్వాలి ఒక్కొక్కరిపై ఇన్నిలక్షలు వసూలుచేయకుండా ఎందుకు వదిలిపెడుతున్నారు? వీరొక్కరే కాదు; ఎక్స్-మినిస్టర్సు, ఎం.ఎల్.ఏస్ వున్నారు. ఆ గెస్టుహౌస్‌లో వుండడం, తినడం డబ్బు యివ్వకపోవడం, వారినుంచి వసూలు చేయక పోవడం జరుగుతున్నది. వారినుంచి దానిని రాబట్టాలని చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా ఫీడ్ చేసే సెంటరుగా తయారుచేయడంకంటే, యీ హైదరాబాద్ గెస్ట్ హౌస్‌ను అమ్మేస్తే బావుంటుంది. అమ్మేసి, ఇక్కడ ట్విన్‌సిటీస్‌లో, బ్యూటిఫై చేయాలనుకుంటున్నాము కాబట్టి, ట్విన్‌సిటీస్‌ను బ్యూటిఫై చేయడానికి ఖర్చు పెట్టడం మంచిది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ప్రామిస్ చేసినది-వన్ లాక్ టు బ్యూటిఫై హైదరాబాద్ అండ్ సికింద్రాబాద్—అందులో మనకు ఎంత డబ్బు వచ్చింది? పని మొదలు పెట్టారా? ఆ సంగతి కూడా చెప్పాలి.

ముఖ్యంగా, ఇక్కడ ఎంప్లాయీస్-స్టాఫ్ విషయంలో, నిజంగా మనం చూస్తున్నాం, నేను కూడ చూస్తున్నాను, ఏడు సంవత్సరాలబట్టి, అదే స్టాఫ్‌తో మనం ప్రొద్దుటనుంచి 2 గంటల వరకు కూర్చున్నాం, ఆ తరువాత మధ్యాహ్నం కూర్చుంటే 4 గం॥ల నుంచి 8 గం. ల వరకు-వారుకూడా అదే విధంగా పనిజేస్తున్నారు. వారుకూడ మనుషులే. అది మనం గమనించాలి. స్టాఫ్ పెంచాలి. వారి విషయం ఆలోచించాలి. ఫ్యాన్సు విషయంకూడ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

ఒక చీప్ మినిస్టర్ వున్నాడంటే-అతను తానుగా, ఆర్డినరీ మాన్‌గా బయటకు పోవాలి; కారు అన్నీ వదలిపెట్టుకోవాలి. ప్రజలు నా విషయంలో ఏమి మాట్లాడుకుంటున్నారు; మంచిగా మాట్లాడుకుంటున్నారా, చెడ్డగా మాట్లాడుకుంటున్నారా? ప్రజలు పరిపాలనగురించి ఏమి అనుకుంటున్నారు? అనేది తెలుసుకోవాలి. నిజమైన పరిపాలన చేయాలనే మినిస్టరుగా వుంటే, తాను తన మంచే మార్చులాన్ని వదలి ఒక స్వయంగా ప్రజలలోకి వెళ్లి తెలుసుకుంటే ఏ విధంగా చేయాలో, ఏమిపనులు చేయాలో అప్పుడు తెలుస్తుంది. అదేమీ లేకుండా, పోలీసు రిపోర్టు తీసుకువచ్చి ఇక్కడ చదువుతారు. అది నిజం కాదు, యీ విధంగా అక్కడ జరిగింది అని అంటే, ఆ రిపోర్టుపైనే వారు మాట్లాడుతారు. స్వయంగా చూసేదిలేదు. అక్కడ వున్నవారిని అడగడంలేదు. ఆ విధంగా చేయాలి.

ఇంకొక విషయం. ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటు వున్నది. ప్రభుత్వం ఒక ప్రక్కన 20 కోట్ల రు. లు అప్పు వుంది. ఇప్పుడు ముఖ్యమైన పెద్ద కాంట్రాక్టర్సు 9 మంది వున్నారు. ఈ కాంట్రాక్టర్సుపద్ధతి ఎట్లా వున్నదంటే-మొదట ఆక్షన్ తీసుకుంటారు; తీసుకుని ఆ ఫోర్‌మన్స్ అడ్వాన్స్ కట్టేస్తారు ఆ హక్కు దొరకంగానే కోర్టుకుపోతారు. స్టే తీసుకువస్తారు. అక్కడ సేమ్ మాజిస్ట్రేట్, గత సంవత్సరం వీరు యీ విధంగా చేసినప్పుడు వున్నవారే, స్టే యిస్తారు. వారియొక్క స్టే ఫినిష్ అయ్యేవరకు ఆ స్టే అట్లాగే ఉంటుంది. వారు ఆ పిరియడ్‌లో ఇంక కట్టేది లేదు; స్టే యిచ్చారుగదా, మొత్తంమీద ఆ తాడిమీద ఎంత ధనం సంపాదించడానికి వీలుంటుందో అంత సంపాదిస్తారు. నెక్స్ట్ ఇయర్ వచ్చేటప్పటికి, వీరి పేరు మీద తీసుకోరు-నెక్స్ట్ ఇయర్‌కు ఆ స్టే వెకేట్ అవుతుంది; ఇది మాజిస్ట్రేటుకు, వారికి, వీరికి అందరికి తెలుసు. ఇంక, తాడిచెట్ల పరిస్థితి-ఒక చెట్టు పెరగాలంటే 25 యేళ్లు పడుతుంది. అట్టి పరిస్థితులు వున్నాయా? ఆక్షన్ వేసేటప్పుడు డబ్బు ఏ విధంగా తీసుకుంటారు? ఆ విధమైన కేర్ యీ చెట్లపై తీసుకోవడం జరుగుతున్నదా? లేదు అంతే కాదు ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటులోవారు నంబర్సు వేసేటప్పుడు కొన్ని చెట్లకు నంబర్సు వెయ్యరు. కొన్నింటికి నంబరు లేకుండా యిచ్చేస్తారు. వారికి వీరికి అందులో కమిషన్ బేసిస్‌పై ఆ విధంగా నడుస్తూ ఉంటుంది. ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటులో యిటువంటివి జరగకుండా చూడాలని నేను చెబుతున్నాను. అంతేగాక, ఇక్కడ కనీసం 146 షాప్సు వున్నాయి-జంటనగరాలలో మొత్తం 600 కు పైన వున్నాయి. దీనిపైన 8 వేల ఫామిలీస్ బ్రతుకుతున్నాయి. వారు ముఖ్యమంత్రిగారి వద్దకు వెళ్లారు, మెమొరాండం యిచ్చారు. దాని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్కమాట కూడా ఇక్కడ చెప్పలేదు. ఈ షాపుల గురించి, అక్కడ జరుగుతున్నవాటి గురించి వారు వారి మెమొరాండంలో ఆ వివరాలన్నీ యిచ్చారు. ఒక్కొక్క షాపులో వెయ్యి రూపాయిల చొప్పున ఎక్సైజ్ పోలీసుకు యివ్వాలి. యీ విధంగా ఎన్నివేల రూపాయిలు పోతున్నవో వారు అడిగినదల్లా మాకు లైసెన్సులు యిస్తే బావుంటుందని. వారికి లైసెన్సులు యిస్తే మీకు డబ్బు వస్తుందిగదా, ఈ డిపార్టుమెంటునుంచి మనకు 36 కోట్లు వస్తుంది. ఒకప్పుడు, హైదరాబాద్ స్టేట్‌లో దీనిని తాడి బడ్జెట్ అనే వారము.

ఆ విధంగా తాడి డబ్బు వస్తుంది. ఇంకొకటి వారేమంటే యీ చెట్లనుంచి రాక పోతే మేము ఏమి చేయాలి. మేము కలుపుతాం అంటారు, ఓపెన్‌గా. మీరు ఇచ్చే చెట్లపై అవసరమైనంత రావడం లేదు కాబట్టి మేము కలుపుతాం అంటారు. ఇది తెలుసువారికి. తెలిసి కూడా ప్రభుత్వం ఏమిటి చేస్తున్నది? సూర్యాపేటలో మంగళగిరిలో ఏమి జరిగింది? ఇవాళ కూడా పేపర్లో వచ్చింది. ఈ విధంగా దీనిలో కలపడం చేత ప్రజలు చనిపోతున్నారు. ఇంత ఆదాయం దీనిపై వస్తున్నది, వీరు యీ విధంగా కల్తీ చేస్తున్నారనే విషయం తెలుసు; అటువంటప్పుడు ప్రభుత్వం యీ విధంగా కల్తీ చేసే వారిని కఠినంగా శిక్షించాలని నేను కోరుతున్నాను. ఈ త్రాగే వారుకూడ, సరుకు సరిగా దొరకక, ఇలిసిట్ లిక్కర్ చీప్‌గా వస్తుంది కాబట్టి దానిని గుడుంబా అంటారు–అక్కడకు పోయి త్రాగుతున్నారు మంచి
12–20 p.m. ఆరక్ యిచ్చి సరిపోయేటట్లు అందుబాటులో వుండేటట్లు చేస్తే ఇల్లిసిట్ లిక్కరును వదిలేస్తారు. ఇల్లిసిట్ లిక్కరు అమ్మేచోట్లు ప్రభుత్వానికీ తెలుసు, ఆబ్కారీ వారికి తెలుసు. ఎక్కడ బట్టీలు పెడుతున్నారో వారికి. పోలీసు వారికి ఎంత కమిషను ఉందో అందరికీ తెలుసు ఇదే పోలీసువారు చేసే పని. ఒకరు యీ విధంగా జేబులు నింపుకోడానికి ప్రభుత్వం ప్రబలమైన పన్నులు వేస్తూ వుంటుంది. యీ టాక్సుల బాధ భరించలేక తిరుపతిలో ఒ అన్న ఫామిలీతో సహాపోయి చనిపోయాడు—నౌకరీ దొరకక. యిది మనకు తెలిసింది, ప్రతి దినమూ ఎంతో మంచి ప్రాణాలు యీ విధంగా పోతూ వుండవచ్చు. ఇటువంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పండి, మేము పనిష్‌మెంటు యిస్తాము అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికిచ్చిన మెమొరాండంలో చెప్పాను. ప్రతి పోలీసు స్టేషనుకూ వేయి రూపాయలు యివ్వాలి, వీరు యీ విధంగా లక్షల రూపాయలు తింటున్నారు. ఒక డిపార్టుమెంటును, ఒక ఇండివిడ్యువల్‌ను నడిపించడానికి కోట్లాది ప్రజలను పీడిస్తున్నారు. దీనిమీద తొందరగా యాక్షను తీసుకోవాలని చెబుతున్నాను.

ఇన్‌ఫర్మేషను డిపార్టుమెంటు ఉన్నది. ఈ డిమాండులో రీ పిటిషను—కొన్ని ఫిగర్సు యిచ్చారు తప్ప అంతకంటే ఏమీ లేదు. Nothing but a repetition of number of things. This staff pattern of the department—as we all know, it has been bifurcated into two. For the past five or six years, number of senior posts have been kept vacant and promotions withheld. ఈ డిపార్టుమెంటులో స్లాక్‌నెస్ యీ విధంగా ఉంది. కొంతమందిని యిక్కడ నుంచి వేరేచోటకు పంపించారు. వారు ఏదో విధంగా మేనేజి చేసుకొని మళ్లా యిక్కడికే వచ్చి వున్నారు. ప్రెస్ గురించి కూడా కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు తెస్తున్నానని చెప్పారు. ప్రెస్సును యాజిటేషన్సు వచ్చినప్పుడు టూల్స్‌గా ఉపయోగించుకుంటున్నారు — యాంటీ పీపుల్ ప్రాపగాండ. ఆ విధంగా చేయకుండా యీ కమిటీలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. మాకు కొన్ని సర్కులేషన్సు వస్తున్నాయి—ఉర్దూ, తెలుగు, హిందీ—యివన్నీ కూడా టైములో రావడం లేదు. మొన్న మేము అడిగినప్పుడు సమాచార శాఖ మంత్రిగారు సరిగా సమాధానం యివ్వలేకపోయారు. అవన్నీ మాకు

సరిగా వచ్చేటట్లు చేయాలి. టూరిజం విషయంలో మంత్రిగారు యింటరెస్టు తీసుకొనేటట్లు లేదు. డబ్బు లేకనో ఎందుకో అర్థం కావడం లేదు. దీనివల్ల ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజి కూడా వస్తుంది కాబట్టి వారు గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

సబార్డినేషన్ కమిటీ రిపోర్టులో యిలా వుంది. ఎరక్ స్మగ్లింగ్ అవుతోంది I am not in a position to say. మన దగ్గర చేసే సారా బాగా లేదు మైసూరు. మహారాష్ట్రలో తయారు చేసేది బాగా ఉంటోంది. సీల్డు బారెల్సు పంపిస్తారు, చీప్‌గా కూడా ఉంటుంది. మన దగ్గర ఖరీదెక్కువ, బాగుండదు.

టూరిజం శాఖకు డైరెక్టరు మహారాజా కరన్ వున్నారు. వారు వచ్చిన తరువాత దీనికి ఒక రూపం వస్తోంది. సిటీలో, ఆలపాటి వెంకటరామయ్యగారు వున్నప్పుడు, మునిసిపల్ కమిషనరుగా అజిత్‌సింగ్ గారు వున్నప్పుడు, కొంత యింప్రూవ్‌మెంటు అయింది. ఇప్పుడు అటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జటు చర్చలలో మనం తుది దశకు వస్తున్నాము మనది సర్వాధికారాలూ కలిగిన శాసనసభ. ఇటువంటి శాసన సభకు ప్రమాణంచేసి ఎన్నికైయిన ప్రజాప్రతినిధులం మనం మన బాధ్యతలను ఎంత వరకు నిర్వహిస్తున్నామో ఈ దశలో నేను కొంచెం వివరించాలని భావిస్తున్నాను. ఈ శాసనసభ ప్రజాస్వామిక విధానానిని ఒక ప్రధానమైన స్వరూపం. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మన బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్నామా అంటే లేదని చెప్ప వలసి వుంటుంది ఈ శాసనసభ నుంచి—హైయస్ట్ ఎగ్జిక్యూటివ్—మంత్రులు వస్తున్నారు. మంత్రులు కావడానికి అధికార పార్టీలో విపరీతమైన తాపత్రయం ఉంటుంది, వాస్తవమే. అధికారం గురించి తాపత్రయం పొందడం, ప్రజలకు సేవచేయడానికి ఒక చిహ్నంగా ఉండడం అవసరమే అయితే అటువంటి మనుషులు తాపత్రయపడి అధికారంపొందిన తరువాత బాధ్యతలు ఎట్లా నిర్వహిస్తు న్నారు? దుచ్చుతునకగా దీనికొక ఉదాహరణ చెప్పాలంటే—యీ శాసనసభలో యిప్పుడు శాసనసభకు, మొత్తం పరిపాలనా యంత్రాంగానికి సంబంధించిన పద్దులు చర్చించే సందర్భంలో సభలో ఎంతమంది మంత్రులున్నారని చూస్తే-- సిగ్గుచేటన్నమాట. జీతాలిచ్చి ఉద్యోగిచేత పని చేయించుకొంటున్నప్పుడు ఆ డ్యూటీ అతను సక్రమంగా నిర్వహించకపోతే అది నేరం చేసినట్లవుతుంది. ఈనాడు ప్రజాస్వామిక విధానంలో యీ శాసనసభ నిర్దేశించే సూత్రాలలో ఉద్యోగంలో వున్న మనిషి బంట్రోతు నుంచి సెక్రటరీ వరకూ—తమ విద్యుక్తధర్మం నెరవేర్చక పోతే డెరిలిక్షన్ ఆఫ్ డ్యూటీ క్రింద శిక్షార్హుడుగా పరిగణించబడతాడు కదా. ఇటువంటి పరిస్థితులలో, ఆ సూత్రాలను నిలబెట్టి శాసనసభకు బాధ్యత వహించే 12-30 p.m. మంత్రులు ఎందుచేత శాసనసభలో కూర్చుని పాల్గొనడానికి పూనుకోలేదని నేను అడిగే దానికి సమాధానం కావాలి. ప్రజాస్వామికంలో భాగంగా ఉంటూ ప్రజాస్వామికాన్ని కించపరచే మనుష్యులు ఉన్నప్పుడు ఏమి అవుతుంది? ప్రజా స్వామికం తప్పులేదు. ప్రజల నుంచి ఉద్భవించిన ప్రతినిధులు సక్రమమైన మను ష్యులు కాకపోతే విప్లవానికి దారితీస్తుంది. బీహారులోను గుజరాతులోను ఒక

విధమైన అసంతృప్తి బయలుదేరిందంటే ఎన్నిక అయిన వ్యవస్థ యెడల అసంతృప్తికి కారణం ఎన్నికయిన మనుష్యులు కారా అని అడుగుతున్నాను. దీనిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో శాసనసభ్యులు కాని మంత్రులు కాని దీనిని గుర్తించారా అంటే లేదని చెప్పవలసి ఉంటుంది. బాధ్యత కలిగిన శాసన సభ్యులందరూ దీనిని వార్నింగుగా తీసుకోవలసి ఉంది. అర్హులనూ అర్హులం కాదా అనేది మనమే యోచించుకుని జీవితాన్ని ప్రజాసేవకు వినియోగించి పరిపాలనా యంత్రాంగంలో బంట్రోతు నుంచి సెక్రటరీ వరకు ఒక విధమైన ఆదర్శంగా వ్యవహరిస్తే బాగానే ఉంటుంది. అటువంటిది లేకుండా పొరపాటు మార్గంలో పోతున్నారంటే బాధ్యత ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థది కాదా అని హెచ్చరిస్తున్నాను. దేశం బ్రహ్మాండమైన క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఉన్న తరుణంలో, పది సంవత్సరాలలో చాలా మార్పులు చెందిన శాసన సభలో ఉంటూ మంత్రులు, శాసనసభ్యులు బాధ్యతను విస్మరించి వ్యవహరిస్తున్నారంటే ప్రజల ఆగ్రహానికి గురికాక తప్పదని చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆహారసమస్య క్లిష్టంగా ఉంది ఇక్కడ కాకపోతే బయటనయినా ఆహార సమస్యను పరిష్కరిస్తున్నారా ? నిరుద్యోగం ఎక్కువగా ఉంది. వందలు, వేలాది ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరిస్తున్నారా? అటువంటి ప్రయత్నం ఏదయినా చేస్తున్నారా? దేశమంతటా ప్రబలిన అవినీతిని పరిష్కరించడానికి శక్తిని వినియోగిస్తున్నారా? ఏదీ లేదు. ఇక్కడయినా చర్చలలో వివిధ వర్గాల ప్రజలు మనస్సు విప్పి మాట్లాడుతున్నారా? లేదు. ఏ సిద్ధాంతమైనప్పటికీ, ఏ రాజకీయ దృక్పథమైనప్పటికీ, మనస్సులో ఉన్నవి బయటకు రావాలి. సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రయత్నం ఎక్కడా లేదు. ఈ వ్యాపారం ఇట్లాగే సాగుతుంది అనుకునే వ్యవస్థ వచ్చింది. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయమని చెప్పవలసి వుంది. 18 మంది మంత్రులలోను ముగ్గురి కంటె సభలో ఇప్పుడు లేరు. మిగతా వారు ఏమైనారని అడుగుతున్నాను. అంతగా బాధ్యత తెలియని వారు అక్కడ ఎందుకు కూర్చోవాలి ? మరొక 18మందో 20మందో తయారవుతున్నారు. ప్రజలకు సేవచేయడానికా, లేక కారు వస్తుంది, బంగళా వస్తుంది, సిబ్బంది ఉంటుంది, తాతలు ముత్తాతలు తరించాలనా, ఉద్ధరించాలనా ? ఎందుకు ? చాలా అపకీర్తి తెచ్చి పెట్టే విధానం అవలంభిస్తున్నామని హెచ్చరించవలసి వుంది. జయప్రకాష్ నారాయణ్ బయలు దేరారంటే ఊరకే కాదు. ఎంత గుడ్డిదైనా ఎంత లోపభూయిష్టమైనదైనా ప్రజాస్వామిక విధానం తనంతట తానే దిద్దుకోవాలని నేను విశ్వసిస్తాను. అసంతృప్తిపరులు, నిరాశావాదులు దీనిని నాశనం చేయకూడదనే నా అభిప్రాయం. కాని ఇందులో ప్రవేశించే మనుష్యులు స్వార్థపరులై చేతకాని వారై సిద్ధాంతాలను వమ్ముచేసే వారైనప్పుడు దేశాన్ని గగ్గోలు పరిచే పరిస్థితి వస్తుందని హెచ్చరిస్తున్నాను ప్రభుత్వపక్షం ప్రతిపక్షం అన్నప్పటికిని మరొకదానికి ఒకదానికి విరోధం ఏమీ లేదు. వాస్తవానికి నిజమైన ప్రతిపక్షం ఉన్నప్పుడే ప్రజాస్వామికం విజయవంతం అవుతుంది. అటువంటప్పుడు ప్రతిపక్షాన్ని లొంగదీసుకునే విధానం ఎందుకు అవలంభించాలి? ప్రతిపక్షాన్ని కలుషిత పరచిననాడు దేశాన్ని కలుషితం చేయడం అవుతుందని హెచ్చరిస్తున్నాను. శాసనసభ ఒక ఆట వస్తువుక్రింద తయారైనది. ప్రజలు వోటింగ్ మెషన్స్ క్రింద తయారైనారు. ప్రధానమైన విషయాలను గుర్తించి వ్యవహరించకపోవడంవల్లనే ఉపద్రవ పరిస్థితులు

పాలకవర్గం తెచ్చిపెడుతోందని హెచ్చరిస్తున్నాను. చాలా మార్పులు రావాలి. మన తత్వంలో మార్పులు రావాలి. కౌన్సిలు ఎందుకు? ఎందుకు ఈ అలంకారం? ఇంత బలం ఉన్న పాలక వర్గానికి ఈ అలంకారం ఎందుకు? అక్కడ చర్చించిందే చర్చించడం. మంత్రులు ఎక్కడ కూర్చుంటారో తెలియదు? ఎందుకు ఈ వ్యవస్థ? గవర్నరు వ్యవస్థ ఎందుకు? బూజు పట్టిన విధానం కాదా? ఇవి చాలవు అన్నట్లు, అనేక కార్పొరేషన్లు, బోర్డులు, అధికారంలో ఉన్న వర్గం ఒక కులం క్రింద తయారయినది. బ్యూరాక్రెసి ఒక కులం క్రింద తయారైనది. నిజానికి మంత్రి అంటే ఎవరూ ప్రత్యేకంగా ఈర్ష్య పడవలసిన ఉద్యోగం కాదు. బాధ్యత ఎక్కువ, నెరవేర్చవలసింది ఎక్కువ, శాసనసభకు బాధ్యత వహించాలి. పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని దిద్దుకోవాలి. అట్లా కాకుండా స్వప్రయోజనంకోసం ఆస్తిపాస్తులు పెంచుకోడానికి అంతా జరుగుతోంది. శాసనసభ్యుల ఆస్థిపాస్తులు, మంత్రుల ఆస్థిపాస్తులు శాసనసభముందు పెడతాం అన్నారు కదా. ఎందుకు పెట్టరు. ధన బలం మీద ధనికుల ప్రాపంకం మీద ఉన్న వ్యవస్థ కాదా ఇది అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పేద ప్రజలకు ఉపయోగపడేది బదులు, ఆహార సమస్యను నిరుద్యోగాన్ని పరిష్కరించేది బదులు, పెద్ద వ్యక్తుల స్వప్రయోజనాన్ని స్వార్థాన్ని పెంపొందిచే వ్యవస్థగా తయారైనది. ఈ కార్పరేషన్లు. బోర్డులు వీటి తాత్పర్యం ఏమిటి? ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని. పారాలైజ్ చేసే విధానం కాదు అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వ యంత్రాంగలోని లోపాలు సరిదిద్దాలి. ఏ ఉద్యోగి ఐనా సరైనవాడు అవునో కాదో చూడాలిఈ పనికి తగిన మనిషిని పెట్టాలికదా. ఒక దోపిడి విధానం కొనసాగుతూ ఉంది. నాకు నా మిత్రులకు వస్తున్నదానినుండి ఒకటి చదివి వినిపిస్తాను. మంత్రులకు కూడ ఇటువంటివి వస్తున్నాయనే అనుకుంటాను. ఈ కాపీలు చీఫ్ సెక్రటరీకి పంపబడ్డాయి, బోర్డు ఫస్ట్ మెంబరుకు పంపబడ్డాయి, డిప్యూటి ఛేర్మెన్, ఎ.పి.ఐ.డి.సి కి పంపబడ్డాయి, ఇక్కడి శాసన సభ్యులకు పంపబడ్డాయి. తమకు చదివి వినిపిస్తాను.

"We appeal to you to do something immediately to eradicate the evil of corruption as stated in our detailed report."

This is a report which has been sent and is in the hands of the gentleman, whom I have mentiond. The evils of corruption manfest in favouritism, nepotism, regional feelings, communalism, mal-administration, misuse of public funds. Immoral and corrupt activities of officials and elected gentry or rampant in the institutions managed by the Government or Government institutions like corporations etc. This is a very elaborate report. In this one particular instanee is categorically given and I quote that. A particular official gentleman. He belongs to Kapu-community He got a Konda-Kapu certificate.

I have a note Sir. He has told that he can purchase any Chief 12-40 p.m.
Minister or political boss or strong official. I wonder what action the Government has taken. This is not the first time that this has come to me at a latter stage and as a last resort.

He has been using office furniture, carpets, air-coolers at his residence. He has been using unauthorisedly the Corporation's car

or his personal purpose, which runs a hundred miles a day. He employs six peons, watchman, cook, dhobi, gardener and driver unauthorisedly.

He spends Government money for extending parties to his friends. He has spent nearly fifty thousand rupees for the decoration of his room, board-room at his residence and office. Even though there is no work, he purchased a car; and the Corporation is maintaining three cars for him, which the log book would prove. He is misusing the cars.

He produces bills as having been paid tips of Rs. 100 or Rs. 50 for parties at Delhi and Bombay. These are all doubtful expenditures.

There are about 16-17 items narrated about this particular official. There a good number of gentry in the administration and in the Local Bodies, who have been resorting to such sort of things. When there is a clear-cut report why the Government does not take action. Here is a serious warning for the Government. Unless the Government takes note of all such things and remedy them, we are heading for disaster.

I hope Government would listen to the voice of the people.

శ్రీ వై. సూర్యనారాయణమూర్తి (పిఠాపురం):—అధ్యక్షా, సభాసమక్షమున ఉంచబడిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా సాధారణ పరిపాలన విషయంలో మాట్లాడాలంటే ఎక్కువ కార్యక్రమానికి పోయి టైము పోగొట్టుకునేకంటె రెండు మాటలు మాత్రం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దీనికి ముఖ్య కారకులైన ప్రజాప్రతినిధులకు ఉద్యోగులకు అవినాభావ సంబంధం కలిగినవారై ఉండాలి. పూజ్య బాపూజీ, ఎంతోమంది దేశభక్తులు ఎంతో త్యాగాలు చేసి ఎంతో పాటుపడిన తరువాత వచ్చిన స్వతంత్రం. వారు కనిన కలలు నెరవేర్చడానికి మహాత్మాగాంధీజీ ప్రజలకిచ్చిన సందేశాన్ని అమలు జరిపి రాబోయే తరంవారికి సుఖప్రదమైన జీవనం కలుగచేయడానికి, ధర్మాన్ని న్యాయాన్ని స్థాపించడానికి చేయవలసినవన్నీ చేయాలి, దానికోసం వేరే ఉపన్యాసంగాని విమర్శగాని చేయవలసిన పని లేదు. అబ్కారీ విషయంలో దొంగసారా అరికట్టారనేది యదార్థం. కృషిచేసి ఎన్ని లీటర్సు సప్లయి చేశారనేది ముఖ్యం కాదు. నిరుపేదలైనటువంటివారి భార్యా బిడ్డలు త్రాగుడు పిశాచానికి గురై ఎంత కష్టపడుతున్నారనేది ఆ బాధను వివరించడానికి కార్యకర్తలను సారా అంగడులవద్ద పెట్టి త్రాగకుండా చేసే కార్యక్రమానికి ప్రాధాన్యత యివ్వరాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. త్రాగుడువల్ల ఎన్నో కుటుంబాలు నాశనం పోతున్నాయి. దానిగురించి ప్రచారం చేయడానికి కార్యక్రమం రూపొందించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారి విషయంలో మంత్రిగారికి కొన్ని విషయాలు చెప్పదల్చుకున్నాను. అనావర్షాలవల్ల [illegible] ఈ ప్రభుత్వం ఎన్ని ప్రాజెక్టులు

చేపట్టినది, ఎంత కార్యక్రమాన్ని అభివృద్ధి చేసినది రైతులకు చూపించాలి. అభివృద్ధి కావడానికి చేసుకున్న ఏర్పాట్ల విషయంలో ప్రతి పల్లెటూరులో తెలియచేయాలి. 27 సంవత్సరాల స్వతంత్ర జీవనంలో ప్రగతి గురించి నలుగురికి తెలియచేయాలి. యాత్రికులకు పుణ్యక్షేత్రముల విషయంలో సౌకర్యం యివ్వాలి. కొన్ని స్టేషన్సులో ఆధ్యాత్మికమైన విషయాలను చెప్పకలిగిన కొంతమంది ఉపన్యాసకులను నియమించి ఇహమునకు పరమునకు తోడ్పడేటట్లు సౌకర్యం కలుగచేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పిఠాపురం మహేశ్వరుడున్న పుణ్యక్షేత్రము. కాశీకి వెళ్ళినవారు పిఠాపురం-గయను తప్పకుండా సందర్శించుతారు. కాని యిక్కడ పుణ్య క్షేత్రాలలో పిఠాపురాన్ని చూపించలేదు. పుణ్యక్షేత్రాలలో పిఠాపురాన్ని చూపించవలసినదనీ యాత్రికులకు సౌకర్యం చేయవలసినదనిన్నీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సమాచార శాఖగురించి చెప్పాలంటే లోతుకు పోకుండా చెబుతాను. తెల్లవారిన తరువాత ప్రతిమనిషి విధిగా ముందు చూసుకునేది పత్రిక. భారతదేశంలో ఏమి జరిగింది, ఎక్కడ జరిగింది తెలియచేసేటటువంటిది పత్రిక. అటువంటి పత్రికలకు యిప్పుడు కష్టాలు వచ్చాయి. పేపరు దొరకడంలేదు. ప్రభుత్వంవారు కూడా పత్రికలు వారికి తోచిన విధముగా సహకరించవలసిన అవసరముందని విజ్ఞప్తి చేస్తూ పెన్షను విషయంలో ఏదో పాపం ముసలివారికి యివ్వడం జరిగింది కాని క్రొత్తవారిని తీసుకునే పద్ధతి లేదు. దానిని ప్రవేశ పెట్టడానికి అవకాశం యిప్పించవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆర్. దీన్ (విశాఖపట్టణం-1):—అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండులన్నింటిని ఆమోదిస్తూ తమ ద్వారా కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ప్రతి జిల్లాలోను ప్రతి పట్టణంలోను ప్రతి పల్లెలో అనేక శిల్పమందిరాలు, ఆలయాలు, అనేక ప్రాచీన కట్టడములు ఉన్నాయి. ప్రతి కళలోకూడా చరిత్ర ఉంది. చరిత్రకొరకు ఒక పరిశోధనా విభాగం తెరిస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. ఇక విశాఖపట్టణంలో లాసన్సు బే దగ్గర సముద్ర స్నానం చేసినతరువాత వస్త్రాలు మార్చుకోనడానికి వీలు కలిగే ఒక గృహం కట్టారు. ఇప్పుడు అక్కడ ఒక నివాస గృహం కూడా కడితే బాగుంటుందని విశాఖపట్టణ పౌరులు అనుకుంటున్నారు. ఎందుకంటే విశాఖపట్టణం చుట్టుప్రక్కల 16 మైళ్ళవరకు పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందినందువల్ల ఒక ఎకరం జాగాకూడా పిక్‌నిక్‌కోసం మిగులలేదు. సముద్రం ఒడ్డున లాసన్స్ బే ఉన్నది. తరువాత ముఖ్యమైనవి సీతమ్మధార, మాధవధార చరిత్రాత్మకమైన స్థలాలున్నాయి. వాటికికూడా యింప్రూవ్‌మెంట్సుచేసి గృహాలు కట్టాలని కోరుతున్నాను. విశాఖ-భీమునిపట్టణం రోడ్డు సముద్ర తీరాన 16-17 మైళ్ళుంది. అటువంటిది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎక్కడా లేదు. కొంతవరకు కట్టి ఆ రోజులలో ఉన్న అడ్వయిజరు నరీన్‌గారు ఓపెన్‌చేసి మెటల్ రోడ్డుచేసి ఉంచేశారు. దానికి కీల్ రోడ్డు వేయలేదు. దానిని వేయించాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో అనకాపల్లిదగ్గర కొండకర్ల ఆవ ఉంది. అది హుసేన్ సాగర్, గండిపేటలకంటె పెద్దది. అది నాలుగు మూలలా కొండలోయ. ఎంతో సౌందర్యమైన దృశ్యములున్నవి. అక్కడకు అడవి పక్షులు, వైల్డ్ బర్డ్సు వచ్చి ఉంటాయి. ఆరోజులలో అది విహారయాత్రా స్థలంగా ఉండేది. [illegible]

కాలంలో గవర్నర్సు రాజులు, ప్రజలుకూడా పిక్నిక్‌కు యాత్రకువచ్చి కాలం గడిపేవారు. ఈ రోజున అది డైలాపిడేటడ్ కండిషనులో పడిపోయే స్థితిలోఉంది. దానిని యాత్రా కేంద్రముగా పెడితే బాగుంటుందని నేను కోరుతున్నాను.

హైదరాబాదు ఎయిర్ పోర్ట్‌లో టూరిజం ఆఫీసు ఒకటి పెట్టారు. విశాఖపట్టణము హార్బరులో అనేక నావలు వస్తూవుంటాయి. ఇతర దేశాలనుంచి వచ్చిన నావికులు మన దేశములో వున్న చారిత్రాత్మక దృశ్యాలను చూడాలనే ఉత్సాహముతో వుంటారు. వారికి కొన్ని సదుపాయాలను కల్గించడానికి పోర్ట్‌లోనే ఒక ఆఫీసును పెట్టాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణము 4 మైళ్లు వుండగానే ప్రయాణీకులకు పాలిమార్ ప్లాస్టిక్స్‌నుంచి వచ్చే దుర్వాసన కొడుతుంది. మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు అక్కడకు వచ్చినపుడు ఒక టాంకు కట్టాలని వారికి చెప్పారు. ఈ పొల్యూషన్ నివారణకు కొన్ని పద్ధతులు చెప్పారు. ఇంతవరకు ఏమి చర్య తీసుకొనబడలేదు. వారికిచ్చే మొలాసిస్‌ని తగ్గించడము వల్ల ఆ డిస్టలరీస్ లాక్ ఔట్ చేస్తారని అనుకొంటున్నారు. దానివల్ల అనేక మంది నిరుద్యోగులవుతారు. సారా దుకాణాల వేలములో ఎక్కువ రాబడి విశాఖపట్టణములోనే వచ్చింది. ముస్లిమ్స్ గోరీల దగ్గర, దర్గా ఆవరణలో స్కూల్స్ ఎదుట ఇటువంటి చోట్ల పెట్టారు. ఎక్కువ రాబడి ప్రభుత్వము తీసుకొంటూవుంటే వారు చేనేత కూలీలు వారు చేసూ వుంటారు. దీనిని అదుపులో వుంచడానికి విజిలెన్స్ పెట్టాలని సబార్డినేట్ లెజిస్లేషను కమిటీ వారు చెప్పారు. ఇప్పుడున్నది జాతీయము చేస్తే ప్రభుత్వానికి 31 కోట్ల రూ. లు సంవత్సరమునకు రాబడి వస్తుందని కూడ వారి రిపోర్టులో చెప్పారు. దానిని అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. సెట్టిబలిజలు, ఎరుకులు, గీతగీసే వారు, చాల కష్టపడుతున్నారు. వారు పొందే లాభాన్ని సహకార సంఘాల మధ్య వర్తులు కొందరువచ్చి పాట పాడి చెట్లను గీయకుండా చేస్తున్నారు. ఈ బలహీన వర్గాలకు కాలేజీలలో సీట్లు యివ్వడములోను, ఉద్యోగాలు యివ్వడములోను ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. విశాఖపట్టణములోని ఉద్యోగులు, క్లాస్ 4 ఉద్యోగులు చాల అవస్థలలో వున్నారు. సెకండ్ కాస్ట్లియస్ టౌన్ ఇన్ ఇండియా అని పేపరులోనే ప్రచురించారు. సెన్సస్ డైరక్టరు చెప్పారు. 6 నెలల అక్కడ క్లార్క్‌గా పని చేస్తే కష్టాలు తెలుస్తాయి. కనుక విశాఖపట్టణంను బి 2 సిటీగా డిక్లేర్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

* శ్రీ యం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, సర్వత్రా వ్యాపించిపోయినది కరప్షన్ అనేది ఇక్కడ జరుగుతున్న చర్చలలో ప్రతివారి నోట వింటున్నాము. కరప్షన్‌ని అరికట్టడానికి యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటును ప్రత్యేకముగా వుండడము చూస్తున్నాము కాని యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటు పనిచేస్తున్న తీరుతెన్నులు, దీనికి విధించబడిన పరిమితులు పరిశీలిస్తే యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటు ఆచరణలో కరప్షన్‌ని అరికట్టే స్థితిలో లేకుండా పోతున్నది అని అందరికి తెలిసినదే. యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటులోనే కరప్షన్ వుంది. ఉన్న మేరలో అయినా పనిచేయడానికి అనేక ఆటంకాలు వస్తున్నాయి. కంబర్‌సమ్ ప్రొసీజరు. ఒక పని

చేయాలంటే సం.లు పడుతుంది. ఏ ఒక్క కేసు డిస్పోజ్ చేయడానికి వీలులేని పరిస్థితి వుంది. కేసులు పెట్టడములో 2 తరగతులు వున్నాయి. వెంటనే డబ్బు యిచ్చినపుడు ట్రాప్ చేయడము - ఒకటి. ఇదివరకు చేసిన తప్పులు ట్రాప్‌లో రానివి ఏమైనా వుంటే వాటిని విచారణ చేయడము రెండవది. ట్రాప్ అయిన వాటిని కోర్టులో విచారణ జరిపించి శిక్ష వేయిస్తారు. ట్రాప్ లేనివాటిని ప్రత్యేకముగా స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్ విచారిస్తుంది. ఋజువు అయితే ఉద్యోగము నుంచి తొలగిస్తారు అనుకోండి. ఈ రూలును మార్చాలి, ట్రాప్‌లో దొరికినా గాని, ఇతరముగా దొరికినాగాని ఇప్పుడున్న శిక్ష మోతాదును పెంచవలసిన అవసరము వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ శిక్షలు విధించడములో విభేదము, విచక్షణ వుండవలసిన అవసరము లేదు. 3 నెలల క్రితము ఒక ముఖ్యమైన జి.ఓ.ను జారీచేశారు గెజిటెడ్ ఆఫీసర్స్‌మీద ట్రాప్ చేయాలని అనుకొన్నపుడు యాంటికరప్షన్ వారు కేసు పెట్టాలనుకొన్నప్పుడు గవర్నమెంటుయొక్క పెర్మిషన్ తీసుకొని చేయాలి. ఇక్కడ గమనించవలసినది ఏమంటే ఇంతవరకు, ఇంతకుముందు వున్న రూల్స్ ప్రకారము క్రింద ఏదైనా సమాచారము వచ్చి ఫలానా ఆఫీసరు లంచాలు తీసుకొంటున్నారు అంటే ఆయన తన పైన వున్న ఆఫీసరుకు వ్రాసి డైరెక్టరునుంచి కన్ఫర్మేషను తీసుకొన్నతరువాత అప్పుడు ప్రొసీడ్ అవుతాడు. దానికి ఒక ప్రొసీజరు వుంది. ఇప్పుడు డైరెక్టరు కన్‌ఫర్మేషన్ కాదు, పెర్మిషన్ కాదు. గవర్నమెంటు యొక్క పెర్మిషన్ వుండాలని అన్నారు. ప్రజలచేత పట్టుకొనబడుచున్న లంచగొండులను రక్షించ డానికి తీసుకొనబడిన చర్య యిది. ఇది మరింతగా కరప్షన్‌ని, నెపోటిజమ్‌ని పెంచే చర్య. ఈ ఉత్తర్వును తక్షణమే రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ నాడు డిపార్టుమెంట్సు అనేకము పెరిగినవి. వారు చేయవలసిన పనులు చాల వున్నాయి. కరప్షన్‌ని అరికట్టడానికి ఏర్పాటుచేసిన యాంటి కరప్షన్ డిపార్టు మెంటు స్టాఫ్ ఎంత అనేది చూస్తే జిల్లాకు ఒక సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు, వారి క్రింద హెడ్ కాన్‌స్టేబుల్, ఇద్దరు కాన్‌స్టేబుల్స్, 3, 4 జిల్లాలకు కలిపి ఒక డి.ఎస్.పి. ఆ పైన డైరెక్టరు. సర్వవ్యాపితముగా వ్యాపించిన లంచగొండితనమును అరికట్ట డానికి ఈ కొద్దిపాటి స్టాఫ్ చాలదు. పెంచవలసిన అవసరం వుందనేది గమనించాలి. ఈ స్టాఫ్ రిక్రూట్‌మెంటు, మేనేజిమెంటు చూస్తే ద్వంద్వ అధికారము క్రింద వుంటుంది. నేరుగా గవర్నమెంటు అజమాయిషీ వుంటుంది. ఆఫీసర్స్ రిక్రూట్‌మెంటు డైరెక్ట్‌గా పోలీసు డిపార్టుమెంటు నుంచి వుంటుంది. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో పని చేసినవారే యాంటీ కరప్షన్‌లో వుంటారు. దీనిలో పనిచేసే వారే దానిలో వుంటారు. దీనివల్ల మొగమాటాలు పెరుగుతున్నవి. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో నూటికి 90 మంది లంచగొండులుగా మారిపోతున్నారు. అటువంటివారిని తీసుకు వచ్చి పెడితే ఇక్కడ కరప్షన్ పెరగడము తప్ప ఇంకొకటి కాదు. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు, యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటుకు ఖచ్చితమైన విభజన జరగాలి. రూల్సు అవే కావచ్చు. క్రిమినల్ ప్రొసీజరు, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ అంతా ఒకటే కావచ్చు. ప్రాసెస్ కాని, రిక్రూట్‌మెంటు కాని, ట్రాన్స్‌ఫర్స్ ప్రమోషన్స్ గాని అన్నివిషయములలోను యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటు

సెపరేట్‌గా గవర్నమెంటు క్రింద వుండాలి తప్ప పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు దీనితో ఏ విధమైన సంబంధము వుండకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంలో ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. యాంటి కరప్షన్ వారు లక్షలలో ఒక కేసు కూడా పట్టుకోవడం లేదు. ఒక వేళ ఒక కేసు పట్టుకున్నా ఆరు సంవత్సరాల వరకూ దాని అంతు తేలదు, ఇంతలో రాజకీయ నాయకుల ప్రమేయం, ప్రవేశముతో ఆ కేసు రుజువు కాకపోవడం. రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ జీతం ఇవ్వటం, పని చేయకుండా జీతం తీసుకుని అతను శ్రీమంతుడు కావడం జరుగుతున్నది. కనుక ఈ ప్రొసీజర్‌ను రద్దు చేయవలసివుంది. పట్టుకున్న కేసుల్లో ఎవరి జోక్యం లేకుండా వెంటనే చర్య తీసుకొనే పద్ధతి వుండాలి, త్వరగా కేసును డిస్పోజ్ చేసే అవకాశాలు కల్పించాలి.

ట్రెజరీస్ గురించి ఒక విషయం చెబుతాను. నేను సమైక్యతను నమ్మేవాడిని. ఆంధ్ర, తెలంగాణా, తెలుగు, నాన్ తెలుగు అనే వివాదంలోకి పోయేవాడిని కాదు. ట్రెజరీస్‌లో డైరెక్టరు ఎప్పాయింట్‌మెంట్ గురించి, ప్రమోషన్ గురించి చాలా గందరగోళం జరిగింది. రిట్స్ కూడా వెళ్లాయి. ఆయన కన్నా సీనియర్స్‌గా వున్న ఆఫీసర్స్‌కు తగిన స్థానం లేదు. దీనికి సంబంధించి పేర్లు చెప్పి హౌస్‌ను గందరగోళం పరచదలచుకోలేదు. ఇందులో పెద్ద భాగవతం వుంది. సీనియర్స్‌కు కన్ఫర్మేషన్ లేదు. జూనియర్స్ కన్ఫర్మ్ అవుతున్నారు. అక్కడ వ్యవహారాలు చాలా పక్షపాతదృష్టితో జరుగుతున్నాయి. దానిని పరిశీలించాలి.

ఇక, ఎక్సైజ్‌కు సంబంధించి గవర్నమెంటు ఫండమెంటల్‌గా పాలసి మార్చుకోవాలి. ఎకరానికి ఇంత అని భూమికి ఎలా శిస్తు చెల్లిస్తున్నామో అలాగే చెట్టుకు ఇంత పన్ను అని ఖరారు చేయాలి. గీత వృత్తి కాని వారిని, ఇతర కులస్థులను ఆక్షన్‌లోనికి రాకుండా చూడాలి, గవర్నమెంటుకు లాభసాటిగా వుండేట్లు ఒక రేటు నిర్ణయించి ఆ రేటు ప్రకారం సహకార సంఘాలు స్థాపించి వారికి ఇవ్వాలి, ప్రతి సంవత్సరం పెంచే పద్ధతిలో కనుక వెడితే సొసైటీలను రద్దు చేసుకొని లెస్ ఎమౌంట్‌కు తీసుకొనే పరిస్థితి వస్తుంది. ప్రైవేటు కంట్రాక్టర్ల ప్రమేయం లేకుండా చేస్తే దొంగ చెట్లు గీయడం, లంచగొండితనం లేకుండా పోతాయి. ఇప్పుడు ఎన్నో రకాల లంచాలు వున్నాయి. ఒక నెల అద్దె సబ్ ఇన్స్‌పెక్టరుకు, ఒక నెల అద్దె జవాన్లకు, సగం నెల అద్దె సర్కిల్‌కు ఇలా ఫిక్స్‌డ్ రేట్స్ వున్నాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— గీసే వాడికి చెట్టా, త్రాగేవాడికి చెట్టా ?

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— త్రాగేవాడికి కల్లు కావాలి కాని చెట్టెందుకు? చెట్టు గీసే వాడికే ఇవ్వండి.

పేదలపై, బలహీన వర్గాలపై ఎన్నో అన్యాయాలు, అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. హైదరాబాద్‌లోని ఫలక్‌నామా దగ్గర గుర్పెయ్య అనే వ్యక్తి 15-1-408 ఇంటిలో 25 సంవత్సరాలనుండి వుంటున్నాడు. నిరంజన్ చంద్రపాల్

అనే వ్యక్తి రేషన్ కార్డుపై పిట్ కోటా పెంచుతారని చెప్పి దొంగసంతకం తీసుకొని ఎక్స్‌పార్టి డిక్రీ తీసుకువచ్చి ఇంట్లో నుండి వెళ్ళగొట్టారు గుప్పెయ్య ముసలివాడు, 7 పిల్లలకు తండ్రి, రెండు బర్రెలు పెట్టుకొని పాలు అమ్ముకుంటూ బ్రతుకుతున్నాడు. ఇప్పుడు బజారులో వున్నాడు. ఆ విషయాన్ని సి. ఐ. డి. లతో ఎంక్వయిరి చేయించి మోసగాండ్రను శిక్షించి ఆ అనాధుని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను

ఇక. గ్రామాలలోని పటేల్ పట్వారీల విషయం చూస్తే ఫ్యూడల్ సిస్టమ్‌కు వారూ అండగా వుంటున్నారు. తెలంగాణాలోని పటేల్ పట్వారీల విషయంలో దయాదాక్షిణ్యాలు చూపవలసిన పనిలేదు వున్న సిస్టమ్‌ను మార్చి గ్రామాధికారులకు రాజకీయాలలో పలుకుబడి లేకుండా వుండే పద్ధతి చూడాలి. గవర్నరు పదవి పోవాలి. అలాగే కౌన్సిల్ రద్దు చేయాలి. రెవెన్యూబోర్డు పోవాలి. సూపర్‌న్యూమరరి పోస్టులు తగ్గాలి. మీ పార్టి వ్యవహారాలు మాకు అక్కరలేదు. మీ పార్టి ప్రెసిడెంటును ఎవరిని పెట్టుకున్నా. ఇందిరాగాంధి సలహాలు ఏవి తీసుకున్నా మాకు అవసరం లేదు. కాని పరిపాలనా వ్యవహారంలో సెంటర్? విదేశ వ్యవహారాలు, రక్షణశాఖ, కరెన్సి, కమ్యూనికేషన్స్ వుంచుకొని మిగిలిన సమస్త అధికారాలు రాష్ట్రాలకు వుంటేనే రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి అవుతాయి కాని లేకపోతే కావని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నామ.

* Sri Syed Hasan (Charminar):—Sir, I think most of us know the game of whisper. I will explain in a sentence for the benefit of those who do not know. People sit all around and each person will whisper in the ear of the other and finally the least person has to announce it loudly. Here most of the Ministers who have to answer are not found in the House and some other Minisers take note and finally they tell the other Ministers concerned who have to answer and we know the result. Every day we know how we are being answered about pertinent points raised.

I would start with the Excise Department. As you know, in the Suryapet and Mangalagiri incidents some persons were responsible; probably they were charge-sheeted and they have to suffer sentences to be imposed by court. They deserve punishment and they should go to jails. But this is not the final remedy or we cannot say that by sending them to jail all the problems pertaining to such disaster this have been solved. In civilised countries such incidents are looked into from a different angle. I will give you an instance. In America, a couple of years back one person found his way into the room of 12 or 13 nurses and he had shot all of them but one could escape. The American Government could have easily adopted the method as we do by sending that person to jail, but they did not do it. They asked a team of psychiatrists to go into the matter in detail and as certain what are the reasons as to why this person has done it-was it accidental or deliberate or due to mental retardness, which

might spread. Similarly we have to ascertain what are the reasons for this sort of activities done by certain social elements. What I feel is, every year a proforma deficit but is made and the Excess Department is told : "This year one crore or two crores has to come over and above the last year's auction price". This is too much and we are playing with the lives of people by increasing the price. I shall try to explain why. It takes a month before the auctions are finalised. It is beyond the means of these who participate to pay such heavy price unless some concessions are shown to them and these concessions result in such heavy losses of human lives.

1.10 p.m. About Minimum Guarantee Quantity, MGQ they say, it is a must and the bidder has to take that Minimum Guarantee Quantity. When he does not take that M.G.Q. he is fined. But on the contrary when the dealer wants in excess to the M.G.Q. it is not given. Why should this disparity remain? This is the point for the Government to look into and answer. Naturally when excesses liquor to this M.G.Q, is not given, then the contractors people would go in for the illicit liquors and they would draw this from illicit distillations the result is known to all of us. Similarly is the condition with the toddy. For example 500 trees are being allotted to a particular contractor for a value of Rs. 2,000 or Rs. 3000 For that value they do not get sufficient quantity of toddy from the allotted trees and the result is that synthetic toddy is looked into and they trade with that and the after effects of which we all know about. The solution, which I suggest is the devaluation of arrack price. If we devalue the price and double the quantity of the M.G.Q., we will be not only getting the revenues which we expect but all these illicit distilleries which we find would go. There is also a possibility of our getting increased revenue due to this. Otherwise, as we know, in Dhulpet, the whole night this industry runs in full swing. The consumption if electricity which keeps electricity would be there, it is well lit. At night we will find well-lit town ships of illicit distilleries at Himayathsagar Rs. 40,000 for the Police station is given every month. It is fact. Due to such illicit liquors Rs. 40,000 are paid to this one Police Station.

This remains a fact that pensioners who worked for us, who worked for the country, who worked for the State and with the present high prices, it is not possible for them to live. For all the employees D.A. is being increased. Similar increase in D.A. should be shown to the pensioners. I hope that this point would be considered.

About the partial attitude of the Department of Information and Public Relations, I would like to state at this

Information and Public Relations is a hopeless Department, It is not catering to the needs of people. It is rendering no help to the newspapers, periodicals, weeklies and also newspapers on linguistic basis such as urdu, telugu and others in their survival. Advertisements are not given. Formerly it was like this. Once the paper goes to the market, they used to get Govt. advertisement. Now they are being asked to wait for six months.

who will give till then? It is not possible for them management of such humble begining to survive and live and wait for the Ministers decision for such advertisement. It has to be considered, otherwise it is not possible for these small newspapers to survive. Such partial attitude should go.

As we all know that Press India which is a Government of India edition givirg statistics as to how many newspapers are printed in states or the country and what is their publication and all other details.According to this, Indian Herald's daily publication is not beyond300 papers are Sri Takur Hari Pershad the proprietor of Indian Herald managed to change the statistics as 13,000 and later17,000 a day and accordingly he got the quota for the news print. Not only it ended here but by thus doing, they deprived the genuine newspapers from getting the newsprints quota. They duped the Government of India. What they did? Actual controlled price for one tonne of news print was Rs. 3,000 and odd. Our friend Takur Hari Pershad, managed to get duplicate invoice for 6,000 per tonne and he had pledged all this paper with false invoices with the Central Bank. Investigation has to be made, because he cannot be allowed to continue his criminal activities like that. I hope that this matter would be seriously looked into. If we want to retain democracy no functioning of this type should be allowed. Therefore, I suggest stringent action that it should go.

Now a word about Upper House. We are following British Parliament Procedure and according to the British Parliamentary procedure, the existence of Upper House is with the capable persons from differnt faculties and different walks of life, we are supposed to have come as directly elected by the people as such to check any hasty legislation Upper house was utilised considered for essential. But we find that it is being rehabilitating persons therefore the existence such Houses bears no meaning especially now when the paucity of funds is there.

Now a word or two about the clean administration. My friend Mr, Vengal Rao has promissed clean administration, I would like to make certain suggestions. I would here tell a story. There was king. He went for hunting. After hurting he ordered that should be roasted, then and there the process of roasting was started as all the paraphernalia was there, But salt was missing. One of the

countries asked the attenders to go and get the salt from the village. The King said "If I allow the pinch of salt now, tomorrow these people would take the advantage and get fry chicken and my poor subjects would suffer. He did not allow this. Similarly Mr. Vengal Rao is an honest person but he should see that those holdings high posts also should be equally honest I will give two or three instances. It is for him. He may not reply in the house but he has to ponder over the names which I am going to give.

The Director of District Gazetters, Mr. Rajagopalan he is also the Secretary to Government, Panchayat Raj. Wherever he goes, in which ever capacity he went he would like to be there in the capacity of the Director of District Gazetteers. If it is not proved, I am ready to resign my Assembly seat. It is an open challenge. This particular person leaves the Secretariat for the District Gazetteer's office in the every at 4-30. He goes to the Director's Offiice at Himayathangar and stays there from 4-30 to 6 O'clock. Every day one girl should come, wine should come, both woman and wine be there. It is continued all the time. Once a girl who was promised a job had, been fooled for some time and yet she was not given the job but they played with her life. Once he and his assistant Mr. Ramachandra Chetty, he is also a Tamilian both were returning from the office. They were held at the Old M.L.A.s Quarters by the relatives of that girl. Mr. Ramachandra Chetty came out to of the car ascertain the reason Mr. Rajagopal escaped in his car and this Ramachandra Chetty received severe beatings but this matter was not reported to the Police. And instead the employees were called by Mr. Rajgopal and also Ramachandra Chetty. They were told 'unless they tell who are responsible for this act they would be dealt with very severely. This is a very serious matter. It is an allegation against a senior Officer which has to be looked into,

1.20 p.m. Similarly, there is another one Sri Subba Reddy. He was till recently the Controller of Weights and Measures, a corrupt person to the core. His income is Rs. 1, 600 and out of that he pays Rs.1,000 towards car loan and Rs.400 towards Insurance. How can he live on Rs.200 and how can he build a house worth about more than Rs.2 lakhs and besides he is having other movable and immovable property? His village or home town is in Kurnool and he goes there on so called official tours twice or thrice to attend to his own personal work. This is another glaring case

Another corrupt officer is the Director of Mines Rangasayi. His son is a good songster in Telugu. In Ravindra Bharathi one performance was conducted and duplicate and triplicate tickets were printed and sold to mine owners and heavy amounts were collected. This is a serious matter which has to be looked into. Again, he performed

the marriage of his daughter. How he collected money from mine owners, it is an interesting incident. Another glaring fact about Mr. Rangasayi's cor uption thing is think sheets, corrugated sheets were being transported from the office to the residence of the Director in a trailer of a jeep and since this was moving in a car on the thourough fare the Commissioner of Police who was passing by stopped that trailer since it was an hindrance to him and other it was taken to the police station and kept there for some time. This is a serious matter which has to be looked in to by the Chief Minister.

Then, some thing about Sri Rangaramanujam, Director of Bureau of Economics and Statistics. Challenges were given about this corrupt Director. He is the most corrupt person. All the time, when one goes to his room, he would be found surrounded with girls. In the name of punch operators he had appointed several girls. He accepts lakhs and lakhs of rupees and he forces many of the permanent employees to go on leave so that he may provide jobs for the girls and thus make money. There are so many allegations against that particular person and it has to be looked into. And also in this connection, I would like to ask what are the causes for the death of a lady telephone operator in his Department. This also has to be looked into.

Then about Dr. Swamy, Director of Medicine. He has no practice even for Rs.200 P.M and he has built a building worth Rs.2 lakhs, About the corrupt practices adopted by him and partiality, he is having I have written to the Chief Minister, as the said Dr. swamy is a good friend of the Health Minister. That is why this matter was brought to the notice of the Chief Minister.

(Bell)

I will finish in few minutes, Sir.

(Bell, Bell).

శ్రీ యస్. వెంకటయ్య (కొడంగల్) :—అధ్యక్షా, యీ నాడు పది షెడ్యూలు ప్రవేశపెట్టారు. ఇందులో ముఖ్యంగా సాధారణ పరిపాలన మాత్రము సర్వాంగ సుందరముగా ఉంది. సర్వాధికారాలుకలిగి ఉంది. దానిని అలాగ అలంకరించారు. ప్రతి సంవత్సరము లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వంఖర్చు చేస్తున్నది. లక్షల రూపాయలు యీ కార్యక్రమం క్రింద ఎందుకు ఖర్చు చేస్తున్నారు? ప్రజాస్వామ్యం ఉన్న యీ రోజులలో కూడా బ్రిటీషు ప్రభుత్వంలో ఉన్న ఆడంబరాలు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వములో ఉన్న అక్రమాలు, ఇవన్ని ఇప్పుడు ప్రజా ప్రభుత్వములో ఉన్న మంత్రులు అధికారంలో ఉన్న పెద్దలు ఉపయోగించడము అసందర్భమయిన విషయము. ఇంకా ఇలాగే చేస్తుంటే ప్రజలు ఎంతోకాలము మన్నించరు. యీ సాధారణ పరిపాలన క్రింద ఉన్న కార్యక్రమాలలో ఎన్నికల విషయం ఉంది. ఏ కేసు అయినా ఎన్నికల పిటిషనువచ్చిన ఆరుమాసములలోగా

డిసైడు చేయాలని ఉంది. అదే కరప్షనుకేసు అయితే మూడు సంవత్సరములయినా కన్సిడరేషను కాకుండా ప్రిలిమినరి ఇన్వెస్టుగేషను కూడా కాకుండా లక్షల రూపాయలు టి. ఎ. క్రింద డి. ఎ. క్రింద ఖర్చు చేస్తున్నారు. కరప్షను తగ్గాలనప్పుడు ఎలక్షన్సుకు ఎలాగ ఆరునెల్లలో డిసైడుచేయాలన్నారో అదే విధంగా కరప్షను విషయంలో కూడ ఆరు నెలలో రెండు నెలలో మూడు నెలలో డిసైడు కావాలనే నిర్ణయం తీసుకోవాలి. కొన్ని కాగితాలు చూస్తే తెలుస్తుంది. ఎన్నికేసులు పట్టుకున్నారు,ఎప్పటినుంచి ప్రారంభించారు, ఎప్పటికి అంతం అవుతుంది. ఎన్నికేసులుపెండింగులో ఉన్నాయి.అనేదిమూడు సంవత్సరములక్రితంకార్యక్రమాలు 30 సంవత్సరములయినా డిసైడు కావడం లేదు.తరువాత విజిలెన్సు సెల్ లో 16 శాఖలు ఉన్నాయి. ఆబ్కారి ఉంది. ఇందులో వంద సంవత్సరాలనుంచి కూడ ప్రభుత్వం బయటవారితో చేయిస్తున్నారు. కాని మూడు నాలుగు సంవత్సరముల తరువాత రెండు ఇన్స్టెన్సులలో అలాగె ఉంది అంటే డిప్యూటి తహశీలుదారు ర్యాంకుకు తక్కువకాని వారి అధికారం క్రింద సారా అమ్మకం చేస్తున్నారు. 200 మంది వరకూ చనిపోయినారు. ప్రభుత్వం చేపట్టె కార్యక్రమముకు ఒక టార్గెట్ ఉండాలి. ప్రతి సంవత్సరము వంద మంది వెయ్యిమంది వరకూ చని పోవాలనే టార్గటు ఉంటె బాగుంటుందేమోమరి. అనుభవం ఉన్నవారు దీనిలో అధికారంలో ఉండాలి. లేకపోతె అలాగె జరుగుతుంది. త్రాగుడుకూడా యీ నాడు చూస్తుంటె అధికారంలో ఉన్నవారు క్రింది ఉద్యోగి నుంచి ఐ. ఎ.యస్. అపీసరు వరకూ ఎవరిస్థాయిని బట్టి వారు త్రాగుతున్నారు. ప్రభుత్వంలో జరిగె అక్రమాలకు ముఖ్యంగా యీ త్రాగుడే కారణము. కాబట్టి ఇది బాగుపడాలంటె త్రాగేవారికి ప్రతివారికి లైసెన్సు పెడితె ఎవరిస్థాయిని బట్టివారు త్రాగుతారు. వారి స్థాయిని బట్టి లైసెన్సు కటతారు అప్పుడు ప్రభుత్వముకు కోట్లరూపాయలు ఆదాయం కూడా రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తరువాత కల్తీ కల్లులో సాధ్యమయినంత వరకూ కల్తీ ఉండకుండా చూడాలి. కల్తీ సారా ప్రజలకు అందచేయరాదు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో సరఫరా చేస్తున్న సరుకు కల్తీ సరుకయితె ఎలాగ. అడల్ట్రేషను చేస్తే జయిలు అని మరణ శిక్ష అని అంటున్నారు. అలాగే ప్రభుత్వ యంత్రాంగము కల్తీ సారాయి అమ్మినప్పుడు అటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను. ఇతరులకు అనువర్తించే శాసనాలు ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి కూడా అనువర్తించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. సమాచార పౌర సంబంధ శాఖ క్రింద ఉన్నటువంటి అధికారులను కేవలం అధికార రాజకీయాలకు ఉపయోగించుకోవడం జరుగుతున్నది. సమాచారం అందించడానికి కాని పంపించడానికి కాని అవకాశం లేకుండా ఉన్నది. కాబట్టి వారిని ప్రత్యేకమైన యంత్రాంగం క్రింద, స్టేట్లో ఉండేటటువంటి సమాచార యంత్రాంగం క్రింద వేరుగా ఉండడం అవసరం. కాబట్టి అటువంటి ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

MESSAGES FROM LEGISLATIVE COUNCIL

Mr. Speaker:—There are two messages from the Hon'ble Chairman, Legislative Council. I shall read them now.

1. "In accordance with Rule 239(2) of the Rules of procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the motion passed on the 23rd July, 1974 by the Andhra Pradesh Legislative Council desiring to obtain the concurrence of the Legislative Assembly in setting up a Joint Select Committee of the two Houses to consider the Andhra Pradash occupants (L.C. Bill No.3 of 1974).

MOTION

"That the Andhra Pradesh occupants of Homesteads (conferment of ownership) Bill, 1974 be referred to a joint select Committee consisting of 20 members; 5 from this Council namely--

1. Sri T. Venkatappaiah
2. Sri Y. Mahananda Reddy
3. Sri Kamili Appa Rao
4. Sri V. Rama Rao
5. Sri Kondru Subba Rao

and 15 Members from the Legislative Aseembly, that this Council recommends to the Assembly that Assembly do join the said Joint Select Committee and communicate to the Council the names of 15 members to be appointed by the Assembly to the said Joint Select Committee."

2. "In accordance with Rule 129 of the Rules of prceedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Vacant Lands in Urban areas (Prohibition of Alienation)Amendment Bill,1974 on 23rd July,1974 and signed by me for the concurrence of the Legislative Assembly."

Now, the House stands adjourned till 8.30 a.m. tomorrow.

The House then adjourned to meet again at 8.30 a.m. on Friday, the 26th July, 1974.

APPENDIX

HON'BLE SPEAKER, SIR,

I rise to move Demands No. II, IV and V for consideration by the Hon'ble Members of the Assembly

The contents of Demands No. II,IV and V are embodied in the detailed budget estimates that have been presented to the Assembly. It concerns expenditure relating to the Governor and his establishment, Ministers of the Government, Secretariat Departments and some Heads of Departments and attached Offices.

The Ministers concerned as you are aware, are explaining at the appropriate time the policies of the individual departments under their control.

I shall confine myself to the General Administration Department and the following Departments under the administrative control of the General Administration Department

1. The Andhra Pradesh Public Service Commission;
2. The Andhra Pradesh Vigilance Commission;
3. The Tribunal for Disciplinary Proceedings;
4. The Anti-Corruption Bureau;
5. The Government House Department; and
6. The Special Commissiorner to the Government of Andhra Pradesh at New Delhi.

DEMAND No. II

MAJOR HEAD No. 212—GOVERNOR

Head of the State.—The institution of the Governor is established under Article 153. Under Article 158 of the Constitution of India, the Governor shall be entitled without payment of rent to the use of his official residence and also entitled to such emoluments, allowances and privileges as may be determined by the Parliament by law.

The States' Reorganisation (Governors' Allowances and Privileges) Order, 1957, which was passed by the President under Section 73 of the States' Reorganisation Act, 1956, specifies the items of expenditure that are to be provided for the Governor and his establishment etc., which have been provided for in the Budget Estimates for 1974-75 as follows:—

		Rs.
Salary of the Governor	.	59,400 (excluding voluntary cut)
Secretariat Staff of the Governor	..	1,52,200
Staff and Household of the Governor	..	2,38,400
Expenditure from Contract allowance	..	1,07,200
Tour expences or sidings	..	1,06,100
Medical facilities to the Governor, his family and his staff	..	68,000
Entertainment and hospitality expenses	..	23,000
Total	..	7,54,300

The above expenditure has been provided for with reference to the States' Reorganisation (Governors' Allowances and Privileges) Order, 1957, and Article 202 (3) (a) of the Constitution of India taking into consideration the expenditure in the previous year 1973-74. The provisions are fixed by the President under the Governors' Allowances and Privileges Order taking into consideration the size, population, etc., of each State and they cannot be altered by the State Government. The provisions made in respect of the Andhra Pradesh Raj Bhavan are within the limits fixed in the Governors' Allowances and Privileges Order. The Governor has voluntarily surrendered an amount of Rs. 6,600 per annum from his salary.

213. COUNCIL OF MINISTERS

(Rs. 15,75,000)

(a) Salary of Ministers and Dy. Ministers.

(b) Tour expenses.

(c) Other Expenditure.

26. OTHER CHARGES

(Rs. 2,76,000)

The expenditure towards rent or repairs and alterations, etc. to the private buildings taken on rent and allotted for residential purposes of Ministers is debited to this head of account.

DEMAND No. V

252. SECRETARIAT GENERAL SERVICES.
(Rs. 6,84,800)

(a) Secretariat.

(ii) Personal staff attached to Ministers.

1. Salaries 3. Travel Expenses, 4. Office expenses.

276. SECRETARIAT—SOCIAL AND COMMUNITY SERVICES

(Rs. 4,94,500)

(a) Secretariat (iv) Personal staff attached to Ministers

1. Salaries 3. Travel Expenses. 4. Office Expenses.

296. SECRETARIAT—ECONOMIC SERVICES

(Rs. 5,58,400)

(vi) Personal staff attached to Ministers

1. Salaries, 3. Travel Expenses, 4. Office Expenses.

The provision under the above heads of accounts covers the expenditure on pay and allowances of the Council of Ministers and the personal staff working under them and the tour expenditure, Income Tax, etc.

Article 164 of the Constitution of India stipulates that the salaries and allowances of Ministers shall be such as the Legislature of the State may, from time to time, prescribe. The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications Act, 1953, as amended, provides for the payment of salaries and allowances to Ministers. Each Minister is entitled to the services of one Gazetted Private Secretary and two non- Gazetted Personal Assistants.

252. SECRETARIAT GENERAL SERVICES.

(a) (i) *General Administration Department.*
(VOTED Rs. 35,50,700)

The provision under this head includes the pay and allowances of officers, establishment, contingencies, telephone charges and other contingent expenditure relating to the General Administration Department. This Department is mainly concerned with service matters, Organisation and Methods work, establishment matters relating to Judges, I.A.S., and I.P.S. Officers in this State, Law and Order, States Reorganisation, the Southern Zonal Council, National Integration, Vigilance Commission, the Official Language work and the safeguards for the linguistic minorities in the State.

OFFICIAL LANGUAGE

With the passing of the Andhra Pradesh official Language Act 1966, Government have been issuing orders from time to time that Telugu

language shall, and the English language shall not, be used on and from the date fixed in certain offices at taluk level for certain non-statutory purposes under the control of Agriculture, Animal Husbandry, Chief Engineer (R&B), Commercial Taxes, Co-operation, Education, Excise & Prohibition etc., Departments.

2. Orders were issued during 1971 and 1972-73 extending the use of Telugu for non-statutory purposes and for correspondence with general public to the District level offices in the departments of Animal Husbandry, Agriculture, Education, Endowments and Zilla Parishads (in the Z.P. only for certain items.)

3. Government in G.O.Ms.No. 200, G.A.D., dated 20th March 1974 issued orders directing that on and from 24th March 1974 Telugu language shall, and the English language shall not, be used in the Government Offices of all departments at the taluk level and below for the following Official purposes:

(a) for correspondence of a non-statutory nature between one such Office and another; and

(b) for correspondence with the general public.

4. With a view to extending Telugu as Official language progressively at District and State levels Government have appointed the Official Language Commission to recommend as to.

(a) the progressive use of the Telugu language for the official purposes of the State;

(b) the restrictions on the use of the English language for all or any of the official purposes of the State;

(c) the matters specified below:—

(i) training of sufficient number of Telugu typists for implementing the official language at the State and District levels, progressively in the five years to come;

(ii) the acquisition of sufficient number of Telugu typewriters for use in Government offices;

(iii) the translation of the statutes required for implementing the official language in the Courts also;

(iv) imparting training to non-Telugu knowing staff in noting and drafting in Telugu; and

(v) the installation of lino-type machines in the Government Printing Press.

Government have already been organising training classes to train the existing English Typists on Telugu typewriters with the Key Board approved by Government. Recently Government have issued orders for organising classes and to train typists.

5. The question of acquiring as many Telugu typewriters as possible before extension of Telugu to District and State levels and to give training to the maximum number of English typists is engaging the attention of the Government. The question of getting the Manuals, Codes, etc. which are in day to day use, translated into Telugu is also under consideration.

6. It is hoped that the Government would be in a position to take all possible measures for extending progressively Telugu as official language in all Government Offices at District and State level after the report of the Official Language Commission is received.

DEMAND No. IV

215. ELECTIONS

(Rs. 27,73,000)

The provision under this Demand covers largely the expenditure on the following items:

(i) An amount of Rs. 18,97,200 has been made to meet the expenditure on the pay and allowances of the officers and staff in the office of the Chief Electoral Officer General Administration Dept. and Election staff in the Districts and contingencies. The expenditure will be shared by the State and Central Governments in the ratio of 50:50.

(ii) (a) Under Section 21 (2) of the Representation of the People Act, 1950, the electoral roll of each constituency should be revised before each general election to the House of the people or to the Legislative Assembly of a State, and before each bye-election to fill a casual vacancy in a seat allotted to the constituency, unless otherwise directed by the Election Commission. The Electoral Rolls will also be revised annually either intensively or summarily according to the directions of the Election Commission. Bye-elections were conducted on 28th April 1974 for the following Assembly Constituencies:

75. Jaggayyapet.
84. Vuyyur.
135. Kalahasti.
146. Chittoor.

151. Rajampet.

194. Alampur.

241. Luxxetipet.

283. Ramannapet.

The provision of Rs. 2,30,000 includes the expenditure towards revision and printing of electoral rolls of the above eight Assembly Constituencies. This expenditure will be shared by the State and Central Governments in the ratio of 50 : 50.

(b) Biennial Elections were held to the Legislative Council from the following Local Authorities Constituencies on 15th June, 1974:

1. Srikakulam Local Authorities (Srikakulam District.)
2. Visakhapatnam Local Authorities (Visakhapatnam District.)
3. Nalgonda Local Authorities (Nalgonda District,)
4. Nizamabad Local Authorities (Nizamabad District.)
5. Adilabad Local Authorities (Adilabad District.)
6. Karimnagar Local Authorities (Karimnagar District).
7. Warangal Local Authorities (Warangal District).

Biennial Elections were held to the Legislative Council from the following Graduates and Teachers Constituencies on 7-7-1974:—

1. Circars North Graduates Constituency.
2. Circars Central Graduates Constituency.
3. Circars South Graduates Constituency.
4. Circars North Teachers Constituency.
5. Circars Central Teachers Constituency.
6. Krishna Teachers Constituency.
7. Guntur Teachers Constituency.

The provision of Rs. 17,500 includes the expenditure towards the revision and printing of electoral rolls of the above Constituencies. This expenditure will be borne by the State Government completely.

(*iii*) An amount of Rs. 21,000 has been made under "(*d*) Charges for conduct of Elections to Parliament" to meet the expenditure towards the bills pertaining to the General Elections, 1971 to the Lok Sabha which are still pending settlement. The Government of India will bear this expenditure completely.

(*iv*) Bye-elections were conducted to the eight Assembly Constituencies referred to in item (*ii*) (*a*) above. The provision Rs. 3,15,200 includes the expenditure towards the conduct of these byelections. This expenditure will be borne by the State Government completely.

(*v*) The provision of Rs. 2,85,300 covers the expenditure towards the conduct of biennial elections to the Council Constituencies referred to in item (*ii*) (*b*) above. The expenditure will be borne by the State Government completely.

DEMAND No. V

251. ANDHRA PRADESH PUBLIC SERVICE COMMISSION (*Charged*—Rs. 13,12,000).

The Andhra Pradesh Public Service Commission is established by virtue of the provisions in the Constitution of India. It consists of a Chairman and Members not exceeding three in number and the supporting staff.

2. The main functions of this body are:

(*i*) to conduct examinations for appointment to the services of the State.

(*ii*) to advise on all matters relating to the methods of recruitment to Civil Services, the principles to be followed in making appointments to Civil Services and posts and in making promotions and transfers from one service to another and on the suitability of candidates for such appointments, promotions or transfers and to advise on all disciplinary matters affecting a person serving the Government including memorials or petitions relating to such matters etc. expect to the extent excluded from its purview by regulations made under the constitution.

3. The Commission also helps the Union Public Service Commission and the National Defence Academy in the conduct of their examinations at the Hyderabad Centre and conducts departmental tests for employees in various departments. It acts with the rectitude and impartiality necessary for maintaining the quality and the morale of the Public Services.

252. GENERAL ADMINISTRATIVE SERVICES SECRETARIAT GENERAL SERVICES-(C) OTHER OFFICES

(ii) Tribunal For Disciplinary Proceedings (Voted—Rs. 2,35,700)

The Tribunal for Disciplinary Proceedings has been constituted under the Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Act, 1960 to enquire into allegations of misconduct on the part of Government servants as defined in Section 5 (1) of the Prevention of Corruption Act, 1947, including any attempt to commit an offence referred to in clause (c) or clause (d) of that section and wilful

contravention of the rules made under the proviso to Article 309 of the Constitution of India to regulate the conduct of persons appointed to Public Services and posts in connection with the affairs of the State. The Tribunal deals with—

(1) Cases of Government servants on a monthly salary of Rs. 200 and above in respect of matters involving misconduct; and

(2) any other case or class of cases of misconduct which the Government consider should be dealt with by the Tribunal.

2. The Tribunal enquires into the cases referred to it by the Government and submits its report to Government for further action, as laid down in the Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Rules, 1961 framed under the above mentioned Act.

3. Cases arising in the Judicial Department will not however, be referred to the Tribunal. To the extent the Tribunal conducts enquiries into allegations of misconduct against Officers, the Heads of Departments are relieved of the burden. Besides, conduct of enquiries by the Tribunal for Disciplinary Proceedings ensures not only objectivity, but also thoroughness and uniformity in procedure.

4. As on 1st January, 1973 there were 191 cases pending enquiry before the Tribunal. During 1973, 49 new cases were referred to the Tribunal for enquiry and report. The Tribunal completed enquiry in 96 cases and sent its reports to Government for necessary further action. Thus, a large number of cases continue to be referred to the Tribunal from year to year. Consequent on the expansion of the Anti-Corruption Bureau and the establishment of its offices in the districts, the number of cases being referred to the Tribunal is on the increase. Hence there is imperative need for the continuance of the Tribunal.

252. GENERAL ADMINISTRATIVE SERVICES—SECRETARIAT.

GENERAL SERVICES—(c) OTHER OFFICES—(i) ANTI-CORRUPTION BUREAU

(*Voted* Rs. 20,36,700)

The Anti-Corruption Bureau was set up in the year 1961 as an independent department with a view to checking effectively the increasing evil of corruption and to improve the moral tone and tenor of the administration. It functions under the direct control of the Chief Secretary to Government.

During the period 1973-74, the Anti-Corruption Bureau handled 2075petitions of corruption and misconduct containing allegations against State Government Servants. These complaints varied in nature and included demand and acceptance of illegal gratification,

attempts and abetments, possession of disproportionate assets, causing pecuniary advantage to contractors and loss to Government, misappropriation and misuse of Government funds/stores etc. Instances of corruption were noticeable in certain departments, such as Commercial Taxes, Public Works Department, Police, Revenue, Excise, Medical and Health Service and Panchayati Raj Depts., Employment Exchanges, Text-Book Press etc. The Government are considering every possible measure to eradicate corruption from the public services. The Anti Corruption Bureau is evincing keen interest to book public servants who are notoriously corrupt by laying traps and also making efforts to unearth and book cases involving large scale corruption, possession of disproportionate assets etc. by public servants.

349 preliminary enquiries were pending on 31-3-1973. 133 enquiries—73 *suo motu* and 60 at the instance of the Government Vigilance Commission or Heads of Departments etc. were taken up for enquiry. In 58 preliminary enquiries, orders of the Vigilance Commission for regular enquiry by the Bureau were requested. In 12 cases the concerned departments were requested to pursue the information collected by the Bureau and in one case investigation by the Crime Branch, C.I.D. was suggested. 24 preliminary enquiries were clubbed with the concerned regular enquiries for necessary action in the cases. In 131 preliminary enquiries reports were sent to the Vigilance Commission suggesting that further action may be dropped as no evidence was forth-coming in support of allegations levelled against the concerned officers. 256 preliminary enquiries were pending at the end of the year.

Besides 247 regular enquiries pending on 1-4-1973, 150 regular enquiries were taken up in 1973-74. Out of these, final reports were sent to the Govt. through the Vigilance Commission in 123 regular enquiries (61 Gazetted and 62 non-gazetted). In 87 cases, allegations of corruption or serious irregularities were substantiated against concerned officers involved. Of the 87 cases in which allegations were held substantiated, in 25 cases (15 against Gazetted Officers and 10 against Non-Gazetted Officers) enquiry by the Tribunal for Disciplinary Proceedings and in 29 cases (16 against Gazetted Officers and 13 against Non-Gazetted Officers) criminal prosecution was recommended. In 31 cases (15 against Gazetted Officers and 16 against Non-Gazetted Officers) departmental action was recommended and in two cases one against one District Revenue Officer (I.A.S. Officer) and an Excise Superintendent and other against a Superintendent of Police (I.P.S. Officer), enquiry by the Commissioner for Enquiries was recommended. In 33 cases allegations were held not substantiated and in

3 cases the Accused Officers died. 278 regular enquiries were pending at the end of the year.

The Bureau laid 28 traps during the year. The number of traps against Gazetted Officers during the year is the highest figure from the inception of the Bureau.

During the year, the following punishments were recommended:

Nature of punishments.	No. of Officers punished		
	G. Os.	N.G Os.	Total
Dismissal .. .	2	6	8
Removal from services ..	..	1	1
Compulsory retirement ..	.	1	1
Reduction in pay ..	..	2	2
Postponement or stoppage of increments . ..	1	8	9
Cut in pension	..	1	1
Recovery from pay	.	1	1
Censures and Warnings ..	7	8	15
Convictions in the Special Court ..	5	9	14
	15	37	52

"265. OTHER ADMINISTRATIVE SERVICES—
(g) GUEST HOUSES, GOVERNMENT

HOSTELS ETC.

(*i*) *Comptroller, Guest Houses*
(Rs. 11,63,200)

The Government are running two Guest Houses in the city viz., (1) Lake View Guest House and (2) Dilkusha Guest House. These two guest houses are managed and supervised by the Government House Department under the direct control of General Administration Department. The expenditure incurred in connection withthe visits of V.I. Ps. and other Guests for their stay, as well as conveyance is debited to the above head of account. The entire expenditure on furnishing the residences of Ministers and maintenance of Government cars used by the Ministers etc., and for holding State functions is also debited to the above head of account. The expenditure on running the Jubilee Hall where Government functions are held, is also debitable to the above head of account.

(ii) A. P. Guest House, New Delhi.
(Rs. 5,48,800).

The Government of Andhra Pradesh have a Guest House at New Delhi. The Ministers, Members of Legislature of Andhra Pradesh and Officers of Andhra Pradesh Government who visit New Delhi are accommodated in this Guest House. The expenditure on running the Guest House is debited to the above head of account.

This Government are having another building at New Delhi known as". "Hyderabad House" This building is at present on lease to the Govt. of India. Pending settlement of the terms of agreement, with the Govt. of India, establishment and maintenance charges of Hyderabad House are also debited to this head of account.

SPECIAL COMMISSIONER, GOVERNMENT OF

ANDHRA PRADESH, NEW DELHI.

252.—Secretariat—Central Services (C) Other offices—(iv) Office of the Special Commissioner, Andhra Pradesh, New Delhi.

(*Charged Rs*. 1,29,600.)

The office of the Special Commissioner to the Government of Andhra Pradesh was originally started in the year 1959. The Office was originally designated as Agent to the Government of Andhra Pradesh at Delhi. The designation has been subsequently changed as Special Commissioner to the Government of Andhra Pradesh. The functions and responsibilities of the Special Commissioner are:

1. to keep in close touch with the Central Government and pass on useful information about prospective developments of importance, particularly in regard to plan schemes to this Government?

2. to follow up action initiated by this Government;

3. to represent officers of this Government at meetings, conferences and committee work at New Delhi with the assistance of a brief;

4. to keep this Government informed of the visits of foreign technical teams,representatives of international organisations and foreigners of importance with whom direct contact may possibly help the industrial and economic, development or other interests of this State:

5. to look after the intersts generally of this Government in so far as they are affected by activities of the Union Government and all India Organisations with economic, social and similar non-political objectives; and

6. To act as Agent to this Government in all miscellaneous matters where so specifically instructed by any department of this Government.

In order to enable the said officer to be in contact with the State Government and for quick transmission of messages a Telex machine has been installed in his office at Delhi and also in the General Administration Department at Hyderabad.

No. 252—SECRETARIAT—GENERAL SERVICES—(C) OTHER OFFICES (v) ESTATE OFFICER

(Rs. 1,84,000)

The office of the Estate Officer, Hyderabad and Secunderabad was created in 1965 under the control of General Administration Department. Prior to this, most of the posts now in the office of the Estate Officer were in existence in the Office of the Superintending Engineer, P.W.D, (R.& B.). The office of the Estate Officer consists of two units, namely, Rent Collection Unit and Eviction, Unit. The Rent Collection Unit is responsible for watching the recovery of rents for Government quarters and buildings in Hyderabad and Secunderabad and maintaining the accounts relating thereto, while the Eviction Unit looks after the eviction of unauthorised occupants from Public (Govt.) premises as well as from private buildings allotted by Government. There are about 3,595 Govt. quarters and buildings, residential and non-residential, in the charge of the Estate Officer, Hyderabad. The Estate Officer has to ensure the prompt recovery of rent every month, for these quarters and buildings.

On the eviction side, the Estate Officer, has to attend to requests for eviction of unauthorised occupants from Govt. buildings not only in the control of G. A. D. but also of other departments in addition to eviction of unauthorised occupants from private buildings allotted by Govt. The number of cases referred to the Estate Officer for eviction in 1973, was 235.

The nature of work in the Office of the Estate Officer, is such that it will only increase as time passes. As there are about 3,595 Govt. quarters and buildings in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad, it is necessary for one office to look after the matters relating to recovery of rents of these Govt. buildings, and eviction of unathorised occupants. Hence there is imperative need for the continuance of the office of the Estate Officer for Hyderabad and Secunderabad.

265 OTHER ADMINISTRATIVE SERVICES - (a) VIGILANCE ANDHRA PRADESH VIGILANCE COMMISSION.

(Rs. 1,91,500)

Pursuant to the recommendations of the Santhanam Committee on Prevention of Corruption and broadly based on the pattern of the Central Vigilance Commission, the State Govt. set up a One-Member Commission in 1964 with a retired judge of the High Court as the first Vigilance Commissioner. The present Vigilance Commissioner, a retired Member of the Indian Civil Service assumed office on the 11th April, 1974

The Vigilance Commission has jurisdiction throughout the State to make or cause an enquiry to be made either through the departments or the Anti-Corruption Bureau, into any complaint of corruption, lack of integrity, misconduct or other kinds of malpractices, or misdemeanour on the part of the public servants (including the Members of the All India Services). It receives the reports of enquiries conducted by the departments and the Anti-Corruption Bureau and advises the Govt. as to the further action to be taken, *viz.*, launching of criminal prosecution, enquiry by the Tribunal for Disciplinary Proceedings or departmental action. It also considers the reports of the Tribunal for Disciplinary Proceedings and advises the Govt. regarding the further action to be taken both before the Govt. arrive at a provisional concession as to the penalty to be imposed and also after the receipt of final representation of the charged officer but before the actual imposition of the penalty. It also tenders its advice in regard to procedures and other connected matters.

As contemplated under the Scheme of the Vigilance Commission, Chief Vigilance Officers were appointed in all the Secretriat Depts. and the duties of the Chief Vigilance Officer and the Organisation and methods Officer have been combined in one and the same officer in each department of the Secretariat. The Collectors have been designated as Chief Vigilance Officers for their jurisdiction and Vigilance Officers have been appointed in the offices of the Heads of Departments.

In conformity with sub-clause (*xiii*) of Clause 6 of the Scheme of the Andhra Pradesh Vigilance Commission, the reports of the Commission are being placed on the Table of both the Houses of the State Legislature.

During the period from 1st April, 1972 to the 31st March, 1973, the Commission received 197 complaints. There were 228 cases relating to complaints of the previous years. Thus, a total number of 425 complaints were dealt with during the period. During the period, the Commission advised the Government for launching of

criminal prosecution in respect of 7 trap cases and 6 other cases. During the period the Anti-Corruption Bureau submitted final reports of regular enquiries in 121 cases and the commission advised the Govt. for enquiry by the Tribunal for Disciplinary Proceeding in 23 cases, departmental enquiry in 58 cases. Exoneration was advised in 33 cases. The Anti-Corruption Bureau sent reports of preliminary enquiries in 120 cases and the Chief Vigilance Officers/Departments in 114 cases. The Anti-Corruption Bureau was directed by the Commission to conduct regular enquiries in 57 cases and in 112 cases the concerned departments were advised to drop further action. In one case the Commission advised the Government to place the accused officer on his defence before the Tribunal for Disciplinary Proceedings and so take departmental action in 36 cases. In 5 cases the Commission advised the Government to entrust the cases to the Crime Branch, C.I.D for investgation and in one case criminal prosecution was advised. During the period the Commission received 73 reports of enquiries conducted by the tribunal for disciplina-y proceedings and there were 20 reports pending consideration. The Commission tendered advice in all the cases except 15 which we pending consideration in the Commission on 1st April 1973.

The Seventh Annual Report of the Andhra Pradesh Vigilance Commission for the period from 1st April 1971 to 31st March 1972 was laid on the Table of the House (Assembly) on 27th March 1974 and (Council) on 26th March 1974. The Eighth Annual report of the Andhra Pradesh Vigilance Commission for the period from 1st Apirl 1972 to 31st March 1973 has been sent to the Secretary, State Legislature Department. with a request to place it on the Table of both the Houses of the Legislature during the Budget Session.

265. Other administrative services—(*b*) civil defence—(*i*) Civil Defence and Emergency Training Institute and (*ii*) Civil Defence Organisation.

(Rs. 2,89, 400)

(*i*) *Civil Defence and Emergency Training Institute Hyderabad,*— The Civil Defence and Emergency Relief Training Institute, Hyderabad was established in 1963 in the wake of the Chinese aggression, with the object of imparting Instructors' Course Training in Civil Defence and Emergency Relief to officers and staff of the State and Central Government departments Public and Private Undertakings and other social welfare organisations. The training is imparted for a period of 30 days for about 30 officers in each batch. The trained instructors, in their urn, are required to train volunteers to man civil defence and

emergency relief services in times of need at the required places in the State. So far training has been imparted to 2,522 officers in 99 batches.

A Civil Defence Training Centre has also been established in 1967 for imparting civil defence training to the public specially the Home Guards, in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. The estimated expenditure on the Institute etc is Rs. 2,39,500 /- and the expenditure on authorised items is sharable between the State Government and the Central Government on 50:50 basis.

(*ii*) *Civil Defence Organisation, Visakhapatnam*,–The Government of India have declared Visakhapatnam as Category II Civil Defence town in this State. It is qualified for implementation of partial Civil Defence measures comprising six services, *viz.*, Headquarters warden, Casualty, Communications, Fire-fighting and Training Services. The Collector, Visakhapatnam, who is the Controller of Civil Defence for Visakhapatnam District, has been taking all steps to train the required number of volunters to man the said services and also for other services wherever found necessary.

As in the case of the twin cities, there is a Civil Defence Training Centre at Visakhapatnam also for imparting Civil Defence training to the public of the town. The estimated expenditure on the Civil Defence Organisation etc., at Visakhapatnam is Rs. 36,700. The expenditure on the Civil Defence Organisation is sharable between the State Government and Central Government on 50:50 basis.

Plan scheme:

296. SECRETARIAT ECONOMIC SERVICES (RS. 6.00 LAKHS)

State Planning Board and the Planning and Development Committees for the three regions.

In the States draft Fifth Plan an allocation of Rs. 50 00 lakhs is made for taking up schemes to strengthen the Planning Machinery in the State in keeping with the recommendations of the Planning Commission, Administrative Reforms Commission and the thinking of the State Government itself in this regard. The strengthening of the Planning machinery would primarily involve building up the technical expertise in preparing long term perspective plans' project formulation, project evaluation estimating Manpower and Employment, Monitoring the Plan progress and in the preparation of regional plans. The building up of the technical expertise will have to be at three levels *viz.*, State level, Departmental level and the District level.

Keeping the above considerations in view, the State Government sent proposals to the Planning Commission in June 1973 for strengthening of the Planning machinery in the State. The broad features of the set up envisaged in the above scheme was that there will be a Planning Board with two wings-a board wing and a Secretariat wing and that the strengthening of the Planning Machinery would involve primarily the building up of technical expertise of the Planning Board The Planning Board was to have 5 divisions *viz.*, Perspective Planning and Economic Analysis Division, Project Evaluation Division, Project Formulation and Monitoring Division, Manpower and Employment Division and Regional and District Planning Division. The Planning Commission while broadly agreeing with the above proposals of the State Government have also made certain suggestions. They have also agreed to bear 2/3rds of the costs of strengthening of the the Planning machinery at the State level. The question of strengthening of the Planning Machinery in the State is separately under the consideration of the State Government.

A sum of Rs. 6.00 lakhs has been proposed in the Plan budget for 1974-75 for State Planning Board and the Planning and Development Committees constituted for the three regions. Of this a sum of Rs. 4.22 lakhs is provided towards salaries, Rs. 0.54 lakh towords Travelling Expenses and Rs. 1.24 lakhs towards Office Expenses. A brief note on these items is given below.

Salaries:

According to the scheme for strengthening of Planning Machinery as approved by the Planning Commission the total cost on salaries and usual allowances came to Rs. 10 19 lakhs, However, a sum of Rs. 4.10 lakhs is povided in the budget for the current year as the actual appointments would be phased over a period of the time depending upon the pace of implementation of the scheme and availability of experienced personnel.

Travel Expenses:

As the Honourable members are aware each of the Planning and Development Committees constituted for Coastal Andhra, Rayalaseema and Telangana regions consists of 20 members drawn from both the Houses. Towards payment of travelling allowance and daily allowance to the members of these Committees as also the State Planning Board a sum of Rs. 0.54 lakh is provided.

Office Expenses:

In case it is decided to constitute a separate Planning Board Wing in order to provide for the purchase of furniture, typewriting machines, Gestex machine, Roneo machine and computors, etc., a provision of Rs. 1.24 lakhs has been made in the budget.

అనుబంధము

సభాపతి మహోదయా !

గౌరవనీయులైన శాసనసభ సభ్యుల పరిశీలన నిమిత్తం II, IV, V నెంబరు డిమాండులను ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

సభ వారికి సమర్పించిన సవివరమైన బడ్జెటు అంచనాలలో II, IV, V, నెంబరు డిమాండ్ల పై కాలు పొందుపరచబడ్డాయి. అవి గవర్నరును, వారి సిబ్బందికి, మంత్రులకు, సచివాలయ శాఖలకు, శాఖాధిపతుల క్రింద వున్న కొన్ని శాఖలకు, అనుబంధ కార్యాలయాలకు చెందిన ఖర్చులకు సంబంధించినట్టివి

వివిధ శాఖలకు చెందిన విధానాలను ఆయా శాఖల మంత్రులు తమ డిమాండ్లను ప్రతిపాదించేటప్పుడు వివరించగలరనే సంగతి సభ వారికి తెలుసును.

సాధారణ పరిపాలనశాఖను గురించి, దాని పరిపాలన నియంత్రణ క్రింద ఉన్న ఈ క్రింది శాఖలను గురించి నేను వివరిస్తాను.

1. ఆంధ్ర ప్రదేశ పబ్లికు సర్వీసు కమీషన్.
2. ఆంధ్ర ప్రదేశ విజిలెన్స్ కమీషన్.
3. క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు.
4. అవినీతి నిరోధక శాఖ.
5. ప్రభుత్వ గృహాలశాఖ.
6. క్రొత్త ఢిల్లీలోని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక కమీషనరు.

డిమాండు నెంబరు_II

పెద్ద పద్దు నెం. 212—గవర్నరు రాష్ట్ర అధిపతి :

గవర్నరు పదవి భారత రాజ్యాంగంలోని 153 వ అనుచ్ఛేదాన్ని అనుసరించి ఏర్పాటు చేయబడింది. గవర్నరు అద్దె చెల్లించనవసరం లేకుండ తమ అధికార నివాసాన్ని ఉపయోగించుకోవడానికి, పార్లమెంటు శాసనంద్వారా నిర్ణయించే జీత భత్యాలను పొందడానికి, విశేష అధికారాలు కలిగివుండటానికి ఆయనకు హక్కు ఉన్నదని 158 వ అనుచ్ఛేదంతో నిబంధించబడివున్నది.

1956, రాష్ట్ర పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టములోని 78 వ విభాగము క్రింద రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన 1957, రాష్ట్ర పునర్వ్యవస్థీకరణ (గవర్నరు భత్యాలు, విశేషాధికారాలు). ఉత్తరువు గవర్నరుకు, ఆయన సిబ్బందికి సమకూర్చవలసిన ఖర్చు పద్దులను నిర్దిష్టపరుస్తున్నది. వాటికోసం, 1974-75 బడ్జెటు అంచనాలలో ఈ క్రిందివిధంగా కేటాయింపులు చేయబడినాయి :

		రూ.
గవర్నరు జీతం	... ...	59,400 (స్వచ్ఛందంగా తగ్గించుకున్న మొత్తం పోను)
గవర్నరు సచివాలయ సిబ్బంది	... ...	1,52,200
గవర్నరు సిబ్బంది, ఆయన ఇంటి సిబ్బంది	...	2,38,400
కాంట్రాక్టు భత్యాల నుంచి ఖర్చు	... ...	1,07,200
పర్యటన ఖర్చులు లేదా స్టైండింగులు	...	1,06,100
గవర్నరుకు, ఆయన కుటుంబానికీ, సిబ్బందికీ వైద్య సదుపాయాలు	... ...	68,000
వినోద, అతిథి సత్కారాల ఖర్చులు...	...	23,000
	మొత్తం...	7,54,300

1957, రాష్ట్రపతి పునర్వ్యవస్థీకరణ (గవర్నరు భత్యాలు, విశేషాధికారాలు) ఉత్తరువును, భారత రాజ్యాంగంలోని 202 (3) (ఎ) పరిచ్ఛేదాన్ని పురస్కరించుకొని నిరుడు అంటే 1973-74 లో అయిన ఖర్చును దృష్టిలోకి తీసుకొని పై కేటాయింపు చేయబడింది. ప్రతి రాష్ట్రపు విస్తీర్ణం, జనాభా మొదలైనవాటిని దృష్టిలోకి తీసుకొని గవర్నరు భత్యాల, విశేషాధికారాల ఉత్తరువుక్రింద రాష్ట్రపతి ఈ కేటాయింపులను నిర్ణయించి ఉండడంచేత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాటిని మార్చడానికి వీలులేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజభవనం విషయంలో చేసిన కేటాయింపులు గవర్నరు భత్యాల, విశేషాధికారాల ఉత్తరువులో నిర్ణయించిన పరిమితులకు మించలేదు. గవర్నరు తమ జీతం నుంచి ఏడాదికి రూ. 6,600 మొత్తాన్ని స్వచ్ఛందంగా తగ్గించుకున్నారు.

213. మంత్రులు (రూ. 15,75,000లు)

(ఎ) మంత్రులు, డిప్యూటీ మంత్రుల జీతాలు.
(బి) పర్యటన ఖర్చులు.
(సి) ఇతర ఖర్చులు.

డిమాండు నెం. II

213—మంత్రిమండలి—సి. – ఇతర ఖర్చు:

26—ఇతర చార్జీలు.

(ఖర్చు రూ. 2,76,000)

మంత్రుల నివాస గృహాలకోసం అద్దెకు తీసికొని కేటాయింపు చేయబడిన ప్రయివేటు భవనాల అద్దెలు, మరమ్మతులు, మార్పులు వగైరాలమీద అయ్యే వ్యయం ఈ పద్దు క్రింద వ్రాయబడుతున్నది.

అనుబంధము V

252. సచివాలయం-సాధారణ సర్వీసులు (రూ. 6,84,800 లు)

(ఎ) సచివాలయము.

(ii) మంత్రుల ఆంతరంగిక సిబ్బంది.

I జీతాలు. 3. ప్రయాణ ఖర్చులు. 4 కార్యాలయపుఖర్చులు.

276. సచివాలయము-సాంఘిక, సామాజిక సర్వీసులు (రూ. 4,94,500లు).

(ఎ) సచివాలయము (iv) మంత్రుల ఆంతరంగిక సిబ్బంది I. జీతాలు

3. ప్రయాణ ఖర్చులు 4. కార్యాలయ ఖర్చులు.

296. సచివాలయము-ఆర్థిక సర్వీసులు (రూ. 5,53,400 లు)

(vi) మంత్రుల ఆంతరంగిక సిబ్బంది (I) జీతాలు. 3. ప్రయాణ ఖర్చులు. 4. కార్యాలయ ఖర్చులు.

పైన తెలిపిన ఖాతా పద్దులక్రింద కేటాయించిన మొత్తాలలో మంత్రుల జీత భత్యాలు, వారిక్రింద పనిచేస్తున్న ఆంతరంగిక సిబ్బంది జీతభత్యాలపై అయ్యే వ్యయం, పర్యటన ఖర్చులు. ఆదాయపు పన్ను మొదలయినవి చేరును

మంత్రుల జీతభత్యాలు, రాష్ట్ర శాసన మండలి ఆయా సమయాలందు నిర్ణయించు రీతిగా వుండవలెనని భారత రాజ్యాంగంలోని 164 వ అనుచ్ఛేదము నిబంధిస్తున్నది. సవరించబడిన 1953, ఆంధ్రప్రదేశ వేతనాల చెల్లింపు, అనర్హతల తొలగింపు చట్టం మంత్రుల జీతభత్యాల తొలగింపును గురించి నిబంధిస్తున్నది ప్రతి మంత్రికి ఒక గెజిటెడు ప్రయివేటు సెక్రటరీ, ఇద్దరు నాన్ గెజిటెడు పర్సనలు అసిస్టెంట్లు ఉండవచ్చును.

252. సచివాలయము-సాధారణ సర్వీసులు :

(ఎ) (i) సాధారణ పరిపాలన శాఖ (ఓటు చేసినది రూ. 35,50,700 లు)

సాధారణ పరిపాలన శాఖకు చెందిన అధికారుల, సిబ్బంది జీతభత్యాలు. కంటింజెన్సీలు, టెలిఫోను ఖర్చులు, ఇతర కంటింజెంటు ఖర్చులు ఈ పద్దు క్రింద కేటాయింపులో చేరిఉన్నాయి. సర్వీసు విషయాలు, వ్యవస్థీకరణకు, కార్య విధానాలకు సంబంధించిన పని, రాష్ట్రంలోని న్యాయమూర్తులు, ఐ.ఎ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. అధికారులకు సంబంధించిన సిబ్బంది విషయాలు, శాంతి భద్రతలు, రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ, దక్షిణ రాష్ట్రాల మండలి, జాతీయ సమైక్యత, విజిలెన్సు కమిషను అధికార భాషకు సంబంధించిన పని, రాష్ట్రంలోని అల్పసంఖ్యాక భాషా వర్గాలవారికి రక్షణలు-ఇవి సాధారణ పరిపాలన శాఖ ముఖ్యంగా నిర్వహించే పనులు,

అధికార భాష

1956, ఆంధ్రప్రదేశ అధికార భాష చట్టం ఆమోదించబడిన పిమ్మట తాలూకా స్థాయియందు వ్యవసాయం, పశుపోషణ, చీఫ్ ఇంజనీరు (రోడ్లు, భవనాలు) వాణిజ్య పన్నులు, సహకారం, విద్య, ఆబ్కారీ, మద్య నిషేధం మున్నగు శాఖల నియంత్రణ క్రింద గల కొన్ని కార్యాలయాల్లో శాసనేతర ప్రయోజనాల నిమిత్తం నిర్ణయించిన తేదీనుండి ఇంగ్లీషుకు బదులుగా తెలుగు భాషను వాడాలని ప్రభుత్వం ఆయా సమయాలందు ఉత్తరువులు జారీ చేస్తూవుంది.

2. విద్యామంత్రి అధ్యక్షత క్రింద 1967 లో ప్రభుత్వం నియమించిన అధికార భాషా సమీక్షాసంఘం రానున్న రెండు సంవత్సరాల్లో జిల్లా స్థాయిలోను రానున్న అయిదు సంవత్సరాల్లో రాష్ట్రి స్థాయిలోను రాష్ట్రి ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నింటిలో క్రమంగా అధికారభాషగా తెలుగు విస్తరింపజేయాలని సిఫారసు చేసింది. జిల్లా స్థాయిలో అధికార భాషగా తెలుగును విస్తరింపజేసే విషయాన్ని పరిశీలించడం జరిగింది. జిల్లా స్థాయియందు, పశుపోషణ, వ్యవసాయం, విద్య, దేవాదాయాల శాఖల కార్యాలయాలలోను, జిల్లాపరిషత్తుల (జిల్లా పరిషత్తులలో కొన్ని అంశాలకు సంబంధించిన మాత్రమే.) లోను శాసనేతర ప్రయోజనాలకోసం సాధారణ ప్రజానీకంతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపడంకోసం తెలుగు ప్రయోజనాన్ని విస్తరింపజేస్తూ 1971 లో, 1972–73 లో ఉత్తరువులు జారీ చేయబడ్డాయి.

3. తాలూకా, అంతకు క్రిందిస్థాయిలలో గలప్రభుత్వశాఖల కార్యాలయాల్లో 24—3—74 తేదీనుండి ఇంగ్లీషుభాషకుకూడా తెలుగుభాషను ఈ క్రింది అధికార కార్యాల నిమిత్తం ఉపయోగించాలని ఆదేశిస్తూ ప్రభుత్వం 20—3—74 తేదీ గల సాధారణ పరిపాలన శాఖ జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 200 లో ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

(ఎ) అటువంటి ఒక కార్యాలయం నుండి మరొక కార్యాలయానికి శాసనేతర కార్యాల విషయంలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరపడం ;

(బి) సాధారణ ప్రజానీకంతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపడం ;

4. జిల్లా స్థాయిలోను రాష్ట్రిస్థాయిలోను అధికార భాషగా తెలుగును క్రమంగా విస్తరింపజేసే వుద్దేశంతో ప్రభుత్వం యీ క్రిందివాటికి సంబంధించి సిఫారసులు చేయడంకోసం అధికారభాష కమీషనును నియమించింది.

(ఎ) రాష్ట్రి అధికార ప్రియోజనాల నిమిత్తం తెలుగు భాషను క్రమంగా ఉపయోగించడం :

(బి) రాష్ట్రి అధికార ప్రయోజనాలు అన్నింటి విషయంలోగాని, కొన్నింటి విషయంలోగాని ఇంగ్లీషు భాష ఉపయోగంపై నిర్బంధాలు విధించడం :

(సి) (i) రానున్న అయిదు సంవత్సరాలలో రాష్ట్ర స్థాయిలోను, జిల్లా స్థాయిలోను అధికార భాషను క్రమంగా అమలుపరచే నిమిత్తం తగినంత మంది తెలుగు టైపిస్టులకు శిక్షణ ఇవ్వడం ;

(ii) ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ఉపయోగించడానికిగాను కావలసినన్ని తెలుగు టైపురైటర్లను సేకరించడం ;

(iii) కోర్టులలో కూడా అధికార భాషను అమలుపరచేటందుకు అవసరమైన శాసనాలను అనుసరించడం ;

(iv) తెలుగురాని సిబ్బందికి తెలుగులో నోటింగు, డ్రాఫ్టింగులలో శిక్షణను ఇవ్వడం ;

(v) ప్రభుత్వ ముద్రణాలయాలలో లినో టైపు మిషిన్లను ఏర్పాటు చేయడం.

ప్రభుత్వం ఆమోదించిన కీబోర్డుగల తెలుగు టైపురైటర్లపై ఇప్పుడున్న ఇంగ్లీషు టైపిస్టులకు శిక్షణను ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం శిక్షణ తరగతులను ఏర్పాటు చేసింది. తరగతులను ఏర్పాటు చేయడానికి, టైపిస్టులకు శిక్షణను ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఇటీవలే ఉత్తర్వులు జారీచేసింది.

5. జిల్లా స్థాయిలోను, రాష్ట్ర స్థాయిలోను తెలుగును విస్తరింపచేయడానికి పూర్వం వీలయినన్ని తెలుగు టైపురైటర్లను సేకరించడం, ఎక్కువ మంది ఇంగ్లీషు టైపిస్టులకు శిక్షణనిచ్చే విషయాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. దైనందిన వాడకంలో ఉన్న మాన్యువల్లు, కోడులు ముఖ్యమైన వాటిని తెలుగులోనికి అనువదించే విషయాన్ని కూడ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

6. అధికార భాష కమీషను నివేదిక అందిన మీదట జిల్లా స్థాయి, రాష్ట్ర స్థాయిలలోగల ప్రభుత్వ శాఖలు అన్నింటిలో అధికార భాషగా తెలుగు విస్తరింపజేసేందుకు సాధ్యమైనన్ని చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వానికి వీలుపడగలదని ఆశించబడుతున్నది

డిమాండు నెం. IV

215. ఎన్నికలు (రూ. 27,73,000)

ఈ డిమాండు క్రింద కేటాయింపు ఎక్కువగా ఈ క్రింది పద్దులపై ఖర్చుకు వర్తిస్తుంది:

(i) సాధారణ పరిపాలన శాఖలో వున్న ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి కార్యాలయంలోని అధికారులు, సిబ్బంది, జిల్లాలలోని ఎన్నికల సిబ్బందికి వేతనం, భత్యాలపై ఖర్చుకు, కంటింజెన్సీలకుగాను రూ. 18,97,200 లు మొత్తం కేటాయింపు చేయబడింది. ఈ ఖర్చును రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు చెరిసగం భరిస్తాయి.

(ii) (ఎ) ఎన్నికల కమీషను వేరొక విధముగా ఆదేశించిననే తప్ప 1950 ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టపు 21 (2) విభాగం క్రింద లోక్‌సభకు లేక రాష్ట్ర ఉభయ శాసనసభకు జరిగే ప్రతి సాధారణ ఎన్నికకు ముందుగాను నియోజక వర్గమునకు కేటాయింపు చేసిన స్థానంలో ఏర్పడిన యాదృచ్ఛిక ఖాళీని భర్తీ చేయ

డానికి జరిగే ప్రతి ఉప ఎన్నికకు ముందుగాను ప్రతి నియోజకవర్గముయొక్క ఎన్నికల జాబితా సవరించవలసి వుంటుంది. ఎన్నికల కమీషను ఆదేశాలను అనుసరించి ఎన్నికల జాబితా సమగ్రంగా లేక సంగ్రహంగా ప్రతి యేటా సవరించబడుతుంది. 23–4–1974 తేదీన ఈ క్రింది శాసనసభ నియోజకవర్గాలకు ఉప ఎన్నికలను నిర్వహించడం జరిగింది :

75. జగ్గయ్యపేట.
84. ఉయ్యూరు.
135. కాళహస్తి.
146. చిత్తూరు.
151. రాజంపేట.
194. అలంపూరు.
241. లక్సెట్టిపేట.
283. రామన్నపేట.

రూ. 2,30,000 ల కేటాయింపులో పై 8 శాసనసభా నియోజకవర్గాల ఎన్నికల జాబితాల సవరణ, ముద్రణకయ్యే ఖర్చు చేరుతుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ ఖర్చును సమానంగా భరిస్తాయి.

(బి) 15-6-1974 తేదీన ఈ క్రింది స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గాలనుండి శాసన పరిషత్తుకు ద్వైవార్షిక ఎన్నికలు నిర్వహించబడ్డాయి.

1. శ్రీకాకుళం స్థానిక సంస్థలు (శ్రీకాకుళం జిల్లా)
2. విశాఖపట్నం స్థానిక సంస్థలు (విశాఖపట్నం జిల్లా)
3. నల్గొండ స్థానిక సంస్థలు (నల్గొండ జిల్లా)
4. నిజామాబాదు స్థానిక సంస్థలు (నిజామాబాదు జిల్లా)
5. ఆదిలాబాదు స్థానిక సంస్థలు (ఆదిలాబాదు జిల్లా)
6. కరీంనగర్ స్థానిక సంస్థలు (కరీంనగర్ జిల్లా)
7. వరంగల్లు స్థానిక సంస్థలు (వరంగల్లు జిల్లా)

7-7-1974 వ తేదీన ఈ క్రింది పట్టభద్రుల ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గాలనుండి శాసన పరిషత్తుకు ద్వైవార్షిక ఎన్నికలను నిర్వహించడం జరిగింది :

1. సర్కారుల ఉత్తర పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం.
2. సర్కారుల కేంద్ర పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం.
3. సర్కారుల దక్షిణ పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం.
4. సర్కారుల ఉత్తర ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం.
5. సర్కారుల కేంద్ర ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం.

6. కృష్ణా ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం.

7. గుంటూరు ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం.

రూ. 17,500 ల కేటాయింపులో పై నియోజక వర్గాలకు చెందిన ఎన్నికల జాబితాల సవరణ, ముద్రణకయ్యే ఖర్చు చేరుతుంది. ఈ ఖర్చును పూర్తిగా రాష్ట్రప్రభుత్వమే భరిస్తుంది.

(iii) 1974 లో లోక్‌సభకు జరిగిన సాధారణ ఎన్నికలకు సంబంధించిన బిల్లుల పైన ఖర్చును భరించవలసి గాను డిపార్టుమెంటుకు ఎన్నికల నిర్వహణకు చార్జీల క్రింద రూ. 21,000 ల మొత్తం కేటాయించబడింది. బిల్లులు యింకా అపరిష్కృతంగానే ఉన్నాయి. ఈ ఖర్చును భారత ప్రభుత్వము పూర్తిగా భరిస్తుంది.

(iv) పైన (ii) (ఎ) లో పేర్కొన్న 8 నియోజకవర్గాలకు ఉప ఎన్నికలు నిర్వహించబడినాయి. ఈ ఉప ఎన్నికల నిర్వహణ కయ్యే ఖర్చు రూ. 3,15,200 ల కేటాయింపులో చేరుతుంది. ఈ ఖర్చును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా భరిస్తుంది.

(v) రూ. 2,85,300 ల కేటాయింపుపై (ii) (బి) లో పేర్కొన్న పరిషత్తు నియోజకవర్గాల ద్వైవార్షిక ఎన్నికల నిర్వహణ కయ్యే ఖర్చుకు ఉద్దేశించబడింది. ఈ ఖర్చును పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.

డిమాండు నెం. V

251. ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లికు సర్వీసు కమీషను

(వార్జిచేసినది...రూ. 13,12,000)

ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లికు సర్వీసు కమీషను భారత రాజ్యాంగంలోని నిబంధనల ననుసరించి ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇందులో ఒక చైర్మను, ముగ్గురికి మించని సభ్యులు, సహాయక సిబ్బంది ఉంటారు.

2. కమీషను ఈ దిగువ తెలిపిన ముఖ్య కర్తవ్యాలు నిర్వహిస్తుంది.

(i) రాష్ట్ర సర్వీసులకు నియామకం చేసే నిమిత్తం పరీక్షలు నిర్వహించడం :

(ii) సివిలు సర్వీసులలో నియామక పద్ధతులకు, సివిలు సర్వీసులలోను ఉద్యోగాలలోను నియామకాలు చేయడంలో పాటించవలసిన సూత్రాలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను గురించి, నియామకాలకు, ప్రమోషన్లకు, ఒక సర్వీసు నుండి మరొక సర్వీసుకు బదిలీలకు, అట్టి నియామకాలకు, ప్రమోషన్లకు లేక బదిలీలకు అభ్యర్థుల అర్హతల గురించి సలహా ఇవ్వడం రాజ్యాంగం క్రింద చేసిన నిబంధనల ద్వారా కమీషను

యొక్క పరిధి నుంచి మినహాయించిన మేరకు తప్ప ప్రభుత్వోద్యోగికి సంబంధించిన క్రమశిక్షణ విషయాలన్నిటి పైన, వాటికి సంబంధించిన విజ్ఞప్తులు లేక అర్జీలు మొదలగు వాటి పైన సలహాలివ్వటం.

3. ఈ కమీషను హైదరాబాదు కేంద్రంలో పరీక్షలు జరపడంలో యూనియన్ పబ్లికు సర్వీసు కమీషను, జాతీయ రక్షణ అకాడమీకి తోడ్పడుతుంది. వివిధ శాఖలలో పని చేసే ఉద్యోగులకు శాఖీయ పరీక్షలు జరుపుతుంది. పబ్లికు సర్వీసుల ప్రమాణాన్ని, నైతిక స్థాయిని కాపాడడానికి అది న్యాయంగాను, నిష్పక్షపాతంగాను వ్యవహరిస్తుంది.

252. సాధారణ పరిపాలన సర్వీసులు, సచివాలయ సాధారణ సర్వీసులు—(సి) ఇతర కార్యాలయాలు.

(II) క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు

(ఓటుచేసినది....రూ. 2,35,700)

1947, అవినీతి నిరోధక చట్టం లోని 5 (1) వ విభాగంలో నిర్వచించబడిన విధంగా ప్రభుత్వోద్యోగులపై "దుష్ప్రవర్తన" ఆరోపణలను గురించి ఆ విభాగం యొక్క (సి) క్లాజు లేక (డి) క్లాజులో తెలిపిన నేరములను చేయుటకు జరిగిన ఏదేని ప్రయత్నముతో సహా పబ్లికు సర్వీసులకు రాష్ట్రం యొక్క వ్యవహారాలకు సంబంధించిన పదవులకు నియమింపబడిన వ్యక్తుల నడవడిని క్రమపరచుటకు భారత రాజ్యాంగం లోని 309 వ పరిచ్ఛేదకుల యొక్క మినహాయింపు నిబంధన క్రింద చేసిన నియమావళికి బుద్ధిపూర్వకముగా జరిపిన ఉల్లంఘనలను గురించి విచారించేందుకు 1960, ఆంధ్రప్రదేశ సివిలు సర్వీసులు (క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు) చట్టం క్రింద ఈ క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ ట్రిబ్యునలు దిగువ తెలిపిన కేసుల విషయంలో చర్య తీసుకుంటుంది :

(1) నెలకు రూ. 200 లు అంతకుమించి వేతనం తీసుకునే ప్రభుత్వోద్యోగులకు సంబంధించి దుష్ప్రవర్తనతో కూడుకొన్న కేసులు ;

(2) ట్రిబ్యునలు విచారణ చేయాలని ప్రభుత్వం భావించే ఏదైనా ఇతర దుష్ప్రవర్తన కేసు లేక కేసుల తరగతి.

2. ట్రిబ్యునలు ప్రభుత్వం తనకు పంపిన కేసులను గురించి విచారణజరిపి, పై చట్టం క్రింద రూపొందించబడిన 1961, ఆంధ్రప్రదేశ సివిలు సర్వీసుల (క్రమశిక్షణ, వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు) నియమావళిలో నిర్ణయించిన విధంగా తదుపరి చర్యకోసం ప్రభుత్వానికి తమ నివేదికను సమర్పిస్తుంది.

3. అయితే న్యాయపాలన శాఖలో ఉత్పన్నమయ్యే కేసులు మాత్రం ఈ ట్రిబ్యునలుకు పంపబడవు. అధికారుల దుష్ప్రవర్తన అభియోగములను గురించి ఈ ట్రిబ్యునలు దర్యాప్తు చేసేమేరకు శాఖాధిపతులు ఆ కేసులగురించి

విచారణ జరపవలసిన అవసరం ఉండదు. ట్రిబ్యునలు ద్వారా విచారణ నిష్పక్షపాతంగా వుండడమే కాకుండా విచారణ సాకల్యంగాను, ఏకరీతిగాను జరుగుతుంది.

4. ట్రిబ్యునలులో 1973 జనవరి, 1 వ తేదీనాటికి 191 కేసుల విచారణ పెండింగులో ఉన్నది. 1973 లో విచారణ జరిపి నివేదికలు పంపే నిమిత్తం 49 కేసులు ట్రిబ్యునలుకు పంపబడ్డాయి. ట్రిబ్యునలు 96 కేసుల్లో విచార పూర్తిచేసి తదుపరి చర్యకోసం తన నివేదికలను ప్రభుత్వానికి పంపింది. అవినీతి నిరోధక శాఖను విస్తృతపరచి దాని కార్యాలయాలను జిల్లాలలో కూడ ఏర్పాటు చేయడంతో ఈ ట్రిబ్యునలుకు పంపబడుతున్న కేసులసంఖ్య పెరుగుతూ వున్నది. అందువలన ఈ ట్రిబ్యునలును కొనసాగించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

252. సాధారణ పరిపాలన సర్వీసులు—సచివాలయ సాధారణ సర్వీసులు (సి) ఇతర కార్యాలయాలు.

(I) అవినీతి నిరోధక శాఖ

(ఓటుచేసినది—రూ. 20,36,700)

పరిపాలనలో పెరిగిపోతున్న అవినీతిని కట్టుదిట్టంగా అరికట్టడానికి, పరిపాలనలో నైతిక స్థాయిని పెంపొందించడానికి గాను అవినీతి నిరోధక శాఖ 1961 జనవరి 2వ తేదీన ఏర్పాటు చేయబడింది. అది ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి ప్రత్యక్ష నియంత్రణక్రింద పని చేస్తుంది.

1973—74లో అవినీతి నిరోధకశాఖ ప్రభుత్వఉద్యోగులపై అవినీతి, దుష్ప్రవర్తనకు సంబంధించిన ఆరోపణలుగల 2075 అర్జీల విషయంలో చర్య తీసుకున్నది. ఈ అర్జీలు పలువిధాలుగా వున్నాయి. లంచాలను కోరడం వాటిని అంగీకరించడం, లంచాలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నించడం, ప్రేరేపించడం, అంతస్తుకు మించి అధిక ఆస్తులు కలిగి వుండటం, కాంట్రాక్టర్లకు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు చేకూర్చడం, ప్రభుత్వానికి నష్టం కలిగించడం, ప్రభుత్వ నిధులు, స్టోర్లను దుర్వినియోగం చేయడం, దురుపయోగం చేయడం, మున్నగునవి వీటిలో చేరుతాయి. వాణిజ్య పన్నులు, పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ. పోలీసు, రెవిన్యూ, అబ్కారీ, వైద్య ఆరోగ్య సర్వీసులు, పంచాయితీరాజ్ శాఖలు, ఉపాధి కల్పన కార్యాలయాలు, పాఠ్యగ్రంధాల ముద్రణాలయం మున్నగునట్టి కొన్నిశాఖలలో అవినీతికి పాల్పడిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. పబ్లిక్‌సర్వీసుల నుండి అవినీతిని నిర్మూలించేందుకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలన్నిటిని పరిశీలిస్తున్నది. అవినీతి నిరోధకశాఖ అవినీతిపరులైన ప్రభుత్వోద్యోగులను పన్నుగడ ద్వారా పట్టుకోవడంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులు పెద్దస్థాయిలో అవినీతికి లోనై, ఉండదగని

ఆస్తులు వగైరా కలిగివున్న వ్యవహారాలను వెలికితీసి పట్టుకునేందుకు బాగా కృషిచేస్తున్నది.

31–3–73 నాటికి 349 ప్రాథమిక విచారణలు పెండింగులో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ విజిలెన్స్ కమీషనరు లేదా శాఖాధిపతులు మొదలైనవారు కోరినమీదట 60, స్వయంగా 73 మొత్తం మీద 133 విచారణలు చేపట్టబడ్డాయి. 58 కేసుల్లో ఈ శాఖ నియత విచారణ కోసం కమీషనరు నుంచి ఉత్తర్వులు కోరడం జరిగింది. 12 కేసుల విషయంలో ఈ శాఖ సేకరించిన సమాచారంపై తదుపరి చర్య తీసికోవలసిందిగా సంబంధించిన శాఖలను కోరడం జరిగింది. పోతే ఒక కేసు విషయంలో మాత్రం సి.బి; సి.ఐ.డి. దర్యాప్తు చేయాలని సూచించబడింది. కేసులలో తదుపరి చర్యకోసం సంబంధించిన నియత విచారణతో ప్రాథమిక విచారణలను జోడించడం జరిగింది. సంబంధించిన ఉద్యోగుల మీద మోపబడిన అభియోగాల గురించి సాక్ష్యాలు లాని కారణంగా తదుపరి చర్య మానుకోవలసిందిగా సూచిస్తూ కమీషనరుకు 131 ప్రాథమిక విచారణల నివేదికలు పంపబడ్డాయి. 256 ప్రాథమిక విచారణలు సంవత్సరం చివరకు పెండింగులో ఉన్నాయి.

1-4–73 నాటికి 247 నియత విచారణలు పెండింగులో ఉండగా వాటికి తోడు 73–74 లో 150 నియత విచారణలు చేపట్టబడ్డాయి. ఇందులో గెజిటెడువి 61, నాన్ గెజిటెడువి 62 మొత్తం మీద 123 నియత విచారణలకు సంబంధించిన తుది నివేదికలు విజిలెన్సు కమీషనుద్వారా ప్రభుత్వానికి పంపబడ్డాయి. వాటిలో 87 కేసుల విషయంలో సంబంధించిన అధికార్లపై అవినీతికి, లేదా తీవ్రమైన అక్రమాలకు సంబంధించిన ఆరోపణలు రుజువు చేయబడ్డాయి. ఇందులో 25 కేసులు (15 గెజిటెడు, 10 నాన్-గెజిటెడు) క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునల్ విచారణకు, 29 కేసులు (16 గెజిటెడువి, 13 నాన్-గెజిటెడువి) క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషనుకు, 31 కేసులు (15 గెజిటెడు, 16 నాన్-గెజిటెడు) శాఖాపరమైన చర్యకు సిఫారసు చేయడం జరిగింది. ఐ.ఏ. ఎస్. అధికారి అయిన జిల్లా రెవెన్యూ అధికారిపైన ఆబ్కారీ సూపరింటెండెంటుపైన విచారణల కమీషనరు విచారణ జరపాలని సిఫారసు చేయబడింది. 33 కేసులకు సంబంధించిన అరోపణలు రుజువు కాలేదు. 3 కేసుల్లో సంబంధించిన అధికారులు చనిపోవడం జరిగింది. సంవత్సరం చివరకు 278 నియత విచారణలు పెండింగులో ఉన్నాయి.

ఈ శాఖ ఏడాదిలో 28 పన్నుగడలు పన్నింది. ఈ శాఖ ఏర్పాటు అయినప్పటినుండి గెజిటెడు అధికార్ల మీద పన్నిన పన్నుగడలు అత్యధికంగా ఈ సంవత్సరం జరిగాయి. ఈ ఏడాది ఈ క్రింది శిక్షలు సిఫారసు చేయబడినాయి :

శిక్ష స్వభావము		శిక్షింపబడిన అధికారుల సంఖ్య		
		గెజిటెడు	నాన్-గెజిటెడు	మొత్తం
(1)		(2)	(3)	(4)
బర్తరఫు	...	2	6	8
సర్వీసునుండి తొలగింపు	...	—	1	1
నిర్బంధ పదవీ విరమణ	...	—	1	1
వేతనం తగ్గింపు	...	—	2	2
ఇంక్రిమెంటు నిలుపుదల లేదా వాయిదా	...	1	8	9
పింఛనులో తగ్గింపు	...	—	1	1
వేతనంనుండి వసూలు	...	—	1	1
అభిశంసనలు, ఇతర శిక్షలు	...	7	8	15
న్యాయస్థానాలలో నేరస్థాపనలు	...	5	9	14
	...	15	37	52

"265. ఇతర పరిపాలనా సర్వీసులు—జి. అతిథి గృహాలు, ప్రభుత్వ హోస్టళ్ళు వగైరా"

(I) అతిథిగృహాల కంట్రోలరు (రూ. 11,63,200) :

హైదరాబాదులో (1) లేక్‌వ్యూ గెస్ట్ హౌస్, (2) గ్రీన్‌లాండ్స్ గెస్ట్‌హౌస్ యీ రెండు అతిథిగృహాలను నడుపుతున్నది. సాధారణ పరిపాలనాశాఖ నియంత్రణలో ఉన్న గృహ వ్యవహారాలశాఖ యాజమాన్యంలో ఈ రెండు గృహాలు ఉన్నాయి. ప్రముఖ వ్యక్తుల ఇతర అతిథుల సందర్శనలకు, వారి విడిది, రాకపోకలకు సంబంధించి అయిన ఖర్చు ఈ శీర్షిక క్రింద వ్రాయబడుతుంది. మంత్రుల ఇండ్లలో ఫర్నిచర్ వగైరా ఏర్పాటు చేయడానికీ, మంత్రులు మున్నగు వారు వినియోగించే ప్రభుత్వ కారులు నిర్వహణకు ప్రభుత్వ ఉత్సవాలకు అయ్యే ఖర్చు అంతాకూడా ఈ శీర్షిక క్రిందే వ్రాయబడుతుంది. ప్రభుత్వ సమావేశాలు మున్నగువాటికి జరిగే జూబిలీహాలు నిర్వహణకయ్యే ఖర్చుకూడా ఇందులోనే వ్రాయబడుతుంది.

(II) ఆంధ్రప్రదేశ్ అతిథిగృహం-క్రొత్తఢిల్లీ (రూ. 5,48,800) :

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి క్రొత్తఢిల్లీలో అతిథిగృహం ఒకటి వున్నది. ఢిల్లీ సందర్శించే ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రులకు, శాసనమండలి సభ్యులకు, ప్రభుత్వ

అధికార్లకు ఇందులో వసతి సౌకర్యాలు కల్పిస్తారు. దీని నిర్వహణమీదయ్యే ఖర్చు ఈ పద్దుక్రింద వ్రాయబడుతుంది.

న్యూఢిల్లీలో 'హైదరాబాదు గృహం' అనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన భవనం ఒకటి వున్నది. ఈ భవనాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం అద్దెకు తీసుకొన్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కౌలుకు సంబంధించిన షరతులు పెండింగులో వున్న కారణం చేత ఈ భవనం నిర్వహణమీద అయ్యే ఖర్చులన్నీ ఈ పద్దుక్రింద వ్రాయబడుతున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక కమీషనరు, న్యూఢిల్లీ

252. సచివాలయం—కేంద్ర సర్వీసులు—(సి)—ఇతర కార్యాలయాలు-(vi) న్యూఢిల్లీలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక కమీషనరు కార్యాలయం

(రూ. 1,29,600)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక కమీషనరు కార్యాలయం మొదటగా 1959 లో నెలకొల్పబడింది. ఢిల్లీలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యవహారాలు చూడటం కోసం ఈ కార్యాలయం ఆదిలో వుద్దేశించబడింది. ఆ తర్వాత ఈ హోదాను ప్రత్యేక కమిషనరుగా మార్చడం జరిగింది ఈయన ఈ క్రింది కర్తవ్యాలను బాధ్యతలను నిర్వహిస్తారు.

(1) కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సన్నిహిత సంబంధం పెట్టుకొని అధిక ప్రాధాన్యంగల పరిణామాలను గురించి ముఖ్యంగా ప్రణాళిక పథకాలను గురించి ఉపయోగకరమైన సమాచారాన్ని మన ప్రభుత్వానికి అందజేయడం.

(2) మన ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన పనుల విషయంలో తదుపరి చర్య తీసికోవడం.

(3) ఢిల్లీలో జరిగే సభలలోను, సమావేశాలలోను, కమిటీలలోను తగు సమాచారం పొంది మన ప్రభుత్వ అధికారులస్థానే ప్రాతినిధ్యం వహించడం.

(4) ప్రత్యక్ష సంబంధం పెట్టుకోవడంవల్ల మన రాష్ట్ర పారిశ్రామిక ఆర్థికాభివృద్ధికి లేదా ఇతర ప్రయోజనాలకు తోడ్పడగల విదేశీ సాంకేతిక బృందాలు, అంతర్జాతీయ సంస్థల ప్రతినిధులు ప్రాముఖ్యతగల విదేశీయుల రాక గురించి మన ప్రభుత్వానికి తెలపడం.

(5) అన్ని రంగాలలోను కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు, ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయేతర కార్యక్రమాలను నిర్వహించే అఖిల భారత సంస్థల కార్యకలాపాలు వర్తించుమేరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రయోజనాలపట్ల శ్రద్ధ వహించడం.

(6) మన ప్రభుత్వ శాఖలలో ఏ శాఖ అయినా స్పష్టంగా ఆదేశించినపుడు వివిధ విషయాలన్నిటిలోను ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రతినిధిగా వ్యవహరించడం.

పైన తెలిపిన అధికారి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సదా సంబంధం కలిగివుండి త్వరగా సమాచారం అందజేయడానికై ఢిల్లీలోని ఆయన కార్యాలయంలోను, హైదరాబాదులోని సాధారణ పరిపాలన శాఖలోను టెలెక్స్ యంత్రం ఏర్పాటు చేయబడింది

252—సచివాలయం-సాధారణ సర్వీసులు-(సి) ఇతర కార్యాలయాలు

(v) ఎస్టేటు అధికారి

రూ (1,34,000)

సాధారణ పరిపాలన శాఖ నియంత్రణలో 1965 లో హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదుల ఎస్టేటు అధికారి కార్యాలయం నెలకొల్పబడింది ఈ కార్యాలయంలో ఇప్పుడున్న పదవులు చాలవరకు, ఈ కార్యాలయం ఏర్పాటు కాకముందు పి.డబ్ల్యు.డి (ఆర్ అండ్ బి) సూపరింటెండెంటు ఇంజనీరు కార్యాలయంలో వుండేవి. ఎస్టేటు అధికారి కార్యాలయంలో-అద్దె వసూళ్ళ విభాగం, ఇండ్లు ఖాళీ చేయించే విభాగం-రెండు విభాగాలు వున్నాయి హైదరాబాదు, సికిందరాబాదులో వుండే ప్రభుత్వ క్వార్టర్లు, భవనాల అద్దెలను వసూలుచేసే పనిని, వాటికి సంబంధించిన లెక్కలను నిర్వహించే పనిని, అజమాయిషీ చేసే బాధ్యత అద్దె వసూళ్ళ విభాగానికి వున్నది. పబ్లిక్ (ప్రభుత్వ) ఆవరణలు, ప్రభుత్వం కేటాయించిన ప్రయివేటు భవనాలలో అనధికారంగా ఆక్రమించినవారిని ఖాళీ చేయించే పనిని ఖాళీచేయించె విభాగం చూస్తుంది. హైదరాబాదులోని ఎస్టేటు అధికారి నియంత్రణలో ప్రభుత్వ క్వార్టర్లు, భవనాలు, నివాస, నివాసేతర మైనవి మొత్తం 3,595 వున్నాయి ఈ క్వార్టర్లు, భవనాలనుండి నెలనెలా అద్దె సక్రమంగా వసూలయ్యేట్టు ఈ ఎస్టేటు అధికారి చూడవలసి వున్నది.

ప్రభుత్వం కేటాయించిన ప్రయివేటు భవనాలను అనధికారంగా వాడుకొంటున్న వారిని ఖాళీ చేయించడమే కాకుండా సాధారణ పరిపాలన, ఇతర శాఖల నియంత్రణలో వున్న ప్రభుత్వ భవనాలను అనధికారంగా వాడుకొంటున్న వారిని ఖాళీ చేయించాలని కోరిన సందర్భాల్లో ఆ పనిని ఈ ఎస్టేటు అధికారి చూడవలసి వున్నవి. 1973 లో ఎస్టేటు అధికారికి నిర్దేశించిన కేసులు 235.

ఎస్టేటు అధికారి కార్యాలయాలలో నిర్వహించబడుతున్న పని రోజులు గడిచేకొద్దీ పెరుగుతుందే తప్ప తరగడంలేదు. జంటనగరాల్లో 3,595 ప్రభుత్వ క్వార్టర్లు భవనాలు వున్న కారణంగా అద్దె వసూళ్ళకు ఒక కార్యాలయం, ఖాళీ చేయించడానికి వేరొక కార్యాలయం వుండాల్సిన అవసరం వుంది అందుచేత జంట నగరాల్లో ఈ కార్యాలయాన్ని కొనసాగించాల్సిన అగత్యం ఎంతైనా వున్నది.

265. ఇతర పరిపాలక సర్వీసులు-(ఎ) విజిలెన్సు-

ఆంధ్రప్రదేశ్ విజిలెన్సు కమీషను

రూ. (1,91,500)

అవినీతి నిరోధం గురించి సంతానం కమిటీచేసిన సిఫార్సులను పురస్కరించుకొని కేంద్ర విజిలెన్సు కమీషను మాదిరిగానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1964 లో ఏక సభ్య కమీషన్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. రిటైరైన హైకోర్టు న్యాయమూర్తి ఒకరు మొదటి విజిలెన్సు కమీషనరుగా నియమించబడ్డారు. ప్రస్తుతం ఉన్న విజిలెన్సు కమీషనరు ఇండియన్ సివిలు సర్వీసుకు చెందిన రిటైర్డు అధికారి. ఆయన 1974 ఏప్రియల్ 11 వ తేదీన పదవీ స్వీకారం చేశారు.

విజిలెన్సు కమీషనుకు రాష్ట్రవ్యాప్తమైన అధికారం ఉన్నది. అఖిలభారత సర్వీసులకు చెందిన సభ్యులతోసహా ప్రభుత్వోద్యోగులపై అవినీతి, నిజాయితీలోపం, దుష్ప్రవర్తన లేక ఇతర అవినీతి చర్యలు లేదా స్వల్ప నేరాలకు సంబంధించి వచ్చిన ఏ ఆరోపణను గురించి అయినా విచారణ జరపవచ్చును, లేక శాఖల ద్వారాగాని అవినీతి నిరోధక శాఖ ద్వారాగాని విచారణ జరిపించవచ్చును. ఆయా శాఖలు, అవినీతి నిరోధక శాఖ జరిపిన విచారణల తాలూకు నివేదికలను స్వీకరించి క్రిమినలు ప్రాసెక్యూషను, క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునల్ చే విచారణ లేదా శాఖాపరమైన చర్య రూపంలో తీసుకోవలసిన తదుపరి చర్య గురించి ప్రభుత్వానికి సలహా యిస్తుంది. క్రమశిక్షణా వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు పంపే నివేదికలను పరిశీలించి, విధించవలసిన దండనను గురించి ప్రభుత్వం తాత్కాలిక నిర్ణయం గైకొనడానికి ముందు, ఆరోపిత అధికారి నుండి అంతిమ విజ్ఞప్తి అందిన మీదట వాస్తవంగా దండన విధించడానికి ముందుకూడా తీసుకోవలసిన తదుపరి చర్యలను గురించి ప్రభుత్వానికి సలహా యిస్తుంది. కార్యవిధానాలను గురించి తత్సంబంధమైన ఇతర విషయాలను గురించికూడా కమీషను సలహా అందజేస్తుంది.

విజిలెన్సు కమీషను పథకంలో సంకల్పించిన ప్రకారం సచివాలయ శాఖలన్నిటిలోను ముఖ్య విజిలెన్సు అధికార్లు నియమించబడ్డారు. సచివాలయంలోని ప్రతి శాఖలోను ముఖ్య విజిలెన్సు అధికారి విధులను, నిర్వహణ-విధానాల అధికారి విధులను కలిపి ఒకే అధికారికి అప్పగించటం జరిగింది. జిల్లాలలో కలెక్టర్లను ముఖ్య విజిలెన్సు అధికార్లుగా పేరుకొనటం జరిగింది. శాఖాధిపతుల కార్యాలయాలలో కూడ విజిలెన్స్ అధికార్లు నియమించబడ్డారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విజిలెన్సు కమీషను పథకంలోని 6 వ క్లాజు (XIII) వ సబ్ క్లాజును అనుసరించి కమీషను నివేదికలు రాష్ట్ర శాసనమండలి ఉభయసభల సమక్షంలో ఉంచబడుతున్నాయి.

1972 ఏప్రియల్ 1వ తేదినుండి 1973 మార్చి 31వ తేదివరకు గల కాలంలో కమీషనుకు 197 ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. లోగడ సంవత్సరాలకు చెందిన కేసులు 228 ఉన్నాయి. ఈ విధంగా ఈ కాలంలో మొత్తం 425 ఫిర్యాదులను పరిశీలించవలసి వచ్చింది. ఈ కాలంలో 7 పన్నుగడ కేసుల విషయంలోను 6 ఇతర కేసులలోను క్రిమినలు ప్రాసిక్యూషను ప్రారంభించవలసిందని కమీషను

ప్రభుత్వానికి సలహాయిచ్చింది. అవినీతి నిరోధకశాఖ ఈ కాలంలో 121 కేసులలో నియతవిచారణల తాలూకు అంతిమ నివేదికలను సమర్పించింది. 23 కేసులలో క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలుచే విచారణ జరిపించాలని. 58 కేసులలో శాఖాపరమైన విచారణలు జరిపించాలని కమీషను ప్రభుత్వానికి సలహాయిచ్చింది. 33 కేసులలో ఆరోపణలనుండి విముక్తి చేయవలసిందని సలహా యివ్వబడింది. అవినీతినిరోధకశాఖ 120 కేసులలోను ముఖ్య విజిలెన్సు అధికార్లు/శాఖలు 114 కేసులలోను ప్రాథమిక విచారణల తాలూకునివేదికలు పంపాయి. 57 కేసులలో నియత విచారణ జరపవలసిందని కమీషను అవినీతినిరోధశాఖను ఆదేశమిచ్చింది. 112 కేసులలో తదుపరిచర్యను విరమించవలసిందని ఆయాశాఖలకు సలహా యివ్వబడింది. ఒక కేసులలో నిందితుడైన అధికారిని క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు సమక్షానికి సంపవలసిందని 36 కేసులలో శాఖాపరంగా చర్య తీసుకోవలసిందని కమీషను ప్రభుత్వానికి సలహాయిచ్చింది. 5 కేసులను పర్యాప్తు నిమిత్తం నేరపరిశోధకశాఖలోని నేరవిభాగానికి అప్పగించవలసిందని ఒక కేసులో క్రిమినలు ప్రాసిక్యూషను జరపవలసిందని కమీషను ప్రభుత్వానికిసలహాయిచ్చింది. ఈకాలంలో క్రమశిక్షణ వ్యవహారాల ట్రిబ్యునలు జరిపిన విచారణల తాలూకు 73 నివేదికలు కమీషనకు అందాయి. 20 నివేదికలు పెండింగులో ఉన్నాయి. కమీషను 15 తప్ప మిలిగిన అన్ని కేసులలోను తన సలహా అందచేసింది. ఆ 15 కేసులు 1-4-1973 నాటికి కమీషను పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

1-4-1971 నుండి 31-3-1972 వరకుగల కాలానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ విజిలెన్సు కమీషను యొక్క సప్తమ వార్షిక నివేదిక 27-3-1974 తేదిన శాసనసభా సమక్షంలోను, 26-3-74 తేదిన శాసన పరిషత్తు సమక్షంలోను ఉంచబడింది. 1-4-72 నుండి 31-3-73 వరకుగల కాలానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ విజిలెన్సు కమీషను యొక్క అష్టమ వార్షిక నివేదిక రాష్ట్రశాసనమండలి శాఖ కార్యదర్శికి పంపబడింది. బడ్జెటు సమావేశంలో దానిని ఉభయ సభల సమక్షంలోను ఉంచవలసిందని వారిని కోరటం జరిగింది.

265 ఇతర పరిపాలక సర్వీసులు-(బి) పౌరరక్షణ

(i) పౌర రక్షణ, అత్యవసర శిక్షణ సంస్థ, (ii) పౌర రక్షణ వ్యవస్థ.
రూ. (2,89,400)

(i) పౌర రక్షణ అత్యవసర శిక్షణ సంస్థ, హైదరాబాదు.

చైనా దురాక్రమణ అనంతరం 1963 లో ఈ సంస్థ నెలకొల్పబడింది. రాష్ట్ర కేంద్రప్రభుత్వ శాఖలు, పబ్లికు, ప్రైవేటు రంగాలలోని సంస్థలు, తదితర సాంఘిక సంక్షేమ సంస్థలకు చెందిన అధికార్లకు, సిబ్బందికి పౌరరక్షణలోను అత్యవసర సహాయంలోను ఇన్‌స్ట్రక్టర్ల కోర్సు శిక్షణ గరపటమే ఈ సంస్థ ఆశయం. ఒక్కొక్క జట్టులో సుమారు 30 అధికార్ల చొప్పున 30 రోజులపాటు ఈ శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. ఈ శిక్షణపొందిన ఇన్‌స్ట్రక్టర్లు మరల స్వచ్ఛంద కార్యకర్తలకు శిక్షణ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఈ కార్యకర్తలు అవసరసమయాలలో రాష్ట్రంలో అవసరమైన ప్రదేశాలలో పౌర రక్షణ, అత్యవసర సహాయ సర్వీసులను నిర్వహించ

డానికి తోడ్పడుతారు. ఇంతవరకు 99 జిల్లాలో 2,522 మంది అధికార్లకు శిక్షణ ఇవ్వబడింది

1967 లో ఒక పౌర రక్షణ శిక్షణ కేంద్రం కూడా నెలకొల్పబడింది. హైదరాబాదు-సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో ప్రజలకు ముఖ్యంగా హోంగార్డులకు పౌర రక్షణ గరపడమే దీని ఉద్దేశం. సంస్థ మొదలైన వాటిపై కాగల అంచనా వ్యయం రూ. 2,39,500 అధీకృత అంశాలపై అయ్యే ఖర్చును రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు 50:50 నిష్పత్తిలో భరిస్తాయి.

(ii) పౌర రక్షణ వ్యవస్థ విశాఖపట్నం:

భారత ప్రభుత్వం విశాఖపట్నాన్ని రాష్ట్రంలో II వ తరగతి పౌర రక్షణ పట్టణంగా ప్రకటించింది. తత్ఫలితంగా ఈ పట్టణం పాక్షిక పౌర రక్షణ చర్యలను అమలు జరపడానికి అర్హమై ఉన్నది ఈ చర్యలలో ఆరు రకాల సర్వీసులు చేరి ఉన్నాయి. అవి-ప్రధాన కార్యస్థానం, వార్డెను, క్యాజువాల్టీ, కమ్యూనికేషనులు, ఫైరుఫైటింగు, శిక్షణ సర్వీసులు విశాఖపట్నం జిల్లాకు పౌర రక్షణ కంట్రోలరుగా వ్యవహరిస్తున్న విశాఖపట్నం కలెక్టరు సదరు సర్వీసులను, అవసరమైనచోట ఇతర సర్వీసులను కూడా నిర్వహించడానికి కావసినంతమంది కార్యకర్తలకు శిక్షణ యివ్వడానికి వలసిన సమస్త చర్యలు తీసుకొంటున్నారు.

జంటనగరాలలోవలె విశాఖపట్నంలో కూడా ఒక పౌరరక్షణ శిక్షణ కేంద్రం వున్నది. పట్టణ ప్రజలకు పౌర రక్షణలో శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఇది ఉద్దేశించబడింది. విశాఖపట్నంలో పౌరరక్షణ వ్యవస్థ మొదలైన వాటికి కాగల అంచనా వ్యయం రూ. 36 700 లు. పౌర రక్షణ వ్యవస్థక్రింద ఖర్చును రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు 50:50 ప్రాతిపదికపై భరిస్తాయి.

ప్రణాళికా పథకము

296. సచివాలయ ఆర్థిక సర్వీసులు రూ: (6.00 లక్షలు)

రాష్ట్రప్రణాళికా బోర్డు, మూడు ప్రాంతాల ప్రణాళికా అభివృద్ధి సంఘాలు:

ప్రణాళికా సంఘం, పరిపాలనా సంస్కరణల సంఘం చేసిన సిఫారసులను పురస్కరించుకుని, ఈ విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం గైకొన్న నిర్ణయాలను పురస్కరించుకుని రాష్ట్ర మండలి ప్రణాళికా యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠవంతం చేయడానికి పథకాలు చేపట్టేనిమిత్తం రాష్ట్ర ముసాయిదా. పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ. 5.00 లక్షల మొత్తంకేటాయించబడింది. దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలు తయారు చేయడం, పథకాల రచన, వ్యయనిర్ధారణ అంగబలం, ఉపాధికల్పనను అంచనా వేయటం, ప్రణాళికల ప్రగతి పరిశీలన, ప్రాంతీయ ప్రణాళికలను తయారు చేయడంలో సాంకేతిక నిపుణులను సమీకరించడంద్వారా ప్రణాళిక యంత్రాంగం పటిష్ఠం చేయబడుతుంది.

పై అంశాలను దృష్టిలో వుంచుకుని రాష్ట్రంలోని ప్రణాళిక యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠపరిచటంకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1973, జూన్‌లో ప్రణాళికా సంఘానికి అందుకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు పంపింది. పై పథకంద్వారా సంకల్పించిన

వ్యవస్థా స్వరూపం స్థూలంగా ఈ క్రింది విధంగా వుంటుంది. ఒక ప్రణాళిక బోర్డు ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. అందులో రెండు విభాగాలు వుంటాయి. ఒకటి బోర్డు విభాగం, రెండవది సచివాలయ విభాగం ముఖ్యంగా ప్రణాళిక బోర్డు సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని సమీకరించడం ద్వారా ప్రణాళిక యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠం చేయడం జరుగుతుంది. ప్రణాళిక బోర్డులో అయిదు డివిజనులు వుంటాయి. దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక, ఆర్థిక విశ్లేషణ డివిజను, పథకాల వ్యయనిర్ధారణ, పథకాల రచన, ప్రగతి పరిశీలనల డివిజను, అంగబలం, ఉపాధికల్పన డివిజను, ప్రాంతీయ జిల్లా ప్రణాళికల డివిజను. పైన తెలిపిన విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంపిన ప్రతిపాదనలను ప్రణాళిక సంఘం స్థూలంగా ఆమోదిస్తూ కొన్ని సూచనలుకూడ చేసింది రాష్ట్ర స్థాయిలో ప్రణాళిక యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠపరచేందుకు అయ్యే వ్యయంలో 2/3 వ వంతు వ్యయాన్ని భరించడానికి ప్రణాళిక సంఘం సమ్మతించింది. రాష్ట్ర మండలి ప్రణాళిక యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠపరిచే విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడిగా పరిశీలిస్తున్నది.

రాష్ట్ర ప్రణాళిక బోర్డుకోసం మూడు ప్రాంతాలకు సంబంధించి ఏర్పాటైన ప్రణాళిక, అభివృద్ధి సంఘాలకోసం 1974—75 ప్రణాళిక బడ్జెటులో రూ. 6.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంలో జీతాలకోసం రూ 4.22 లక్షలు, ప్రయాణపు ఖర్చులకోసం రూ. 0.54 లక్ష, కార్యాలయ ఖర్చులకోసం రూ. 1.24 లక్షలు కేటాయించబడింది. ఈ అంశాలకు సంబంధించి దిగువ సంగ్రహంగా వివరించబడింది—

జీతాలు :

ప్రణాళిక సంఘం ఆమోదించిన విధంగా ప్రణాళిక యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠ పరచే పథకం విషయంలో జీతాలు, మామూలు భత్యములకోసం రూ. 10.19 లక్షల మొత్తం ఖర్చవుతుందని అంచనా వేయబడింది. పథకం అమలు స్థాయిని బట్టి అనుభవం గడించిన సిబ్బంది లభ్యతనుబట్టి కొంతకాలంలో దశలవారిగా నియమకాలను చేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి ప్రస్తుత సంవత్సరపు బడ్జెటులో రూ. 4.10 లక్షల మొత్తం సమకూర్చబడింది.

ప్రయాణపు ఖర్చులు :

కోస్తా ఆంధ్ర-రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలు ఒక్కొక్క దానికోసం ఏర్పాటయిన ఒక్కొక్క ప్రణాళిక, అభివృద్ధి సంఘంలో ఉభయ సభలనుండి 20 మంది సభ్యులు ఉన్నారనే సంగతి గౌరవనీయ సభ్యులకు తెలిసినదే. ఈ సంఘాలు రాష్ట్ర ప్రణాళిక బోర్డు సభ్యులకు ప్రయాణ భత్యం, దినసరి భత్యం చెల్లించడానికి రూ. 0.54 లక్ష కేటాయించబడింది.

కార్యాలయ ఖర్చులు :

ప్రణాళిక బోర్డులో ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించబడింది. ఈ విభాగానికి అవసరమయిన ఫర్నిచరు టైపురైటింగు మిషిన్లు, జెస్టెట్నర్ మిషను రోనియో మిషిను, కంప్యూటర్లు మొదలైన వాటిని కొనుగోలుచేయటానికి బడ్జెటులో రూ. 1.24 లక్షల మొత్తం సమకూర్చబడింది.

APPENDIX

DEMAND No LI.

OTHER GENERAL ECONOMIC SERVICES.

It is my privilege to move the Budget Demand of Rs 2,21,11,000 for the year 1974-75 under Other General Economic Services comprising of:—

(*a*) Land Ceilings.

(*b*) Regulation of other Business undertakings.

(*c*) Economic Advice and Statistics.

(*d*) Regulation of Weights and Measures

A brief account on the demand is given below:

(*a*) *Land Ceilings.*

As has already been mentioned in the note on Revenue Demands, it is proposed to implement the Andhra Pradesh Land Reforms(Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973 (Act I of 1973) as amended by the Amendment Act 9 of 1974 after its inclusion in the Nineth Schedule to the Constitution of India.

(*b*) *Regulation of other Business Undertakings*

ANDHRA PRADESH NON-TRADING COMPANIES ACT

The Andhra Pradesh Non-Trading Companies Act 2 of 1962 provides for the incorporation, regulation and winding up of Non-Trading Companies whose objects are confined to the State of Andhra Pradesh. An Association formed as a limited company (*a*) for promoting commerce, art, science, religious, charity or any other useful object and (*b*) which intends to apply its profits if any, or other income in promoting its objects and to prohibit the payment of any dividend to its members, can be incorporated under the Act. All the provisions of the companies Act, 1956 will *mutatis mutandis* apply to the Companies incorporated under the Act. The Inspector-General of Registration and Stamps has been appointed as the Registrar of Non-Trading. Companies, Andhra Pradesh (in G O. Ms. No. 769 (Industries) dated 26th April, 1963).

The main functions of the Registrar of Non-Trading Companies, are to forward and recommend all the applications to Government received from the Associations under Section 25 of the Companies act 1956, for the issue of licences. After the receipt of the licences the Non-Trading Companies file for the registration of their Companies. After the registration of these companies they have to file several returns like special resolutions, allotment of shares, particulars of Directors

etc. The Registrar of Non-Trading Companies has to watch the filing of these returns.

The expenditure under this head for 1973-74 is Rs. 39,200.00 which is solely for the cost of establishment.

INDIAN PARTNERSHIP ACT.

The Indian Partnership Act (Act IX of 1932) is a Central Act, and it extends to the whole of India except Jammu and Kashmir. The entire Act, except section 69 came into force with effect from 1st October 1932 and the said section came into force with effect from 1st October 1933. The Act provides for the registration of Firms and for filing the notices, intimating the changes in the constitution of the Firms.

The Inspecor-General of Registration and Stamps is the ex-officio Registrar of Firms and he continues to exercise the powers of the Registrar of Firms as per G.O. Ms. No 551, Industries and Commerce, dated 14th April, 1962. The Registrar of Firms receives application filed by the registering public and registers the Firms as per the provisions of section 58 of the Indian Partnership Act, 1932. He receives notices also filed under sections 60, 61, 62, 63 (*i*) or 63(2) of the Act, and takes them on record if they are found in order. The, Assistant Inspector-General of Stamps will assist the Registrar of Firms in implementing the Act.

(*c*) *Economic Advice and Statistic.*

In order to meet the requirement of Planning, Several steps have been taken both by the Statistical Organisations of the Gevernment of India as well as the State Statistical Departments to strengthen the statistical machinery at various levels and to diversify their activities to provide basic statistics required for planning and policy purposes. In our State, the statistical machinery has been strengthened by the appointment of a Progress Assistant in each block, a Taluk Statistical Assistant in each taluk and a District Statistical Officer with supporting staff in each district and strethening suitably the supervisory organisation in the headquarters of the Bureau. The Bureau of Economics and Statistics collect data on Socio-Economic conditions of the people in rural and urban areas through the annual socio-economic surveys, estimates crop yields of principal crops through objective crop estimation
10-30 a. m. surveys, wholesale and retail prices of a large number of Agricultural and non-agricultural commodities from the principal markets and district headquarters towns. It also processes and publishes a variety of other statistics collected from various administrative departments. The Bureau is also conducting assessment surveys and agronomic surveys on

he Higher Yielding Varieties Programme. It compies estimates of State income annually with a view to provide an indicator of the over-all performance of the economy. Some of the schemes for strengthening the Bureau and the improvement of the Statistical base were initiated in the earlier plans and are now being continued. The following paragraphs broadly indicate the details of the schemes included in the Budget for 1974-75.

A sum of Rs. 69.24 lakhs has been proposed in the Budget for 1974-75 for the implementation of the Statistical Schemes relating to the Bureau of Economics and Statistics. Of this, a sum of Rs. 57.23 lakhs pertains to the Non-Plan Schemes of the Bureau while Rs. 5.00 lakhs pertain to the State Plan Schemes. The remaining sum of Rs. 7,01 lakhs of relates the Centrally Sponsored Scheme. A brief note on the important schemes of the Bureau is given below:

NON-PLAN SCHEMES

(i) *Head quarters Office:*

The provision under this head covers expenditure on permanent establishment of the Bureau of Economics and Statistics, engaged in the collection, compilation and analysis of data relating to Agriculture (area and production of food crops, rainfall aud seasonal conditions, Agricultural wages, etc·), industries and labour and wholesale and retail prices, conduct of crop estimation surveys on principal food crops, preparation of Annual season and crop report, Hand Book of Statistics, Statistical Abstract, etc. It also covers the expenditure under other important non-plan schemes, *viz.*, (1) State Income Unit engaged in the preparation of estimates of State Income and per-capita income of Andhra Pradesh, (2) Official statistics Unit engaged in the collection and compilation of official data available with various Government Departments and preparation of publications like the Hand book of Statistics and statistical Abstract of Andhra Pradesh, (3) Labour Statistics Unit collecting the data relating to labour ; (4) Economics Research Wing engaged in preparing analitical reports for publication in the quarterly bulletin issued by Bureau ; (5) Public Finance Unit established for conducting studies disigned to facilitate resources mobilisation ; (6) Administrative Intelligence Unit engaged in the collection of Statistics relating to Community Development Programme; (7) the Drawing Unit established to prepare charts and maps; (8) the Distributive Trade Survey Unit for the collection of data on the value of commodities traded, fixed assets, working capital, persons employed, wages and salaries and paid, etc., for arriving at realistic estimate of State Income from Trade Sector ; (9) Housing Cell engaged in the collection of data on the building construction activity in the public and private sectors and the prices of building meterials and wages paid to the labour engaged in building construction ; and (10) the schemes

for building up estimates of capital formation and Regional Accounts covering Public and Private Sectors.

(ii) District Offices

This head covers expenditure on the District Statistical Agencies, the integrated scheme for the improvement of Agricultural Statistics and the field staff of Distributive Trade Survey. The staff appointed under the District Statistical Agencies established during the Second Five Year Plan period is disgned to collect data on various aspects from the primary reporting agencies, compile and expedite the periodical reports due from the districts and also to supervise the work of field staff and spot check the data. Under the integrated scheme for the improvement of Agricultural Statistics, One Taluk Statistical Assistant is posted in each of the taluks to assist the Tahsildar in preparing various periodical reports such as the weekly, season and crop reports, forecast reports on area and out-turn of crops, irrigation, prices, wages, etc., due from the Tahsildar to Bureau. The Taluk Statistical Assistant also conducts crop cutting experiments and spot-checks the data reported by the primary agencies like the patwaris and the Revenue Inspectors. The field staff of the Distributive Trade Survey Unit are engaged in the collection of data from the selected traders.

(iii) Socio Economic Survey:

The Socio Economic Survey Unit established in the Bureau during the Second Five-Year Plan is engaged in the collection of data on Socio Economic conditions, in collaboration with the National Sample Survey Organisation of the Government of India in the various rounds The Bureau will be participating in the 29th round of the National Sample Survey during 1974-75 and the provision shown against this head is required to meet the cost of the headquarters and field staff engaged in the Survey.

(iv) Crop Estimation Surveys on Non-food Crops:

The production estimates of important non-food crops like Oilseeds, cotton, sugarcane, etc., were formely based on eye estimation subject to an unknown degree of error. In order to ensure accuracy or production estimates, crop cuttiug experiments are being conducted on scientific lines from the Second Five-Year plan onwards on important commercial crop like oilseeds, cotton, tobacco and sugarcane. During the year 1974-75, it is proposed to conduct a total of about 4,600 experiments on the above crops in the State and the expenditure shown against the scheme is intended to cover the cost of establishment and the in honoraria and labour charges to be paid for the field work,

II. Plan Schemes.

Uuder the State Plan, a provision of Rs. 5.00 lakhs is proposed for the implementation of eight schemes *viz.*, (I) 11th Quinquennial Livestock Census Scheme; (2) Installation and maintenance of additional rain-gauges; (3) Strenthening of survey of Distributive Trade; (4) Strengthening of supervision of Crop Cutting Experiments(5)Strengthening of Machine Tabulation Unit; (6) Strengthening of Inservice Training; (7) Strengthening of Regional Accounts and Capital formation; and (8) Scheme for supply of Tapes and small Weights. Of the eight schemes, the first three are continuing schemes from the IV Plan.

The 11th Quinquennial Livestock Census was organised in the State during 1971-72 and some staff are being continued during 1974-75 to complete the preparation of the Livestock Census report and its printing.

Under the Scheme for Installation and maintenance of additional rain gauges, 250 newly designed E.R.P, Rain gauges were indented for, during 1973-74, from the India Meteriologic Department for replacement of existing revenue rain gauges. So far 235 rain gauges have been received. They are proposed to be installed and the fences repaired or constructed, as the case may be, during this year. Some staff is also proposed for attending to the tabulation of rainfal-data collected from the P. W. D. rain gauges.

Under the scheme for strengthening of supervision of crop cutting experiments, funds are provided to meet the propulsion charges for the jeeps to be spared by other departments to the District Statistical Officers for undertaking tours to supervise adequate number of crop cutting experiments·

The Scheme for strengthening of survey of Distributive Trade provides for appointment of additional staff to be stationed at 5 centres in the State for effective supervision of the field work under the Distributive Trade Survey.

The scheme for strengthening of Machine Tabulation Unit provides for the replacement of the worn out machinery in the Machine Tabulation Unit.

The scheme for strengthening of Inservice Training is intended to undergo training in advanced Statistical techniques and methodologies at reputed All India Institutes like Indian Statistical Institute, Institute of Agricultural Research Statistics, etc.

The scheme for strengthening of Regional Accounts and Capital formation provides for the appointment of additional staff for

attending to the work relating to the building up of estimates of capital formation in the public and private sectors.

The provision made under the scheme for supply of tapes and small weights is intended for the purchase of tapes and small weight used in conducting crop cutting experiments and their supply to field agencies.

Apart from above eight State Plan Schemes, provision is also made in the Budget for 1974-75 for the implementation of four Centrally Sponsored Schemes *viz.*, (1) the Scheme for conducting Assessment Surveys on High Yielding Varieties; (2) The Scheme for the conduct of World Agricultural Census; (3) Timely Reporting of Agricultural Statistics; and (4) Scheme for strenghtening of supervision for area and yield rates.

The High Yielding Varieties Scheme is designed to throw light on the spread of High Yielding Variety as compared to the other varieties. This scheme is continuing from the IV Plan.

Under the World Agricultural Census Scheme the actual Census and the report writing was completed during 1973-74. Nucleus staff has been sanctioned under this scheme to attend to the residuary work relating to the World Agricultural Census, conduct of special studies to reconcile the differences, if any, between the World Agricultural Census and the Season and Crop data and to prepare the ground work for the conduct of sample census with 1975-76 as the reference period.

The Timely Reporting of Agricultural Statistics Scheme is designed to reduce the time lag in the release of data on area and yield rates of important crops grown in the State together with particulars of irrigation and area under High Yielding Varieties. This is also a continuing scheme from the Fourth Five-Year Plan.

The scheme for strengthening of supervision of collection of area and yield statistics of crops is designed to increase the quantum of supervision over the primary reporters and field agencies.

(*d*) *Regulation of Weights and Measures.*

Receipts:—

Major Head.—104—Other General Economic Services.

Minor Head.—(b) Fee for Stamping Weights and Measures.

B.E. 1973-74 .. 20.00 lakhs.

R.E. 1973-74 .. 21.00 lakhs. (Actuals 25.90 lakhs).

Budget 1974-75 .. 22.00 lakhs. .. (including arrears of revenue for 1972-73 of Rs. 2 lakhs).

Charges:

Major Head.—304 Other General Economic Services.
(*d*) Regulation of Weights and Measures.

Under Plan Budget

B.E. 1973-74 ..	17.50 lakhs. ..	
R.E. 1973-74 ..	17.50 lakhs. ..	(Actual 19.44 lakhs)
Budget 1974-75..	5.00 lakhs. ..	

Under Non-Plan Budget

B.E. 1973-74 ..	Nil.
R.E. 1973-74 ..	Nil.
Budget 1974-75..	17.50. lakhs.

The Weights and Measures Department deals with introduction and implementation of Metric System both in private and public sectors. The system was introduced in the State from 1st October, 1958 as per the provisions of the Andhra Pradesh Weights and Measures (Enforcement) Act, 1958 and the Rules framed thereunder.

The main functions of the department are as follows;

(*a*) To introduce and implement the Metric System of Weights and Measures, Instruments etc,. in the entire State.

(*b*) Initial verifications and stamping of new metric weights, measures, instruments etc., in conformity with the specifications prescribed under the Act and Rules.

(*c*) Undertaking of periodical verification and stamping of Weights, Measures and Instruments including Petrol pumps, Petrol Lorries, Tanks and Barrel Fillers etc.

(*d*) Periodical inspections and surprice visits of various industrial establishments, trade and bullions to ascertain the use of correct legal weights and measures.

(*e*) Conducting of prosecution in cases where offences are committed in the use of weights, measures, instruments etc, and cases of short weighments or measurements, cases of fradulent practices by unscrupulous traders.

(*f*) Issue of licence for manufacturing, dealing and repairing of weights and measures and instruments.

The executive staff are responsible to ensure correct use of the weights, measures, weighing and measuring instruments in Government and Semi, Government Departments, Railways, Industrial Establishments, Factories, Petrol Pumps, Petrol Depots, Marketing Centres,

Wholesale and Retail Traders including Vegetable Merchants, Meat Merchants, Firewood Merchants and Hawkers. They also conduct prosecutions against offenders under the provisions of the Act and the Rules.

During the year 1973-74 (12,05,112) Weights, (4,52,529) Measures, (2,24,902)Weighing, (1,905) Measuring instruments were stamped and brought into circulation. (8,282) illegal weights(6,489)measures and(3,315) Scales were seized. The Department has booked 6,674 proscecution cases 1,753 cases were filed in Court. The cases so far decided by the Court realised Rs. 97,233.50 in the shape of fines. The Department also compounded (4,921) cases realising an amount of Rs. 4,42,875 compounding fees. (44) Licences of Manufacturers, (210) dealers, (307) repairers were issued while collecting Rs. 16,570 towards licence fees. The total revenue during the year, 1973-74 was Rs. 25,90,945.

Till the end of 1968-69, the scheme was a centrally sponsored scheme. This was transferred and included in the State Plan Sector from 1969-70 and the expenditure was to be borne from the Block grants made available to the State Govt. by Government of India. From 1974-75, the committed expenditure of the scheme has been transferred from Plan to Non-Plan and a sum of Rs.5.00 lakhs has been provided for 1974-75 under Plan Budget for reorganisation of the scheme.

This department realises revenue from the sources of verification and Stamping fees, Licence fees, Sale of application forms, Composition of offences and sale proceeds of illegal weights and measures

Besides the private and public sectors which are being attended to by this department, the department of Railways was brought into the purview of the State Act and verification and stamping of weights, measures, weighing and measuring instruments in the Railways were taken up.

The scheme of Metric System is to be extended to Water Meters, Taxi Meters and Electricity Meters under the instructions of the Government of India.

To popularise the new system and to safeguard the interest of the consumers wide publicity is given by this department in the Industrial Establishments at Hyderabad and Districts. Publicity week is also celebrated in all important places by arranging public meetings, radio talks, film shows on metric system and by giving practical demonstration of fraudulent use of various types of Weights and Measures to guard the consumers against the deceptive practices in the use of Weights and Measures.

అనుబంధము

డిమాండు నెం. LI

ఇతర సాధారణ ఆర్థిక సర్వీసులు

ఈ క్రింది వాటికి సంబంధించిన ఇతర సాధారణ ఆర్థిక సర్వీసుల క్రింద 1974-75 లో రూ. 2,21,11,000 ల కోసం బడ్జెటు డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

(ఎ) భూగరిష్ట పరిమితులు.

(బి) ఇతర వ్యాపార సంస్థల క్రమబద్ధీకరణ.

(సి) ఆర్థిక సలహా, గణాంక వివరాలు.

(డి) తూనికలు, కొలతల క్రమబద్ధీకరణ.

1974-75 సంవత్సరంలో తలపెట్టిన కార్యక్రమాలను గురించి సంగ్రహంగా వివరిస్తాను.

(ఎ) భూగరిష్ట పరిమితులు :

రెవిన్యూ డిమాండ్ల వివరణలో ఇంతకు ముందు పేర్కొన్న విధంగా 1974 లో 9 వ సవరణ చట్టం ద్వారా సవరించబడిన 1973, ఆంధ్ర ప్రదేశ భూసంస్కరణల (వ్యవసాయ కమతాలపై గరిష్ట పరిమితి) చట్టం (1973లో 1 వ చట్టం) భారత రాజ్యాంగం 9వ షెడ్యూలులో చేర్చబడిన పిమ్మట అమలుపరచాలని సంకల్పించడమయినది.

(బి) ఇతర వ్యాపార సంస్థల క్రమబద్ధీకరణ - ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యాపారేతర కంపెనీల చట్టం :

1962 ఆంధ్ర ప్రదేశ వ్యాపారేతర కంపెనీల చట్టం (1962 లో 2 వ చట్టం) ఆంధ్ర ప్రదేశ రాష్ట్రానికి పరిమితమైన ఆశయాలు గల వ్యాపారేతర కంపెనీల స్థాపనకు, క్రమబద్ధీకరణకు, మూసివేతకు సంబంధించి నిబంధనలు చేస్తున్నది. (ఎ) వాణిజ్యం, కళలు, విజ్ఞానశాస్త్రం అభివృద్ధి నిమిత్తం లేదా మత, ధార్మిక లేక తదితర ప్రయోజనకర ఆశయం నిమిత్తం; (బి) తన లాభాలను లేక ఇతర ఆదాయాన్ని తన ఆశయాల అభివృద్ధికై వినియోగించదలచి, తన సభ్యులకు ఏ రకమైన డివిడెండు చెల్లింపుగాని లేకుండా నిషేధించే ఉద్దేశంతో లిమిటెడు కంపెనీగా ఏర్పాటైన ఒక సంఘం చట్టంక్రింద ఏర్పాటు చేయబడవచ్చును. 1956 కంపెనీల చట్టపు నిబంధనలన్నీ అవసరమైన మార్పులతో, ఈ చట్టంక్రింద ఏర్పాటయిన కంపెనీలకు వర్తిస్తాయి. రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపుల ఇనస్పెక్టరు జనరలు ఆంధ్రప్రదేశ వ్యాపారేతర కంపెనీల రిజిస్ట్రారుగా నియమించబడ్డారు. (25-4-1968 వ తేదీగల పరిశ్రమలశాఖ ఎ.ఎల్.ఎస్. నెం. 769 జి. ఓ. లో)

1956 కంపెనీల చట్టం 25 వ విభాగం క్రింద లైసెన్సుల జారీ నిమిత్తం సంఘాలనుండి వచ్చిన దరఖాస్తులన్నిటిని ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తూ పంపించడం

వ్యాపారేతర కంపెనీల రిజిస్ట్రారు యొక్క ప్రధాన కర్తవ్యం. లైసెన్సులు వచ్చినమీదట వ్యాపారేతర కంపెనీలు రిజిస్ట్రేషనుకోసం దరఖాస్తు పెట్టుకుంటాయి. ఈ కంపెనీలు రిజిస్టరైనమీదట ప్రత్యేక తీర్మానాలు, వాటాల కేటాయింపు, డైరెక్టర్ల వివరాలు మొదలైన పెక్కు రిటర్నులను దాఖలు చేయవలసి ఉంటుంది. వ్యాపారేతర కంపెనీల రిజిస్ట్రారు ఈ రిటర్నులన్నీ దాఖలు అయ్యేట్లు చూస్తారు.

1973-74 సంవత్సరానికి ఈ పద్దు క్రింద వ్యయం రూ. 39,200-00. ఇది కేవలం సిబ్బంది కోసం అయిన వ్యయం

భారత భాగస్వామ్య చట్టం :

భారత భాగస్వామ్య చట్టం (1932 లో 9 వ చట్టం) కేంద్ర చట్టం. అది జమ్మూ-కాశ్మీరుకు తప్ప భారతదేశమంతటికి వర్తిస్తుంది. 69 వ విభాగం మినహా మిగిలిన చట్టమంతా 1-10-1932 నుండి అమలులోనికి వచ్చింది. సదరు 69 వ విభాగం 1-10-1933 నుండి అమలులోనికి వచ్చింది. సంస్థల రిజిస్ట్రేషను నోటీసుల దాఖలు, సంస్థల నిర్మాణ స్వరూపంలో జరిగిన మార్పులను తెలియ చేయటానికి సంబంధించిన నిబంధనలన్నీ ఈ చట్టంలో ఉన్నాయి.

రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపుల ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు పదవీ రీత్యా సంస్థల రిజిస్ట్రారుగా ఉన్నారు. 1962 ఏప్రియల్ 14 వ తేదీ గల వాణిజ్య పరిశ్రమలశాఖ ఎమ్.ఎస్. నెం. 551 జి. ఓ. ననుసరించి ఆయన సంస్థల రిజిస్ట్రారు అధికారాలను వినియోగిస్తూ ఉన్నారు. రిజిస్ట్రేషను కోసం పెట్టకొనే దరఖాస్తులను సంస్థల రిజిస్ట్రారు స్వీకరిస్తారు. 1932 భారత భాగస్వామ్య చట్టం 58 వ విభాగపు నిబంధనల ననుసరించి ఆయన సంస్థలను రిజిస్టరు చేస్తారు. చట్టపు 60, 61, 62, 63 (1) లేక 63 (2) విభాగాల క్రింద దాఖలు చేయబడే నోటీసులను కూడా ఆయన స్వీకరిస్తారు. అవి సక్రమంగా ఉన్నట్లు కనుగొన్న మీదట ఆయన వాటిని రికార్డు చేస్తారు. సంస్థల రిజిస్ట్రారుకు చట్టాన్ని అమలు పరచడంలో స్టాంపుల అసిస్టెంటు ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు సహాయపడతారు.

(సి) ఆర్థిక సలహా, గణాంక వివరాలు :

ప్రణాళిక అవసరాలను తీర్చేనిమిత్తం వివిధ స్థాయిలలో గణాంక యంత్రాంగాన్ని పటిష్ఠంచేయడానికి, వాటి కార్యకలాపాలను వైవిధ్యపరచడానికి ప్రణాళిక రచన విధాననిర్ణయకార్యాలకు అవసరమయిన ప్రాతిపదిక గణాంక వివరాలను సమకూర్చడానికి భారత ప్రభుత్వ గణాంక సంస్థలు, రాష్ట్ర గణాంక శాఖలు పెక్కు చర్యలు గైకొన్నవి. మన రాష్ట్రంలో ప్రతిబ్లాకుయందు ప్రోగ్రెసు అసిస్టెంటు, ప్రతి తాలూకాలో తాలూకా స్టాటిస్టికలు అసిస్టెంటు, ప్రతి జిల్లాలో తగు సిబ్బందితో జిల్లా గణాంక అధికారిని నియమించడంద్వారాను గణాంక శాఖ ప్రధాన కార్యస్థానంలో పర్యవేక్షక వ్యవస్థను తగురీతిగా పునర్‌వ్యవస్థీకరించడం ద్వారాను గణాంక యంత్రాంగం పటిష్టం చేయబడింది. అర్థగణాంకశాఖ వార్షిక సాంఘిక—ఆర్థిక సర్వేలద్వారా గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలయందలి ప్రజల సాంఘిక, ఆర్థిక స్థితిగతులను, వాస్తవిక దృష్టితో కూడిన పంట అంచనాల/ సర్వే

ద్వారా ప్రధాన పంటలు అన్నింటియొక్క పంట దిగుబడి అంచనాలను ప్రధాన మార్కెట్ల నుండి, జిల్లా కేంద్ర పట్టణాలనుండి వివిధ వ్యవసాయ, వ్యవసాయేతర సరుకుల టోకు, చిల్లర ధర వివరాలను సేకరిస్తుంది. ఈ శాఖ వివిధ పరిపాలనా శాఖలనుండి అందిన గణాంక వివరాలను విశ్లేషించి ప్రచురించేపనిని నిర్వహిస్తుంది. అధిక దిగుబడినిచ్చే రకాల కార్యక్రమంపై మదింపు సర్వేలు, క్షేత్ర విషయాల సర్వే పనినికూడ ఈశాఖ చూస్తున్నది. ఆర్థిక వ్యవస్థ సమగ్ర స్వరూపాన్ని సూచించే నిమిత్తం శాఖ ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్ర ఆదాయ అంచనాలను సంకలనం చేస్తుంది. శాఖను పటిష్టపరచి గణాంక వివరాల సేకరణను మెరుగుపరచే నిమిత్తం కొన్ని పథకాలు తొలి ప్రణాళికలో ప్రారంభించబడ్డాయి. అవి ఇప్పుడు కొనసాగుతున్నాయి. 1974-75 బడ్జెట్‌లో చేర్చిన పథకాల వివరాలను గురించి స్థూలంగా దిగువ తెలియజేస్తాను

అర్థగణాంక శాఖకు సంబంధించిన గణాంక పథకాలను అమలుపర్చే నిమిత్తం 1974-75 బడ్జెటులో రూ 69.24 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అందులో రూ. 57.28 లక్షల మొత్తం ఈ శాఖయొక్క ప్రణాళికేతర పథకాలకోసం, రూ. 5 00 లక్షల మొత్తం రాష్ట్ర ప్రణాళికా పథకాలకోసం ఉద్దేశించబడింది. మిగతా రూ. 7.01 లక్షల మొత్తం కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలకోసం ఉద్దేశించబడింది. శాఖయొక్క ముఖ్యమైన పథకాలను గురించి ఈ క్రింద సంగ్రహంగా తెలియజేయబడింది.

ప్రణాళికేతర పథకాలు

(I) ప్రధాన కార్యస్థాన కార్యాలయం :

ఈ పద్దు క్రింద కేటాయింపు చేసిన మొత్తం వ్యయం (ఆహార పంటల సాగు విస్తీర్ణం, దిగుబడి, వర్షపాతం, ఋతుపరిస్థితులు, వ్యవసాయ వేతనాలు మున్నగునవి) పరిశ్రమలు, కార్మిక విషయాలు, టోకు చిల్లర ధరలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరించి, సంకలనం చేసి, విశ్లేషణ చేయడం, ప్రధాన ఆహారపైరుల పంట అంచనా సర్వేల నిర్వహణ పని. వార్షిక నివేదిక, పంట నివేదికలు, గణాంక వివరాల పుస్తకం, గణాంక వివరాల సంగ్రహం మున్నగు వాటిని సిద్ధపరచే పనిని నిర్వర్తించే అర్థగణాంక శాఖ ఖాయపు సిబ్బందిపై వ్యయం కోసం ఉద్దేశించబడింది. కేటాయింపు మొత్తం ఈ క్రింద తెలిపిన ఇతర ముఖ్యమైన ప్రణాళికేతర పథకాలకయ్యే వ్యయం కోసం కూడా ఉద్దేశించబడింది. (1) ఆంధ్రప్రదేశ రాష్ట్ర ఆదాయం, తలసరి ఆదాయం అంచనాలను తయారుచేసే పనిని నిర్వర్తించే రాష్ట్ర ఆదాయ యూనిటు : (2) వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల నుండి లభ్యమయ్యే అధికారిక సమాచారాన్ని సేకరించి సంకలనం చేయడం, ఆంధ్రప్రదేశ్ గణాంక వివరాల పుస్తకాన్ని గణాంకవివరాల సంగ్రహాన్ని సిద్ధపరచి ప్రచురించే పనిని నిర్వర్తించే అధికారిక గణాంక యూనిటు; (3) కార్మిక విషయాలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరించే కార్మిక గణాంక యూనిటు; (4) శాఖ విడుదలచేసే త్రైమాసిక బులెటినులో ప్రచురించే నిమిత్తం విశ్లేషణ నివేదికలను తయారుచేసే పనిని నిర్వర్తించే ఆర్థిక పరిశోధన విభాగం; (5) వనరుల సమీకరణకు దోహదపడే నిమిత్తం రూపొందించిన అధ్యయనాల నిర్వహణకై ఏర్పాటైన పట్టికకు ఫైనాన్సు

యూనిటు ; (6) సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన గణాంక వివరాలను సేకరించే పనిని నిర్వర్తించే పరిపాలన సమాచార యూనిటు ; (7) చార్టులు, మ్యాపులు తయారుచేసేందుకు ఏర్పాటు అయిన డ్రాయింగు యూనిటు; (8) వ్యాపార రంగం నుండి లభించే రాష్ట్రీ ఆదాయాన్ని వాస్తవంగా అంచనావేసే నిమిత్తం వ్యాపారం జరిపిన సంస్థలు స్థిరాస్తులు, నిర్వహణ మూలధనం, నియమింపబడిన వ్యక్తులు, చెల్లించిన మొత్తం పైకాలు వేతనాల విలువపై సమాచారాన్ని సేకరించే పంపిణీ వ్యాపార సర్వే యూనిటు; (9) పబ్లిక్, ప్రయివేటు రంగాలలోని భవన నిర్మాణ కార్యకలాపాలు, భవన సామగ్రి ధరలు, భవన నిర్మాణంతో నియమించబడిన కూలీలకు చెల్లించే వేతనాలు మున్నగువాటిపై సమాచారాన్ని సేకరించే గృహ నిర్మాణ విభాగం; (10 పబ్లిక్ ప్రయివేటు రంగాలకు స్థిర మూలధనం సమీకరణ, ప్రాంతీయ అకౌంట్ల తయారీ పథకం.

(II) జిల్లా కార్యాలయాలు :

ఈ పద్దు క్రింద కేటాయింపు చేసిన మొత్తం జిల్లా గణాంక సంస్థలు, వ్యవసాయ గణాంక వివరాలను మెరుగుపరచే ఏకీకృత పథకం పంపిణీ వ్యాపార సర్వే క్షేత్ర సిబ్బంది కోసం ఉద్దేశించబడింది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో ఏర్పాటు అయిన జిల్లా గణాంక సంస్థలలో నియమింపబడిన సిబ్బంది ప్రాథమిక నివేదిక ఏజన్సీల నుండి వివిధ రంగాలపై సమాచారాన్ని సేకరించడం, జిల్లాలనుండి అందవలసిన నియత కాలిక నివేదికలను సంకలనం చేసి సక్రమంగా పూర్తిచేయడం, క్షేత్ర సిబ్బంది పనిని పర్యవేక్షించడం, సమాచారాన్ని అక్కడికి అక్కడే తనిఖీ చేయడం వంటి పనులను చూస్తుంది. వ్యవసాయ గణాంక వివరాలను మెరుగు పరచే ఏకీకృత పథకం క్రింద తహసీల్దారు నుండి శాఖకు అందవలసిన వివిధ నియమిత కాలిక నివేదికలు అనగా వారంవారీ ఋతు నివేదికలు, పంటల నివేదికలు, పైరులు సాగుచేసిన విస్తీర్ణం, పంటల దిగుబడి భవిష్యత్సూచన నివేదికలు, నీటి పారుదల, ధరలు, వేతనాలు మొదలయినవాటికి సంబంధించిన నివేదికలను తయారు చేయడంలో తహసీల్దారుకు తోడ్పడే నిమిత్తం ప్రతి తాలూకా కార్యాలయానికీ ఒక తాలూకా స్టాటిస్టికల్ అసిస్టెంటును నియమించడం జరిగింది. తాలూకా స్టాటిస్టికల్ అసిస్టెంటు పంటకోత ప్రయోగాలు నిర్వహిస్తారు. పట్వారీలు, రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్లు వంటి ప్రాథమిక నివేదికదార్లు అందజేసిన వివరాలనుగురించి అక్కడికక్కడే తనిఖీ చేస్తారు. పంపిణీ వ్యాపార సర్వే యూనిటు యొక్క క్షేత్ర సిబ్బంది ఎంపిక చేయబడిన వ్యాపారుల నుండి సమాచారాన్ని సేకరించే పనిని నిర్వర్తిస్తుంది.

(III) సాంఘిక–ఆర్థిక సర్వే :

సాంఘిక–ఆర్థిక సర్వే యూనిటు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ శాఖ యందు ఏర్పాటు చేయబడింది. భారత ప్రభుత్వ జాతీయ మాదిరి సర్వే సంస్థ సహకారంతో వివిధ దశలలో సాంఘిక–ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరించే పనిని ఈ యూనిటు నిర్వహిస్తున్నది. 1974–75 లో జరిగే 29వ జాతీయ మాదిరి సర్వే పనిలో ఈ శాఖ పాల్గొంది. ఈ పద్దు క్రింద కేటా

యుంటను మొత్తం ప్రధాన కార్యస్థానపు సిబ్బంది. ఈ సిబ్బందికి అయ్యే ఖర్చును భరించడానికి అవసరమవుతుంది.

(IV) ఆహారేతర పైరులను గురించిన పంట అంచనా సర్వేలు :

నూనె గింజలు, ప్రత్తి, చెరకు మున్నగు ముఖ్యమైన ఆహారేతర పంటల విషయంలో ఇంతవరకు పూర్వం చూపు ఆధారంగా ఉత్పత్తి ఎంతో అంచనా వేస్తూండే వారు. అందువల్ల ఈ అంచనాలు తేడా ఎంత వుంటుందో కూడ మనం తెలుసుకోజాలం. ఉత్పత్తిని సరిగా అంచనా వేసేట్లు చూపటంకోసం పంటకోత ప్రయోగాల ద్వారా ఉత్పత్తిని శాస్త్రీయ పద్ధతులలో అంచనా కట్టడం జరుగుతుంది. నూనె గింజలు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెరకు వంటి ప్రధానమైన వాణిజ్య పంటల విషయంలో రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంనుంచి ఈ విధానం అనుసరించ బడుతున్నది. 1971-75 లో రాష్ట్రంలో పై పంటల విషయంలో సుమారు 4,600 ల ప్రయోగాలు జరపడానికి సంకల్పించబడింది. ఈ పథకానికి ఉద్దేశించిన వ్యయం పథకానికి సంబంధించిన సిబ్బంది ఖర్చు, సాగిన వేతనం, సాగుదారునికి చెల్లించవలసిన కూలి బత్తేల మీద వెచ్చించబడుతుంది.

II ప్రణాళికా పథకాలు

ఈ దిగువ తెల్పిన ఎనిమిది పథకాలను అమలుపరచేందుకు రాష్ట్ర ప్రణాళిక క్రింద రూ. 5 లక్షలు — కేటాయించడానికి సంకల్పించబడింది (1) 11వ పంచవర్షీయ పశుగణ వివరాల సేకరణ పథకం (2) అదనపు వర్షమాపకముల ఏర్పాటు నిర్వహణం (3) పంపిణీ వ్యాపార సర్వేను పటిష్టం చేయడము (4) పంటకోత ప్రయోగాల సర్వే పేటీలను పటిష్టవంతం చేయడం. (5) మెషిన్ టాబ్యులేషన్ యూనిట్‌ను పటిష్టవంతం చేయటం. (6) సర్వీసులో యిచ్చే శిక్షణను పటిష్టవంతం చేయుటం (7) ప్రాంతీయ అకౌంట్లు, మూలధనం సమీకరణ విభాగాన్ని పటిష్టవంతం చేయడం. (8) టేపులు, చిన్న తూకాల సరఫరా పథకం. ఈ ఎనిమిది పథకాలలో, మొదటి మూడు పథకాలు నాల్గవ ప్రణాళికనుంచి కొనసాగుతున్నట్టివి.

11వ పంచవర్షీయ పశుగణ వివరాల సేకరణ కార్యక్రమం రాష్ట్రంలో 1971-72 లో నిర్వహించబడింది. దీనికి సంబంధించిన నివేదికను తయారుచేసి ముద్రించే పనిని పూర్తి చేయడంకోసం కొంత సిబ్బంది 1974-75 లో కొనసాగించ బడుతున్నది.

అదనపు వర్షమాపకముల ఏర్పాటు నిర్వహణ పథకం క్రింద కొత్తగా రూపొందించిన 250 ఇ.ఆర్.పి. వర్షమాపకములకోసం 1978-74 లో ఇండియా మెటలర్జికల్ డిపార్టుమెంటువారికి ఇండెంటు పంపబడింది. ఇప్పుడున్న రెవెన్యూ వర్షమాపకములస్థానే వాటిని నెలకొల్పుతారు. ఇంతవరకు 238 వర్షమాపక ములు అందాయి. ఈ సంవత్సరంలో వాటిని నెలకొల్పి, సందర్భాన్ని బట్టి కంచెలను మరమ్మత్తు చేయడమో నిర్మించడమో జరుగుతుంది. పి.డబ్ల్యు.డి. వర్షమాపకముల ద్వారా వర్షపాతానికి సంబంధించి సేకరించిన సమాచారాన్ని

టాబ్యులేషను చేయడంకోసం కొంత సిబ్బందిని నియోగించాలని కూడా సంకల్పించ బడింది.

పంట కోత ప్రయోగాల పర్యవేక్షణను పటిష్టవంతం చేసే పథకం క్రింది నిధులు సమకూర్చబడినాయి. నిగినన్ని పంటకోత ప్రయోగాలను పర్యవేక్షించే నిమిత్తం పర్యటనలు జరిపేందుకు వీలుగా జిల్లా గణాంక అధికార్లకు ఇతర శాఖల వారు ఇచ్చిన జీపులను నడపడానికి అయ్యే ఖర్చు క్రింద ఇది వినియోగించబడు తుంది.

పంపిణీ వ్యాపార సర్వేను పటిష్టవంతం చేయడాని. సంబంధించిన పథకంలో అదనపు సిబ్బందిని తీసుకోడానికి వీలున్నది. ఈ పంపిణీ వ్యాపార సర్వే క్రింద క్షేత్ర కార్యక్రమాన్ని పట్టుదిట్టంగా పర్యవేక్షించడం కోసం రాష్ట్రంలోని 5 కేంద్రాలలో ఈ సిబ్బంది నియమించబడుతుంది.

మెషిన్ టాబ్యులేషన్ యూనిటులోవున్న పాత మెషిన్ల స్థానే క్రొత్త వాటిని సమకూర్చడం కోసం మెషిన్ టాబ్యులేషన్ యూనిటును పటిష్టవంతంచేసే పథకం ఉద్దేశించబడింది.

సర్వీసులో ఇచ్చే శిక్షణను పటిష్టవంతం చేసే పథకం క్రింద ఈ శాఖకు చెందిన కొందరు అధికార్లు భారతీయ గణాంక సంస్థ, వ్యవసాయ పరిశోధనా గణాంక సంస్థ మున్నగు ప్రసిద్ధ సంస్థలలో ఉన్నత గణాంక విధానాలలో శిక్షణ పొందడం కోసం పంపబడతారు.

సమీకరణ ప్రాంతీయ అకౌంట్లు మూలధనం సమీకరణ అంచనాలను తయారుచేయడానికి సంబంధించిన పనిని నిర్వహించేందుకు కావలసిన అదనపు సిబ్బంది నియామకానికి వీలుకల్పిస్తుంది.

సేపులు, చిన్న తూకాల సరఫరా పథకం పంటకోత ప్రయోగాలు నిర్వహించటంలో ఉపకరించే సేపులను, చిన్న తూకాలను కొనుగోలుచేసి వాటిని క్షేత్ర ఏజెన్సీలకు సరఫరా చేసేందుకు ఉద్దేశిస్తున్నది.

పైన తెలిపిన ఎనిమిది రాష్ట్ర ప్రణాళిక పథకాలకుతోడు నాలుగు కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాల అమలుకు 1974-75 బడ్జెటులో కేటాయింపు చేయబడింది. ఆ పథకాలేవంటే (1) అధిక దిగుబడినిచ్చే రకాలకు సంబంధించి అసెస్‌మెంట్ సర్వేలు నిర్వహించె పథకం, (2) ప్రపంచ వ్యవసాయ సంఖ్యా వివరాల సేకరణ కార్యక్రమం, (3) వ్యవసాయ గణాంక వివరాలను గురించి సకాలంలో నివేదించడం, (4) విస్తీర్ణం దిగుబడి రేట్ల పర్యవేక్షణను పటిష్టవంతం చేసే పథకం.

అధిక దిగుబడినిచ్చే రకాలకు సంబంధించిన పథకం యితర రకాలతో పోల్చినపుడు అధిక దిగుబడి రకాలకు వ్యాప్తి కలుగజేయడం గురించి తెలియజేస్తుంది. ఈ పథకం నాల్గవ ప్రణాళికనుంచి కొనసాగుచున్నది.

ప్రపంచ వ్యవసాయ సంఖ్యా వివరాల సేకరణ పథకం క్రింద వివరాల సేకరణ, నివేదిక రచన 1973-74 లోనే పూర్తయింది. ప్రపంచ వ్యవసాయ సంఖ్యా వివరాల సేకరణకు సంబంధించి మిగిలిపోయిన పనిని చూసేందుకు, యీ సంఖ్యలను, కార్యక్రమంలో సమాచారాన్ని సరిగా లేదా పరిమితంగా ఉన్నట్లయితే దానిని సరిచూసి నిర్దిష్టం చేయడానికి సంబంధించిన పరిశీలనకు, 1975-76 నిర్దేశ సంవత్సరంగా నమూనా సంఖ్యా వివరాల సేకరణ ప్రాథమిక చర్యలు తీసుకొనేందుకుగాను యీ పథకం క్రింద కొద్దిపాటి సిబ్బంది మంజూరు చేయబడింది

వ్యవసాయ గణాంక వివరాలను సకాలంలో నివేదించే పథకం రాష్ట్రంలో పండించే ప్రధాన పంటల విస్తీర్ణం, దిగుబడి సమాచారాన్ని లభ్యం చేయబడనిచ్చే రకాల కార్యక్రమం క్రింద నీటిపారుదల, విస్తీర్ణం అంచనాలను అంచనా వేయుటలో అయ్యే జాప్యాన్ని తగ్గించేందుకు ఉద్దేశించబడింది. ఈ పథకం పూర్తిగా నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికనుండి కొనసాగుతున్నట్టిదే.

పంటల విస్తీర్ణం, దిగుబడి, గణాంక వివరాల సేకరణ కార్యక్రమంపై పర్యవేక్షణను పటిష్టవంతం చేసే పథకం ప్రాథమిక రిపోర్టింగ్, పత్రి పరిస్థితిపై పర్యవేక్షణను యితోధికం చేయుట కొరకు ఉద్దేశించబడింది.

(డి) తూనికలు, కొలతల క్రమబద్ధీకరణ :

రాబడులు :

పెద్ద పద్దు :—104 ఇతర సాధారణ ఆర్థిక సర్వీసులు.

చిన్న పద్దు :—(డి) తూనికల కొలతలపై ముద్రలు వేయుటకు రుసుము.

బడ్జెటు అంచనా	1973—74	20.00 లక్షలు
సవరించిన అంచనా	1973—74	21.00 లక్షలు
		(వాస్తవ మొత్తం 25.90 లక్షలు)
బడ్జెటు 1974—75		22.00 లక్షలు
		(1972—73 సంవత్సరపు రాబడి బకాయిలు రూ. 2.00 లక్షలతో సహా)

చార్జీలు :

పెద్ద పద్దు :—304 ఇతర సాధారణ ఆర్థిక సర్వీసులు (డి) తూనికలు, కొలతల క్రమబద్ధీకరణ.

ప్రణాళిక బడ్జెటు క్రింద :

బడ్జెటు అంచనా	1973—74	17.50 లక్షలు
సవరించిన అంచనా	1973—74	17.50 లక్షలు
		(వాస్తవ మొత్తం 19.44 లక్షలు)
బడ్జెటు 1974—75		5.00 లక్షలు

ప్రణాళికేతర బడ్జెటు క్రింద :

బడ్జెటు అంచనా	1973—74	—
సవరించిన అంచనా	1973—74	—
బడ్జెటు	1974—75	17.50 లక్షలు

తూనికలు కొలతల శాఖ ప్రైవేటు రంగంలోనూ పబ్లికు రంగంలోనూ మెట్రిక్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి అమలుజరిపే పనిని చూస్తుంది 1958 ఆంధ్రప్రదేశ్ తూనికలు, కొలతల (అమలు) చట్టపు నిబంధనలను, దానిక్రింద రూపొందించిన నియమావళిని అనుసరించి రాష్ట్రంలో 1958 అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి మెట్రికు పద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడింది.

ఈ శాఖ కర్తవ్యాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి :

(ఎ) రాష్ట్రమంతటా తూనికలు, కొలతలు, పరికరాలు మొదలైనవాటికి మెట్రికు పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి అమలుపరచటం.

(బి) చట్టంక్రింద నియమావళి క్రింద నిర్ణయించిన ప్రమాణాల కనుగుణంగా క్రొత్త మెట్రికు తూనికలను, కొలతలను, పరికరాలను మొదలైనవాటిని మొదట సరిచూసి ముద్ర వేయటం.

(సి) తూనికలు, కొలతలు, పరికరాలు, పెట్రోలు పంపులు, పెట్రోలు లారీలు, టాంకులు, బ్యారులు, ఫిల్లరులు మొదలైనవాటిని నియతకాలికంగా తనిఖ జరిపి ముద్ర వేయటం.

(డి) సరియైన, చట్టబద్ధమైన తూనికలు, కొలతలు ఉపయోగించబడుతున్నాయో లేదో చూడటంకోసం వివిధ పారిశ్రామిక సంస్థలు, వర్తక, వెండి బంగారు వ్యాపార సంస్థలను నియతకాలికంగా తనిఖీ జరపటం, ఆకస్మిక సందర్శనలు జరపటం.

(ఇ) తూనికలు, కొలతలు, పరికరాలు మొదలైన వాటి వాడకంలో నేరాలు జరిగిన సందర్భాలలోను తక్కువ తూనికలు, కొలతలు ఉపయోగించిన సందర్భములోను, అవినీతిపరులైన వర్తకులు అక్రమ విధానాలను అనుసరించిన సందర్భాలలోను అభియోగం జరపటం.

(ఎఫ్) తూనికలు, కొలతలు, పరికరాలను తయారుచేయటానికి, వర్తకం చేయటానికి, మరమ్మతు చేయటానికి లైసెన్సులు జారీచేయటం.

ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వసదృశ శాఖలు, రైల్వేలు, పారిశ్రామిక సంస్థలు, ఫ్యాక్టరీలు, పెట్రోలు పంపులు, పెట్రోలు డిపోలు, మార్కెటింగు కేంద్రాలు, టోకు వర్తకులు, చిల్లర వర్తకులు, కూరగాయల వ్యాపారులు, మాంసం వర్తకులు, వంటచెరకు వర్తకులు, వీధిన తిరిగి అమ్మేవారు, తూనికలు, కొలతలు, తూనికల, కొలతల పరికరాలు, సక్రమంగా ఉపయోగించేటట్లు చూసేబాధ్యత కార్యనిర్వాహక సిబ్బందిది. చట్టపు నిబంధనల క్రింద, నేరస్థులపై వారు అభియోగాలుకూడ నిర్వహిస్తారు.

1973-74 సంవత్సరంలో 12,06,112 తూనికలు, 1,52,529 కొలతలు, 2,24,903 తూనికల, 1,905 కొలతల పరికరాలపై ముద్రవేసి వాడుకలోనికి తేవటం జరిగింది. 3,232 అక్రమ తూనికలు, 6,489 అక్రమ కొలతలు, 3,815 అక్రమ త్రాసులు పట్టుకోబడ్డాయి. శాఖ 6,674 అభియోగపు కేసులను నమోదు చేసింది. కోర్టులో 1,753 దాఖలు చేయబడ్డాయి. ఇంత వరకు కోర్టు ద్వారా ముగించిన కేసులలో జరిమానా మూలంగా వసూలైన మొత్తం రూ. 97,233.50 లు అంతేగాక శాఖ 4,921 కేసులలో రాజీ చేసుకొని రాజీ రుసుముల క్రింద రూ. 1,42,975 ల మొత్తం సంపాదించింది. తయారుదార్లకు 44 లైసెన్సులు, 210 వర్తకుల లైసెన్సులు, 307 మరమ్మతుదారుల లైసెన్సులు, జారీ చేయబడ్డాయి. లైసెన్సు రుసుముల క్రింద రూ. 16,570లు లభించాయి 1973-74లో వచ్చిన మొత్తము రాబడి రూ.25,90,946.00 లు.

1968-69 ఆఖరు వరకు ఈ పథకం కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకంగా ఉండేది. 1969-70 లగాయతు ఇది రాష్ట్ర ప్రణాళికా రంగానికి బదిలీ చేయబడింది. దానికయ్యే ఖర్చును భారత ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లభ్యం చేసిన బ్లాక్ గ్రాంటులనుండి భరించడం జరిగింది. 1974-75 నుండి ఈ పథకం క్రింద చేయవలసిన వ్యయం ప్రణాళికేతర రంగానికి బదిలీ చేయబడింది. 1974-75 లో ప్రణాళికేతర బడ్జెటు క్రింద పథకం పునర్వ్యవస్థీకరణకోసం రూ. 5.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

తనిఖీ రుసుములు, ముద్ర వేసినందుకు రుసుములు, లైసెన్సు రుసుములు దరఖాస్తు ఫారాల అమ్మకం, నేరాల రాజీ, అక్రమ తూనికలు, కొలతల అమ్మకం ఈ శాఖకు రాబడి వనరులుగా ఉన్నాయి.

ఈ శాఖ చూస్తున్న ప్రయివేటు, పబ్లిక్ రంగాలకుతోడు, రైల్వేల శాఖ కూడా రాష్ట్ర చట్టం పరిధికి తేబడింది. రైల్వేలలో తూనికలు, కొలతలు, తూనికల కొలతల పరికరాలను సరిచూసి ముద్రవేసే కార్యక్రమం చేపట్టబడింది.

భారత ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు ఈ మెట్రిక్ పద్ధతి విధానాన్ని వాటర్ మీటర్లకు, టాక్సీ మీటర్లకు ఎలక్ట్రిసిటీ మీటర్లకు విస్తరింపచేయవలసి వున్నది.

ఈ క్రొత్త పద్ధతిని ప్రచారంలోకి తెచ్చి వినియోగదారుల ప్రయోజనాలను కాపాడటంకోసం హైదరాబాదులోను, జిల్లాలలోనుగల పారిశ్రామిక సంస్థలలో ఈ శాఖ విస్తృత ప్రచారం గావిస్తున్నది. అన్ని ప్రముఖ ప్రదేశాలలోను ప్రచార వారోత్సవాలుకూడా జరిపి, మెట్రిక్ పద్ధతిని గురించి బహిరంగ సమావేశాలు, రేడియో ప్రసంగాలు, చలనచిత్ర ప్రదర్శనలు ఏర్పాటుచేయటం, తూనికలు, కొలతల వాడకంలో మోసాల మూలంగా వినియోగదారులు నష్టపోకుండా చూడటానికిగాను వివిధ రకాల తూనికలు కొలతల అక్రమ వాడకం గురించి ప్రత్యేక ప్రదర్శనలు నిర్వహించడంకూడా జరిగింది.

NOTE ON THE POLICY UNDERLYING DEMAND No XII TREASURY AND ACCOUNTS ADMINISTRATION.

Mr. SPEAKER, SIR.

I rise to move the Demand No. XII concerning the Treasury and Accounts Administration.

The Budget Estimates for 1974-75 provide for a gross demand of Rs. 2,72,60,000 (Voted Rs. 2,72,59,800 and charged Rs. 200).

The Treasuries and Accounts Department consists of the following branches:

(i) Directorate of Treasuries and Accounts (Administrative Office at State Headquarters).

(ii) District Treasuries and sub-Treasuries.

(iii) pay and Accounts Office, Hyderabad.

(iv) Pension Payment Offices at Motigalli and Secunderabad.

(v) Compilation Section at State Bank of Hyderabad.

(vi) Accounts Training College at Hyderabad and Accounts Training School at Eluru; and

(vii) Local Fund Audit Branch.

There are no Plan Schemes of the Department and the expenditure is mainly on the salaries of the employees. The main functions of the Treasuries are to excercise treasury check in respect of bills presented to the Treasuries, compile and render accounts to the Accountant-General in time. The monthly accounts showing the Department-wise details of receipts and charges are initially prepared by the District Treasury Offices or the Pay and Accounts Office and rendered to the Accountant-General.

There are 21 District Treasuries and 182 Banking and 20 Non-Banking Sub-Treasuries functioning in the State.

At State Capitals of Major States in India the system of making payments after pre-audit by the Accountant-General, a functionary under the Comptroller and Auditor-General of India was in vogue, even though the Pay and Accounts functions are those of the Government concerned and not of the Audit Officer. The Pay and Accounts functions (excepting for the pension disbursements) for the State Headquarters, *viz.*, twin cities of Hyderabad and Secunderabad were accordingly vested with the Accountant-General, Andhra Pradesh, Hyderabad. In the year 1971, Govrenment decided to take over these Pay and Accounts functions for the twin cities from the Accountant-General, Andhra Pradesh, Hyderabad and set up the Pay and Accounts for State Headquarters payments other then pension payments. In pursuance of this decision, the Pay and Accounts Office, Hyderabad was formed on 1st October 1971.

At the Head-quarters of the Government, the transactions are always of the higher order and the Government's financial interest would be well served by the system of pre-check and payment. The Pay and Accounts Office, Hyderabad under the Government of Andhra Pradesh is required to follow the system of pre-check and payment on the same lines as was in vogue in the Accountant-General Office. The Pay and Accounts functions are therefore akin to those of the Accountant-General's Office.

The Pension Payment Offices at Hyderabad and Secunderabad make payments of all types of pension to various categories of pensioners residing in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad The number of pension cases handled are 24,000 in Hyderabad and 4,763 in Secunderabad.

The Compilation Branch attends to the work relating to the receipt of challans and paid cheques and compilation of daily accounts in respect of transactions taking place in State Bank of Hyderabad at Hyderabad and Secunderabad.

The training Institutions at Hyderabad and Eluru impart induction training in Accounts to the personnel allotted to the Treasuries. and Accounts Department and suitable inservice training to the employees of various other Departments.

The Local Fund Audit Branch of the Department attends to the audit work of accounts of Panchayat Samithis, Zilla Parishads, Universities, etc.

The receipts realised by the Local Fund Audit Branch towards the audit fees from Local Fund Institutions is credited to "065—Other Administrative Services—Fees for Government Audit".

Though the Accounts Branches of the Heads of the Departments like the Director of Agriculture, Director of Public Instruction, Director of Industries, Director of Fisheries, Director of Medical and Health Services and Director of Animal Husbandry, etc., are under the administrative control of the Treasuries and Accounts Department,the expenditure or the salaries, etc., of the staff is debited to the Heads of Accounts of the respective Departments, where the branches are functioning.

According to the existing arrangements of compiling and rendering accounts, it takes considerable time to get the figures of receipts and expenditure in Sub-Treasuries. We are therefore, contemplating introduction of modern techniques, including computerisation for recording these transactions and retrieving the information quickly and also to have a close watch over the ways and means position.

అనుబంధము

డిమాండు నెం. XII ట్రెజరీలు, ఎకౌంట్ల నిర్వహణను గురించి వివరణ.

సభాపతి మహాశయా :

ట్రెజరీలు, ఎక్కౌంట్ల నిర్వహణకు సంబంధించిన XII నెంబరు డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

1974-75 సంవత్సరానికి బడ్జెటు అంచనాలలో రూ. 2,72,60,000 ల మొత్తం ఏర్పాటు చేయబడింది.

(ఓటు చేసినది రూ. 2,72,59,800 లు చార్జీ చేసినది రూ. 200 లు)

ట్రెజరీలు, ఎక్కౌంట్ల శాఖలో ఈ క్రింది విభాగాలు ఉన్నాయి :

(i) ట్రెజరీలు ఎక్కౌంట్ల డైరక్టరేటు (రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యస్థానంలోని పరిపాలక కార్యాలయం).

(ii) జిల్లా ట్రెజరీలు, సబ్ ట్రెజరీలు.

(iii) పే అండ్ ఎక్కౌంట్సు ఆఫీసు, హైదరాబాదు.

(iv) మోతీగల్లీ, సికింద్రాబాదులలో ఫించను చెల్లింపు కార్యాలయాలు.

(v) స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదులో సంకలన విభాగం.

(vi) హైదరాబాదులోని ఎక్కౌంట్సు శిక్షణ కళాశాల, ఏలూరులోని ఎక్కౌంట్సు శిక్షణ పాఠశాల.

(vii) లోకల్ ఫండు ఆడిటు విభాగం.

ఈ శాఖకు ప్రణాళికా పథకాలులేవు. వ్యయం ప్రధానంగా ఉద్యోగుల వేతనాలకు సంబంధించి ఉంటుంది. ట్రెజరీలలో సమర్పించిన బిల్లుల విషయంలో తనిఖీ జరపటం, లెక్కలు తయారుచేసి సకాలంలో ఏక్కౌంటెంటు జనరలుకు అందచేయటం ట్రెజరీల ప్రధానకర్తవ్యాలు. శాఖవారీ రాబడి ఖర్చుల వివరాలతో నెలవారీ లెక్కలను మొదట జిల్లాట్రెజరీ కార్యాలయాలు, పే అండ్ ఎక్కౌంట్సు ఆఫీసు తయారుచేసి ఎక్కౌంటెంటు జనరలుకు అందచేస్తాయి.

రాష్ట్రంలోని 21 జిల్లా ట్రెజరీలు, 182 బ్యాంకింగు సబు ట్రెజరీలు, 20 నాన్ బ్యాంకింగు సబు ట్రెజరీలు పనిచేస్తున్నాయి.

భారత దేశంలో పెద్ద పెద్ద రాష్ట్రాల రాజధానులలో ఎక్కౌంటెంటు జనరలు ప్రీ ఆడిటు జరిపిన తరువాత చెల్లింపులు చేసే పద్ధతి అమలులో ఉంది. వేతనాల, లెక్కల తాలూకు కర్తవ్యాలు సంబంధించిన ప్రభుత్వానికి ఆడిటు అధికారికి చెందినవే అయినప్పటికి భారత కంప్ట్రోలరు ఆడిటరు జనరలు తాలూకు అధికారి అయిన ఎక్కౌంటెంటు జనరలు పై కర్తవ్యాలను నిర్వహించడం వాడుకలో ఉన్నది. కనుక రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యస్థానం అయిన హైదరాబాదు–సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో (పింఛను చెల్లింపులు మినహా) వేతనాలకు, లెక్కలకు సంబంధించిన కర్తవ్యాలు హైదరాబాదులో గల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎక్కౌంటెంటు జనరలుకు ఒప్పగించబడ్డాయి. అయితే జంటనగరాలలో ఈ వేతనాల లెక్కల కర్తవ్యాలను ఎక్కౌంటెంటు జనరలు నుండి తీసుకొని, రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యస్థానంలో పింఛను చెల్లింపులు మినహా ఇతర చెల్లింపులకోసం పే అండ్ ఎక్కౌంట్సు ఆఫీసును నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం 1971 లో నిర్ణయించింది. ఈ నిర్ణయానుసారం 1-10-1971 నుండి హైదరాబాదులో పే అండ్ ఎక్కౌంట్సు ఆఫీసు ఏర్పాటు చేయబడింది.

ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యస్థానంలో లావాదేవీలు ఎప్పుడూ అధికంగా ఉంటాయి. ప్రభుత్వ ఆర్థిక ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి ముందు తనిఖీ జరిపి చెల్లింపులు చేసే పద్ధతి తోడ్పడుతుంది. కాబట్టి ఏక్కౌంటెంటు జనరలు కార్యాలయంలో వాడుకలో ఉండిన పద్ధతిలోనే ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వ అధ్వర్యం క్రిందగల పే అండ్ ఎక్కౌంట్స్ ఆఫీసుకూడా ముందుగా తనిఖీ జరిపి చెల్లింపులు చేసే పద్ధతిని అనుసరించవలసి ఉన్నది. ఈ విధంగా ఎక్కౌంటెంటు జనరలు కార్యాలయం నిర్వహించిన కర్తవ్యాలను పే అండ్ ఎక్కౌంట్సు ఆఫీసు కూడా అదే రీతిలో నిర్వహిస్తున్నది.

హైదరాబాదు-సికింద్రాబాదులో గల పింఛను చెల్లింపు కార్యాలయాలు జంటనగరాలలో నివసిస్తున్న వివిధ తరగతుల పింఛనుదారులకు అన్నిరకాల

పింఛను చెల్లింపులను నిర్వహిస్తున్నాయి. హైదరాబాదు కార్యాలయంలో చెల్లింపు జరిగే పింఛను కేసుల సంఖ్య 24,000 కాగా సికింద్రాబాదులోని సంఖ్య 4,768.

చలానులను, చెల్లింపు జరిగిన చెక్కులను స్వీకరించడానికి హైదరాబాదు సికింద్రాబాదులలో గల స్టేటు బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదులో జరిగే లావాదేవీల విషయంలో రోజువారీ లెక్కల తయారీకి సంబంధించిన పనిని సంకలన విభాగం నిర్వహిస్తుంది.

హైదరాబాదు, ఏలూరులో గల శిక్షణ సంస్థలు ట్రెజరీలు ఎకౌంట్ల శాఖకు కేటాయించబడిన సిబ్బందికి ఎకౌంట్లలో ప్రారంభ శిక్షణ యిస్తాయి. వివిధ ఇతర శాఖలలో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులకు కూడా తగు శిక్షణను ఇస్తున్నాయి.

ఈ శాఖకు చెందిన లోకల్ ఫండు ఆడిటు విభాగం పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు, విశ్వ విద్యాలయాలు మొదలైన వాటి లెక్కల ఆడిటు పనిని చూస్తుంది.

లోకల్ ఫండు ఆడిటు విభాగానికి ఆడిటు రుసుముల క్రింద లోకల్ ఫండు సంస్థల నుండి వసూలయిన రాబడులు "065—ఇతర పరిపాలక సర్వీసుల-ప్రభుత్వ ఆడిటు రుసుములు" అను పద్దుకు జమకట్టబడతాయి.

వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టరు, విద్యాశాఖ డైరెక్టరు, పరిశ్రమల శాఖ డైరెక్టరు, మత్స్య పరిశ్రమశాఖ డైరెక్టరు, వైద్య-ఆరోగ్య సేవల డైరెక్టరు, పశు సంవర్ధన శాఖ డైరెక్టరు మొదలయిన శాఖాధిపతుల ఆడిటు విభాగాలు ట్రెజరీలు ఎకౌంట్ల శాఖ పరిపాలక నియంత్రణ క్రిందనే ఉన్నప్పటికి సిబ్బంది వేతనాలు మొదలైన వాటి తాలూకు వ్యయం ఆయా శాఖల ఖాతా పద్దుల క్రింద ఖర్చు వ్రాయబడతాయి.

లెక్కలను సంకలనం చేసి అందజేయడానికి, ప్రస్తుతం ఉన్న ఏర్పాట్ల ప్రకారం సబు ట్రెజరీలలోని రాబడి ఖర్చుల అంకెలను పొందడానికి చాలా సమయం తీసుకుంటున్నది. కనుక ఈ లావాదేవీలను నమోదు చేసి సత్వరంగా సమాచారాన్ని సేకరించడానికి సాధన సంపత్తుల పరిస్థితిని జాగ్రత్తగా గమనిస్తూ ఉండటానికి వీలుగా కంప్యూటరైజేషనుతో పాటు ఆధునిక విధానాలను ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది.

STATEMENT ON EXCISE DEMAND FOR 1974-75.

1. *Introduction:*

The Excise Year 1973-74 (ending on 30th September, 1974) represents the 6th year after the withdrawal of prohibition in the Andhra area.

2. *Sale of Toddy and Arrack Shops:*

In Telangana area, for the Abkari Year commencing from 1st October, 1973, 5138 toddy shops and 4192 arrack shops in all were sanctioned for auction. Out of these, 5137 toddy shops and 4102 arrack shops were auctioned. The total rentals for toddy and arrack shops for the Abkari Year 1973-74 amount to Rs. 10.54 crores as against 9.34 crores for the previous year.

In Andhra area, for the Excise Year 1973-74, 4219 toddy shops and 6577 arrack shops were sanctioned for auction. Out of these, 4202 toddy shops and 6553 arrack shops were auctioned. The total rentals for toddy and arrack shops for the Abkari Year 1973-74 amount to Rs. 10.78 crores as against 8.70 crores for the previous year.

3. *Lease to Co-operativies:*

Under the Andhra Pradesh Excise (Lease of Right to sell Liquor in Retail) Rules. 1969, every lease of right to sell liquor in retail shall be granted by auction. The Commissioner of Excise is competent to fix the number of shops to be established in an area, their location etc. However, as a measure of assistance to the toddy tappers, Sendhi shops are being leased out to Toddy Tappers Co-operative Societies without putting the shops to auction. In Telangana area, during the year 1972-73, 1560 new shops in addition to 1410 shops already in existence were sanctioned of lease to the Co-operative Societies. But all the shops were not availed of by the Tappers Co-operative Societies. For the Excise Year 1973-74, the Government therefore decided as a matter of policy that toddy shops equal to the number in respect of which there was a short fall in the utilisation of the allotted shops last year by the societies may be leased out to them. For the year 1973-74, 1945 shops were leased out to the Tappers Co-operative Societies in the Telangana area for a total annual rental of Rs.3.10 crores.

Similarly, in Andhra area also, 274 shops were leased out to Toddy Tappers Co-operative Societies for a total annual rental of Rs. 1.20 crores.

4. *Reservation of the Toddy Trees by the pattedars Reservation*:

It has been found that taking advantage of the provision of section 24 of the Excise Act, 1968 the owners are with holding the use of their trees for tapping purposes without valid reasons thereby depriving the tappers of their livelihood. To overcome this difficulty, section 24 of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968 has been amended during the year to provide for prior approval of reservations by tree owners by the Commissioner subject to certain reasonable restrictions on the exercise of this right by the pattedars. In the rules it has been provided that intimations which are based on one or more of the following reasons could be considered for approval:

(*a*) that the tapping of trees interferes with normal cultivation operation;

(*b*) that the tapping of a tree is likely to result in its withering away or be otherwise injurious;

(*c*) that the trees are situated in residential quarters tapping of which will result in inconvenience to the residents.

5. *Manufacture, Supply of Arrack and Establishment of Taluk Depots*:

In Andhra area, there are 8 private distilleries supplying arrack to the Government Taluq Depots under an agreement made with the Government. In Telangana area, there are two Government Distilleries, one at Narayanaguda and the other at Kamareddy, to cater to the needs of the taluq arrack depots in that region. The Government have approved the setting up of a Government Distillery in the coastal area and an amount of Rs. 50 lakhs has been made available for this purpose. A site at Kovvur has been selected and the construction will be taken up shortly. Arrack is supplied to the arrack shops through the Government depots. When the departmentalisantion of transport and supply of arrack was taken up by the Government, sanction was accorded for establishment of 107 arrack depots in Andhra area and 71 arrack depots in Telangana area. These deposits are located mostly at taluk headquarters and are managed by the officers of the rank of Deputy Tahsildar and are under the supervision of Tahsildars.

Arrack is transported from the distilleries to the depots through Government lorries and from the depots the contractors draw their requirements.

6. *Manufacture and Sale of Indian Liquor and Beer:*

Sixteen Distillery units for manufacture of Indian Liquor and 4 brewery units for manufacture of beer have so far been licensed. Of these, 13 distilleries have so far gone into production. Of the 4 brewery units, one is already functioning.

Sale of Indian Liquors and beer throughout the States is now regulated under the fixed fee system. The Government have been following a liberal policy in the licensing of shops for sale of Indian Liquor and beer. There are at present, over (800) licenses in the whole State. The total estimated revenue from Indian Liquor and beer for 1973-74 is Rs. 2.72 crores.

7. *Scarcity of Molasses and Alcohol:*

There has been acute shortage of molasses and alcohol during the past three years owing to severe drought and adverse seasonal conditions that prevailed. The Government have taken necessary steps to conserve and distribute molasses/alcohol produced in the State through a scheme of priorities and cuts in supply. Government of India were also requested to make inter-state allocations from surplus states. Thus 46.59 lakh litres of alcohol from Maharashtra, Uttar Pradesh and Bihar were imported since the last sugar-year for use of industrial units, and 3,000 tonnes of molasses was imported from Tamilnadu for conversion into alcohol. Government of India have again been addressed to allot 300 lakh litres of alcohol for the current year to meet the continuing shortage.

8. *Excise Administration and Eradication of Illicit Distillation:*

The Department continued to take steps to check illicit distillation. In the year 1972-73, 30,402 raids were conducted resulting in booking of 17,924 cases out of which 5,016 cases were prosecuted, 632 cases were convicted, 343 cases were acquitted, leaving a balance of 4,041 pending trial.

Following, the Suryapet Liquor Tragedy which happend on 23rd February, 1973 the Government constituted a One Man Commission of Inquiry to inquire the circumstances leading to the deaths of several persons and make necessary recommendations. The Commission submitted its report to the Government in May, 1973. A copy of the report has already been placed on the table of the House. The Commission after detailed study, made certain recommendations to the Government. The recommendations of the Commission were considered by a State High Level Committee headed by the Chief Secretary to Government and the decisions of the Government on the recommendations of the Commission have been communicated to the Board of Revenue (Excise) for implementation. Action is being taken to implement the decisions taken in the matter.

Between 18-5-1974 to 20-5-1974, another liquor tragedy took place at Pedavadlapudi and other villages of Guntur District in which 29 persons died and 181 persons were affected. Chemical analysis of the liquor seized, has revealed that the liquor contained Methyl Alcohol, a poisonous substance. Action is being taken against all the persons involved. After completion of investigation, charge-sheet will be filed against all the accused. In this case a magisterial Inquiry to be conducted by the Addl. District Magistrate, Guntur, has been ordered. His report is awaited. Apart from providing relief to the victims of the tragedy and their families Government are considering further measures to prevent recurrance of such tragedies.

The Government have accorded sanction for the creation of a post of Officer on special Duty of the rank of Deputy Inspector-General of Police in the Excise Department to be incharge of enforcement and vigilance including checking of illicit distillation and leakage of Government Revenue etc. The Officer on Special Duty has joined duty on 7-6-1974. Re-organisation and strengthening of the Department particularly on the side vigilance and enforcement is under consideration of Government.

Orders have been issued sanctioning supply of testing kits with equipment and chemical to Excise Officials for the purpose of testing toddy and arrack kept for sale in the licenced premises for the excise year 1973-74.

ఆబ్కారీ డిమాండ్లపై వివరణ 1974–75

1. ప్రస్తావన :

30–9–1974 తేదీన అంతమయ్యే 1973–74 ఆబ్కారీ సంవత్సరం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మద్యనిషేధాన్ని ఉపసంహరించిన తరువాత ఆరవ సంవత్సరం అవుతుంది

2. కల్లు సారా దుకాణాల విక్రయం :

తెలంగాణా ప్రాంతంలో 1973 అక్టోబరు 1 వ తేదీ నుంచి ప్రారంభమయిన ఆబ్కారీ సంవత్సరానికి మొత్తం మీద 5,188 కల్లు దుకాణాలు, 4,192 సారా దుకాణాలు వేలం వెయ్యడానికి అనుమతించబడ్డాయి. అందులో 5,187 కల్లు దుకాణాల విషయంలోను, 4,192 సారా దుకాణాల విషయంలోను వేలం పాటలు అయ్యాయి. 1973–74 లో కల్లు, సారా దుకాణాలనే వేలం వెయ్యగా వచ్చిన మొత్తం రూ. 10.54 కోట్లు కాగా, నిరుడు వేలంమీద వచ్చిన మొత్తం 9.84 కోట్లు.

1973–74 ఆబ్కారీ సంవత్సరానికి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 4219 కల్లు దుకాణాలు, 6,577 సారా దుకాణాలు వేలం వెయ్యడానికి అనుమతించబడ్డాయి. అందులో 4,202 కల్లు దుకాణాల విషయంలోను, 6,558 సారా దుకాణాల విషయంలోను వేలంపాటలు అయ్యాయి. 1973–74 సంవత్సరంలో కల్లు, సారా దుకాణాలను వేలం వెయ్యగా వచ్చిన మొత్తం రూ. 10.78 కోట్లు కాగా నిరుడు వేలం మీద వచ్చిన మొత్తం రూ. 8.70 కోట్లు.

3. సహకార సంఘాలకు కౌళ్లు :

1969, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆబ్కారీ (మద్యాన్ని చిల్లరగా విక్రయించుకోవడానికి కౌలు కిచ్చే హక్కు) నియమావళి ప్రకారం చిల్లరగా మద్యాన్ని విక్రయించడానికి కౌలుకిచ్చే హక్కును వేలం ద్వారా మంజూరు చేయవలసి వున్నది. ఒక ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేయవలసిన దుకాణాల సంఖ్య, అవి ఏర్పాటు చేయవలసిన స్థలం మున్నగు వాటిని నిర్ణయించే అధికారం ఆబ్కారీ శాఖ కమీషనరుకు వుంటుంది. అయితే గీత పని వారికి సహాయక చర్యగా దుకాణాలను వేలం వేయకుండా గీత పనివారల సహకార సంఘాలకు చెంది దుకాణాలను కౌలు కివ్వడం జరుగుతున్నది. 1972–73 లో తెలంగాణా ప్రాంతంలో, అప్పటికే వున్న 1410 దుకాణాలకు అదనంగా 1560 కొత్త దుకాణాలను సహకార సంఘాలకు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అయితే దుకాణాలన్నింటిని గీత పనివారల సహకార సంఘాలు వినియోగించుకోలేదు. 1973–74 ఆబ్కారీ

సంవత్సరానికి, గత సంవత్సరం సహకార సంఘాలకు కేటాయించిన దుకాణాల వినియోగంలో కొరత పడిన దుకాణాలను ఈ సంఘాలకు కౌలు కివ్వాలని ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది. 1973–74 సంవత్సరానికి తెలంగాణా ప్రాంతంలోని గీత పనివారల సహకార సంఘాలకు 1945 దుకాణాలను కౌలు కివ్వడం జరిగింది. దీనిపై సరీనా కౌలు మొత్తం రూ. 3.10 కోట్లు.

అదే మోస్తారుగా, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కూడా గీత పనివారల సహకార సంఘాలకు 271 దుకాణాలు కౌలు కివ్వడం జరిగింది. దీని మూలంగా సాలీనా కౌలు మొత్తం రూ. 1.20 కోట్లు.

4. పట్టాదార్లు కల్లు గీసే చెట్లను ఉంచుకోవడం :

1968 అబ్కారీ చట్టం 24 వ విభాగపు నిబంధనలను ఆధారంగా చేసుకొని చెట్ల సొంతదార్లు తగు కారణమేదీ లేకుండానే తమ చెట్లను గీయకుండా వుంచుతున్నారు. అందుమూలంగా గీత పని వారల జీవనోపాధికి భంగం కలుగుతున్నది. ఈ చిక్కును తొలగించడం కోసం 1968 ఆంధ్రప్రదేశ్ అబ్కారీ చట్టం 24 వ విభాగం ఈ సంవత్సరం సవరించబడింది. దీని ప్రకారం పట్టాదార్లు తమ హక్కును వినియోగించుకోవడంపై సబబైన కొన్ని నిర్బంధాలకు లోబడి వారు చెట్లను గీయకుండా వుంచుకోవడానికి కమీషనరు నుంచి ముందుగా అనుమతి పొందాలి. ఈ క్రింది ఒకటి లేక అంతకుమించి తెలియజేసిన కారణాలు ఆమోదించడానికి పరిశీలించబడతాయని నియమావళి నిబంధించబడింది :

(ఎ) చెట్లు గీయడం మామూలు వ్యవసాయ పనులకు ప్రతిబంధకంగా వుండటం.

(బి) చెట్టును గీసినందువలన ఆ చెట్టు ఎండిపోవడం లేక దానికి వేరొక విధంగా హాని కలగడం.

(సి) నివాస గృహాలవద్ద వున్న చెట్లను గీసినందువలన అక్కడ నివసించే వారికి అసౌకర్యంగా వుండడం.

5. సారా తయారీ, సరఫరా, తాలూకా సారా డిపోల ఏర్పాట్లు :

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 8 ప్రయివేటు సారాబట్టీలు వున్నాయి. ఇవి ప్రభుత్వంతో చేసుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం ప్రభుత్వ తాలూకా డిపోలకు సారా సరఫరా చేస్తున్నాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలోగల తాలూకా సారా డిపోల అవసరాలను తీర్చే నిమిత్తం ఆ ప్రాంతమందు నారాయణగూడాలో ఒకటి, కామారెడ్డిలో మరొకటి—రెండు ప్రభుత్వ సారా బట్టీలు వున్నాయి. కోస్తా ప్రాంతంలో ప్రభుత్వ సారాబట్టీ ఒకదానిని నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఇందునిమిత్తం రూ. 15 లక్షల మొత్తం మంజూరు చేసింది. కొవ్వూరువద్ద స్థలం నిర్ణయమయింది.

నిర్మాణం పని త్వరలో చేపట్టబడగలదు. ప్రభుత్వ డిపోలద్వారా సారా దుకాణాలకు సారా సరఫరా చేయబడుతుంది. సారా సరఫరాను శాఖపరంగా ప్రభుత్వం చేపట్టినపుడు ఆంధ్రప్రాంతలో 107 సారాడిపోలను, తెలంగాణా 71 సారాడిపోలను ఏర్పాటు చేయడానికి మంజూరు యివ్వడం జరిగింది. ఈ డిపోలో అధిభాగం తాలూకా ప్రధాన కార్యస్థానాలలో నెలకొల్పబడ్డాయి. ఈ డిప్యూటీ తహశీలుదారు హోదాగల అధికారి నిర్వహణలో వున్నాయి. తహశీల్దార్లు వీటిపై అజమాయిషి వహిస్తారు.

ప్రభుత్వ లారీలద్వారా బట్టీల నుండి డిపోలకు సారా రవాణా చేయబడుతుంది. డిపోలనుండి కాంట్రాక్టర్లు తమ అవసరం కొరకు సారాను తీసుకొంటారు.

6. భారతీయ మద్యం, బీరు తయారీ, అమ్మకం :

భారతీయ మద్యం తయారు చేయడానికి 16 డిస్టిలరీ యూనిట్లకు బీరు తయారు చేయడానికి 4 బ్రూవరీ యూనిట్లకు ఇంతవరకు లైసెన్సులు ఇవ్వబడినాయి. వీటిలో యింతవరకు 13 డిస్టిలరీలు ఉత్పత్తిని ప్రారంభించినాయి. 4 బ్రూవరీ యూనిట్లలోను ఒకటి ఇదివరకు నుండి పని చేస్తున్నది.

రాష్ట్రములో భారతీయ మద్యం, బీరు అమ్మకం ఎక్సైజు రాసుల పద్ధతి క్రింద ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టబడింది. భారతీయ మద్యం, బీరును అమ్మకంకోసం దుకాణాలకు లైసెన్సును ఇప్పటిలో ప్రభుత్వం ఉదార వైఖరిని అవలంబిస్తున్నది. ప్రస్తుతం రాష్ట్రం మొత్తం మీద లైసెన్సులు పొందినవారు 500 మంది వరకు ఉన్నారు. 1973-74 కు భారతీయ మద్యం, బీరునుండి అంచనా వేసిన ఆదాయం మొత్తం రూ. 2.72 కోట్లు.

7. మొలాసెస్, ఆల్కహాల్ కొరత :

తీవ్రమైన అనావృష్టి, ప్రతికూలమైన పరిస్థితులమూలంగా గడచిన మూడు సంవత్సరాలుగా మొలాసస్, ఆల్కహాల్ కొరత ఎక్కువగా ఉన్నది. రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న మొలేసులు/ఆల్కహాలును సరఫరా ప్రాధాన్యత క్రొత్త పథకము ద్వారా భద్రపరచి పంపిణీ చేయుటానికి ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకున్నది. మిగులు రాష్ట్రాల నుండి అంతర్ రాష్ట్ర కేటాయింపులు చేయవలసిందిగా భారతప్రభుత్వాన్ని కోరడం కూడా జరిగింది. పారిశ్రామిక యూనిట్లలో వినియోగించే నిమిత్తం గత చక్కెర-సంవత్సరము లగాయితు మహారాష్ట్ర, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారు రాష్ట్రాల నుండి 46.58 లక్షల లీటర్ల ఆల్కహాలును దిగుమతి చేసుకోవడం జరిగింది. ఆల్కహాలుగా మార్చడం కోసం తమిళనాడు నుండి 800 టన్నుల మొలాసెస్ దిగుమతి చేసుకోవడం జరిగింది. కొనసాగుతున్న కొరతను తీర్చడానికి ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 800 లక్షల లీటర్ల ఆల్కహాలును కేటాయించవలసిందిగా తిరిగి భారతప్రభుత్వాన్ని కోరాం.

8. అబ్కారీ పాలన—అక్రమ సారా తయారీ నిర్మూలన :

అక్రమసారా తయారీని అరికట్టేందుకు ఈశాఖ చర్యలను కొనసాగిస్తోన్నది. 1972-73 లో 30,402 దాడులు నిర్వహించబడినాయి. వీటిమూలంగా 11,924

కేసులు పట్టుబడ్డాయి. వీటిలో 5016 కేసులపై అభియోగం తేవడం జరిగింది. 882 కేసులకు నేర నిర్ధారణ చేయబడింది. 348 కేసులను విడిచిపెట్టడం జరిగింది. మిగతా 4041 కేసుల విచారణ పెండింగులో నున్నది.

1973 ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన-సూర్యాపేట సారా విషాద సంఘటన తరువాత పెక్కుమంది వ్యక్తుల మరణానికి దారితీసిన పరిస్థితులను విచారించి తగు సిఫారసులను చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వం ఏకసభ్యవిచారణ సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. ఈ సంఘం 1973 మే నెలలో నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. ఆ నివేదిక ప్రతిని ఇదివరకే సభాసమక్షంలో ఉంచటం జరిగింది. ఈ సంఘం బాగా పరిశీలన జరిపిన తరువాత ప్రభుత్వానికి కొన్ని సిఫారసులు చేసింది. ఈ సిఫారసులను రాష్ట్ర ఉన్నత స్థాయీ సంఘం పరిశీలించడం జరిగింది ఈ సంఘానికి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. సంఘం చేసిన సిఫారసులపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను అమలు జరపడంకోసం రెవెన్యూబోర్డుకు(అబ్కారీ విభాగానికి)పంపడం జరిగింది. నిర్ణయాలను అమలు పరచడానికి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

18-5-74 నుండి 20-5-74 మధ్య గుంటూరుజిల్లాలోని పెదవడ్లపూడి, ఇతర గ్రామాలలో వేరొక సారా విషాద సంఘటన సంభవించింది. దీనిలో 29 మంది మరణించడం, 181 మంది అస్వస్థులు కావడం జరిగింది. పట్టుకున్న సారా రసాయనిక విశ్లేషణంబట్టి అందులో మిథైల్ ఆల్కాహాల్ అనే విషపదార్థం ఉందని తేలింది. ఇందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులందరిపై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. దర్యాప్తు పూర్తి అయిన తరువాత నిందితులందరిపై ఛార్జిషీట్లు దాఖలు చేయబడినాయి. ఈ సందర్భంలో న్యాయవిచారణ జరిపించవలసిందిగా గుంటూరులోని అదనపు జిల్లా మెజిస్ట్రేటుకు ఉత్తరువు చేయబడింది. ఆయన నివేదిక అందవలసి వున్నది. ప్రమాదానికి గురియైన వారికి, వారి కుటుంబాలకు సహాయం చేయడమే కాకుండా ఇటువంటి ప్రమాదాలు తిరిగి సంభవించకుండా అరికట్టడానికి ఇతోధిక చర్యలను గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

అక్రమసారా తయారీని అరికట్టడం, ప్రభుత్వ ఆదాయం నష్టం కాకుండా చూడడం మున్నగు వాటితోసహా చట్టం అమలుకు, నిఘా పనికిగాను అబ్కారీ పోలీసు డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టర్ జనరల్ హోదాలో ప్రత్యేక బాధ్యతపై ఒక అధికారి పదవి ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. ప్రత్యేక బాధ్యత అప్పగించిన ఈ అధికారి 7-6-1974 తేదీన పదవిని స్వీకరించారు. ముఖ్యంగా నిఘాపని, అమలుకు సంబంధించిన శాఖను పునర్వ్యవస్థీకరించడం, పటిష్టవంతం చేయడం గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

1973-74 అబ్కారీ సంవత్సరంలో లైసెన్సులు ఇచ్చిన ఆవరణలో అమ్మకానికి ఉంచిన కల్లు, సారాను పరీక్షించే నిమిత్తం అబ్కారీ ఉద్యోగులకు తగు ఉపకరణాలు రసాయనాలతో కూడిన పరీక్షా కిట్టును సరఫరా చేసేందుకు ఉత్తరువులు జారీ చేయబడ్డాయి.

NOTE ON THE DEPARTMENT OF INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS DEMAND FOR THE YEAR 1974-75

The Budget Demand of the Department of Information and Public Relations forms part of Demand XXIV for the year 1974-75. The details of the Budget Demand have already been circulated to the Honourable Members along with the Budget speech of the Hon'ble Chief Minister. This note embodies a review of the activities of the Department during 1973-74.

A parliamentary democracy like ours becomes meaningful and real only when public opinion is articulate and assertive through legitimate channels of expression. To mould gradually such an articulate and assertive body of public opinion, the mass communication media like the Press, the Radio, the Film, etc., play their assigned roles following certain well recognised norms. It is against this wider background that the Department of Information and Public Relations utilising these media, acts as the public relations of the Government which thus endeavours to maintain almost a continuous liaison with the people. The approach of the Department of Information and Public Relations to this task can be two dimensional. On the one hand, the Department endeavours to disseminate through the mass media the policies and programmes of the Government to secure for them better understanding and wider appreciation. On the other, the Department furnished to the government information about the reactions of the people as reflected, for example, in the Press to its, policies, primary to make the Executive responsive to public opinion.

Liaison with the Press and A.I.R.

With a view to keeping the administration informed of reactions to its policies, as reflected in the Press, the Department scrutinises more important English, Telugu and Urdu newspapers and periodicals published inside and outside Andhra Pradesh and Press clippings are being sent daily to all the Ministers including Chief Minister and various Departments of Secretariat. During 1973-74, as many as 26,786 Press clippings were furnished to the Government. In addition, a daily summary of Press reactions providing a gist of editorials and feature articles of interest to the State was compiled during the year under review.

To secure wide publicity in the Press for the policies and decisions of the State Government, the Department issued 4,441 Press releases, Press Notes, Notification and unofficial notes during 1973-74 in addition to 31 feature articles and 9 district newsletters. The provision of telegraphic bearing authority to all the District Public Relations Officers and the Block Assistant Public Relations Officers enables these field officers to cover the district level functions regularly and send

despatches to headquarters promptly for incorporation in the Departmental press releases, thus enhancing their news value. This was continued during 1973-74 also resulting in a wider coverage to district news in the Press.

As many as nine conducted Press tours were organised by the Department during the year under review, as also the coverage of nine foreign dignitaries and journalists. The Department also arranged for the coverage of the President's sojourn at Hyderabad in May 1973.

During the year under review, the Department continued to subscribe to the P.T.I., U.N.I., A.N.S., I.N.F.A., Hindustan Samachar, the Deccan News and the Bharat News. The Department continues to have the benefit of a Telex service and a teleprinter, the latter linking the State Information Centre, Vijayawada with the Department.

To advise the Government whether the order passed under clause 6 (1) of the Criminal and Election Law Amendment Act, 1969 should be modified, confirmed or rescinded, the State Government have constituted a State Press Consultative Committee in November 1973. The role of the Committee is purely advisory in character.

The Department extended co-operation to A.I.R. in putting on the air, a regular and popular programme "Andhra Pradesh Marches Ahead" covering the development activities of the State Government. During the year under report, twelve radio talks were arranged by the Department in which the Secretaries to the Government and the heads of departments participated

The Department caters to the requirements of photographs for press publicity. Events and functions under the auspices of the State Government including the State visit of foreign dignitaries are being covered by the Department. During 1973-74, as many as 568 functions were covered and 12,568 photographs distributed to the Press for visual publicity. In addition, 8,641 photographs were furnished to various government departments, VIPs., etc. Adequate Photo Coverage was arranged for the visits of foreign dignitaries to the State and in this connection twenty-two albums prepared by the Department were presented to them during 1973-74.

The Journal:

The medium of the printed word still continues to be the most popular medium to communicate with the intelligentsia. Therefore, to educate public opinion and to protect the policies and activities of the Government, the Department brought out 15 topical publications n Telugu, Urdu, Hindi and English during 1973-74. The "Andhra Pradesh" journal was continued to be published in four languages namely Tielugu, Urdu, Hindi & English, highlighting in its pages the development

activities of the State Government in particular. However, with a view to enhancing the readership appeal serial novels, poems, skits short stories, etc., are also being included in the journal. Recently, a speical drive was launched to boost the journal's circulation.

Films:

The medium of film is the most effective medium of mass communication in India. Therefore, constant attempts are made to bring about through this medium a widespread participation of the masses in the affairs of the nation. During 1973-74, the Department arranged a total number of 232 film shows witnessed by 1,65,945 persons. Again 616 documentary and news reel films supplied by the Films Division of the Government of India were distributed in the districts for unrestricted exhibition through mobile units.

From the academic year 1973-74, the State Government have enhanced the quantum of scholarship to the students of Andhra Pradesh studying at the Film and Television Institute of India, Poona from Rs. 1,200 to Rs. 1 500 per annum. The Department continues to be a member of the Children's Film Society of India, Bombay. In connection with the Children's Film Festival Week from November 14, 1973 coinciding with the birthday of Jawaharlal Nehru, the Department in collaboration with the Films Division of the Government of India arranged the screening of six films at Hyderabad. At the district level also the Children's Film Festival Week was observed fittingly.

The Films Division of the Union Ministry of Information and Broadcasting had completed the production of a documentary on Kuchipudi on 50 : 50 cost sharing basis. Its regular release is awaited. The production of a documentary in the life of Sri T. Prakasam has been included in the production programme of the Films Division and its production has been entrusted to a private film producer.

During the year under review, the Andhra Pradesh State awards for Films Committee headed by the Speaker of the Legislative Assembly had completed the review of the award entry films and selected the best Telugu films produced in the years 1970, 1971 and 1972. Action is being initiated to present the awards shortly.

The Government have ordered recently that the amount of subsidy to be paid to films to be produced in Andhra Pradesh State be increased from the present rate of Rs. 50,000 to Rs. One lakh.

Community Listening:

The Radio Engineering Wing of the Department has 18,530 community radio sets under its maintenance as on March 31, 1974. Of these, 2,981 Radio sets are operated on heavy duty dry battery packs, 6,237 are Transistor Community Radio sets and 9,312 are operated

on the mains supply. Out of 15,935 panchayats in Andhra Pradesh 14,362 panchayats are provided with at least one set. 3,346 community radio sets are working in the hamlets, Harijanwadas, etc., of the Panchayats. 824 sets are working in jails, schools and quasi-government institutions. During 1973-74, the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation supplied 750 new Community Radio sets which were ordered in the previous year. All these sets have been installed.

The Department has taken up the conversion of Dry Battery operated value type community radio sets for mains operation wherever the villages are elecrified in 1971-72 and subsequent years. So far, nearly 6,000 sets were converted for mains operation at an expenditure of Rs 100 per set.

The Department during the year under review has placed orders with the Andhra Pradesh Small-Scale Industrial Development Corporation for the manufacture and supply of 1,500 new community radio receivers. The battery packs and loudspeakers required for these sets have been indented on the Director-General, Supplies and Disposals, New Delhi. The Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation could not supply the Sets by March 31, 1974 owing to power cut and other reasons. The Corporation has promised to complete the supply by September 1974.

The Department arranges public address installations for State functions, conferences of the State Government and other important functions. It has also taken up the maintenance of the sound reinforcement system in Ravindra Bharathi, Hyderabad during 1973--74.

Information Centre:

The Information Centres at New Delhi, Vijayawada and Hyderabad continued to function during the year under review. The Andhra Pradesh Information and Tourist Centre at New Delhi, with a view to briefing the Members of Parliament from the State, circulated fourteen background notes on a wide variety of subjects centring on the State during 1973-74. The Information Centre also organised 17 cultural functions and programmes.

The Hyderabad Information Centre has a library with 13,270 books and 300 members. On an average 350 visitors make use of the Information Centre and the Library daily. The Sales section attached to the Information Centre sells publications brought out by the Department as well as the Publications Division of the Government of India

The District Information Centres at the district level, and the Block level in the State continued to function satisfactorily during 1973-74. The Vijayawada Information Centre maintained a close liaison with the local press in securing wider publicity to government activities during the year.

Advertisements:

The issue of classified advertisements of various departments of the State Government continued to be centralised the Deparment of Information and Public Relations. During 1973-74, 1,540 classified advertisements were issued, the number of insertions being 7,412. Due to paucity of funds the issue of display advertisements was discontinued from March 1973. To help the small newspapers in a substantial way the advertisement policy was liberalised during 1973-74, and as a result classified advertisements are now being issued to weeklies and periodicals also.

Plan Publicity :

The involvement of the people at all levels is a condition precident to the ultimate success of our Five-Year Plans, and to achieve this, of course, with varying degree of success, the message of the Plan has to be carried to the noock and corner of the country. With this end in view and as advised by the Planning Commission, a Plan Week was observed in the State from November 14, 1973. To mark the inauguration of the Week, the Department organised a State-level function at the Jubilee Hall, Hyderabad on November 14, 1973. The inaugural address was delivered by Sri V.K. Rao, I.C.S., Adviser to Governor. At the district level, all the District Collectors and the Chairman of Zilla Parishads also organised the observance of the Plan Week in a fitting manner.

Department of Tourism:

Having regard to the new-fund importance attached by the Government of India and the State Government to the accelerated development of tourism, the Government of Andhra Pradesh have decided to create a new Department of Tourism under a separate Director of Tourism. Accordingly, the Government issued orders in May 1974 for bifurcation of the Department of Information, Public Relations and Tourism, namely the Department of Tourism and the Department of Information and public Relations each performing the duties implied in their nomenclature. Preliminaries to the re-allocation of personnel at all levels between the two departments have since been set in motion.

1974-75 సంవత్సర సమాచార, పౌర సంబంధ శాఖ
బడ్జెటు డిమాండు వివరణ పత్రం

సమాచార పౌర సంబంధశాఖ బడ్జెటు డిమాండు 1974-75 సం॥ పు 24 వ డిమాండులో అంతర్భాగం. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి బడ్జెటు ప్రసంగంతో పాటు గౌరవ సభ్యులకు బడ్జెటు వివరాలు ఇదివరకే అందజేయబడినాయి. ఈ పత్రంలో 1973-74 లో ఈ శాఖ కార్యకలాపాల సమీక్ష ప్రస్తావించబడుతున్నది.

ప్రజాభిప్రాయం న్యాయరీత్యా సక్రమ పద్ధతులలో వ్యక్తం చేయబడినపుడే మనవంటి పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ అర్థవంతమైనదిగాను, వాస్తవిక మైనదిగాను వుంటుంది. ఇటువంటి ప్రజాభిప్రాయాన్ని క్రమేణా సక్రమ పద్ధతులలో తీర్చి దిద్దడానికి గుర్తించబడిన కొన్ని ప్రమాణాలను పాటించే పత్రికలు, రేడియోలు, చలనచిత్రముల వంటి మాస్ కమ్యూనికేషన్ సాధనాలు ఉపకరిస్తాయి. ఈ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని సమాచార, పౌర సంబంధ శాఖ ఈ ప్రచార సాధనాలను ఉపయోగిస్తూ ప్రభుత్వానికి ప్రజాసంబంధ సమన్వయ వ్యవస్థగా పనిచేస్తున్నది. ఈ విధంగా ఈ శాఖ ప్రజలతో సన్నిహిత సంబంధాలు ఏర్పాటుచేసుకొనడానికి నిరంతరకృషి చేస్తున్నది. ఈ విషయంలో సమాచార పౌర సంబందశాఖ అనుసరిస్తున్న విధానాలు ద్విముఖంగా వున్నాయి. ఒకవైపు ఈ శాఖ ప్రభుత్వ విధానాలను, కార్యక్రమాలను బహుళవ్యాప్తిలో వున్న ప్రచార సాధనాల ద్వారా ప్రచారంచేసి, తద్వారా వాటికి ప్రజామోదాన్ని, మన్ననలను చూరగొనడానికి కృషిచేస్తూ రెండవవైపు ప్రభుత్వ విధానాలపట్ల ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వానికి తెలియపరుస్తున్నది. ఉదాహరణకు పత్రికలలో వ్యక్తంచేయబడుతున్న ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నది. ప్రజాభిప్రాయం ఏ విధంగా వుంటున్నదో అధికారవర్గాలవారికి తెలియజేయడమే దీని ముఖ్యోద్దేశం.

పత్రికలు, ఆలిండియా రేడియోతో సమన్వయ సంబంధాలు :—

పత్రికలలో ప్రతిబింబింపబడినట్లుగా ప్రభుత్వ విధానాలపట్ల గల ప్రజాభిప్రాయాన్ని పరిపాలనా యంత్రాంగానికి తెలియజేసే ఉద్దేశంతో ఈ శాఖ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోను, ఇతర ప్రాంతాలలోను వెలువడుతూన్న ముఖ్యమైన ఆంగ్ల, తెలుగు, ఉర్దూ వార్తాపత్రికలను పరిశీలిస్తున్నది. అంతేకాకుండా ఈ శాఖ ముఖ్యమంత్రితోపాటు మంత్రులందరికీ, సచివాలయంలోని వివిధ శాఖలకూ ప్రతి రోజూ పత్రికలనుంచి కత్తిరింపులను పంపుతున్నది. 1973-74 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వానికి ఇటువంటి కత్తిరింపులు 26,786 ను పంపడం జరిగింది. ఈ కాలంలో రాష్ట్రానికి సంబంధించి పత్రికలలో పడే సంపాదకీయాలు, ఇతర ప్రత్యేక వ్యాసాలను సమీక్ష చేసి వాటి సారాంశాన్ని కూడా ఈ శాఖ తయారుచేసింది.

ప్రభుత్వ విధానాలు, నిర్ణయాలకు విశేష ప్రచారం ఇవ్వడానికిగాను 1973-74 సంలో ఈ శాఖ 4,441 వార్తా విశేషాలు, పత్రికా ప్రకటనలు, అనధికార ప్రకటనలు జారీచేసింది. 81 ప్రత్యేక వ్యాసాలు, 9 జిల్లాల వార్తా లేఖలను కూడా ఈ శాఖ జారీచేసింది. జిల్లా పౌరసంబంధ శాఖాధికారులు, బ్లాకు సహాయక

పౌర సంబంధ శాఖాధికారులకు టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా వార్తలు పంపే సౌకర్యాలు కల్పించబడినందువల్ల జిల్లాస్థాయిలో జరిగే కార్యక్రమాలను టెలిగ్రాఫ్ వార్తల ద్వారా వెంటనే ప్రధాన కార్యాలయానికి పంపడానికి వారికి వీలు కలుగుతున్నది. ఈ విధంగా వచ్చే వార్తలను ఈ శాఖ విడుదల చేసే పత్రికా ప్రకటనలలో చేర్చుకోడం వల్ల, అలాంటి వార్తలకుగల విలువ హెచ్చుగా వున్నది. 1973-74 లో కూడా ఈ పద్ధతి కొనసాగుతూ వచ్చింది. సత్ఫలితంగా పత్రికలలో జిల్లావార్తలకు ఇతోధిక ప్రాధాన్యత ఏర్పడింది.

ఈ సంవత్సరంలో ఈ శాఖ పాత్రికేయుల పర్యటనను ఏర్పాటుచేసి విదేశీ ప్రముఖ వ్యక్తులు, జర్నలిస్టుల పర్యటనలను ఏర్పాటుచేసింది. 1973 మే నెలలో రాష్ట్రపతి హైదరాబాదులో మకాం చేసిన సందర్భంలో ఈ శాఖ రాష్ట్రపతి కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన పత్రికా వార్తలు విడుదల చేసింది.

సమీక్ష చేయబడుతున్న ఈ సంవత్సర కాలంలో ఈ శాఖ పి. టి. ఐ. యు. యన్. ఐ; ఎ. యన్. యస్; ఇన్ఫా, హిందుస్థాన్ సమాచార్, ఎక్స్‌ప్రెస్ న్యూస్, భారత్ న్యూస్ సంస్థలకు చందాలు ఇస్తూ వచ్చింది. ఈ శాఖకు టెలెక్స్ సర్వీసు, టెలిప్రింటర్ సౌకర్యాలు కొనసాగుతూ వున్నాయి. టెలిప్రింటర్ విజయవాడలోని రాష్ట్ర సమాచార కేంద్రాన్ని ఈ శాఖతో కలుపుతున్నది.

1969 వ సం. పు క్రిమినల్, మరియు ఎన్నికల సవరణ చట్టంలోని 6 (1) నిబంధన క్రింద జారీఅయిన ఉత్తర్వులను, సవరించవలెనా, ధృవపరచవలెనా లేక రద్దుచేయవలెనా అనే విషయంలో ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చే విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం 1973 నవంబరులో రాష్ట్ర పత్రికా సలహా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ సంఘం నిర్వహించే పాత్ర కేవలం సలహావంటిది మాత్రమే.

రాష్ట్రప్రభుత్వ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన "ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందడుగు" అనే ప్రజాదరణ పొందిన కార్యక్రమాన్ని రేడియో ద్వారా ప్రసారం చేయడానికి ఈ శాఖ ఆలిండియా రేడియోతో సన్నిహితంగా సహకరిస్తున్నది. ఈ సంవత్సరంలో ఈ శాఖ పండెండు రేడియో ప్రసంగాలను ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు, ఇతర శాఖాధిపతులు పాల్గొన్నారు.

ఈ శాఖ పత్రికల ప్రచారం కొరకు ఫొటోగ్రాఫ్‌ల అవసరాలను తీరుస్తున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వం అధ్వర్యాన నడిచే సభలు, సమావేశాలు ప్రభుత్వ ఆహ్వానంపైన వచ్చిన విదేశీ ప్రముఖుల కార్యక్రమాలకు, సంబంధించిన ఫొటోలను ఈ శాఖ తయారుచేస్తున్నది. 1973-74 లో ఈ శాఖ 568 సభల ఫొటోలను తీసి దృశ్య ప్రచారం కొరకు పత్రికలకు 12,568 ఫొటోగ్రాఫ్‌లను పంపిణీచేసింది.